MARK
HADDON

Autorul bestsellerului
O întâmplare ciudată cu un câine la miezul nopții

Marsuinul

PANDORA M

Anansi
CONTEMPORAN

MARK
HADDON

Autorul bestsellerului
O întâmplare ciudată cu un câine la miezul nopții

Marsuinul

PANDORA M

Anansi
CONTEMPORAN

MARK
HADDON

Autorul bestsellerului
O întâmplare ciudată cu un câine la miezul nopții

Marsuinul

PANDORA M

Anansi
CONTEMPORAN

COLECȚIE COORDONATĂ DE

BOGDAN-ALEXANDRU STĂNESCU

Anansi

CONTEMPORAN

MARK
HADDON

Marsuinul

Traducere din limba engleză și note de
Andrei Covaciu

PANDORA M

editori:

Magdalena Mărculescu

Vasile Dem. Zamfirescu

Silviu Dragomir

fondator:

Ion Mărculescu, 1994

director editorial:

Bogdan-Alexandru Stănescu

redactor:

Domnica Drumea

design și ilustrație copertă:

Andrei Gamarț

director producție:

Cristian Claudiu Coban

dtp:

Vlad Condur

corectură:

Eugenia Ursu

Carmen Eberhat

Conținutul acestei lucrări electronice este protejat prin copyright (drepturi de autor), iar cartea este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informației, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sub orice formă sau prin orice mijloc, fără consimțământul editorului, sunt interzise. Dreptul de folosință al lucrării nu este transferabil.

Drepturile de autor pentru versiunea electronică în formatele existente ale acestei lucrări aparțin persoanei juridice Pandora Publishing SRL.

Titlul original: The Porpoise

Autor: Mark Haddon

Copyright © Mark Haddon 2019

Copyright © Pandora M, 2020 pentru prezenta ediție

O.P. 16, Ghişeul 1, C.P. 0490, Bucureşti

Tel.: +4 021 300 60 90 ; Fax: +4 0372 25 20 20

www.pandoram.ro

ISBN (print): 978-606-978-265-1

ISBN (epub): 978-606-978-482-2

Pandora M face parte din Grupul Editorial TREI

Pentru Suzanne Dean şi Simon Stephens

Nu ştiusem că preţul de intrare

Într-un cântec — era pierderea

drumului de întoarcere

Ocean Vuong, Prag

Fiica lui cea fără de pereche-n frumuseţe

Alt trai decât cu tatăl ei nu are un' să-nveţe.

Dar când un bărbat avere mare poartă

Carnea e slabă şi adesea spre păcat te-ndreaptă.

Iată aşa fecioara cea fragedă şi castă,

Ce încă-n casa tatălui adastă,

Curând avea dorinţa cărnii să cunoască:

Fără mustrări de cuget, fără să gândească,

Tatăl fecioarei, rob nesăbuinţei

Pradă căzu, dar, poftelor, dorinţei.

De-ajunse voia lui atâta să cuteze

Pe fiica lui s-o siluiască, să o violeze.

John Gower, Confessio Amantis

Marsuinul, ah cum mai sălta şi cum se mai răsucea!

William Shakespeare, Pericle, Prinț al Tironului

Zborul

Maja este gravidă în săptămâna a treizeci şi şaptea. În mod normal, nu i s-ar fi permis să urce la bordul unui avion comercial, însă au stat la nişte prieteni care deţin o podgorie în Bellevue Champillon, şi unul dintre oaspeţii lor, Viktor, e proprietarul unui avion Piper PA-28 Warrior cu care intenţionează să se întoarcă la Popham a doua zi dimineaţă. Land Rover-ul lui îl aşteaptă la aerodromul de acolo — aşadar, i-ar fi extrem de uşor să o repeadă până la casa din Winchester în drum spre coasta de sud a Angliei. Soţului ei, Philippe, nu-i place să-şi lase nevasta în grija altui bărbat, mai ales a unuia întâlnit pentru prima dată în urmă cu numai două zile, însă totul se potriveşte atât de bine, încât îi este aproape imposibil să refuze. El va conduce până la Paris, va lăsa maşina acasă, va lua Eurostar-ul spre Londra şi va ajunge la Winchester în ziua următoare.

În plus, Maja adoră avioanele de mici dimensiuni. Să călătoreşti a devenit mult prea uşor. Te culci la Istanbul şi te trezeşti la Beijing. Ei îi place să urmărească scurgerea kilometrilor — delte, sisteme de irigaţii, vălătuci de nori purtaţi de vânt spre crestele munţilor. Îşi aminteşte limpede cum a zburat în copilărie deasupra fiordului Oslo: insulă după insulă, case de vacanţă, pontoane, ambarcaţiuni, reflexia soarelui pe suprafaţa scânteietoare a apei, revelaţia pe care a avut-o, imposibil de redat în cuvinte — şi anume legătura dintre magnitudine, senzaţia de libertate şi suprafaţa Pământului. În plus, greţurile matinale, care au continuat până într-o fază nefiresc de târzie a sarcinii, au dispărut în sfârşit. Maja trăieşte bine cunoscuta bucurie a libertăţii care apare în viaţa unei femei înainte ca aceasta să se dedice trup şi suflet unei fiinţe extrem de mici şi de solicitante.

Neliniştea lui Philippe este justificată. Viktor deţine o licenţă de pilot particular, însă nu şi o calificare de zbor instrumental. Ceea ce n-ar conta dacă ar zbura doar cu fiul său Rudy, în vârstă de nouă ani. Cei doi obişnuiesc să pornească la drum devreme şi, în cazul în care condiţiile meteo le pun probleme, Viktor poate fie să amâne zborul pentru a doua zi, fie să schimbe cursul dacă se află deja în aer. Doar că Maja se trezeşte

târziu şi mănâncă micul dejun pe îndelete, îşi face bagajele cu o încetineală de melc, după care nu-şi mai găseşte colierul din coral care, ţine ea să menţioneze, va putea fi trimis în Marea Britanie când şi dacă va fi găsit — dar care devine obiectul unei căutări istovitoare şi lipsite de succes într-o casă neobişnuit de mare. Când Maja e în sfârşit pregătită de plecare, e trecut de prânz. Dacă Maja ar fi fost mai puțin atrăgătoare, Viktor n-ar fi avut niciun fel de reținere să o zorească, însă dat fiind că nu fusese impresionat de rolurile pe care ea le-a jucat pe marele ecran, acum este surprins să se găsească în compania unei femei care îl face să se simtă din nou asemenea unui puşti de cincisprezece ani — păr blond, bogat, ochi albaştri-albaştri, genul de blondă fâşneață din benzile desenate, cu forme pline şi nespus de apetisantă. Are o cicatrice pe obraz, din pricina unei ciori care i-a intrat pe fereastra dormitorului pe vremea când Maja avea zece ani. Atracția pe care o simte Viktor este plăcută, însă uşor alarmantă pentru cineva obişnuit să domine săli de tribunal — şi, de fapt, orice alte spații închise.

Colierul din coral va fi găsit murdar şi ciobit, şase luni mai târziu, de grădinarul Bruno, lângă un şir de plopi de la marginea proprietății, într-un loc în care membrii familiei Beaufour arareori se aventurează — şi cu atât mai puțin oaspeții acestora. Singura explicație pe care o vor găsi va fi aceea că vreun animal, atras de strălucirea obiectului, l-ar fi târât de pe marginea bazinului, peste peluză, până la copaci, înainte de a-şi da seama de inutilitatea efortului făcut. Gazdele vor lua în calcul să trimită colierul la Winchester, însă nu vor găsi cuvintele potrivite pentru scrisoarea ataşată, aşa că obiectul va zăcea tăcut pe fundul unui sertar, unde va rămâne vreme de mulți ani.

Viktor sună pentru ultima dată la baza aeriană ca să verifice starea vremii înainte de a părăsi reşedința. Buletinul meteo nu este încurajator, însă pentru el este un fapt gata stabilit că vor zbura. Departe de a-l fi iritat, este surprins să constate că întârzierea a făcut-o pe Maja să arate şi mai încântător. Nu-şi va îngădui să pară neliniştit sau slab pregătit în ochii ei, aşa că se imaginează purtând o robă metaforică, în măsură să ofere greutate propriilor spuse, în vreme ce albastrul cerului sugerează că vremea este, asemenea oricărui complet de juraţi, influențată de personalitatea sa puternică.

Cei trei păşesc pe pista de decolare, iar Rudy se grăbeşte să urce în avion. Maja îl urmăreşte pe Viktor cum încheie ultimele verificări exterioare, vizibila ei bucurie făcându-l pe pilot să retrăiască nerăbdarea pe care o simțea, pe vremuri, înaintea fiecărui zbor. Viktor se urcă în cabină pe singura uşă de acces, se aşază în scaunul pilotului, apoi o ajută şi pe Maja să urce. Se întinde peste poala ei ca să închidă uşa, îi arată cum funcționează centura de siguranță şi îi întinde o pereche de căşti. Avionul este alimentat, apoi poziționat împotriva direcției vântului. Viktor pune frânele, inspectează dacă alimentarea cu combustibil se face din rezervorul mai gol, trece pe cel mai plin şi verifică tabloul de bord: magnetourile, carburatorul, asieta, flapsurile şi eleroanele, trapa şi sistemele de siguranță. Avionul este apoi condus până la capătul pistei, unde aşteaptă decolarea unui Hawker 600 care se ridică, virează la dreapta şi se pierde în imensitatea albastră a cerului.

Rudy a adormit în scaunul din spate înainte ca avionul să se fi desprins de la sol, duduitul motorului şi micile clătinări ale aparatului de zbor având asupra lui efectul unui cântec de leagăn. Nu se simte în largul lui în compania celorlalți copii, însă ştie să se descurce de minune de unul singur, aşa că vacanța aceasta a fost pentru el un mic paradis în care a avut acces neîngrădit la piscină, la un frigider cu uşi duble bine aprovizionat şi la un set de treizeci şi două de creioane colorate Caran d'Ache cu care a putut să-şi continue epopeica lui bandă desenată Cavalerii din Kandor. Cea mai prețioasă amintire a lui este din ziua aceea în care a înotat în ploaie, având la dispoziție întreaga zonă a piscinei, părăsită de toți ceilalți — bulbucii ca nişte pietricele aruncate pe suprafața apei şi tăcerea albastră de dedesubt. Urmează cursurile unei şcoli-internat în care este persecutat de alți băieți într-o manieră prea vagă, prea nebuloasă pentru a se putea plânge de ea, însă care îl afectează încetul cu încetul, şi mai sunt doar trei zile de vacanță, aşa că s-a bucurat din plin de puținul timp petrecut la Bellevue, culcându-se târziu şi trezindu-se devreme. Prin urmare, acum se simte epuizat. Doar că nu se va întoarce niciodată la şcoală. Peste două ore va fi mort.

— Turnul Prunay. Golf Alfa Sierra, pregătită şi gata de plecare.

— Golf Alfa Sierra. Liber să decolezi, pista zero unu. Vânt zero doi zero grade. Cinci noduri.

Viktor s-a relaxat, însă dat fiind că Maja stă lângă el, trece în revistă protocoalele de urgență, recitând mantra acestora în minte în vreme ce avionul accelerează de-a lungul pistei: „Dacă motorul se defectează la sol, închid accelerația şi mă opresc. Dacă motorul se defectează imediat după decolare, în condițiile în care am suficient spațiu de manevră, închid accelerația şi aterizez la loc pe pistă. Dacă nu pot ateriza pe pistă, aleg cea mai sigură zonă la treizeci de grade în stânga sau în dreapta liniei centrale şi aterizez acolo“.

Treizeci de mile pe oră, patruzeci, cincizeci… Avionul decolează, iar Viktor îl poziționează pe culoarul de zbor pe măsură ce ia altitudine. Se va îndrepta în direcția nord-vest, către Le Touquet, apoi către nord, de-a lungul coastei, până la Cap Gris-Nez, înainte de a traversa Canalul Mânecii până la farul din Dover. Se opresc din urcat când ating altitudinea de şase mii de picioare, iar Maja începe să spună cum a călărit un armăsar pe nume Bombardier undeva în regiunea South Downs — Clarendon Way, Ashley Down, Beacon Hill… Este doar o sporovăială superficială, însă ea pare mulțumită de cele câteva mormăieli aprobatoare din partea lui şi, în plus, lui Viktor îi place sunetul vocii ei. În cele din urmă, încetează să mai încerce să acopere duduitul motorului şi se relaxează, admirând peisajul, aşa că el se simte liber să-şi întoarcă din când în când fața şi să şi-o imagineze pe Maja goală.

La cinci sute de mii de picioare sub ei se zăreşte un model amestecat de parcele de pământ, unele arate, altele verzi, păduricile de lângă Saint-Gobain şi Noyon, şarpele gras al râului Somme târându-se către Amiens. Cerul s-a mai înnorat acum, albastrul cerului pierzându-şi din strălucire, iar vântul s-a întețit. Viktor contactează prin stație Lille Information pentru a primi ultimele date. Câțiva nori la o mie de picioare, parțial noros la o mie cinci sute, total înnorat la cinci mii. Nu e perfect, însă ei continuă oricum să se îndrepte către Le Tourquet, aşa că nu există loc pentru decizii importante, iar Maja vorbeşte din nou, despre metehnele soțului de data aceasta — şi o face într-o manieră deopotrivă tristă şi amuzantă, dar surprinzător de blândă, aşa că Viktor se simte atras într-un cerc de încredere din care s-a simțit exclus toată săptămâna precedentă — o senzație atât de intens plăcută în combinație cu proximitatea lor fizică, încât abia dacă observă vremea care se strică treptat. Deasupra localității Abbeville, norii devin neaşteptat

de denşi. Viktor nu mai poate vedea pământul, iar vizibilitatea de înaintare scade până când linia orizontului nu se mai distinge. Ştie exact ce ar trebui să facă în acest punct — să execute cu grijă o întoarcere de o sută optzeci de grade şi să iasă cât mai repede din ceea ce se numeşte o situaţie potenţial dezastruoasă. Dacă Maja şi-ar fi manifestat în chip vădit îngrijorarea, Viktor ar fi făcut exact asta, însă ea, neînţelegând defel pericolul în care se află, pare căzută într-un fel de transă.

— Ţi-ai putea imagina că acolo, jos, e Turcia. Sau Finlanda. E ca în Antoine de Saint-Exupéry.

E cel mai nesăbuit lucru pe care Viktor l-a făcut vreodată. Siguranţa lor — siguranţa ei, siguranţa lui Rudy — este mai importantă decât oricare alt aspect, însă acea rămăşiţă de om al cavernelor din creierul lui se opune cu vehemenţă ideii că ar putea fi considerat incompetent de cineva, cu atât mai puţin de o femeie — şi în niciun caz de o femeie pe care el o găseşte atât de atrăgătoare. Tocmai faptul că s-a lăsat furat de aceste gânduri a amânat momentul manevrei aeriene cu cinci, apoi zece, apoi cincisprezece secunde, şi l-a convins că, de vreme ce nu s-a abătut de la traseu, îşi va menţine direcţia şi, cu puţin noroc, va ieşi din nor pe partea cealaltă.

Există un studiu american pe care toată lumea îl citează în timpul pregătirii PPL, conform căruia speranţa medie de viaţă a unui pilot care pătrunde în interiorul unui nor fără să fi urmat cursurile de zbor instrumental este de nouăzeci de secunde. Lui Viktor i s-a părut dintotdeauna că e o exagerare tactică. „Păzea! Pe aici bântuie monştri!“ Sau poate că studiul respectiv a fost făcut pe un eşantion de fermieri idioţi din zona rurală a statului Kansas, obişnuiţi să manevreze avioanele de împrăştiat pesticide ca pe nişte ATV-uri. Ceea ce îl şochează pe el este viteza cu care trebuie să citească datele oferite de instrumentarul de la bord, viteza cu care trebuie să reacţioneze, precum şi dificultatea de a ignora mesajele pe care i le transmite propria ureche internă.

Maja priveşte, imperturbabilă, pe geamul cabinei.

N-au trecut nici trei minute de când au pătruns în nor. Viktor este îngrijorător de obosit şi începe să se simtă ameţit, creierul lui fiind atât de preocupat să găsească un punct fix în spaţiu — punct care să contrazică

toate acele mesaje înşelătoare mimând înălțări, rotiri, căderi şi derive —, încât începe să plăsmuiască tot felul de forme întunecate undeva în față. Aparatul de zbor o ia în sus şi în jos, iar el îl supraredresează. Trebuie să piardă altitudine. Poate că va reuşi să iasă pe sub plafonul de nori. N-are nevoie decât să întrezărească o bucată de pământ. Eliberează puțin accelerația şi împinge uşor manşa. Două mii de picioare, o mie de picioare, opt sute.

Dacă nu ar fi atât de concentrat să mențină avionul drept şi la orizontală, poate că şi-ar putea da seama de greşeala elementară pe care tocmai o face. Altimetrul este setat să măsoare altitudinea față de nivelul mării. Or, el nu se află deasupra mării, ci deasupra uscatului. Patru minute. Cinci. Norul rămâne la fel de dens. Şansele de prăbuşire devin cât se poate de reale. Nu-l preocupă propria moarte, însă nu poate să se împace cu gândul că-şi va ucide propriul fiu, nu poate să se împace cu gândul că va ucide o femeie superbă şi copilul nenăscut al acesteia.

În vis, Rudy se joacă cu Babu, prietenul lui imaginar. Sunt înapoi în Bellevue. E noapte şi au şterpelit din frigider câteva triunghiuri de brânză topită La Vache Qui Rit şi şi-au turnat câte un pahar mare de suc de rodii, după care au aprins luminile din piscină, astfel că apa a devenit o suprafață turcoaz de lumină lichidă legănându-se în întuneric.

Maja îşi întoarce privirea şi observă că obrajii lui Viktor sunt scăldați în lacrimi.

— Sincer, îmi pare foarte, foarte rău, îi spune el pe un ton ciudat de protocolar.

Frica o paralizează preț de aproximativ zece secunde, apoi ceața din față se întunecă o clipă, înainte ca avionul să se izbească de una dintre laturile unui siloz. Viteza aparatului de zbor este de 70 de mile pe oră. Silozul este gol, aşa că avionul străpunge peretele acestuia, confecționat din tablă ondulată. Parbrizul din plexiglas se crapă şi iese din cadru, marginea ruptă a acestuia decapitându-l complet pe Viktor. Avionul se loveşte apoi de peretele îndepărtat al silozului, îl străpunge şi pe acesta, după care se îndreaptă, cu botul înainte, către pământul tare. Roțile se rup, avionul se prăbuşeşte, iar blocul motor este împins înapoi, zdrobind picioarele Majei.

Întâmplător, Raphael Bhatt, un medic german, conduce cu viteză redusă pe drumul de țară care leagă localitățile Gapennes şi Yvrench — când observă o lumină verde de semnalizare coborând undeva în stânga maşinii sale. Ceața însă este atât de deasă, încât nu-şi poate da seama dacă este vorba despre un avion Cessna sau despre un Airbus. Frânează brusc, speriat că avionul ar putea vira în direcția drumului, însă lumina verde trece ca o nălucă pe deasupra acestuia, la o altitudine mai mică decât înălțimea copacilor, după care se face nevăzută. Doctorul nu cunoaşte prea bine regiunea, însă este destul de sigur că nu există niciun aerodrom prin apropiere. I se pare că aude un fel de explozie, dar e posibil să i se fi năzărit. Încetineşte şi aşteaptă să vadă strălucirea flăcărilor, însă în față e doar drumul pierzându-se în ceața albicioasă. Se întreabă dacă a văzut, într-adevăr, lumina aceea — aşa cum faci în urma unor întâmplări extraordinare care n-au lăsat nimic în jur.

Apasă pedala acceleraţiei. După câteva sute de metri, virează la stânga pe un drum de pământ care duce către o fermă dărăpănată. Un tractor ruginit. O grămadă de anvelope uzate. Bănuieşte că nu a nimerit bine, că avionul a aterizat altundeva sau că s-a înălțat, acum aflându-se la zece kilometri distanță. Cu toate acestea, coboară din maşină. Singurul zgomot pe care îl aude este un guițat înăbuşit. Mirosul de cocină aproape că îl doboară. Uşa casei se deschide şi un triunghi de lumină se decupează de-a curmezişul curții noroioase. O femeie voinică se grăbeşte cu paşi mărunți către el — coc, şorț înflorat, papuci — strigând Venez, venez![1] de parcă ar fi uşurată să-l vadă apărând, în sfârşit. Îi face semn să o urmeze şi dau ocol casei, al cărei perete de sub acoperişul triunghiular este alcătuit în întregime din placaj fixat cu bârne de lemn. O lumină puternică îi orbeşte când se strecoară pe sub el. Soțul femeii se află acolo, stând nemişcat, cu fața către ei, luminând ceva în stânga lui cu ajutorul unei lanterne, asemenea unei plasatoare de cinematograf plictisite. Fac colțul şi intră într-un grajd.

Este probabil cel mai neobişnuit lucru pe care Raphael l-a văzut în viața lui. Botul avionului este îngropat în pământ, aripile s-au rupt şi s-au prăvălit în față, în vreme ce coada i s-a îndoit ca aceea a unui scorpion. Chiar în spatele avionului se zăreşte o mare construcție metalică prin care aparatul de zbor pare să fi trecut, deşi e greu să distingi detaliile în atmosfera asta gotică. Doctorul se repede către epavă. Prin sticla spartă vede o femeie

blondă, scundă, purtând o helancă bej. Dincolo de aceste amănunte este greu să-i distingi trăsăturile, pentru că fața ei e desfigurată. Femeia este însărcinată într-o fază avansată. Doctorul uită în ce țară se află, aşa că spune: Keine Panik, ich bin Arzt![2]. Apucă mânerul uşii şi începe să-l răsucească. Cu piciorul proptit în corpul avionului, trage cu putere. Cu un scrâşnet metalic, uşa se deschide la a treia încercare, zgâriind aripa îndoită. Acum poate vedea că picioarele femeii sunt prinse între scaun şi panoul de comandă. Vocea ei pare cea a unei persoane foarte, foarte bete care încearcă să transmită un mesaj important, însă nu poate pronunța cuvintele. Trebuie neapărat descarcerată şi are nevoie de analgezice, iar el trebuie să-i examineze gambele ca să vadă cât de gravă este sângerarea. Nimic din toate astea nu e însă posibil. Şi abia atunci doctorul observă că femeia nu este pilotul avionului. Pilotul se află aşezat lângă ea, în celălalt scaun. Îi lipseşte capul. Acest detaliu va fi ascuns de ochii presei, dar la crâşma „l'Arbre de Mai" din oraş se va zvoni că bătrânul Moreau a găsit capul a doua zi, în mijlocul unui câmp din apropiere.

Carcasa sfâşiată a avionului scoate un sunet ascuțit şi se clatină. Raphael sare înapoi, aşteptând ca structura să se reechilibreze. Are o tăietură adâncă în braț, de care nu e conştient. Nu e conştient de o grămadă de lucruri. Abia mai târziu, în amintirile care îl vor bântui în următorii doi ani, se va îngrijora că avionul ar fi putut lua foc. Înşfacă lanterna fermierului şi se întoarce la femeie. În clipa în care îndreaptă raza de lumină către interiorul întunecat al cabinei, zăreşte un băiat întins în spatele ei, în spațiul pentru picioare. Doctorul sparge micul geam triunghiular cu dosul lanternei, ca să-şi poată strecura mâna înăuntru. Strânge cu degetele umărul băiatului, însă nu primeşte niciun răspuns. Îşi lipeşte două degete de gâtul lui. Nimic. Răsuceşte capul puştiului şi îi ridică pleoapele, apoi trage de ele la stânga şi la dreapta. Nicio dilatare. Traumatism cranian, probabil. În spatele lui, nevasta fermierului se roagă cu voce joasă, vorbind pentru sine.

— Pardonne-nous nos offenses, comme nous aussi nous pardonnons à ceux qui nous ont offensés[3].

Femeia rănită se ține de burta proeminentă. Să fi intrat în durerile facerii?

— Rezistă, spune el. Vor veni imediat ajutoare.

Capul femeii se clatină dintr-o parte în alta. Doctorul nici măcar nu-şi poate da seama în ce limbă vorbeşte, însă cu ajutorul lanternei zăreşte o bucată de femur rupt. Îşi scoate cravata de la gât şi improvizează un garou. Ea nu pare conştientă de mişcările lui. Geamătul ei nearticulat, de om beat, devine tot mai stins. Mişcarea capului seamănă cu limba unui metronom oprindu-se treptat din ticăit.

— Fii tare! Vom trece prin asta împreună, amândoi.

Doctorul strânge garoul cât de tare poate, apoi îl leagă cu un nod pescăresc dublu. Acum nu mai are ce să facă — nu-i mai rămâne decât să aştepte. Atinge burta femeii cu palma. Copilul se mişcă. Următoarele minute vor reprezenta cea mai tristă parte a ceea ce avea să fie cea mai tristă noapte din viaţa lui: aşteptarea ambulanţei şi a echipei de intervenţie, îmbărbătările care devin tot mai lipsite de sens, dorinţa disperată ca femeia şi copilul să rămână în viaţă.

— O să reuşeşti! Ajutoarele sunt pe drum.

După un răstimp care poate însemna zece minute sau o oră, capul femeii se pleoştește, căzându-i în faţă şi ea încetează să se mai mişte. A murit — doctorul e sigur de asta. Acum ştie ce are de făcut. Dacă nu altceva, poate va reuşi să salveze copilul.

Desface grăbit centura de siguranţă a femeii şi păşeşte peste ea, crăcănându-şi picioarele şi cuprinzându-i burta. Totul este năclăit de sânge. Mâna pilotului a rămas încremenită în aer, cu un deget arătând în sus, de parcă bărbatul ar fi fost întrerupt în timpul unui discurs.

Raphael apucă strâns nasul femeii şi-i dă capul pe spate. Îşi pune buzele pe gura ei şi suflă cu putere, pentru a-i umple plămânii cu aer. Pieptul ei se ridică. Doctorul se opreşte, după care repetă manevra de resuscitare. Dacă ar reuşi să-i introducă suficient oxigen în plămâni şi să-i menţină bătăile inimii, poate că va ajunge suficient oxigen şi la copil. Se lasă pe spate, îşi propteşte podul palmelor pe sternul femeii şi apasă cu putere. Unu… doi… trei… patru… cinci… Înapoi la gură. Apucă strâns, se apleacă, suflă. Toate acestea sunt însoţite de o pace stranie. Metalul contorsionat, ceaţa, grohăitul porcilor, ritmul mâinilor lui. Din când în când, avionul scoate un scârţâit.

Sau poate e metalul sfâşiat al construcţiei care se înalţă deasupra lor. Doctorul îşi imaginează că se află la bordul unei corăbii, în mijlocul unui ocean întunecat. El şi copilul nenăscut ar putea fi singurele fiinţe vii din lume.

În timpul vacanţelor, Raphael Bhatt nu obişnuieşte să poarte ceas la mână, aşa că numără cu glas tare, pentru că paramedicii vor avea nevoie să ştie. Cincizeci de cicluri de resuscitare cardiorespiratorie. Douăzeci şi cinci de minute sau pe-acolo. Aude vaier de sirene, duduit de motoare şi voci de bărbaţi — şi deodată se trezeşte în mijlocul unui film de science-fiction: bubuituri, lumini orbitoare, căşti de protecţie şi salopete. Şi-a făcut apariţia şi un vehicul masiv cum doctorul n-a mai văzut niciodată şi care ar putea fie o maşină de pompieri adusă de la vreo bază aeriană militară. O pereche de mâini înmănuşate îl apucă de umeri, ajutându-l să iasă din carlingă. Se îndepărtează, apoi se întoarce cu faţa ca să observe întreaga scenă — siluetele oamenilor, crucifixul îndoit al avionului, CA-956 scris cu galben pe fuzelajul verde-de-China[4], lumini albastre care pulsează, scânteile aparatelor de tăiat. Totul seamănă cu o vastă pânză renascentistă înfăţişând un nou mit. Apoi, Raphael se gândeşte pentru prima dată că probabil este vorba de o familie. Mama e moartă, tatăl e mort, fiul e mort. Dar dacă pruncul nenăscut supravieţuieşte…? Se întâmplă ceva ce nu i s-a întâmplat niciodată în şaptesprezece ani de practică medicală. O rafală de grindină violacee îi întunecă brusc câmpul vizual, iar Raphael vede cum noroiul din curte se leagănă graţios ca să-i întâlnească faţa neprotejată. Doctorul revine apoi în propriul trup şi se trezeşte că stă aşezat pe un butoi din plastic, ţinând în mână o cănuţă ciobită plină cu rachiu, în vreme ce soţia fermierului îi oferă o cutie deschisă de biscuiţi cu ciocolată LU Pépitos. Undeva, un bebeluş plânge.

„Veniţi, veniţi!“ (fr.)

„Nu vă panicaţi, sunt doctor!“ (germ.)

„Şi ne iartă nouă greşelile noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri“ (fr.).

Racing green — nuanță de verde-închis comună mașinilor de curse britanice.

Copilul

Philippe se uită de-a curmezişul Avenue du Président Kennedy, către Île aux Cygnes. De la înălțimea aceasta, Turnul Eiffel poate fi văzut în întregime, aşa că arată asemenea replicilor vândute de comercianții îngrămădiți sub turnul original. O garnitură de metrou a Liniei 6, verde-mentă, traversează Pont de Bir-Hakeim. Trebuie să fi venit din alt motiv. Dacă s-ar putea gândi la acel alt motiv înainte ca ei sa ajungă la apartament, atunci nu-i vor spune că Maja este moartă. E ca şi cum ai evita să calci pe liniile dintre pavele. Doar că nu se poate gândi la un alt motiv. Dacă ar fi existat altul, ei ar fi stat de vorbă cu avocatul lui, cu contabilul lui sau cu Hervé. Sena este o panglică de culoare kaki-pătat alunecând către vest. Uşa de sticlă se deschide, iar Hervé îi conduce pe balcon. Bărbatul este un officier de la Police Judiciaire[5]. Uniformă neagră, două trese. Are o piele nefiresc de albă, iar pe obraz o aluniță ca o stafidă strivită. În spatele lui se zăreşte o femeie voinică, îmbrăcată într-un pulover anost şi un fâş violet.

Oamenii nu pătrund nepoftiți în spațiul privat al lui Philippe. Prevenirea unor astfel de situații cade în sarcina lui Hervé şi a altor membri ai personalului. Ofițerul îşi prezintă colega. E de la Le Bureau d'Aide aux Victimes[6]. Aşa ceva nu este cu putință. Mama lui Philippe a murit subit din pricina unui atac de cord în vreme ce schia pe pârtia de la Lech Zürs[7]. Tatăl lui şi-a petrecut ultima lună din viață într-o vilă din Kefalonia, unde era îmbăiat în mare de către infirmiere. Philippe nu e atât de naiv încât să-şi imagineze că banii ar putea aneantiza loviturile vieții, însă dintotdeauna a presupus că le pot amâna sau îndulci.

Ofițerul îşi cere scuze că se vede nevoit să fie purtătorul unei veşti proaste. Deschide un mic blocnotes ca să verifice cronologia faptelor petrecute.

— Avionul s-a izbit de clădirea unei ferme.

Femeia admiră în chip vădit panorama. Sau doar evită privirea lui Philippe? Cum ar putea această persoană să ajute pe cineva? Hervé întreabă ce s-a

întâmplat cu ceilalți pasageri. Polițistul îi răspunde că atât pilotul, cât şi băiatul sunt morți. Philippe este bucuros. N-ar fi suportat gândul că Viktor a ucis-o pe Maja în condițiile în care el sau fiul lui ar fi supraviețuit. Femeia se întoarce cu fața către el şi îşi înclină capul într-o parte, ca să pară că empatizează. Este versiunea mai grasă, mai bătrână şi mai puțin atrăgătoare a unei prezentatoare de televiziune al cărei nume Philippe nu şi-l aminteşte. Propriile lui gânduri par să aparțină altcuiva, desfăşurându-se asemenea unei benzi de telegraf sub scena care se petrece în fața lui.

— A rămas imobilizată în epavă.

Zece etaje mai jos, o barjă este tractată în amonte, apa vălurindu-se sub prora boantă a acesteia. Oare de ce îi dau astfel de detalii?

— Cu toate acestea, vestea bună este că…

Polițistul face o pauză, inspirând adânc.

— Îmi pare rău. Formularea a fost neinspirată.

După care trage din nou aer în piept:

— Fiica dumneavoastră este în viață.

Philippe se prinde de bara metalică şi îşi ațintește privirea către şanțul plantat cu tufe spinoase care separă clădirea de trotuar. Uitase cu desăvârşire că Maja era gravidă. Cum e cu putință aşa ceva? Deasupra unei guri de canal se ridică aburi. A născut înainte să moară sau au ciopârțit-o ca pe o bucată de carne ca să salveze copilul? Dacă s-ar apleca puțin mai mult, gravitația i-ar prelua mai departe mişcarea. Ar fi cel mai uşor lucru cu putință. Ar fi ca şi cum s-ar arunca într-un pat.

La volan se află Hervé. El este omul de încredere şi garda de corp a lui Philippe, precum şi unul dintre puținii care vor rămâne lângă angajatorul lor în vreme ce, în următorii ani, toți ceilalți vor fi concediați. Philippe nu vrea să petreacă trei ore în compania unei persoane pe care nu o cunoaşte şi nici

nu se simte în stare să conducă el însuşi automobilul. Priveşte cum peisajul crud, de țară, se întinde dincolo de geamul maşinii. „Şocat“ nu e cuvântul potrivit. Philippe se află în afara trupului său, purtat de aer, rotindu-se, golit. Aleseseră deja un nume, însă el nu-l va rosti, nici măcar în intimitatea propriei minți, de teamă să nu-i dea un chip. Nu-şi doreşte o fiică, dar nici nu-şi doreşte ca aceasta să moară. Ceea ce îşi doreşte este să poată da timpul înapoi şi să o schimbe cu Maja. Dacă bebeluşul a dus lipsă de oxigen? Dacă îi este afectat creierul? Dacă este handicapată?

Hervé trage de volan şi depăşeşte un tir Dentressangle cu opt roți. O limbă desprinsă a prelatei portocalii se zbate cu atâta rapiditate într-o latură a acestuia, încât ai zice că intonează un cântec. Hervé măsoară 1,93 în înălțime şi cântăreşte 108 kilograme, însă nu are niciun strop de grăsime. Poartă, ca întotdeauna, o cămaşă albă, fără cravată, sub un costum gri-închis. Capul lui ras luceşte asemenea unui măr lustruit cu ceară. Se dă cu apă de colonie „Wood Sage & Sea Salt“, de la Jo Malone. Nu este în niciun fel interesat de alți oameni decât în măsura în care aceştia îi influențează propriile planuri, nevoi sau propria bunăstare. Ascultă cu precădere muzică disco din anii ’70 şi ’80, gen despre care deține o cultură enciclopedică — Rose Royce, A Taste of Honey, the Love Unlimited Orchestra. Este politicos şi atent cu cei cu care Philippe are nevoie ca el să fie politicos şi atent. Cu toate acestea, pe fața lui se conturează o anumită expresie ori de câte ori este nemulțumit, o expresie suficient de neliniştitoare pentru el însuşi ca să fi fost nevoit să recurgă la violență în doar două ocazii. Nikki, secretara lui Philippe, este convinsă că ar ucide pe cineva dacă i s-ar cere şi n-ar avea nici cea mai mică mustrare de conştiință.

Comisariatul de poliție din Boulogne ocupă unul dintre colțurile unei vechi intersecții, peste drum de un salon de tatuaje. Înăuntru, un bărbat purtând o vestă reflectorizantă galbenă ca lămâia şi o pălărie de pirat se plânge cu glas de om abțiguit de proprietarul casei lui. Răspândeşte un iz rânced, de brânză împuțită. Este alungat din clădire de un polițist voinic, care şi-a pus în acest scop o pereche de mănuşi albastre, de unică folosință.

Philippe n-a mai stat la o coadă şi n-a mai aşteptat ceva sau pe cineva într-un loc public de pe vremea studiilor făcute la Cambridge.

Sunt conduşi la morgă, acolo unde lui Philippe i se cere să identifice cadavrul Majei. Arată de parcă ar fi fost stâlcită în bătaie. El a disprețuit dintotdeauna ideea că ar exista suflet, însă trupul ei pare… golit de viață. La fel i se vor părea apartamentul din Alfama, familia Dubuffet, momițele de vițel cu alge marine servite la Mirazur, Parcul Natural Tribune Bay, ca şi cum Maja ar fi fost felinarul care înainte ar fi luminat lumea.

La spital, fiica lui doarme într-o cutie din plexiglas transparent. Pe o latură a acesteia există două orificii care îl fac pe Philippe să se gândească la oamenii de ştiință care manevrează cu mâini înmănuşate bare de plutoniu din spatele sticlei de plumb. O canulă dispare îndărătul unei cruci elveține din benzi de leucoplast lipită pe dosul fiecărei mânuțe, dând fetiței aerul unei marionete care se odihneşte. Hervé face o fotografie pentru paşaport. O asistentă aşază cu grijă bebeluşul în brațele lui Philippe. El nu a ținut niciodată în brațe un nou-născut. Are pigmentația lui — piele de căprioară, cafea. Şuvițe de păr negru, umed, pe cap. Fetița deschide ochii. Aceştia sunt surprinzător de întunecați. E cel mai frumos lucru pe care Philippe l-a văzut vreodată. Asistenta îi oferă un biberon cu lapte praf, iar el îşi hrăneşte fiica. Angelica. Îi va da numele de Angelica. Nu-şi va aminti niciodată numele pe care el şi Maja l-au ales.

Hervé îi cazează într-un hotel nepretențios din Château Cléry, în timp ce Angelica rămâne sub observație pe timpul nopții. Philippe n-a mai stat niciodată într-un hotel de trei stele. Hervé angajează mai multe asistente şi inițiază demersurile necesare obținerii unui paşaport. Îl sună pe tatăl Majei, în Göteborg, şi îi dă cumplita veste. Îi spune că Philippe este pentru moment prea devastat ca să poată vorbi la telefon. Îl înştiințează pe domnul Söderberg că el şi soția lui au o nepoată şi că speră că această veste va compensa întru câtva pierderea fiicei lor. Domnul Söderberg pare amețit. Oare e posibil să fie beat? Hervé sună la familia Beaufour.

În dimineața zilei următoare, Hervé se întâlneşte cu dădaca personală. Côte d'Ivoire, bănuieşte el. O cheamă Océane. Este înaltă şi izbitor de atrăgătoare. Philippe nu-şi va dori compania unei persoane atât de înzestrate de mama natură. Hervé îi oferă fetei două sute de euro cash şi anunță agenția să trimită o persoană banală. Cumpără hăinuțe, mâncare pentru

bebeluşi şi un scaun de maşină de la un magazin Intermarché, treburi aflate mult sub profilul jobului său, însă vrea să implice cât mai puțini oameni.

Controalele medicale durează neobişnuit de mult, aşa că Philippe şi Hervé stau în sala de aşteptare a spitalului. Philippe tot uită că Maja e moartă şi, de fiecare dată când îşi aminteşte, tresare, simțind că i se face rău. O babă obeză, în papuci şi cu un halat din poliester, trece pe lângă ei împingând un suport pentru perfuzii de care atârnă, bălăngănindu-se, o pungă conținând un lichid gălbui. Capul unei femei tatuate este bandajat exact ca în desenele animate.

Se întorc în salon, însă le chef de clinique încă este ocupat. Philippe e şocat să afle câtă aşteptare există în viețile oamenilor obişnuiți şi cât de insuportabilă este aceasta. În incubatoarele din salon mai sunt alți cinci bebeluşi. Patru dintre aceştia s-au născut prematur — nişte creaturi micuțe, zbârcite, care într-un basm ar putea dormi în scorbura unui stejar. Stau întinşi pe nişte pături din caşmir şi poartă nişte scufii micuțe, din lână, croşetate manual. Unul dintre micuți este indian, bănuieşte Philippe, sau aşa ceva. Un păr lung, mătăsos, negru se revarsă pe umerii şi pe brațele acestuia.

Un interne îşi face apariția după douăzeci şi cinci de minute şi îi anunță că mai sunt de rezolvat nişte chestiuni birocratice. Ceea ce nu spune, deoarece situația este deja suficient de dificilă, e faptul că aceste chestiuni se referă la necesitatea efectuării unui test de paternitate. Hervé îi întinde bărbatului o carte de vizită şi îl anunță simplu că va fi contactat de avocatul lui Philippe. Apoi o recuperează pe Angelica şi pleacă, păşind cu atâta hotărâre, încât nu mai lasă loc de îndoieli sau de alte discuții.

Philippe insistă să meargă la locul accidentului. Hervé crede că n-ar fi un lucru înțelept, însă îşi dozează puterea de persuasiune pentru a nu face risipă de forțe. El rămâne în maşină, împreună cu copilul. Philippe porneşte pe drumeagul noroios, îndreptându-se către fermă. Mai târziu, va observa cât de murdari îi sunt pantofii şi va vedea în asta un fel de pedeapsă. Clădirea menționată în raportul poliției este un siloz înalt, cilindric, confecționat din tablă neagră ondulată. A fost străpuns la mijloc, iar acum atârnă într-o parte şi în alta ca pălăria turtită a unui şarlatan dintr-o pantomimă din secolul al XIX-lea. În pământ se zăresc nişte scobituri, acolo

unde probabil avionul a fost tractat înainte de a fi ridicat pe un camion-platformă. Îşi imaginează că se află undeva într-un hangar, în vreme ce bărbaţi cu mânecile suflecate îl fotografiază şi notează cifrele încremenite pe indicatoarele tabloului de bord. N-a ştiut nimic. Să fie adevărat? Pe pământ se zăresc mai multe pete întunecate, fluide, pe care ploaia din noaptea precedentă nu le-a îndepărtat. Ulei? Carburant? Sânge?

O bătrână începe să ţipe la el. Femeia aparţine unei alte lumi. Deasupra, cerul etalează peste tot aceeaşi nuanţă de albastru şi doar două dâre lăsate de un avion cu reacţie întinează văzduhul. O cale ferată pentru îngeri. Philippe nu are nimic de văzut în locul acela.

În maşină, Hervé primeşte un telefon de la Paris. La apartament şi-au făcut apariţia mai mulţi ziarişti. Va trebui să găsească o altă locuinţă pentru Philippe şi Angelica, până când se va rezolva problema cu paşaportul.

Se întâlnesc cu noua dădacă la hotel. Femeia arată ca o casieră de la Carrefour — patruzeci şi ceva de ani, solidă, cu un tatuaj decolorat pe antebraţul drept. Agathe Guérin. Philippe se simte totodată uşurat şi gelos pe naturaleţea şi căldura cu care femeia o ia în braţe pe fiica lui, pe vorbăria ei melodioasă, neafectată: Un, deux, trois, allons dans les bois. Quatre, cinq, six, cueillir des cerises…[8].

Philippe spune că îşi doreşte să vadă oceanul. Amintiri din copilărie probabil sau, pur şi simplu, bucuria de a-şi îngădui un capriciu. O lasă pe Angelica în grija Agathei, iar el şi Hervé se duc la Fort-Mahon-Plage, unde stau o vreme pe promenadă, în soarele strălucitor şi în vântul rece. Câteva familii temerare se înghesuie sub umbrelele înfipte în nisip. În depărtare, velele stridente ale celor cinci iahturi de recreere — roz, alb, portocaliu, portocaliu, alb — străbat în viteză peisajul. Şi ce-ar fi dacă ar lăsa totul de izbelişte? Banii, casele, investiţiile, călătoriile, grafica? Dacă şi-ar lua o slujbă, iar el şi Angelica ar locui într-o casă oarecare dintr-un oraş oarecare? Un băiat stă pe plajă holbându-se la el. Este Rudy. Dacă Rudy trăieşte, este posibil ca şi Maja să mai fie în viaţă. Philippe se întoarce ca să-i atragă atenţia lui Hervé, însă în clipa în care îşi îndreaptă din nou atenţia către plajă, băiatul nu se mai află acolo. Brusc, se sperie că Rudy s-a întrupat din nou, că se află în hotel şi plănuieşte să-i facă ceva cumplit Angelicăi.

— Trebuie să ne întoarcem.

Se mută într-o vilă spațioasă în apropiere de Cavaillon. Hervé angajează un bucătar, o menajeră şi încă trei dădace locale care vor lucra în schimburi de câte opt ore. Indiferent de cât de mult ar iubi-o Philippe pe Angelica, părinții lui n-au fost la vremea lor nici suficient de atenți, nici suficient de afectuoşi, aşa că el nu poate suporta decât până la un anumit punct gângurelile de bebeluş. Nu se pricepe să fie tată. Îşi petrece o bună parte din timp jelind pur şi simplu. Se gândeşte încontinuu la Maja — scene din viața trăită împreună, scene din telenovele, imagini de coşmar ale morții ei, imagini de coşmar ale naşterii Angelicăi. Uneori îi aude vocea şi se întoarce numai ca să vadă o uşă deschisă sau o pasăre poposită pe marginea bazinului. Cu patru ani în urmă, la New York, a suferit de un calcul biliar, o durere atât de copleşitoare, încât i-a provocat un scurt episod de orbire. De data aceasta însă nu are la dispoziție niciun strop de morfină. Trebuie să sufere şi să îndure. Hervé îi spune că poate face rost de medicamente, dar Philippe se teme că este vorba numai despre durerea care se întinde între el însuşi şi un vid uriaş în care ar putea să se prăbuşească, fără putință de scăpare.

Au apărut necrologuri în The New York Times, Le Monde, Süddeutsche Zeitung. I-au fost dedicate două pagini în Aftonbladet. Le citeşte iar şi iar. Prima dată a văzut-o în Pădurea, un serial de televiziune pe care l-ar fi tratat cu dispreț dacă rolul principal ar fi fost jucat de oricine altcineva. A urmărit ambele sezoane de-a lungul a două săptămâni, spunându-şi că era vorba despre o pasiune copilărească, până în ziua în care a căutat-o pe Google şi a urmărit un interviu în care ea îl cita pe larg pe Christopher Smart[9], într-o engleză la fel de fluentă precum a lui: „Băga-v-oi în samă pre motanul meu Jeoffry. Căci el este robul Dumnezeului celui Viu, servindu-l pre acesta zi de zi cu supuşenie. Căci de cum de la răsărit s-arată primul semn al slavei lui Dumnezeu, el cu osârdie închinăciuni d-ale lui se pune a face…“[10] A zburat la Stockholm să o vadă în John Gabriel Borkman[11] la Kungliga Dramatiska Teatern şi a aşteptat-o cu flori la intrarea actorilor, de parcă ar fi fost în 1954.

Şi-a aranjat viaţa în aşa fel încât să nu fie nevoie să facă nimic. Administratorii se îngrijesc de toate cele cinci proprietăţi ale sale. Nikki îi coordonează, plăteşte facturile şi se ocupă de lucrările de întreţinere. Maines, firma de contabilitate angajată de familie, a subcontractat un broker, Quadrant, care administrează un portofoliu de acţiuni cu risc mediu, ce reuşeşte mereu să bată inflaţia. Vreme de şapte ani, s-a implicat în afaceri cu ceai, până când costul tot mai ridicat al mâinii de lucru din India l-a obligat să spună minciuni şi să rănească sentimentele oamenilor, acţiuni pe care partenerul său le numea eufemistic deal-making şi streamlining[12] şi pe care Lem le punea în practică la fel de uşor precum respira, ceea ce l-a ajutat să se strecoare în fotoliul acela mare, din piele, de pe Portugal Street, de parcă Philippe n-ar fi făcut altceva decât să-i încălzească locul. Iar acum? Cum ar putea cineva să invoce toate acele acţiuni antrenante, complexe, necesare, care dau formă şi sens zilelor unei vieţi atât de lipsite de responsabilităţi?

În fiecare seară îşi pune un DVD cu câte un episod din Pădurea. Aparatul s-a demodat înfiorător, însă este o cutie miraculoasă care încă o conţine pe Maja, iar ea este vie, tânără şi frumoasă. Hervé pune în ordine toate cărţile pe care Philippe le-a lăsat în pagoda dărăpănată, lângă pat, în Winchester, însă Philippe nu poate citi nimic mai complicat decât Fred Vargas sau Arnaldur Indriðason, binele învingând răul de-a lungul a 350 de pagini uşurele. În magazie se află mai multe biciclete, cu care Philippe face lungi excursii. Uneori se vede nevoit să se oprească pe marginea drumului şi să plângă. Înoată în bazin şi suferă de arsuri solare. Tânjeşte după nişte suferinţe fizice mai serioase.

Nu răspunde la niciunul dintre apelurile telefonice, e-mailurile sau scrisorile prietenilor şi ale cunoştinţelor care îi transmit condoleanţe. Nu fiindcă îi displace ideea de a părea vulnerabil sau de a apela la bunătatea semenilor lui; este vorba pur şi simplu de o negociere pe care n-a învăţat-o niciodată. Poate că ar fi mai cinstit să spună că nu sunt prieteni în sensul în care ceilalţi înţeleg ideea de prietenie. El nu a trăit niciodată într-un singur loc. S-a mutat cu şcoala o dată la doi ani — Sir James Henderson, Institut Auf Dem Rosenberg, Aiglon, Phillips Exeter… Ori de câte ori cercul de cunoştinţe, climatul politic sau politicile fiscale deveneau stânjenitoare, Philippe se muta, aşa cum făcuse şi tatăl lui, aşa cum făcuse şi bunicul lui.

De-a lungul vieții adulte, preferase să-şi petreacă timpul în compania unor oameni având gusturi similare şi a căror prezență o găsea agreabilă. De ce ar proceda cineva altfel? Atunci când aceşti oameni aveau necazuri — o boală gravă, o dependență de droguri, un copil aflat la vârsta adolescenței care are probleme cu legea —, el le oferea răgazul necesar, răgazul pe care şi el şi l-ar fi dorit într-o situație similară. Acum îşi dă seama că a iubit-o pe Maja pentru că ea era singura persoană de care avea cu adevărat nevoie. Ceea ce, în perspectivă, pare a fi un lucru evident, aşa cum sunt multe dintre lecțiile dure pe care Philippe le învață.

Ancheta oficialităților franceze privitoare la accidentul aerian se încheie, fără să poată oferi vreo explicație diferită de cea care s-a conturat drept evidentă la doar câteva ore după prăbuşire. Medicul legist stabileşte cauza decesului ca „moarte accidentală“, polițiştii închid cazul, iar trupul Majei poate fi preluat de familie.

Hervé organizează înmormântarea la Göteborg. Nu este invitat niciun ziarist, însă informația ajunge la urechile presei, aşa că are loc o încăierare neplăcută între un fotograf şi fratele Majei. În momentul în care Angelica îi este arătată mamei Majei, femeia leşină, aşa cum fac personajele din filme când primesc veşti tulburătoare. Tatăl Majei, îşi dă Hervé acum seama, suferă de un Alzheimer incipient, ceea ce explică aparenta lui stare de ebrietate din acea primă conversație telefonică şi incapacitatea lui de a transmite mai departe importantul mesaj încredințat. Bătrânul petrece o grămadă de vreme la recepție întrebând de Teddy Lindholm, un nume de care soția lui nu-şi aminteşte. La un moment dat dispare, fiind descoperit în spatele clădirii, îngenuncheat lângă o mierlă moartă şi plângând. Impresarul Majei ține o cuvântare posomorâtă, care seamănă cu pagina ei de Wikipedia, unei audiențe din care fac parte doi laureați Oscar, trei câştigători ai premiului Olivier[13] şi un Cavaler al Regatului. Şi plouă întruna, de la început şi până la sfârşit.

Philippe este mulțumit. Însăşi moartea Majei a fost un talmeş-balmeş, iar o înmormântare vraişte e tot ce putea fi mai potrivit. În plus, niciodată nu se dăduse prea tare în vânt după familia ei. Fabricanți de bere şi militari. Vărul

ei este deputat al aşa-zişilor Democraţi ai Suediei. Bevara Sverige Svenskt[14] şi pe ceilalţi să-i ia dracu'. Îl simpatizase numai pe tatăl ei. Nebunaticul ăla rebel. Judecat de Curtea Marţială pentru că aruncase două pisici şi o spirală de artificii aprinsă într-un tanc în care se afla un ofiţer superior. Din fericire, Alzheimerul lui o preocupă pe mama Majei suficient de mult pentru a o împiedica să-l abordeze pe Philippe şi să-i ceară să o mai vadă o dată pe Angelica înainte ca ei să se urce repede în limuzina silenţioasă.

Antioch a fost proiectat de Amyas Connell[15] în anul 1937 pentru bunicul lui Philippe şi numit după un oraş antic situat la capătul estic al coastei turceşti a Mediteranei. Ocupând o suprafaţă de cincizeci şi cinci de acri de pământ, construcţia a fost înălţată între două dealuri împădurite care străjuiesc satul Braishfield, aflat la vest de Winchester, la o distanţă de 12 kilometri de acesta. Acareturile care găzduiesc birourile şi apartamentele profesorilor sunt protejate de şiruri de copaci plantaţi de-a lungul hotarului proprietăţii, aşa că nici măcar din grădina de pe acoperişul clădirii nu se pot zări alte construcţii. Protecţia dealurilor asigură un microclimat agreabil în care temperatura medie este întotdeauna cu două grade mai blândă decât în zonele învecinate, aşa că acolo pot fi zăriţi şi câţiva palmieri cât se poate de ne-englezeşti, crescând veseli de jur împrejurul peluzei povârnite. În zilele însorite, e posibil să simţi că te afli undeva pe valea Loarei, dacă nu chiar în Provence.

Connell a fost unul dintre discipolii lui Le Corbusier, cu toate că opţiunile arhitectonice tranşante ale maestrului au fost, în cazul de faţă, uşor îndulcite. Există destul de mult beton şi multe linii drepte şi semicercuri, însă totul este vopsit în alb şi pot fi zărite numeroase ferestre mari, aşa că gândul te duce mai degrabă către Riviera[16] decât către Cité Radieuse[17]. Clădirea este una de patrimoniu, astfel că, o dată la câteva luni un arhitect-supraveghetor conştiincios îşi face apariţia pe drumul de acces — care încă nu este barat de nişte porţi cu închidere electronică din simplul motiv că, în opinia lui Philippe, această modă denotă prost gust. Philippe revine acasă la cinci săptămâni după înmormântare, după ce Nikki îl asigură pe Hervé că până şi cei mai insistenţi ziarişti s-au cărat de mult din zonă. Va rămâne acolo, împreună cu Angelica, vreme de optsprezece luni.

Înainte de accidentul Majei, Philippe obişnuia să citească enorm, să călătorească des şi să colecţioneze artă, fiecare dintre aceste activităţi fiind manifestarea aceluiaşi apetit pentru lumea înconjurătoare, de parcă planeta însăşi ar fi fost un festin copios, gata să fie înfulecat cu poftă. Calea Lactee admirată din pragul unei iurte din Elsen Tasarkhai[18], portretul lui Soutine[19] realizat de Modigliani, Dunărea lui Leigh Fermor… linia care demarchează lumea adevărată de cea descrisă fiind într-atât de permeabilă, încât uneori nu-şi mai putea aminti dacă văzuse un loc, o pictură sau o clădire cu propriii ochi sau prin descrierea altcuiva. Citeşte cu uşurinţă în patru limbi şi poartă conversaţii elementare în şapte, cu toate că dintotdeauna a găsit că aceste limbi şi literaturile adiacente sunt mai fascinante decât vorbitorii înşişi, bunăoară folosind modernizări improvizate ale latinei şi elinei, care-i nedumeriseră şi-i amuzaseră pe partenerii săi de conversaţie din Italia şi Grecia. Acum, însă? Acele tablouri, acele temple, acele arhipelaguri, acele mici avioane unind cu pănglicuţe roşii atâtea şi atâtea pagini de atlas par să semene cu trucurile ieftine cu care un magician îi păcăleşte pe copiii adunaţi la o petrecere pentru a ascunde faptul că, de fapt, pe lumea aceasta nu există niciun fel de magie.

Nu poate călători fără Angelica. Chiar şi atunci când se află la Londra este asediat de coşmaruri în care o vede cufundată de o dădacă idioată într-o baie plină cu apă clocotită sau rostogolindu-se de pe o masă şi izbindu-se cu capul de podeaua bucătăriei. Două zile în Bonn reprezintă o tortură. Nu poate călători nici cu o dădacă după el, fiindcă, dacă ar face-o, absenţa propriei soţii ar fi în permanenţă parodiată de o înlocuitoare şleampătă care ar păta amintirea aurită a fiecărei ţări străbătute. Aşa că se ghemuieşte în cotlonul lui şi lasă nemilosul carnaval al lumii să se desfăşoare mai departe dincolo de şirul de copaci.

Din când în când, expeditorii e-mailurilor şi scrisorilor rămase fără răspuns, precum şi cei care l-au căutat de atâtea ori pe Philippe la telefon îşi fac nepoftiţi apariţia doar pentru că se întâmplă să se afle prin apropiere, fiindcă le pasă cu adevărat sau fiindcă au câte o nedumerire. Philippe presupune că toţi vor să o vadă pe Angelica. Pentru el, fetiţa este ceva atât de miraculos, încât cu siguranţă ar trebui să fie un miracol şi în ochii tuturor celorlalţi, aşa că este adusă de una dintre dădace cât timp Philippe şi oaspeţii lui încearcă să menţină o conversaţie, în vreme ce sunt serviţi cu ceai şi prăjituri. Într-o

bună zi, Hanneke, văduva lui Viktor şi mama lui Rudy, bate la uşă. A încercat în repetate rânduri să-l contacteze pe Philippe, iar politicoasele refuzuri ale lui Hervé şi Nikki nu i-au domolit frecvenţa încercărilor. Paola, menajera actuală, îi serveşte aceeaşi poveste pe care o turuie şi ziariştilor care nu încetează să-şi facă apariţia: Philippe trăieşte în Turcia. El urmăreşte de la o fereastră aflată la etaj cum femeia se îndreaptă către Range Roverul parcat strâmb pe pietriş. Se aşteaptă ca ea să se aşeze la volan şi să-şi adune forţele înainte de a băga maşina în viteză şi a pleca. Spre surprinderea lui, femeia deschide portiera din dreptul scaunului pasagerului, scoţând din maşină un mic extinctor roşu. Se îndreaptă către Mercedesul lui şi izbeşte parbrizul drept în mijloc. Acesta crapă în sute de cioburi, părând acoperit cu promoroacă. Philippe nu înţelege nimic din gestul femeii, fiind încredinţat că el este cel care ar trebui să fie supărat. Ea lasă extinctorul vârât pe jumătate în dreptunghiul de sticlă spartă, se urcă în maşină şi o ia din loc. Instinctul lui Hervé, care îi spune să nu facă plângere la poliţie, este corect, pentru că aceasta va fi ultima încercare a femeii de a lua legătura cu Philippe.

Mama Majei sună de câteva ori, exprimându-şi dorinţa de a veni în vizită pentru a-şi vedea din nou nepoţica. Hervé propune vag nişte date la care vizita ar putea avea loc, însă nu este stabilit nimic precis. El bănuieşte că femeia e foarte îngrijorată din pricina sănătăţii tot mai şubrede a soţului ei. Din cine ştie ce motiv, mama Majei încetează la un moment dat să mai sune.

Moartea Majei a devenit, pentru câţiva oameni, o adevărată obsesie, alimentată şi susţinută de internet – pentru Philippe, acesta nu reprezintă altceva decât o uriaşă maşinărie al cărei scop este acela de a pune în legătură toţi oamenii furioşi şi alienaţi de pe mapamond. Prin urmare, de cinci ori pe săptămână, Angelica este dusă la creşa la care este înscrisă sub un nume fals. După ce micuţa părăseşte reşedinţa, Philippe înoată o sută cincizeci de bazine, activitate care, în cazul lui, are un efect anestezic. Nici nu-i trece prin cap să stea de vorbă cu cineva despre propria durere. Nu vrea să-şi împărtăşească sau să-şi uşureze povara. Nu se poate despărţi de această durere aşa cum n-ar putea dona hainele, pianul sau trofeele Majei. Pune în boxele încastrate în perete muzica ei preferată (Simon Boccanegra, Tristan şi Isolda, Káťa Kabanová…) şi îşi imaginează că Maja se află în

încăperea alăturată. Din când în când, îl vede pe Rudy stând la capătul unui coridor sau, pe înserat, sub palmieri. Ceea ce nu-l surprinde. I se pare firesc ca biologia şi fizica să fi fost alterate în chip fundamental de aceeaşi lovitură care i-a sfărâmat şi propria inimă.

Face lungi plimbări pe Downs, dealurile pe care Maja obişnuia să călărească. Clarendon Way, Ashley Down, Beacon Hill. Natura indiferentă îl îmbie cu ritmurile ei prelungi, lente şi cu milioanele ei de nuanţe de verde; vântul răvăşind ierburile înalte, şoricarii deasupra capului. Acolo nu i se năzăreşte că-l vede pe Rudy. Apariţiile băiatului reprezintă un fenomen casnic, un produs al vibraţiilor pe care oamenii le întipăresc în cărămidă, sticlă şi oţel.

Angelica umblă de-a buşilea, apoi merge. Rosteşte târziu primul ei cuvânt, iar acesta este „apă“. Philippe nu-şi dă seama de cât de special este faptul în sine. Fetiţa îşi aude tatăl vorbind despre tablourile atârnate pe pereţii casei şi descrie primele ei picturi — o pădure de bucle twomblyeşti[20], drept „abstlacte“. Îi plac toate fructele, cu excepţia portocalelor, şi urăşte toate legumele, cu excepţia spanacului. Prin urmare, spune că portocala e o legumă şi spanacul un fruct, pentru că, în ceea ce priveşte categoriile, nu-i place să se suprapună. Vreme de mai mulţi ani, va descrie neplăcuta suprapunere a categoriilor cu expresia „a face lucrurile talmeş-balmeş“, deoarece asta se întâmplă atunci când vopselele colorate sunt lăsate să se amestece. Le dă celor douăzeci şi două de jucării de pluş ale ei nume care încep cu literele alfabetului luate în ordine, de la un iepure pe care-l cheamă André la un urangutan botezat Very Very. Îi plac Barbapapa, Madeleine, Dear Zoo şi Peepo!. Îi plac Le Renard et l’Enfant, The Incredibles şi Le Petit Poucet. Nu mai e bebeluşul dolofan. Este înaltă pentru vârsta ei şi uscăţivă. Pielea ei smeadă, care l-a surprins pe Philippe la spitalul din Boulogne, este pusă acum în evidenţă de un păr lucios, de culoarea mahonului. Philippe ar putea să se holbeze la ea fără încetare, însă, pentru alţi adulţi, înfăţişarea fetiţei poate fi tulburătoare: întunecimea ochilor ei fantastici, atât de adâncă, încât ai putea crede că te uiţi în interiorul cuiva, şi nu la cineva. Philippe îi povesteşte că mama ei a jucat în filme şi în seriale de televiziune, că a fost iubită de oameni care nu au întâlnit-o niciodată, că într-o bună zi şi-a luat zborul şi nu s-a mai întors. Toate aceste lucruri se întipăresc în mintea Angelicăi în aşa fel încât întotdeauna va vedea în Maja

o figură feerică împrumutată o vreme de lumea reală înainte de a fi rechemată acasă.

Philippe deține locuințe în Sri Lanka, Berlin şi Skiathos. Toate sunt închiriate, mai puțin pentru a economisi bani şi mai mult pentru a menține personalul în priză. Vila de lângă Antakya rămâne goală. Nu poate suporta ideea că altcineva ar putea locui în ceea ce întotdeauna s-a crezut a fi căminul lui ancestral. Familia sa a deținut această proprietate încă de la primele atestări scrise sau cel puțin aşa se spune. Conform mitului lor personal, strămoşii lui au locuit acolo încă de pe vremea când Antakya se numea Antiohia, de pe vremea când Antiohia însăşi a fost fondată, supraviețuind tuturor răscoalelor, asediilor, cuceririlor şi cutremurelor de pământ care s-au succedat de-a lungul timpului. Chiar în mijlocul casei se află o încăpere slab luminată în care sunt ținute, îndărătul unor geamuri, artefacte arheologice provenind din istoria timpurie a oraşului: vase, amfore, şapte zaruri romane, două tetradrahme extrem de rare de pe vremea lui Domițian, bătute chiar de monetăria locală, un fragment destul de substanțial de podea mozaicată care, teoretic, ar fi trebuit să se afle în Muzeul Hatay. O fi adevărată această poveste? Probabil singurul lucru care contează este faptul că această familie s-a lăudat dintotdeauna că face parte din aristocrația mondială, etalându-şi cu obstinație ateismul, însă având rădăcini musulmane, creştine şi evreieşti. Cetățeni ai lumii nu ca aspirație, ci de facto.

Zilele de naştere ale Angelicăi sunt tot atâtea comemorări ale morții Majei. Philippe le ignoră pe amândouă. Cu toate acestea, cu ocazia celei de-a treia zile de naştere, Paola, menajera casei, creează o tradiție luând-o pe fetiță la Legoland, în Windsor. Philippe este prea cufundat în propriile amintiri pentru a se lăsa bântuit de imagini în care fiica lui cade de pe un montagne russe sau în care este răpită de un necunoscut.

Cu ocazia celui de-al patrulea Crăciun de după moartea Majei, Philippe încearcă să compenseze faptul că a fost excesiv de adâncit în sine, organizând o petrecere pentru Angelica şi pentru câțiva prieteni de-ai ei de la creşă. Cu o noapte înainte, temperatura scade neaşteptat de mult, aşa că,

în momentul în care oaspeții încep să-şi facă apariția, zăpada acoperă frunzele palmierilor şi iarba, fulgi mari profilându-se pe fundalul unui cer întunecat, sidefiu. Dacă intensitatea zbieretelor poate constitui o unitate de măsură înseamnă că liota de copii se distrează de minune, bântuind dintr-o încăpere în alta ca un banc cotropitor de peşti. Numai o fetiță stă retrasă, plimbându-se prin cameră asemenea unei pisici, urmând o potecă numai de ea cunoscută. La un moment dat se cațără şi se tolăneşte pe consola albă, lată a şemineului, ca un spiriduş călăuzitor, până în clipa în care mama ei o dă jos, îmbiind-o cu o porție de jeleu, iar Philippe nu-şi poate alunga bănuiala că fetița are o legătură cu Rudy — fiind poate un emisar, un locțiitor. Hervé nu se simte în largul lui printre copii. Rămâne prin preajmă pentru simplul motiv că evenimentul se poate transforma oricând într-un dezastru. Doi tați încep să stea de vorbă cu Philippe fără ca mai întâi să se prezinte, iar el îşi dă târziu seama că i-a mai întâlnit cu ocazia unui eveniment local, în urmă cu mai mulți ani, pe vremea când Maja era în viață. Este limpede că mai mulți părinți au venit la petrecere doar ca să vadă casa şi împrejurimile şi ca să se uite necontenit peste capetele propriilor copii şi pe ferestre, de parcă ar avea de gând să cumpere proprietatea. Unul dintre ei a trebuit să fie scos dintr-un dormitor. Copiii mănâncă Würstchen im Schlafrock şi minipizze cu ananas şi şuncă. Dau pe gât băuturi magice conținând bomboane gumate, în formă de ursuleți, vârâte în cuburi de gheață. Joacă „Şarpele“, „Plimbă coletul“ şi „Elasticul“. Nikki l-a angajat pe Safari Sam, care aduce un boa constrictor, o iguană, o tarantulă, un miriapod gras, negru şi doisprezece gândaci, încurajându-i pe copii să şi-i pună pe față pentru a-şi oripila părinții. Unul dintre aceştia se vede nevoit să stea în maşină preț de aproape o oră, până când i se dau asigurări că toate acele creaturi au fost îndepărtate.

Întregul eveniment capătă înfățişarea unui basm, de parcă s-ar desfăşura într-una dintre casele acelea care răsar în timpul solstițiului, când călătorul obosit bate la uşă şi este poftit înăuntru, unde este întâmpinat de un foc viu arzând în şemineu, de bucate alese şi vin dulce. Angelica este fericită, iar Philippe nu-şi poate imagina nimic mai mulțumitor decât faptul că se află aici, în clipa aceasta, în compania acestor oameni. Tristețea i s-a risipit, dorul de ducă i s-a ostoit. Zăpada, palmierii, muzica. Dar, aşa cum se întâmplă în orice basm, vine un moment în care abundența se preschimbă în îmbuibare şi totul pare să cadă sub aripa unei umbre. Îl irită toți aceşti

oameni care par capabili să o facă fericită pe fiica sa, într-o manieră care lui îi este inaccesibilă. Îi este teamă că i-o vor răpi, nu astăzi şi probabil nu la propriu, însă oricum i-o vor răpi.

O roagă pe Paola să curme brusc petrecerea, la ora prestabilită, însă aceasta este una dintre puținele ocazii în care femeia se arată neînduplecată. Este ziua de naştere a Angelicăi şi fetița se distrează de minune. Hervé îl extrage pe Philippe de acolo inventând un apel telefonic important şi îl îndeamnă să se ducă în biroul de la etaj ale cărui ferestre dau spre pădurile albe, pustii, aflate în spatele casei, o încăpere în care larma petrecerii este suficient de slabă ca să poată fi acoperită de Juilliard interpretând Cvartetul de coarde nr. 3 al lui Bartók. Înainte ca Hervé să-l lase singur, aruncă o privire pe fereastră şi zăreşte, pe fâşia de peluză acoperită de zăpadă care desparte drumul pietruit de lizieră, un căprior stând nemişcat şi având o blană roşcată, ca de vulpe. Îl aşteaptă să se sperie şi să țâşnească din loc, crupa lui albă urmând să lucească scurt, făcându-se apoi nevăzută în frunziş — doar că animalul rămâne în continuare complet nemişcat. Cei doi bărbați se uită la el preț de un minut, două minute, trei. Philippe se întreabă dacă nu cumva animalul este bolnav. Pare a fi purtătorul unui simbol, cu toate că Philippe nu are nici cea mai vagă idee care ar putea fi acela. Probabil că tocmai caracterul insondabil al scenei este cel care va păstra imaginea atât de vie în amintirea lui Philippe, pentru o vreme atât de îndelungată. Hervé se întreabă dacă nu cumva animalul îşi imaginează că, atâta vreme cât rămâne nemişcat, nu poate fi văzut. Dacă aşa stau într-adevăr lucrurile, asta înseamnă că prezența lor la fereastră îl poate speria. Hervé se întoarce cu spatele şi se îndreaptă către parter, acolo unde petrecerea continuă, iar în clipa în care aruncă o privire pe fereastra casei scărilor constată că între timp animalul s-a făcut nevăzut.

Oare când au trecut atingerile lui Philippe de la inocență la ceva sinistru? Oare este măcar conştient de faptul că a depăşit o graniță? Sau felul în care o ținea în brațe, jucându-se cu ea, a fost compromis încă de la început? Dacă Philippe ar trebui să-i dea un nume, acesta ar fi „iubire“. Îi poartă fetiței de grijă în chip necondiționat, aşa cum nimeni altcineva nu va putea vreodată să-i poarte. Cei doi au nevoie unul de celălalt mai mult decât au

avut el şi Maja pe vremuri nevoie unul de celălalt. Ea este zămislită din trupul lui şi din trupul Majei. Cum ar putea exista un hotar, de orice fel, între ei? Singura femeie pe care a iubit-o cu adevărat i-a fost răpită cu violenţă şi a primit acest dar în schimb. Uneori îşi revine din coşmarul recurent în care visează accidentul de avion gândindu-se nu că Angelica seamănă cu Maja, ci că, într-un fel nedesluşit, Angelica este mama ei, că în acele cumplite ultime secunde o scânteie vitală a sărit dinspre trupul aflat pe moarte către cel rămas viu, cu scopul de a dăinui în continuare pe lumea aceasta. Pe măsură ce ea va creşte, Philippe nu va reuşi să se împace cu gândul că ar putea să o împartă pe Maja cu un alt bărbat. Imaginile, sunetele, senzaţiile pe care această posibilitate le iscă în mintea lui îi fac greaţă. Iar lumea înconjurătoare este plină de pericole, în special pentru o tânără atât de inocentă precum propria lui fiică. Cine altcineva ar putea-o proteja aşa cum o face el? Se va abţine de la sexul cu penetrare până când fata va împlini paisprezece ani. Philippe nutreşte convingerea că aceasta este o dovadă de mărinimie.

Oare este conştient, măcar într-un cotlon al minţii, că ceea ce face este greşit? Sau în condiţiile în care nu ţi s-a interzis niciodată nimic cu desăvârşire, în care nu ai fost niciodată aspru criticat de o persoană ale cărei păreri contează cu adevărat pentru tine, în care nu a trebuit vreodată să suporţi consecinţele propriilor tale greşeli — în toate aceste condiţii aşadar, oare vocea aceea, critică, încăpăţânată, şoptită, care ţi se adresează dintr-un colţ al conştiinţei, nu devine treptat tot mai tăcută, până când nu se mai poate face defel auzită?

Angelica nu se opune avansurilor lui. Uneori, el se vede nevoit să recurgă la linguşeli, însă niciodată nu are motive să treacă la ameninţări. Ceea ce, desigur, îi confirmă suficient onestitatea. Onestitate care, desigur, dă măsura oricărei relaţii interumane.

Angajaţii deopotrivă ştiu şi nu ştiu că ceva nu este în regulă. Lui Hervé nu-i prea pasă. Angelica nu-i stârneşte cine ştie ce simpatie. De altfel, Hervé — cu toate că Philippe ar fi şocat să afle — nu nutreşte cine ştie ce simpatie pentru niciunul dintre cei doi. Adevărul este că moartea Majei i-a convenit, oferindu-i o problemă suficient de complexă cu care să-l poată, în sfârşit, taxa pe Philippe. În timpul liber, atunci când se află în compania

partenerului său şi a prietenilor, imită cu maliţiozitate şi cu talent scene de familie, implicându-i pe Philippe, pe Maja şi pe cei apropiaţi acestora. Absența oricărui interes reprezintă exact motivul pentru care este atât de potrivit pentru slujba sa. Obiectivitatea lui nu este niciodată umbrită de vreo emoție. Nikki pune la inimă, însă a muşcat momeala financiară oferită de Andrew Maine, după care i s-au prezentat dovezi ale delapidărilor ei, făcute cu multă nesăbuință, în timpul unei şedințe despre care Philippe nu ştie absolut nimic. O şedință în timpul căreia Andrew a făcut un adevărat spectacol de teatru strecurând un plic maroniu sigilat, plin cu documente incriminatoare, într-un seif. Gest pe care l-a făcut într-o manieră discretă în numele mai multor clienți bogați, un truc învățat de la tatăl lui — simplu, contestabil şi, deocamdată, infailibil. Loialitatea ei, speră el, este de-acum garantată.

Bucătarii, administratorii, personalul responsabil de curățenie, grădinarii… unii nu pot arăta exact care e problema, alții sunt ceva mai edificați, însă ce ar putea să facă cineva cu o astfel de informație în afară de a o împărtăşi prietenilor şi rudelor, care la rândul lor o transmit mai departe altor prieteni, până când vestea se împleteşte cu aureola fanteziei care-i înconjoară întotdeauna pe cei bogați, puternici şi retraşi?

Totuşi, în timpul zilei, Philippe o tratează pe fiica lui cu o răceală afectată şi nu o atinge niciodată înainte ca angajații să se retragă din corpul principal al reşedinței. Are grijă ca, de fiecare dată, fata să se întoarcă în patul ei. Îi spune că trebuie să rămână secretul lor, că alți oameni nu ar putea înțelege. Îi mai spune că oamenii aceia ar putea fi geloşi dacă ar afla şi ar încerca să-i despartă, precum şi că viața aceasta, plină de tihnă şi lux s-ar sfârşi pe cât de brusc, pe atât de dramatic. Invocă fantoma Majei şi şi-o imaginează oferind o binecuvântare postumă legăturii lor.

Apar şi situații pe muchie de cuțit. Pe când Angelica are şase ani, o profesoară o surprinde frecând o păpuşă între picioare şi spunând: „Ai idee cât de mult te iubesc?“ El face atunci ceva excepțional şi acceptă să se lase convocat la şcoală. Acolo se arată jignit de sugestia că s-ar fi petrecut ceva indecent. Oamenii mângâie câini pentru că îi iubesc, mângâie pisici pentru că le iubesc, mângâie alți oameni pentru că îi iubesc. De unde ar putea şti o fetiță precum Angelica, aflată la o vârstă atât de fragedă, că anumite zone

anatomice sunt intangibile? Cei de la şcoală îşi pot imagina mai departe propriile lor scenarii libidinoase, pentru că acestea sunt lipsite de orice fel de consecință. Totuşi, o retrage pe Angelica de acolo şi se mută într-un penthouse închiriat din Vancouver.

Clasa ei se află în excursie la grădina zoologică din Aldergrove când Angelica vede un mascul de gazelă având o erecție şi spune: „E ca la tata“. Directoarea noii şcoli este mai insistentă şi mai puțin dispusă să cedeze la argumentul lui Philippe că Angelica n-a vrut decât să spună că bărbații au penisuri. Cei doi părăsesc Canada. După ce se întorc în Winchester, Philippe o retrage cu totul pe Angelica din sistemul de învățământ şi angajează meditatori privați care vin la ei acasă. Fetița a împlinit opt ani. El îi spune că este atât de avansată față de alți copii, încât are nevoie de atenție specială şi de lecții gândite în conformitate cu propriile talente. Angelica şi-a petrecut atât de multă vreme în preajma adulților, încât ceea ce îi spune tatăl ei este, în mare, adevărat — şi deja ceilalți copii simt că ceva este diferit la ea, ceva ce îi face să se țină, instinctiv, departe de colega lor. Prin urmare, Angelica nu este tulburată la aflarea veştii că va duce o viață solitară, iar flatanta sugestie că toate acestea se petrec din pricina superiorității ei intelectuale nu face altceva decât să îndulcească o pilulă pe care ea era deja bucuroasă s-o înghită.

Philippe nu-şi imaginează niciodată că ar putea fi prins, că ar putea fi acuzat de fapte grave. Pentru el, e ceva de neconceput. Cum rămâne însă cu acel duruit neliniştitor care se simte neîncetat, asemenea vibrațiilor motorului unui vapor transmițându-se prin pereți şi podele? Cu acele momente în care te trezeşti la orele mici ale nopții, convins că un necunoscut tocmai urcă pe scări… Oare acestea nu sunt nişte trăiri universal valabile? Nu reprezintă, pur şi simplu, prețul pe care îl plătim pentru faptul că suntem oameni?

La început, i se pare ceva firesc — ceea ce îi face propriul tată. Cum ar putea să creadă altceva? Acceptă, de asemenea, insistența lui de a păstra secretul şi de a nu-l discuta cu nimeni. Ceea ce nu reprezintă o amenințare. Pur şi simplu, aşa stau lucrurile. Unele dintre chestiile pe care i le face el sunt fie scârboase, fie dureroase, dar atâtea lucruri pe care le facem cu

propriul trup sunt scârboase şi dureroase — şi trebuie îndurate. Doar pe măsură ce creşte începe să simtă, cu tot mai multă acuitate, că ceva nu este în regulă.

Tatăl ei nu-i dă voie să se uite la televizor, iar în clădirea principală a reşedinţei nu există acces la internet. Mai mult decât atât, a fost învăţată că internetul este ceva periculos. Nu prea contează. Ea a crescut ştiind că problemele vor fi întotdeauna soluţionate şi că întrebările vor primi întotdeauna răspuns prin grija unor angajaţi amabili şi eficienţi. Nu are telefon mobil şi nici prieteni pe care i-ar putea suna. Citeşte ziare şi reviste de la o vârstă fragedă, însă acele relatări oribile, care-i mai cad din când în când sub ochi, despre bărbaţi cu probleme mintale ale căror victime sunt copii nu-i sugerează fetei nicio asociere cu propria ei experienţă. Acolo este vorba despre taţi vitregi, profesori, vecini, străini. Tatăl ei nu o bate. Nu o ţine încuiată într-o încăpere. O iubeşte. Îi spune acest lucru de nenumărate ori.

Nu-i vorbeşte nimănui despre neliniştile sale. Tatăl ei este un om bun. Oamenii îl respectă. N-a auzit nicio vorbă rea spusă despre el. Este cea mai importantă persoană din viaţa sa. Nu este cu putinţă ca el să greşească. Prin urmare, trebuie să fie vina ei, iar faptul că nu ştie care ar putea să fie acea vină nu face decât ca propriile nelinişti să devină tot mai insuportabile. Dar, dacă ar trebui, cui i s-ar putea destăinui? Se simte apropiată de câţiva dintre angajaţi, de menajere în mod special — Paola, apoi Naomi, care a mers pe bicicletă până în China, apoi Mariam, alpinista originară din Tbilisi, apoi Dottie, care ştie să facă jonglerii şi care poartă tricouri cu heavy-metal pe sub uniformă. Doar că toate aceste femei sunt nişte angajate care rareori rămân mai multă vreme, simţind, precum mulţi dintre angajaţii tatălui ei, că ceva este complet anormal.

De asemenea, e conştientă că avertismentul tatălui ei descrie o realitate. Dacă cineva din afara familiei le-ar afla secretul, această viaţă încântătoare ar putea, într-adevăr, să se sfârşească — mâncarea pe care o pofteşte gătită la orice oră, haine curate în fiecare zi, haine noi o dată la câteva luni, nenumărate băi fierbinţi, o grădină împădurită în care lumea aceasta şi restul lumii se întrepătrund atât de armonios, faptul că pot deschide atlasul la întâmplare şi, în seara zilei următoare, pot să admire peşterile de

marmură de lângă Lacul General Carrera sau să navigheze prin defileul Qutang al fluviului Yangtze. Dar cel mai mult i-ar lipsi biblioteca din Antioch.

Dacă ea şi tatăl ei ar fi despărțiți, dacă ea ar fi dată în grija unor persoane străine, forțată fiind să locuiască altundeva, cum ar putea supraviețui?

Paisprezece, cincisprezece. Nu se opune niciodată, nu se plânge niciodată. Permite acestor lucruri să se petreacă, iar distanța dintre acceptare şi încurajare este extrem de mică. Pe măsură ce trece timpul, ea se simte tot mai mult complice. Şaisprezece ani fără nicio obiecție. Oare asta nu înseamnă că ți-a făcut plăcere, că ai vrut-o tu însăți?

Aşa că citeşte. Din pricina singurătății, ca mângâiere, ca metodă de evadare. Citeşte cărți prea grele pentru vârsta ei. Cunoaşte mai puține limbi străine decât tatăl său, însă împărtăşeşte acelaşi apetit omnivor pe care şi el l-a simțit cândva pentru cuvântul scris. În acelaşi timp, nu şi-a pierdut abilitatea copilărească de a sta nemişcată lungi perioade de timp, cufundată cu totul în lumea ficțiunii. Fără cărți pentru copii, fără romane contemporane. Nu-şi doreşte să fie ridiculizată de viziuni ale unor vieți pe care le-ar putea trăi ea însăşi. Nu citeşte nici poezie. Poezia o sperie, cu străfulgerările ei dezvăluind abisul întrezărit printre scândurile unui pod care se clatină. Poveştile ei preferate sunt cele vechi, care prezintă adevăruri profunde, rezonând asemenea unor clopote, care plămădesc materia primă compusă din sex şi cruzime, din soartă şi noroc, şi o transformă în ceva inofensiv, învăluind-o în cuvinte frumoase. Iar în fiecare noapte, când tatăl îşi face apariția în camera ei, fata recită pentru sine cuvintele magice care dau formă câte uneia dintre aceste alte lumi şi hălăduieşte pe acolo, departe de trupul pe care el îl foloseşte pentru propria plăcere.

O priveşte pe Arjuna cum îşi încordează uriaşul ei arc de oțel şi cum azvârle o săgeată prin ochiul peştelui mecanic ca să câştige mâna lui Draupadi. Călătoreşte vreme de o zi în compania lui Ghilgameş, de-a lungul Drumului Subpământean al Soarelui de sub Muntele Mashu, până la Grădina Zeilor. Se amuză văzându-l pe Rumpelstilzchen torcând cu furie paie. E înfricoşată de cavalerul care îşi face apariția la curtea lui Ginghis Han călărind un cal magic din bronz şi având asupra lui o oglindă care citeşte gândurile

oamenilor, un inel capabil să tălmăcească limba păsărilor şi o sabie ale cărei răni mortale nu pot fi vindecate decât de atingerea aceleiaşi săbii.

Nu are pe nimeni cu care să poată împărtăşi toate aceste poveşti. Îşi este şi povestitor, şi ascultător. Uneori uită unde se sfârşeşte pagina şi unde începe propria fantezie. În clipele de singurătate, deapănă pentru sine câte o poveste, inevitabil modificându-le pe toate câte puțin, şi ajunge să creadă, într-o manieră nedesluşită, că aceste poveşti reprezintă propriile născociri, că ea aduce toate aceste personaje la viață întrucât ea este una dintre Ursitoare — acele femei cu puteri supranaturale care torc şi taie firul vieții. Ea este Elena cea răpită, stând în turnul cetății Troiei şi „țesând la o pânză mare, veşmânt porfiriu îndoit, unde ea-mbrebenase țesături ce-arătau o grămadă din luptele date între Aheii cei de cai îmblânzitori şi Troienii cei cu platoşi de aramă“[21], aşa că este greu de spus dacă descrie pur şi simplu scenele care se desfăşoară jos, sub fereastra odăii, sau dacă le creează ea însăşi. Oricum, cine ar putea spune ce este real? Războiul troian, tapiseria Elenei sau această încăpere tăcută în care noi recreăm, în propriile minți, toate acele scene?

Există poveşti şi mai întunecate în care este vorba despre femei care țes poveşti. Bunăoară, Arachne, fiica păstorului, care se laudă că măiestria ei nu este un dar al zeilor, ci un lucru pe care l-a deprins singură. O provoacă pe mânioasa Minerva la un concurs, aşa că sunt pregătite două războaie de țesut. Începe Minerva, care țese o imagine înfățişându-i pe cei doisprezece Olimpieni şezând în toată fala lor şi urmărind-o pe Minerva însăşi împungând pământul cu vârful propriei lănci, pentru ca din locul acela să răsară un măslin. În colțurile tabloului, înfățişează muritori preschimbați în altceva pentru că au îndrăznit să sfideze zeii — Hemus şi Rodope, deveniți lanțuri muntoase, Regina Pigmeilor devenită cocor, Antigona din Troia devenită barză, Cynara ale cărei fiice au fost preschimbate în stane de piatră.

Replica lui Arachne este o țesătură care îl înfățişează pe Jupiter luând pe rând forma unui taur ca s-o violeze pe Europa, a unui vultur ca s-o violeze pe Asteria, a unui lebădoi ca s-o violeze pe Leda, a unui satir ca s-o violeze pe Antiope, a unei ploi aurite ca s-o violeze pe Danae şi a unui şarpe pătat ca s-o violeze pe Ceres…

Văzând că țesătura concurentei este mai reuşită decât a ei, Minerva o rupe în fâşii şi o bate pe Arachne cu suveica făcută din lemn de cimişir. Prea mândră să poată suporta această umilință, Arachne se spânzură, însă Minerva refuză s-o lase pradă morții, preschimbând-o într-un păianjen de-a pururi damnat să atârne de un fir, să țească necontenit — pedepsit prin metamorfozare, aidoma personajelor înfățişate în propria tapiserie.

Curățenia din casă este menținută cu conştiinciozitate, aşa că şansele Angelicăi de a nimeri peste o pânză de păianjen sunt la fel de mari precum acelea de a descoperi un şoarece mort, însă îi întâlneşte uneori în grădină, avându-şi pânzele întinse între crengi, pânze trădate în zorii zilei de picurii de rouă care atârnă pe fiecare fir — iar ea se întreabă de fiecare dată dacă nu cumva au fost țesute de o femeie pedepsită pentru că a îndrăznit să spună adevărul.

Vechii prieteni au renunțat de mult să mai încerce să păstreze legătura. Au loc întâlniri pasagere în hoteluri şi restaurante, însă, odată ce fata păşeşte în adolescență, Philippe o duce în astfel de locuri tot mai rar. Şi-a pierdut stângăcia, a devenit o femeie tânără şi este dureros de evident pentru el că, ori de câte ori fiica lui pătrunde într-o încăpere, bărbații îşi întorc capetele, reuşind cu greu să nu se mai holbeze. Uneori îi spun lui Philippe cât de atrăgătoare s-a făcut. Alteori îi spun acelaşi lucru Angelicăi însăşi. Nu rostesc cu voce tare, însă privirile lor spun „vreau să fac sex cu fiica ta“. Angelica nu înțelege aşa ceva. Periculos de naivă, se simte flatată de atâta atenție. Se comportă de parcă ar trăi într-un basm cu zâne, de parcă ar fi o prințesă, iar bărbații aceia ar fi admiratorii ei. Uneori le răspunde într-o manieră care ar putea fi descrisă ca flirt — dacă fata ar cunoaşte semnificația acestui cuvânt. Lui Philippe întreaga situație i se pare de nesuportat, cu toate că lucrul pe care nu l-ar putea suporta cu adevărat este o posibilitate pe care nici nu îndrăzneşte să şi-o imagineze, anume aceea ca Angelica să se afle în căutarea „cavalerului călare pe un cal alb“, a unui tânăr care s-o ia cu el pe şa, ducând-o undeva departe.

Prin urmare, cei doi îşi petrec vacanțele în locuri izolate, aleg oraşe în care el nu cunoaşte pe nimeni sau rămân pur şi simplu acasă. Cu toate acestea,

circulă tot felul de poveşti legate de fata cea retrasă, dar strălucitoare a unei mame celebre, poveşti care devin şi mai captivante prin sinistrele note de subsol pe care le conţin. Se spune că Angelica rareori deschide gura să vorbească. Unii sugerează că ar fi incapabilă să vorbească. Să fie posibil ca, în pofida propriei frumuseţi, să aibă probleme de învăţare sau să fi suferit vreo leziune cerebrală în timpul traumaticei ei naşteri? Alţii, care au auzit-o vorbind, spun că este dezarmant de naivă, o combinaţie deprimantă de rafinament şi imaturitate. Să fie posibil ca fata să aibă probleme mintale? Nu ar fi ceva complet surprinzător, dat fiind faptul că a crescut fără mamă, într-un mediu izolat. Alţii se întreabă dacă la mijloc n-o fi existând o poveste ceva mai picantă, cu toate că rareori această versiune înseamnă mai mult decât nişte remarci cum că nu e prea firesc ca un tată să fie atât de apropiat de fiica lui. A formula afirmaţii mai explicite ar însemna că autorul acestora ştie ceva şi nu face nimic. Este prin urmare mult mai uşor să respingi aceste sugestii ca pe nişte aluzii fără temei, nişte bârfe întreţinute de oameni care nu au altceva de făcut.

Bobby Koulouris este un negustor de artă specializat în gravuri create în secolul XX — Käthe Kollwitz, Otto Dix, George Grosz, Louise Bourgeois… Îi vinde lui Philippe opere de artă şi, ocazional, cumpără de la acesta diferite lucrări. Bobby este persoana care se apropie cel mai mult de ideea de „prieten al lui Philippe“, iar aceste tranzacţii sunt deopotrivă prilej de conversaţie şi de schimb comercial. Are un fiu destrăbălat pe nume Darius, care îi scoate peri albi şi de care se plânge adesea, un băiat înfumurat, trândav, care a fost exmatriculat din două şcoli, a dat cu flit studiilor superioare, a flirtat sporadic cu munca plătită, ducând acum o viaţă dezordonată în cârdăşia reprezentanţilor micii aristocraţii europene şi a unor beneficiari de fonduri fiduciare la fel de înfumuraţi şi de trândavi ca el. Deloc surprinzător, nu manifestă niciun interes pentru artă şi îşi recunoaşte cu voioşie propria ignoranţă. În clipa în care tatăl lui moare subit în Laos, din pricina unei pneumonii, Darius îşi asumă sarcina de a cotrobăi prin apartamentele defunctului din Atena şi Berlin, acolo unde lucrările de artă zăbovesc o vreme, în drumul lor dintre vânzător şi cumpărător, intenţionând să ascundă un număr de artefacte valoroase neînsoţite de documentele aferente. Astfel, descoperă din întâmplare un schimb de e-mailuri între tatăl

său şi Philippe, în care domnul Koulouris spune că speră să poată pune mâna pe setul complet al gravurilor semnate de Hockney, inspirate din poveştile fraţilor Grimm, pe care Darius le văzuse cu câteva clipe în urmă şi pe care, în chip surprinzător, le recunoscuse.

Amintindu-şi poveştile despre enigmatica şi atrăgătoarea Angelica şi gândindu-se că va putea în acelaşi timp să soluţioneze un mister şi să aibă parte de o mică aventură, îl sună pe Philippe pe numărul privat cunoscut de un cerc extrem de restrâns de persoane. Philippe ignoră primele trei apeluri, însă Darius insistă şi când, în fine, răspunde la telefon, iritarea lui Philippe este imediat spulberată de vestea morţii lui Bobby. Darius se mişcă rapid, profitând de acest avantaj şi spunând că „printr-un foarte fericit concurs de împrejurări“ va trece prin Hampshire în următoarele câteva zile şi va lăsa câteva gravuri, încheind în chip politicos apelul înainte ca Philippe să aibă timp să ridice vreo obiecţie.

Philippe nu mai are acelaşi apetit pentru lucrările acelea — nu mai are acelaşi apetit pentru nicio altă lucrare de artă —, însă achiziţia îi va oferi un dram de satisfacţie, dat fiind faptul că deţine deja seriile complete Kavafis şi Rake’s Progress. De asemenea, achiziţia echivalează cu o mică şi târzie recompensă oferită unui prieten ale cărui ultime mesaje au fost lăsate fără răspuns.

Trei după-amiezi mai târziu, Darius opreşte într-un BMW Seria 3 alb, executând o mică derapare ostentativă pe pietrişul din faţa reşedinţei Antioch, după care etalează o cămaşă veche din denim, arsă de soare, precum şi o mapă conţinând lucrări de artă în valoare de 75 000 de euro, atârnată pe umăr, de parcă ar fi adus câteva acuarele reprezentând ponei din rasa New Forest, pictate la repezeală chiar în dimineaţa aceea.

Hervé îşi face apariţia pe alee ca să-l măsoare pe intrus din priviri şi ca să-i permită acestuia să-l măsoare la rândul lui, dar şi ca să-i aducă la cunoştinţă că el se va afla undeva în interiorul clădirii pe tot parcursul vizitei. Considerând că tânărul bărbat este inofensiv, îl conduce înăuntru.

Philippe a apreciat greşit, aşa că, în clipa în care Darius îşi face apariţia, constată că acesta este mai tânăr cu zece ani decât se aşteptase. Şi îngâmfarea lui reprezintă o surpriză, fiind suficient de autoironică pentru a

fermeca pe toată lumea, cu excepția persoanei care fusese centrul atenției înainte ca Darius să pătrundă în încăperea respectivă. Strânge mâna lui Philippe cu o exuberanță excesivă, făcându-l pe acesta să se simtă de parcă ar fi câştigat o competiție ale cărei reguli nu sunt întru totul clare. Se gândeşte să spună că trebuie să plece urgent ca să rezolve nişte probleme neprevăzute, însă şi-l şi imaginează pe acest tânăr extrem de sigur pe sine fixându-l cu o privire vicleană şi refuzând pur şi simplu să-l creadă. În mod surprinzător, în vreme ce străbat încăperile reşedinței, Darius face câteva remarci deopotrivă entuziaste şi pertinente referitoare la operele lui Amyas Connell („S-a născut în Noua Zeelandă, dacă îmi aduc bine aminte“), pe care de fapt le-a căutat pe Google într-un bar în care s-a oprit să ia prânzul, aşa că în momentul în care cei doi ajung să fie serviți cu ceai Darjeeling proaspăt făcut şi cu prăjitură de rubarbă cu fistic, Philippe nu mai e atât de circumspect. Pune întrebările fireşti referitoare la moartea lui Bobby, iar Darius insistă puțin asupra câtorva amănunte morbide.

În momentul în care Darius îşi face apariția, Angelica aude scrâşnetul slab al pietrişului şi se apropie de fereastră ca să se uite, musafirii fiind în casa aceea o apariție rară. Sosirea tânărului care iese din maşina sport şi extrage o mapă din portbagaj pare un prilej de distracție mai mare decât ar fi putut ea spera. În chip evident, nu este o persoană în slujba tatălui ei — un avocat, un bancher. Tânărul pare complet neimpresionat de casă şi de grădină şi ai zice că păşeşte pe propria moşie. Să fie posibil ca nou-venitul să fie un prieten de familie?

Felul în care arată nu are importanță. Este tânăr şi bogat, vine din Marele Altundeva şi arborează o atitudine care pare să spună că în compania lui se poate petrece orice. Dar, colac peste pupăză, se întâmplă să fie şi aproape comic de chipeş — şolduri înguste, o chică bogată, de culoarea cafelei prăjite, o uşurință de felină în mişcări. Ea a citit despre fuga Lydiei Bennet cu George Wickham, despre Marie Melmotte, fata îndrăgostită de idiotul acela dezmățat, Sir Felix Carbury, însă ştie prea puține lucruri despre lumea reală şi este greu să recunoşti o poveste când te numeri tu însăți printre protagonişti, aşa că în momentul în care îi găseşte pe Darius şi pe tatăl ei stând la umbra vărgată a jardinierei care înconjoară terasa de pe acoperiş, Angelica trăieşte deja într-un viitor imaginar în care el o scapă de toate

neajunsurile vieții curente, iar conştiința faptului că aceste fantezii sunt pur şi simplu ridicole nu le alterează în niciun fel dulceața.

Philippe se crispează imediat ce fata îşi face apariția. Dacă ar fi ştiut din timp câteva lucruri în plus despre Darius, ar fi exclus-o în chip explicit de la întâlnire. Fără să se gândească, îi spune „N-ar trebui să te afli aici“, luând supuşenia fiicei lui de bună. Aceasta — îşi va da el seama mai târziu — este greşeala care schimbă totul: faptul că a provocat-o de față cu fiul lui Bobby.

Urmează un moment de totală încremenire. O ciocănitoare izbeşte — ra-ta-ta — ca o mitralieră scoarța unui copac din grădină. Darius i se adresează Angelicăi calm, însă fără să accepte un refuz.

— Stai cu noi. Am auzit o grămadă de lucruri despre tine, îi spune, iar Angelica gândeşte, pentru prima dată, „La naiba cu tata“.

Îşi toarnă o ceşcuță de ceai şi se serveşte cu o felie de prăjitură. E greu să-ți dai seama dacă mâinile îi tremură de emoție sau de teamă, pentru că ea se uită la Darius şi ştie, pur şi simplu, că amândoi s-au aliat împotriva tatălui ei.

— La ce şcoală mergi? se interesează Darius, cu toate că este destul de sigur, din câte a auzit, că de multă vreme fata n-a mai fost lăsată să se apropie de vreo şcoală. Sau universitate?

Fata degajă ceva de natură sexuală — şi totuşi fără nicio legătură cu sexul — care îl nedumereşte. Nu arată de şaisprezece ani. Arată de douăzeci. Iar bârfele despre felul în care arată se vădesc a fi întemeiate. Ochii aceia fascinanți.

— Nu merg la şcoală.

— Prin urmare, eşti condamnată să stai cu bătrânul tău tată, spune el uitându-se la Philippe şi adresându-i acestuia un zâmbet cald, atoateştiutor, despre care amândoi bărbații ştiu că echivalează cu o provocare.

— Tatăl lui Darius a murit în urmă cu două luni, îi explică Philippe Angelicăi, încercând să preia din nou controlul asupra situației. Robert

Koulouris? Sunt sigur că ți-l aminteşti. Darius a fost atât de amabil încât mi-a adus nişte lucrări pe care Robert le-a căutat pentru mine.

Darius nu se uită la tatăl fetei. Darius se uită la Angelica. Este îmbătată de atâta atenție. Chipul lui exprimă ceva ce ea n-a mai văzut niciodată atât de aproape, ceva anarhic, vesel. Îşi dă seama — o simte — că el o place la nebunie. Nu are nici cea mai vagă idee cum funcționează astfel de lucruri. Cum ar fi să sară amândoi în maşină, să dea cu spatele pe pietriş, să pornească în trombă pe alee şi să nu se mai întoarcă acolo niciodată?

— Ar trebui să vii la o plimbare cu maşina, îi spune Darius.

Oare băiatul acela îi poate citi gândurile cu atâta limpezime?

— E o zi superbă. Am putea ajunge pe litoral într-o oră.

De fapt, el habar n-are cât i-ar lua să ajungă pe țărmul mării şi nici cum arată coasta în regiunea în care se află. Plimbări pe măgăruşi şi şezlonguri? O rafinărie de petrol?

Angelica trage scurt aer în piept, pentru a-şi controla vocea, şi spune calm:

— Mi-ar face mare plăcere.

Îi poate povesti pe drum. Nu adevărul — nu va fi niciodată în stare să-i spună adevărul —, însă o rudă apropiată a acestuia. Suficient să-i dea de înțeles cât de recunoscătoare îi este şi să-i garanteze faptul că nu o va aduce niciodată înapoi acasă.

Doar că interesul sexual al lui Darius a şi început să se risipească. Îşi dă seama că fata este fragilă şi că are nevoie de ajutor. O oră petrecută în compania ei ar putea fi ceva distractiv, însă trei s-ar transforma într-un iad. În momentul acela, sentimentele Angelicăi sunt amestecate. Ceea ce animă toată această dramoletă sunt reacțiile tatălui ei. Poate că Darius nu ştie nimic despre Kokoschka sau Balthus, însă în felul lui este un vânzător la fel de bun ca răposatul său tată, aşa că nu doreşte să părăsească o confruntare din care crede că va ieşi câştigător.

— Mă tem că aşa ceva nu este posibil, spune Philippe.

— De ce nu? întreabă Angelica.

Imaginația ei buimacă a luat-o între timp pe coclauri. Se şi vede în compania lui Darius, stând amândoi în fața unui foc de lemne, undeva în Norvegia sau în zona deluroasă a Scoției — unul dintre locurile acelea reci, umede, pe care tatăl ei le urăşte. Dincolo de fereastră, dunga argintie a unui curs de apă împarte în două nişte munți învăluiți în ceață. Mâna lui Darius a cuprins-o de umeri.

Philippe nu este obişnuit să fie furios şi, cu atât mai puțin, să-şi controleze furia de față cu oameni străini. Ar vrea să-l cheme pe Hervé, însă dacă ar face asta ar însemna că şi-ar recunoaşte înfrângerea într-un chip prea evident pentru acest cocoşel țanțoş.

— Mă tem că acum va trebui să ne părăseşti.

Angelica simte cum i se umezesc ochii. Darul îi este luat înainte să fi avut ocazia să-l deschidă.

— Tati…

— Linişte, îi spune Philippe şi se ridică în picioare.

Darius execută un mic număr de pantomimă foindu-se în scaun şi lăsându-se pe spătar ca să se facă şi mai confortabil. Philippe se calmează. Băiatul îi va mânca ceva timp, însă în cele din urmă va pleca. Nu are niciun motiv să rămână.

— Tati, de ce faci asta?

Angelica are dezolant de puține arme la îndemână.

— Tatăl tău este gelos.

Abia în clipa în care Darius pronunță cuvântul, acel cuvânt — nu protector, ci gelos — Philippe îşi dă seama cât e de bine ales. Gelozie de natură

sexuală. E ca şi cum ai băga mâna într-o cutie întunecată şi ai atinge ceva rece, lipicios şi viu.

— Domnule Koulouris…

Sună ca naiba.

— Darius…, se corectează Philippe, apropiindu-se până ajunge la un numai centimetru de vârful ghetelor Chelsea maronii, văcsuite, ale lui Darius.

E posibil ca Philippe să fi evaluat greşit situaţia? E posibil ca totul să se termine cu o încăierare?

Darius se uită la Angelica. Fata e gata să izbucnească în lacrimi. Nu aşa ar fi trebuit să arate aventura pe care a căutat-o. Ceva e foarte putred în casa asta şi, dacă mai rămâne, îl vor prinde şi pe el. Se ridică în picioare.

— Philippe.

Îşi întoarce privirea de la tată la fiică.

— Angelica… A fost o adevărată plăcere.

O priveşte ţintă pentru a nu lăsa loc de îndoială că ultima propoziţie i-a fost adresată numai ei.

— Regret nespus că nu mai pot rămâne.

Se întoarce din nou cu faţa către tatăl ei.

— Vă las gravurile. Daţi-mi de ştire dacă vă răzgândiţi. Vă voi trimite factura mai târziu.

Un gest final perfect — cavaleresc, hotărât, imperturbabil, categoric. Doar că trebuie să plece înainte ca Angelica să răbufnească.

— Nu e nevoie să mă conducă cineva.

Se îndreaptă spre țărmul mării. Nicio rafinărie de petrol, niciun măgăruş, niciun şezlong. Parcul Lepe Country — câteva maşini, un şir de pini scoțieni, un cer cenuşiu şi un vânt rece, bine-venit, care-i limpezeşte gândurile. Se zăreşte şi o ceainărie pătrată, vopsită în bleu ciel, cu nişte ferestre mari, dreptunghiulare, dând către plajă. Comandă o ceaşcă de ceea ce englezii numesc „ceaiul muncitorului“ şi un sendviş cu maioneză. Pentru a-şi reveni, are nevoie de o cură de normalitate — un lucru pe care în mod obişnuit l-ar disprețui. Nu va permite ca închipuirile cele mai cumplite să-i acapareze ecranul conştiinței. Astfel de lucruri se petrec cu precădere în şcolile cu internat şi în căminele destrămate. Nu în societatea pe care o frecventează el.

Îşi rezervă o cameră la hotelul Viceroy din Winchester. Un rococo provincial, de ceainărie, dar şi clientela lasă puțin de dorit. Există o diferență între a te îmbrăca neglijent şi a te îmbrăca sărăcăcios, iar lumea a ajuns să nu mai observe această distincție. La bar se află doi bărbați îmbrăcați în tricourile clubului de fotbal Arsenal, făcute dintr-un material sintetic oribil. Fereastra dormitorului dă către o peluză pe care trei amoraşi urinează într-un bazin circular din marmură, agitând încoace şi încolo o cutie goală de Carlsberg. Face un duş, îşi schimbă hainele şi coboară la parter. Meniul pare puțin cam exagerat (Darius comandă piept de porumbel cu asparagus, piersici şi alge de mare), însă este realizat cu măiestrie. După cină, se aşază pe o bancă aflată la capătul peluzei şi fumează nişte Sobranie Black Russian. Şi-a imaginat că va trimite e-mailuri prietenilor, postând câteva imagini ale celebrei reşedințe — poate chiar o fotografie a celebrei sirene înseşi — pe contul lui privat de Instagram, după care, dată fiind absența aproape garantată a vieții de noapte locale, şi-a propus să se bucure de un somn odihnitor înainte de a porni în zori înapoi către Atena. Îşi doreşte să fi condus direct către aeroportul Heathrow, ceea ce ar fi însemnat că acum s-ar fi aflat deja la bord, iar lucrurile nu ar mai fi depins în niciun fel de el. Doar că o adolescentă se află în suferință, iar Darius simte pentru prima dată în viață că nu-i poate întoarce, pur şi simplu, spatele. Privirea disperată pe care i-a adresat-o înainte ca el să se răsucească pe călcâie şi să plece. S-a comportat nedemn şi, departe de a consemna o victorie, plecarea a fost în realitate o ruşinoasă acceptare a propriei înfrângeri.

Dă peste cap un espresso dublu ca să contracareze efectele Malbec-ului şi numai în momentul în care se află în maşină începe să se întrebe ce anume va face atunci când va ajunge la destinație. În momentul în care parchează maşina pe drumul public de la capătul aleii, încă nu are un răspuns la această întrebare. Totul pare că se desfăşoară într-un univers subacvatic, culorile dispărând una câte una în vreme ce lumea se cufundă în întuneric. Va cere să stea de vorbă cu Angelica între patru ochi. Şi dacă Philippe nu va permite acest lucru…? Pietrişul de pe alee este aberant de zgomotos sub tălpile ghetelor sale, aşa că se strecoară pe lângă copaci. O pânză uriaşă de păianjen i se lipeşte de față. Darius tresare, încercând să o dea la o parte. După ce bătăile inimii i se mai domolesc, continuă să urce povârnişul, efectuând un zigzag constant printre trunchiurile albe de pin şi bazându-se aproape în totalitate pe simțul tactil pentru a se putea orienta mai departe. În fața lui se întrezăresc fâşii lungi de cer violet. Darius păşeşte pe peluză. Patru dreptunghiuri gălbui luminează, asemenea uşilor deschise ale unei sobe, corpul clădirii principale. Frunzele de palmier de deasupra capului par tot atâtea paloşe negre. Simte miros de grozamă, creozot şi fosă septică. Continuă să înainteze pe marginea peluzei, pregătit să se strecoare înapoi printre copaci în cazul în care mişcările lui vor declanşa aprinderea vreunei instalații nocturne. Urcă cele douăsprezece trepte de ciment. Singurele zgomote sunt propria respirație şi scrâşnetul slab al pietrişului de sub tălpi.

Tresare din nou. Angelica se află în patio, stând cu spatele la perete în colțul de umbră aflat între două geamuri mari, luminoase. Îşi ține capul în palme. N-a ieşit să se bucure de aerul răcoros al serii; a fost dată afară sau se ascunde de tatăl său.

— Hei! şopteşte el.

Nicio reacție. Darius repetă chemarea, ceva mai tare de data aceasta. Fata îşi ridică privirea, icneşte surprinsă şi se îndepărtează de el mergând cu spatele. Darius păşeşte în lumină.

— Angelica. Eu sunt, spune el ținându-şi palmele deschise departe de corp. N-am avut nici cea mai mică intenție să te sperii.

Angelica se liniştește. Darius face câțiva paşi către ea şi se ghemuieşte, de parcă fata ar fi o pisică pe care el nu vrea s-o ia prin surprindere.

— Am venit să-ți spun că-mi pare rău pentru ce s-a întâmplat mai devreme, continuă el, după care face o pauză.

N-a venit să spună că-i pare rău. Trebuie să gândească limpede. E posibil să aibă foarte puțin timp la dispoziție.

— Am venit să mă asigur că eşti bine.

Se sprijină şi el cu spatele de acelaşi perete, cam la un metru distanță de ea, prietenos şi-ar dori, însă nu băgăcios. Acum poate observa că fata nu este deloc bine, fiindcă între timp pe tâmplă i-a apărut o rană lipicioasă. Şi-a petrecut părul pe după ureche pentru a nu-l năclăi de sânge.

— Te-a lovit.

Peste dealuri abia dacă se zăresc câteva luminițe. Cei doi ar putea să se afle la sute de kilometri depărtare de prima aşezare omenească.

— Te-a lovit.

— Am căzut.

— Te-a lovit, repetă el, cu mai multă delicatețe în glas de data aceasta, vrând de fapt să zică „Mie îmi poți spune“.

Doar că fata a rostit adevărul. Philippe n-o loveşte niciodată. Nu e prost. A venit în camera ei la aproximativ o oră după plecarea lui Darius. A făcut-o „curvă“ şi „nenorocită ordinară“. Ea n-a spus nimic. Tactica ei este întotdeauna aceea de a se face mică şi de a-şi ține gura, aşteptând ca furtuna să se domolească. Tatăl său şi-a cerut apoi scuze. A spus că era supărat şi că n-ar fi trebuit să-şi reverse furia asupra ei. A mai spus că fusese numai vina lui că îl lăsase pe acel „marțafoi filfizon“ să-i intre în casă. Apoi a zis: „Acum suntem în afara oricărui pericol“, i-a cuprins ceafa cu palmele şi a dat să o sărute.

Ceva mai devreme, când îl alungase pe Darius din casă, tatăl ei aruncase ceva de preț. Lăsase de înțeles că ar fi în stare să facă absolut orice ca s-o oprească pe ea să aibă lucrul pe care şi-l dorea cel mai mult pe lume. În

sufletul ei se amestecaseră emoții pe care nu le putea nici numi, nici exprima. Se simțise de parcă ar fi suferit de friguri. Îşi zgâriase brațele cu unghiile şi găsise o oarecare alinare în durere, în făgaşele pe care şi le săpase în piele şi în sângerarea care se produsese în cele din urmă.

Aşa că mai târziu, în momentul în care tatăl ei a încercat să o sărute, Angelica s-a zvârcolit — gest pe care nu-l mai făcuse niciodată. El a prins-o de antebraț, scrâşnind: „Habar n-ai despre ce este vorba aici“, iar furia pe care o ascunsese mai devreme cu atâta grație a răbufnit incontrolabil. Ea s-a eliberat smucindu-se a doua oară, s-a împiedicat şi s-a izbit cu capul de coloana din lemn a baldachinului. Preț de o clipă, a leşinat — iar în momentul în care şi-a revenit, s-a trezit cu fața lipită de covorul însângerat.

Acum, că Darius se întorsese, fata nu se simțea defel mulțumită — ci înspăimântată şi confuză. Aceste şocuri şi răsturnări de situații constituie materia din care este făcută viața altor oameni. Ce caută el aici? Tatăl ei se află în casă, încercând fără doar şi poate să curețe, stângaci, sângele îmbibat în covor, având lângă el un lighean de apă cu săpun şi nişte cârpe şi sperând că personalul nu-şi va da seama despre ce era vorba.

— Angelica…?

Ea îşi atinge cu degetele tâmpla rănită.

— Chestia asta nu contează.

Trebuie să profite de ocazie. Au trecut deja şaisprezece ani şi, dacă va pierde acum această ocazie, s-ar putea să nu mai întâlnească nicicând o alta.

— Va trebui să mă ajuți, spune ea pe jumătate implorând disperată, pe jumătate cerând pur şi simplu.

Nici măcar nu-şi mai recunoaşte vocea.

— Da. Te voi ajuta.

Pentru numele lui Dumnezeu, în ce s-a băgat? Trebuie să se gândească bine înainte de a face ceva, însă trebuie s-o facă repede. O va duce pe fată la un

spital. Cu siguranță trebuie să existe unul în Southampton. O prietenă a unei prietene este avocat penal în Londra. Va reuşi să obțină numărul ei de telefon cu destulă uşurință. Avocata îi va ajuta — sau cunoaşte pe cineva care-i va putea ajuta.

— Haide. O să reuşim, spune el întinzându-i o mână.

Spre surprinderea ei, Angelica începe să plângă.

— Am crezut că m-ai abandonat.

Darius simte brusc un ghimpe de îndoială. Să fie posibil ca fata să aibă probleme mintale? Poate şi-o fi provocat ea însăşi rana? Să fie posibil să stea ascunsă de ochii lumii pentru că pur şi simplu nu-i poate face față?

Doar că fata îşi revine, apucă mâna întinsă a lui Darius, se ridică în picioare şi spune cu un glas limpede:

— Ştiu că este ceva dificil şi periculos pentru tine, însă, sincer îți spun, nu cred că mai pot sta aici.

N-are voie să rămână impasibilă. Acesta este momentul spre care tindea întreaga ei viață. Vor face acest pas împreună: ea şi Darius. Vor îndrăzni să-l facă.

— Trebuie să ne mişcăm repede pentru că, dacă tatăl meu nu mă caută în clipa asta, cu siguranță o va face în curând.

Darius nu-i poate vedea fața. Silueta fetei acoperă fereastra luminată, însă o aude cum icneşte brusc şi îşi dă seama că ceva nu este în regulă înainte să audă în spatele lui țăcănitul unui zăvor, urmat de fâşâitul unei uşi glisante. Trebuie să fie tatăl ei. Cine altcineva ar putea fi? Se întoarce încet, ca să arate că nu este tulburat. Decizia lui este însă greşită. Philippe a avut deja timp să înalțe ceva deasupra capului, iar Darius nu apucă decât să ridice o mână ca să se protejeze. Obiectul aflat deasupra capului lui Philippe este vătraiul care cu o clipă mai devreme s-a aflat lângă şemineul din camera de zi. Atacatorul izbeşte cu putere şi toți trei aud cum brațul lui Darius se frânge în urma impactului, la jumătatea distanței dintre cot şi umăr, fractura

deschisă conturându-se cu claritate pe sub cămaşă. Durerea încă nu s-a instalat, însă Darius nu-şi mai poate folosi mâna. Philippe ridică vătraiul pentru a aplica următoarea lovitură. Angelica scoate un țipăt — „Nu!“ — şi curgerea timpului încetineşte, aşa cum se întâmplă pe durata tuturor evenimentelor cumplite — maşina aflată în aer, cu roțile în sus, copilul căzând de pe balcon înainte de a se izbi de trotuar. Îl vede pe Darius cum face un pas înapoi, însă nu-l poate preveni la timp, aşa că e nevoită să asiste la momentul în care piciorul lui calcă pe lângă marginea patioului cimentat. Darius îşi pierde echilibrul şi, incapabil să-şi mişte ambele brațe ca să se salveze, se prăbuşeşte rostogolindu-se la vale pe iarbă, până ajunge pe peluza întunecată. Tatăl ei se opreşte preț de o clipă, după care aleargă pe povârniş pe urmele băiatului, ținând vătraiul în mână.

Darius este mai voinic decât ar da de înțeles aspectul lui de filfizon. Trei adolescenți care încercaseră cu un an în urmă să-i fure portofelul şi telefonul în cartierul Marais din Paris se văzuseră nevoiți să se retragă plini de sânge şi de vânătăi, însă acum Darius stă prăvălit pe spate şi nu-şi poate folosi o mână. În plus, n-a mai întâlnit niciodată o persoană atât de hotărâtă să facă rău unei alte ființe umane. O aude pe Angelica țipând. Glasul ei pare că vine de foarte departe. Philippe se opreşte deasupra lui Darius, luându-şi avânt pentru a doua lovitură, decisivă, absolut necesară — rahatul ăsta spilcuit este dispus să distrugă două vieți din simplul motiv că nu o poate avea pe Angelica. El este întruchiparea motivului pentru care Philippe n-o poate lăsa pe fată să iasă în lume, genul de bărbat care-şi închipuie că poate pune mâna pe orice-şi doreşte. Furia lui Philippe este de-a dreptul însuflețitoare.

— Tati, opreşte-te! Te rog, opreşte-te! țipă Angelica.

Darius loveşte cu putere glezna lui Philippe, făcându-l pe bărbatul mai vârstnic să cadă într-o parte. Apoi se ridică în capul oaselor cu ajutorul mâinii sănătoase, după care reuşeşte să se ridice din nou în picioare. Durerea a început să se facă simțită, iar el trebuie să-şi susțină brațul rupt de parcă ar fi vorba despre un coş plin cu ouă. Se opreşte. Se simte amețit. Dacă o va lua acum la fugă, va cădea. Nu trebuie sub niciun chip să se uite la brațul rupt. Philippe se ridică şi el în picioare. Chiar dacă e amețit, Darius nu are de ales. Clătinându-se, dar rămânând în picioare, aleargă spre şirurile

de palmieri şi de pini. Ajunge la marginea peluzei şi îşi dă seama că ar fi o prostie să se întoarcă pe drumul pe care a venit. În mod evident, nu cunoaşte grădina la fel de bine ca Philippe. Acum este însă prea târziu. Se strecoară în întunericul care domneşte printre copaci şi, după numai câțiva paşi, se izbeşte de un trunchi, prăbuşindu-se într-o parte, pe pământ. Acum durerea năvăleşte cu toată intensitatea. Metal topit turnat peste un os rupt. Ochii i se umplu de puncte luminoase, de parcă s-ar uita la ecranul plin de purici al unui televizor vechi. Preț de o clipă, se simte absent din această lume, iar când îşi revine, aude foşnetul discret al unui picior călcând pe covorul de cetină căzută. Nu poate vedea nimic. Ştie însă că Philippe se află foarte aproape de el. Al doilea pas. Nici urmă de vătrai. Oare tatăl Angelicăi a revenit la sentimente mai bune sau face doar o pauză ca să-şi țintească mai bine victima? Darius nu are cum să se ridice fără să se rostogolească în față, devenind în felul acesta şi mai vulnerabil. Încearcă să spună ceva, însă în clipa în care inspiră, simte capetele frânte ale osului din antebraț cum se freacă unul de celălalt, iar durerea îi consumă până şi ultimul strop de energie.

— Rahat arogant ce eşti, spune Philippe. Eşti atât de plin de tine. Nu înțelegi absolut nimic. Despre mine. Despre fiica mea.

Spunând asta, Philippe trage adânc aer în piept, iar Darius ştie că acum e momentul în care bărbatul aflat deasupra lui ridică vătraiul mult deasupra capului, de parcă ar fi vorba de un topor cu care s-ar pregăti să crape un buştean.

Pentru câteva clipe, viața ei este un iad. O să-l vadă pe tatăl său cum îl ucide pe Darius, crăpându-i capul în fața ochilor ei, iar ea nu poate face nimic pentru a preveni toate asta. Mâna ruptă a lui Darius arată înfiorător. Este evident că tânărul n-ar putea ieşi biruitor din niciun fel de luptă. Apoi tatăl ei cade, iar Darius se ridică în picioare, lăsându-i impresia că are în sfârşit şansa de a scăpa dacă fuge. Doar că între timp şi tatăl său s-a ridicat şi el, iar Darius se face nevăzut printre copacii aflați la capătul de jos al grădinii. Apoi şi tatăl ei dispare printre copacii aceia. Pe urmă, linişte. Lumea pare încremenită. Dacă nu şi-ar simți inima bătându-i mai să-i sară

din piept, ar spune că tocmai a ieşit afară ca să respire aerul răcoros al serii. Darius? Tatăl ei? Oare toate acele lucruri să fi fost, într-adevăr, aievea? Se simte stânjenită, de parcă ar povesti întâmplările unei a patra persoane, iar aceasta i-ar zâmbi cu indulgență, ascultând născocirile ei provocate de o imaginație exacerbată. Astfel de lucruri nu sunt, pur şi simplu, cu putință — nu în lumea oamenilor ca ei.

Fata îşi ridică privirea. Norii s-au spulberat, dezvăluind privirii o lună aflată probabil în ultimul pătrar. Craterele acelea — să fie nişte vulcani stinşi sau urmele unor meteoriți? Cândva ştia răspunsul la această întrebare, însă acum nu şi-l poate aduce aminte. Numai dacă inima ar înceta să-i mai bată cu atâta putere. O vulpe schelălăie undeva în depărtare. Darius se întorsese la ea ca să o ia de acolo. Nu poate lega această realitate de nimic altceva.

Apoi aude un zgomot, un bufnet slab venind dinspre copacii aflați în partea de jos a grădinii. Urmează un al doilea bufnet, apoi al treilea. Ar putea fi vătraiul izbindu-se de trunchiul unui copac. Ar putea fi sunetele produse de vătraiul care loveşte capul unui om. Angelica se apleacă şi vomită în patio. Ce mai ciudățenie! Nu se simte rău. De fapt, nu simte nimic. Nu gândeşte. Trupul ei reacţionează la ceva ce mintea ei refuză să accepte.

După un lung răstimp, în întunericul care domneşte la capătul peluzei, se conturează silueta unui bărbat păşind agale în direcția casei. O fi Darius?

Este tatăl ei. Dacă Angelica ar fi fost o altă femeie, ar fi fugit probabil, însă a fugi este o abilitate pe care ei nu i s-a permis niciodată să o învețe. A fugi înseamnă că există un lucru de care îți doreşti să te îndepărtezi. Ea nu se poate imagina pe sine singură, într-un alt loc. Din punctul ei de vedere, dincolo de aceste dealuri întunecate care se înalță în apropiere poate fi la fel de bine Nunavut. Sau Coasta Scheletelor. Carene ruginite şi cadavre uscate de arşiță. Sau Pentapolis ori Efes.

O tristețe cumplită o învăluie, de parcă ar sta culcată sub o saltea pe care cineva aşază nenumărați bolovani. De asemenea, se simte extrem de obosită. Îşi şterge cu mâneca un strop de vomă rămas în colțul gurii.

Tatăl ei urcă treptele de ciment ținând în mână vătraiul. Cămaşa lui albă este ruptă şi murdară de pământ. Angelica e sigură că o s-o omoare. Tot ce speră

este să o facă repede.

— Du-te-n camera ta.

Mai târziu, ea va rememora această scenă şi o va considera un monument de cruzime — faptul că a lăsat-o să-şi vadă de viață la fel ca înainte. Nu face nicio mişcare.

— Du-te, spune el pe un ton ceva mai hotărât de data asta.

Fata se întoarce pe călcâie şi păşeşte pe uşa de sticlă. Tatăl ei o urmează înăuntru. Angelica se îndreaptă către holul de la parter. În vreme ce urcă treptele, îl aude pe tatăl ei vorbind la telefon:

— Hervé? Am nevoie să faci ceva pentru mine… Da. Acum.

Angelica deschide fereastra dormitorului şi se sprijină de pervaz. În lumina lunii, silueta clădirii se profilează pe peluza din spate, iar în mijlocul ei se zăreşte trapezul contorsionat format de lumina care năvăleşte din încăpere, iar în acel trapez se poate distinge silueta unei fete. E greu de spus care dintre cele două este mai reală: fata în carne şi oase sau cea din umbră? Lilieci îşi flutură aripile în întuneric, țâşnind prea rapid ca să poată fi urmăriți cu privirea. Nopțile lor sunt pline de chițăieli şi ecouri. Universul sunetului aflat în interiorul universului luminii. O lungă bucată de vreme nu se petrece nimic. Angelica aude undeva în depărtare zgomotul unor anvelope călcând pe pietriş. Uşi trântite. Uşi care se trântesc din nou. Anvelope pe pietriş.

Darius e mort — sau a fugit. Ea nu ştie care dintre cele două posibilități e mai cumplită. Poliția nu va interveni nici măcar dacă va fi chemată s-o facă. Asemenea doctorilor, asemenea avocaților, polițiştii sunt nişte funcționari. A mai văzut asta şi cu alte ocazii. Legea se înclină în fața bogăției. Aşa funcționează lumea. Încearcă să plângă, însă simte că s-a detaşat de aceste lucruri, are impresia că e insensibilă, goală pe dinăuntru.

Este prima noapte, după multă vreme, în care tatăl ei nu i se strecoară în dormitor. Ar trebui să se simtă uşurată. În loc de asta, se simte speriată şi abandonată. Se detestă pe sine pentru aceste sentimente. Nu poate dormi.

Rana de la tâmplă a făcut crustă, însă durerea încă pulsează odată cu bătăile inimii. Stinge toate luminile şi se ghemuieşte în spaţiul dintre dulap şi perete, îmbrăţişându-şi genunchii şi legănându-se încetişor înainte şi înapoi pentru a se calma. Casa pârâie şi pocneşte. Vulpea schelălăie din nou. Fâşii de nori luminaţi de razele lunii îşi schimbă forma pe măsură ce trec prin faţa ferestrei fără draperii. Din când în când, luminiţa de poziţie aflată pe aripa câte unui avion călătoreşte pe cer în sens invers, iar prin capul ei trece acelaşi gând care îi trecea prin minte şi când era mică, anume că luminiţa aceea este de fapt mama ei, transformată de Dumnezeu într-o stea.

Se luminează de ziuă. Personalul îşi face apariţia la ora opt. Angelica se simte epuizată şi distrusă, însă suficient de sigură că se află în afara oricărui pericol ca să poată coborî la parter pentru micul dejun. Îi spune lui Dottie că în seara precedentă a căzut în baie şi s-a lovit la tâmplă. Dottie clatină din cap. Oricine altcineva s-ar pune chezaş că Dottie priveşte această poveste cu scepticism, însă Angelica n-a învăţat niciodată să perceapă conversaţia purtată îndărătul unei conversaţii. Mănâncă omletă cu pâine făcută cu maia şi bea o cafea neîndulcită. Spune apoi că o doare capul. Dottie îi întinde două pastile de paracetamol. Tatăl ei intră în încăpere, iar Dottie se strecoară afară, pretextând că are treabă. El îi spune fiicei sale că îi pare nespus de rău, însă nu specifică pentru ce anume.

Îşi face apariţia în camera ei pe seară. O dezbracă. Îi spune că o iubeşte. Ea îşi abandonează trupul. La urma urmelor, acesta este doar un animal care îi găzduieşte mintea. Ea pătrunde în acel ţinut ceţos, de graniţă, dintre vis şi poveste. Angelica se află undeva sus, în fortăreaţă, departe de armatele prinse în luptă pe câmpia care se întinde la poalele acesteia. Ea ţese o altă lume. Şi chiar aici, în colţul tapiseriei, se află Darius ţinându-se de braţul rănit în vreme ce înaintează cu paşi repezi pe alee, îndreptându-se către drumul principal, acolo unde este cât pe ce să fie lovit de camioneta hodorogită a unui fermier care frânează cu un scrâşnet în faţa lui. Oile behăie. Zgomot de copite râcâind o suprafaţă de metal.

O crenguţă uscată pocneşte în apropiere. Cei doi bărbaţi încremenesc. Darius e culcat la pământ. Philippe stă cu vătraiul ridicat deasupra capului.

Bezna care se întinde între trunchiurile copacilor este de nepătruns. O altă crenguță plesneşte. Cineva — sau ceva — foarte mare stă foarte aproape de cei doi. Se simte miros de păr ars şi de pivniță. Se aude o respirație adâncă, regulată, asemănătoare celei produse de un plămân de oțel[22]. Apariția este prea mare ca să poată fi vorba despre o ființă omenească, însă până şi cerbul cel mai puternic ar fi țâşnit deja din locul acela. Lui Darius nu-i pasă ce anume este creatura aceea. Singurul lucru care contează este că a reuşit să-i distragă atenția lui Philippe. Cu mâna teafără, se prinde de o creangă joasă. Există un perete de foc pe care l-ar putea străbate dacă îşi dă toată silința şi dacă se mişcă repede. Geme ca un halterofil, reuşind să se ridice. Durerea este de neînchipuit. S-a ridicat în picioare. Îşi ține brațul rupt lipit de corp şi păşeşte printre copaci, apoi pe pietriş. Începe să se îndrepte cu paşi repezi către drumul principal.

Nu e în stare să conducă. Se află la opt kilometri de Winchester şi se apropie miezul nopții. Va trebui să bată la uşa cuiva sau să se ascundă pe un câmp. Ca şi cum ar fi răspuns nevoilor lui stringente, gardul viu aflat de cealaltă parte a şoselei începe să strălucească. Grăbeşte pasul, temător să nu ajungă prea târziu, acum se află la porți, dă năvală pe şosea şi este cât pe ce să fie lovit de camioneta hodorogită a unui fermier care frânează cu un scrâşnet în fața lui. Aude oi behăind şi zgomot de copite râcâind o suprafață de metal. Şoferul se apleacă peste geam — țigară, şapcă, un fel de erupție în colțul gurii.

— Urcă odată!

Pare un tată obosit recuperându-şi fiul adolescent de la o petrecere. Darius nu-şi poate convinge mâna stângă să abandoneze brațul drept pentru a deschide portiera camionetei, aşa că şoferul iese afară, clătinând plictisit din cap. Se zăresc câteva capete mici, îmblănite, îndărătul gurii de aerisire zăbrelite aflată în partea din spate a vehiculului.

— Hopa sus, amice.

Şoferul trage un ultim fum din țigară şi aruncă mucul, cu un bobârnac, în întunericul care-i înconjoară. Darius îşi strecoară pe rând picioarele în cabina camionetei. Fermierul trânteşte portiera din dreptul lui Darius şi ocoleşte capota stropită cu noroi. Prin geamul din dreptul şoferului, Darius

zăreşte o mogâldeaţă apropiindu-se cu repeziciune de ei de-a lungul aleii. Nu ştie dacă e Philippe sau creatura aceea nevăzută, hotărâtă să-i facă şi lui ceea ce probabil i-a făcut deja lui Philippe. Şoferul urcă în cabină, trânteşte portiera din dreptul lui şi reporneşte motorul astmatic al camionetei. Ceva însângerat şi înspăimântător se zăreşte fulgurant dincolo de şapca fermierului, discurile de ambreiaj scrâşnesc iritate, punând cu o smucitură vehiculul în mişcare, în vreme ce oile continuă să râcâie podeaua şi să behăie în spatele celor doi.

Şoferul îl măsoară pe Darius cu privirea şi râde hâtru:

— Se pare că ai avut parte de o noapte pe cinste.

Darius se întreabă dacă nu cumva bărbatul de lângă el e băut.

— Vă mulţumesc. Vă mulţumesc că v-aţi oprit.

Îşi sprijină din nou capul de tetiera sfâşiată, din imitaţie de piele, se detaşează de lumea înconjurătoare şi tot ce mai percepe e durerea arzătoare pricinuită de rană până în clipa în care este dus cu targa mobilă într-un salon cu perdeluţe al Spitalului de Urgenţă Southampton General. Cerculeţele care prind perdeaua se freacă cu zgomot de bara metalică şi o asistentă durdulie se apleacă peste el. Are părul violet şi şi-a ras trei dunguliţe pe sprânceana stângă. Darius priveşte în jur. Singurele urme ale bunului samaritean sunt un iz slab de bălegar şi cele câteva pete de origine agricolă de pe pantalonii lui de bumbac atârnaţi pe scaunul portocaliu din plastic pe care se află şi cămaşa lui, care pare tăiată cu foarfeca. Două sute de lire sterline, cumpărată de la un magazin Louis Vuitton.

— Deci, ce-ai păţit? îl întreabă asistenta.

— Cineva a încercat să mă ucidă, îi răspunde el.

— Asta nu-i frumos, este? continuă ea.

Darius se întreabă dacă e o expresie locală. Asistenta îi administrează patru picături de diamorfină nazală, după care îşi face apariţia un doctor. Bărbatul pare genul „profesorului nebun“ — creştet pleşuv, păr cârlionţat, ochelari

rotunzi, accent polonez sau pe-acolo. Studiază mâna ruptă a lui Darius, clătinând mulțumit din cap, ceea ce îl face pe Darius să se simtă vag mândru că s-a pricopsit cu o rană adevărată. Ar trebui să anunțe poliția, însă diamorfina începe să-şi facă efectul, iar timpul devine o pastă vâscoasă. Apare o altă asistentă, împingând un cărucior. Înainte de operație, îi vor pune mâna în ghips. I se aşază o mască pe față şi i se spune să inspire cât mai puternic şi cât mai des, în vreme ce ei îi îndreaptă osul, aşa că Darius inspiră şi expiră, inspiră şi expiră şi un balon mare, alb, îl ridică în aer, astfel încât el se uită acum de sus la o întreagă lume, de parcă aceasta ar fi cel mai mare şi mai detaliat joc cu trenulețe din istorie. Jos, undeva foarte departe, un Darius micuț zace într-un pătuț de spital. Micul profesor nebun trage de încheietura mâinii micuțului Darius aşa cum un docher trage de un odgon ca să aducă un remorcher pe chei, în vreme ce a doua asistentă udă fâşii de ghips într-un vas metalic în formă de rinichi, înfăşurându-le apoi în jurul micului braț al lui Darius. Asta îi aminteşte cum făcea papier màché la şcoală.

— Înc-un pic.

Apoi masca este îndepărtată, aerul iese din balon şi Darius coboară cu repeziciune, cei doi Darius sunt recombinați, iar el se simte cu adevărat rău. Vomită într-un recipient din carton ieftin, gri, pe care o asistentă i-l ține sub bărbie. Porumbel, sparanghel, piersică şi alge marine. Pierde noțiunea timpului. La un moment dat, i se administrează nişte medicamente, apoi este dus în sala de operații, acolo unde profesorul nebun discută aprins cu un alt doctor dacă Real Madrid sau Bayern München va fi echipa care va câştiga Liga Campionilor UEFA. Celălalt doctor strecoară o canulă în îndoitura cotului de la mâna sănătoasă a lui Darius, sfătuindu-l pe pacient să numere până la zece, scenă de care Darius era convins că se întâmplă numai în filme. Ajunge la şapte şi se dezmeticeşte brusc, îngrozit că anestezicul nu-şi face efectul şi că urmează să fie tăiat pe viu; doar că tavanul arată diferit şi încăperea este diferită, iar brațul lui este acum imobilizat într-un tub făcut parcă dintr-un covor pietrificat, de culoarea ardeziei. În salon se află un al treilea doctor, însă acesta este îmbrăcat în negru şi miroase a salvie şi a sare de mare. O alarmă slabă începe să sune în creierul lui Darius. Se luptă cu straturile suprapuse de somn lăptos. Nu-şi aminteşte cum trebuie să-i ordoni propriului trup să se ridice într-o rână. Scalp ras,

cămaşă albă, costum cenuşiu. Bodyguardul-asistent personal care l-a întâmpinat pe alee. Isuse Hristoase. Brusc, se trezeşte. Bărbatul a desfăcut partea de sus a unei pungi de ser fiziologic atârnate de un stativ şi goleşte în interiorul acesteia conținutul unei sticluțe maronii.

Darius agită prin aer mâna pusă în ghips. Aceasta seamănă mai degrabă cu un fel de înotătoare rudimentară decât cu o mână, însă este grea şi tare. Stativul se răstoarnă, iar canula este smulsă, tubul prelung țâşnind către tavan precum nailonul unei undițe lansate la apă, împroşcând în aer un arc de lichid însângerat. Bărbatul ras în cap rămâne calm. Darius îşi agită din nou mâna, însă bărbatul face un pas înapoi, aşa cum ai face un pas înapoi pentru ca pantofii să nu-ți fie udați de următorul val prelins pe nisipul plajei.

— Ne vedem mai târziu.

Spunând asta, bărbatul se întoarce cu spatele şi părăseşte încăperea.

Durerea din brațul lui Darius este cu adevărat neplăcută. Îşi aminteşte că sub ghips se află un os frânt în urma unei lovituri de vătrai. Aşteaptă ca durerea să se mai domolească. Încăperea se roteşte în direcția greşită, nu ca un sens giratoriu, ci ca o tiribombă. Se prinde de marginea de metal a patului până când vertijul încetineşte, apoi se opreşte. Cealaltă mână îi sângerează în locul de unde s-a desprins canula. În dreapta lui se află un pat gol şi alte două lângă peretele opus. Se zăresc mai multe aparate medicale a căror utilitate este imposibil de ghicit. Se aude un bâzâit grav, de laborator ştiințific. Punga cu ser fiziologic continuă să-şi reverse conținutul pe gresie. Darius se ridică în picioare, simte cum se clatină, se aşază la loc, aşteaptă, se ridică din nou şi face câțiva paşi precauți pe podeaua udă. Folosindu-şi mâna sănătoasă, desprinde un mic extinctor roşu de pe suportul fixat în perete. Acesta este singurul obiect din încăpere care aduce cât de cât cu o armă. Ascultă preț de câteva clipe, aşezat în dreptul singurei uşi a salonului, apoi o deschide către un coridor pustiu. Voci îndepărtate, bâzâitul unui neon defect. Există şi o fereastră care dă spre nişte plante moarte aflate într-o curticică mohorâtă. E zi. Darius trebuie să fi petrecut multe ore în stare de inconştiență. Pe perete se zăresc cinci lucrări abstracte înfiorătoare — pete portocalii împroşcate pe un fundal albastru, pete albastre împroşcate pe un fundal portocaliu. Coteşte de două ori şi nimereşte pe culoarul principal al

spitalului. Oncologie şi pediatrie. Capoate jerpelite şi halate albe. Trei femei în vârstă, cu gleznele bandajate identic, râd în cor, asemenea unor vrăjitoare. Bărbatul cu țeasta rasă nu se zăreşte nicăieri. Darius aşază extinctorul lângă un perete şi îşi şterge sângele de pe brațul stâng. Cheile de la maşină şi portofelul se află în buzunarul pantalonilor de camuflaj. Dumnezeu ştie unde se află pantalonii aceia. Acum însă nu este momentul potrivit pentru astfel de griji. Acum Darius trebuie să se îndepărteze de clădirea spitalului — şi asta cât mai repede cu putință. Va lua un taxi până la Viceroy. Va împrumuta banii necesari de la recepția hotelului. Va face toate astea purtând doar un halat de spital crem, fără spate. Îşi aminteşte de bărbatul cu capul ras, expresia ternă de pe fața acestuia, sticluța maronie. Nu are de ales. Păşeşte încrezător pe uşile principale ale spitalului şi pe aleea de acces din fața acestuia.

Harbour Cars. Silueta unui velier cu trei catarge îndărătul numelui scris pe portiera din dreptul scaunului pasagerului. Costă treizeci de lire în plus față de ceea ce indică aparatul de taxat pentru ca şoferul să accepte să servească o persoană evident dusă cu pluta, însă cei de la Viceroy se ridică dincolo de aşteptările lui în clipa în care îi împrumută banii fără să clipească. Doar că în momentul în care străbate holul hotelului, aruncă o privire către salon şi-l zăreşte prin fereastra dinspre golf pe bărbatul cu țeasta rasă alegând o brioşă de pe una dintre tăvile cu prăjituri aşezate în formă de piramidă pe care un chelner i le pune la dispoziție. Bărbatul îşi înalță capul. Aceeaşi privire goală. Nicio surpriză. Cinci, şase secunde. Bărbatul îşi îndreaptă privirea înapoi către masă, apoi îşi înfige cuțitul în unt. Darius țâşneşte în sus pe scări, închide uşa camerei de hotel şi se aşază pe pat. Are paşaportul la el, însă îi lipseşte portofelul. Maşina lui e parcată la 16 kilometri de locul în care se află acum, iar cheile tot la 16 kilometri, însă în direcția opusă. Doi bărbați vor să-l ucidă. Unul este foarte bogat, celălalt aproape că posedă puteri supranaturale. O stăncuță stă aşezată pe o creangă care se leagănă în dreptul ferestrei. Trup negru, o mică scufie gri, pe jumătate călugăriță, pe jumătate pilot. Pasărea îşi roteşte capul, ochişorii ei strălucind în lumina zilei şi lui Darius îi este greu să scape de senzația că ființa aceea încearcă să-i transmită un mesaj. Se freacă la ochi. Îl va suna pe avocatul tatălui său. Trebuie să ajungă acasă. Cei doi vor lăsa deoparte neînțelegerile din trecut pentru că acum există lucruri mai importante. Stephanos îi va rezerva un bilet de avion. Şi va rezolva şi problema pazei. Câțiva bărbați solizi, bine

antrenați vor sta cu el până când va urca la bordul aeronavei. A făcut asta şi pentru tatăl lui, în câteva ocazii. Nici măcar Philippe şi gealații lui nu pot doborî un Airbus. Odată ajuns la Atena, va fi în siguranță.

Se ridică în picioare şi se îndreaptă către masa pe care telefonul hotelului zace precum un broscoi negru. Se pregăteşte să ridice receptorul, când îşi îndreaptă privirea în jos, către amoraşii care fac pipi şi observă cel mai extraordinar lucru cu putință.

Ridică tocul ferestrei şi fluieră aiurea. Helena se opreşte din discuția pe care o poartă cu cele două colege de sporturi acvatice, îşi înalță privirea, îşi înclină capul într-o parte aşa cum fac câinii atunci când vor să analizeze un sunet slab însă interesant şi cu siguranță se pregăteşte să rostească o remarcă acidă referitoare la goliciunea prietenului ei şi la mâna ruptă a acestuia când Darius duce un deget la buze, făcându-i în tăcere semn să-l urmeze în susul scărilor şi ridicând apoi în aer nouă degete pentru a indica numărul camerei. Helena îl salută milităreşte cu un gest scurt care vrea să spună „am înțeles, să trăiți“ şi îşi aruncă țigara, cu un bobârnac, în arteziană.

Poartă un tricou cu cei de la Sonic Youth — „I stole my sister’s boyfriend, it was all whirlwind heat and flash…“ — şi nişte pantaloni de lucru kaki cu petice negre, pătrate, în dreptul genunchilor şi cu mai multe fermoare decât e nevoie. Are pielea de culoarea cojii de nucă, iar părul blond îi stă atât de țeapăn de la sare şi atât de încâlcit de vânt, încât Helena pare că-şi mijeşte în permanență ochii în direcția soarelui sau a unui vânt puternic. Ea nu remarcă uluitoarea coincidență a neverosimilei lor întâlniri. Ar asista la o invazie extraterestră sau la o pană de cauciuc având aceeaşi atitudine. Supraveghează recepția unui velier recondiționat, din lemn, pentru un client bogat al cărui nume de data aceasta chiar nu-l poate destăinui.

— Marsuinul. 1972. Trei catarge. Nici urmă de fibră de sticlă. Douăzeci şi patru de metri. Cinci cabine. Motor nou-nouț. Nu e rapid, însă este absolut încântător.

Caracterul neașteptat al poveștii lui Darius o face pe Helena să-și țină o sprânceană ridicată preț de cinci secunde bune înainte de a spune:

— Cred că putem rezolva această problemă.

Helena îl ajută pe Darius cel rănit să îmbrace cele mai călduroase haine disponibile — sfâșiind încă o cămașă Louis Vuitton pentru a-i putea strecura mâna pusă în ghips — și, zece minute mai târziu, cei doi pot fi văzuți coborând repejor scările în vreme ce atenția lui Hervé este atrasă de colegul Helenei, Anton. Hervé nu se lasă însă convins de rusul mătăhălos care îi spune că-l cunoaște de undeva.

— Frankfurt, probabil. Ne-am întâlnit cumva în Frankfurt? Ați fost în Frankfurt în aprilie?

Bărbatul blochează privirea lui Hervé îndreptată către holul hotelului, iar Hervé nu vrea decât să poată ține sub observație acel hol. Urmează o altercație care escaladează rapid și care implică, în ultimele etape, un ceainic fierbinte, piese de mobilier răsturnate și o furculiță pentru desert care, din fericire, s-a tocit de la cât a tot fost înfiptă în brioșe Parkin și Chelsea. Totul se încheie cu Anton îndepărtându-se în fugă de intrarea hotelului, ținându-și palma peste rana sângerândă căpătată la gât și avându-l pe Hervé pe urme.

Anton zbiară „Dă-i drumul!“ și se aruncă prin portiera deschisă din spatele Toyotei Yaris închiriate. Marlena, care completează grupul, țipă surescitată, Helena bagă mașina în viteză, iar bărbatul cu țeasta rasă izbește atât de tare cu pumnul acoperișul mașinii, încât adâncitura este vizibilă și din interiorul acesteia. Mașina se îndepărtează și cotește de câteva ori, cât pe ce să se ridice pe două roți înainte de a pătrunde pe autostrada M3, îndreptându-se spre sud, către Poole Harbour.

Ofițer al poliției judiciare (fr.).

Biroul pentru ajutorarea victimelor (fr.).

Lech Zürs — numele unei stațiuni montane din Austria.

Poezioară pentru copii (fr.).

Christopher Smart (1722–1771) — poet englez din epoca georgiană.

Fragment din poemul de mari dimensiuni „Jubilate Agno“ scris de Christopher Smart între anii 1759 şi 1763.

Titlul penultimei piese de teatru scrise de dramaturgul norvegian Henrik Ibsen.

„Negociere“ şi „optimizare“ — s-a preferat păstrarea termenilor în limba engleză pentru a reda jargonul corporatist folosit de partenerul lui Philippe.

The Laurence Olivier Awards — premiu oferit anual de The Society of London Theatre.

Bevara Sverige Svenskt — „Păstrați Suedia suedeză“ — numele unei mişcări politice din Stockholm înființate în 1979, al cărei nume/slogan a fost ulterior folosit de mai multe partide naționaliste suedeze.

Amyas Connell (1901–1980) — arhitect neozeelandez.

Autorul se referă probabil la casa de vacanță a arhitectului Le Corbusier, cunoscută sub numele de „Cabanon de vacances“ şi aflată în localitatea Roquebrune-Cap-Martin de pe Riviera Franceză.

Cité radieuse Le Corbusier — zonă rezidențială din Marsilia proiectată în 1920 de arhitectul francez Le Corbusier, în colaborare cu pictorul-arhitect Nadir Afonso.

Elsen Tasarkhai — numele unui parc național din Mongolia.

Chaïm Soutine (1893–1943) — pictor ruso-francez cu origini evreieşti.

Referire la pictorul abstract american Edwin Parker „Cy“ Twombly Jr. (1928–2011).

Fragment din epopeea Odiseea de Homer, traducere de George Murnu, studiu introductiv și note de D.M. Pippidi, Editura Univers, București, 1971.

Incintă tubulară în care erau ținuți pacienții afectați de poliomielită incapabili să respire singuri.

Marsuinul

Tot ce ştie Darius despre iahturile care străbat oceanele lumii a aflat în călătoria de-a lungul Mării Baltice pe care a făcut-o împreună cu Helena şi cu un mic grup de prieteni comuni şi care se rezumă la ceva mai mult decât amintirea unor mahmureli dublate de rău de mare şi de dimensiunile toaletei, insuficiente pentru a sta aşezat şi a închide uşa în acelaşi timp. Dar până şi el îşi poate da seama că Marsuinul este frumos — stejar lăcuit, alamă lucioasă, totul strălucind armonios în lumina soarelui. Are o timonă cu mânere în dreptul căreia te poți aşeza pretinzând că eşti Barbarossa sau Vasco da Gama, are vele bej care fac burți, se văluresc şi plesnesc, are hublouri şi scripeți, după cum are frânghii adevărate, confecționate din sisal împletit.

Ancora este ridicată şi cu toții ies din debarcader propulsați de motor, pătrunzând în rada Pool Harbour. Un vânt constant bate dinspre pupa, aşa că este înălțată o singură velă, care să-i ajute să navigheze mai bine în direcția oceanului. În timp ce vela se întinde, coverta se înclină doar cu câteva grade, însă lui Darius îi este suficient ca să-şi aducă aminte cât de inadecvată este constituția lui fizică pentru acest mijloc de transport. Totuşi, în clipa asta ar alege bucuros să fie purtat în ghearele unui vultur uriaş cu condiția să zboare în direcția corectă şi să nu existe o opțiune mai confortabilă.

La stânga lor, deasupra plajei, se întinde un şir de conace fanteziste — un tort de nuntă, o casă bleu-deschis construită în stilul reşedințelor citadine din New England, un avanpost planetar desprins parcă din Star Wars.

— Manageri de fotbal, DJ şi prezentatori TV, explică Marlena.

Darius înțelege acum de ce Marlena şchioapătă uşor, deşi asta nu pare să o împiedice să se cațăre ca o gimnastă. „O altercație în Sicilia“, se pare, cu toate că ea refuză să ofere mai multe detalii. Gâtul lui Anton încă sângerează, însă Helena insistă că stropii de apă sărată şi vântul răcoros vor

reduce la minimum şansele producerii unei infecţii. Soarele dansează pe apă în vreme ce pescăruşii însoţesc ambarcaţiunea. Un catamaran Condor se apropie duduind de intrarea în port, aşteptând să prindă viteză în larg ca să se îndrepte către insula Jersey. Feribotul are dimensiunile unui bloc de locuinţe culcat. Oameni minusculi fac cu mâna, sprijinindu-se de balustrade.

Marsuinul se abate brusc de la drum şi se răsuceşte, cătărându-se pe valurile provocate de siajul catamaranului. Darius începe să se relaxeze şi, în vreme ce o face, se simte în sfârşit în stare să rememoreze frica terifiantă pe care a simţit-o în ultimele douăsprezece ore. Cineva încerca să-l ucidă.

— Cineva a încercat să mă ucidă.

Spune asta cu voce tare şi se trezeşte râzând, apoi suspinând uşor. Se gândeşte la Angelica. Se hotărăşte să nu se mai gândească la ea. N-o poate ajuta dacă e mort. Acum se va concentra asupra unui singur scop: acela de a nu muri. Se aşază lângă peretele cabinei şi îşi odihneşte braţul care-i zvâcneşte.

Marea se află la reflux, iar ei ajung la ieşirea din radă, acolo unde podul plutitor leagă Sandbanks de Studland. Presiunea asupra apei produce un curent rapid, care izbeşte carena vasului. Ambarcaţiunile ce intră în port ţâşnesc pe lângă ei profitând de curent — iahturi albe, late, cu velele coborâte şi cu pupe înalte, oblice, o barcă de pescuit plină de cuşti pentru homari, două jetskiuri bâzâitoare, o motonavă de croazieră care pufăie — Fecioara insulelor — şi vine direct din 1974. Viteza Marsuinului raportată la uscat încetineşte până când pare că a ieşit la o plimbare. Un autobuz albastru cu etaj se apropie de bacul oprit la capătul dinspre Studland al scurtului său traseu. Darius e destul de sigur că zăreşte pe plajă câţiva bărbaţi în pielea goală, cu toate că aşa ceva pare atipic pentru Anglia.

Încă cinci minute şi au ajuns în larg. Motorul este oprit, iar Anton cel rănit stă la timonă, în vreme ce Helena şi Marlena înalţă celelalte trei vele. Valurile sunt mai înalte şi mai rare aici. Pare că apa şi-a schimbat compoziţia. Cerul e nesfârşit.

Ar fi trebuit să-şi sune părinții. Îşi imaginează vocea tatălui său la celălalt capăt al firului. Μπα, ο άσωτος υιός μου τηλεφώνησε![23] Îşi aminteşte că tatăl lui este mort. Faptul că a uitat asta îl nelinişteşte la fel de mult ca moartea tatălui. Priveşte suprafața vălurită, unduioasă a apei, căutând mângâiere. Nu cunoaşte detaliile cuprinse în testamentul tatălui său. Bătrânului îi plăcea să-şi țină odrasla în ceață. Acum este prea târziu să-l mai linguşească. Există o posibilitate cât se poate de reală ca Darius să fie nevoit să-şi câştige existența singur. În depărtare se zăresc câțiva kitesurferi. Darius se întreabă dacă nu rămân uneori suspendați în aer. Ar fi trebuit, într-adevăr, să-şi dea mai mult silința la şcoală.

Privirea îi este atrasă de ceva aflat în apă. Va rememora acest moment şi îşi va spune că era tulburat de evenimentele recente, că fusese doar o festă jucată de felul în care cădea lumina, însă nu va reuşi niciodată să se convingă cu adevărat. Nu este nici un delfin, nici vreun obiect căzut în apă. Este trupul unei femei scufundat cam la un metru sub suprafața apei. Păr castaniu-închis, piele maro-deschis. Nu trece pe lângă velier plutind pur şi simplu. Preț de zece-cincisprezece secunde se mişcă în paralel cu ambarcațiunea. Primul gând care îi trece lui Darius prin minte este că femeia s-a agățat de unul dintre odgoane, însă nu există nicio frânghie lăsată să atârne peste bord. Imaginea ei vălurită şi contorsionată de suprafața apei e înşelătoare, însă Darius nu exclude cu totul ideea că femeia înoată.

Pe măsură ce navighează către sud, aerul devine mai dulceag. Oraşele de pe coastă par mai mici şi mai distanțate — fără stâlpi de înaltă tensiune, fără furnale, doar câte un fuior ocazional de fum. Stelele sunt sticlă pisată presărată pe catifea. Sunt tot mai mulți peşti în apă — macrou, tarponi, rechini-recviem, peşti-spadă, marlini, ton cu aripioare galbene —, cu toate că Darius le ştie numele doar pentru că Marlena se oboseşte să i le spună. Într-o după-amiază, un banc de scrumbii agitate se roteşte sub ambarcațiune vreme de o jumătate de oră, aşa încât călătorii au impresia că navighează pe o uriaşă tobă argintie. Batalioane întregi de pescăruşi se reped adesea în picaj către mulțimea strălucitoare de peşti şi revin la suprafață purtând în cioc trofee argintii. Chiar înainte ca peştii să se risipească, se creează o scurtă comoție şi o balenă cu cocoaşă sparge bancul ieşind la suprafață —

peşti şi apă prelingându-i-se peste scobiturile monumentalei fălci inferioare. Într-o noapte, călătorii navighează pe un covor de plancton fosforescent cum n-au mai văzut niciodată. Darius crede că toate acestea sunt întâmplări fireşti, fiind incluse în pachetul standard al călătorului pe ocean, oferind o oarecare compensaţie pentru răul de mare şi pentru durerea din braţ. Helena, Marlena şi Anton ştiu însă că ceva nu este deloc în regulă. Nu se înregistrează nicio creştere ciudată a temperaturii, nicio schimbare a curenţilor marini care să justifice în chip convingător această fecunditate. Marlena numără nu mai puţin de treizeci şi şase de specii de păsări marine — pasărea-furtunii, albatroşi, păsări-fregată, corbi-de-mare, cufundari, pescăruşi de tot felul…

Staţia se strică. Doar că nimeni nu reuşeşte să-şi dea seama ce are. Apoi dispare şi semnalul GPS. Lungimile de undă sunt la fel de limpezi şi de cristaline precum apa de sub carenă, care nu mai conţine resturi de plastic sau pete irizante de petrol. Velierul lor trece pe lângă vase de pescuit cu vâsle şi pânze cusute de mână, specifice mai degrabă satelor de coastă din Guineea-Bissau ori Gambia.

Helena, Marlena şi Anton nu sunt nişte persoane care să se piardă uşor cu firea, însă toate acestea au darul să-i înspăimânte. Ei sunt nişte navigatori de şcoală veche, care folosesc hărţi şi busole, doar că oraşe întregi lipsesc acum de-a lungul coastei. Iau în considerare ideea de a trage la ţărm, însă se simt mai în siguranţă în larg. Atunci când Anton spune „Apocalipsa zombi s-a pogorât asupra noastră“, părerea lui nu este nici mai amuzantă, nici mai puţin raţională decât oricare dintre celelalte explicaţii pe care cei trei le pot produce.

Braţul lui Darius începe să se umfle. Mâna îi este albă şi nu-şi mai poate mişca degetele fără să simtă o durere cumplită. Anton taie ghipsul cu briceagul lui, Gerber Scout. Operaţiunea îi ia mult timp şi lasă în urmă câteva dâre însângerate în locurile în care lama cuţitului taie, cu o neaşteptată uşurinţă, ultimii milimetri de ghips.

Helena, Marlena şi Anton nu-i spun lui Darius nimic despre neliniştitoarele schimbări ale lumii înconjurătoare. El a trecut deja prin prea multe încercări, iar situaţia este într-atât de neobişnuită, încât chiar şi ca grup se feresc să-şi recunoască îngrijorările, ca să nu pară nebuni.

Cu toate acestea, două nopți mai târziu adorm în pleoscăit de valuri lovindu-se de carena vasului şi în țipăt de cufundari, în vreme ce Marsuinul se leagănă ancorat într-un golfuleț izolat, aproape de frontiera spaniolă. La o oră mică din noapte, Darius este trezit de nişte zgomote pe care nu le poate recunoaşte şi pe care nu poate să şi le explice cu uşurință — scârțâituri, bubuieli, zgârieturi. Se scoală din pat. Mişcarea vasului este acum diferită: un ruliu mai amplu, mai lent. Simte miros de smoală şi de lemn ud. Se gândeşte să-i trezească şi pe ceilalți, însă aceasta pare o bună ocazie să-şi recupereze ceva din bărbăția lui grav subminată în ultima vreme. Urcă cele câteva trepte, se pregăteşte sufleteşte de ceea ce poate urma, dă la o parte uşa tambuchiului şi păşeşte pe covertă.

În fața lui se află un bărbat purtând peste trunchiul gol o vestă murdară din piele. Pe unul dintre brațele musculoase are desenat un tatuaj ce reprezintă un grifon cu ghearele răşchirate, iar pe mijlocul pieptului o busolă. Părul negru, cârlionțat i se revarsă pe spate. Are pielea atât de murdară, încât nu-ți poți da seama de culoarea ei. Ochii îi sunt înguşti, de mongol, probabil. Mirosul lui este cel al oamenilor care dorm pe stradă, fac pe ei şi nu-şi schimbă hainele — combinat cu o halenă dezgustătoare şi cu un iz de tămâie. În funia cu care îşi ține legați pantalonii se zăreşte vârât un cuțit vechi, cu plăsele din lemn. Arată ca un individ pentru care uciderea altor persoane este un lucru uşor de făcut, dacă nu chiar obişnuit. Îi zâmbeşte lui Darius, dezvelind cei câțiva dinți gălbejiți dispuşi parcă la întâmplare în gură. Darius nu poate decât să presupună că e vorba de un zâmbet ironic, un indiciu că orice rezistență din partea lui ar fi ridicol de inutilă.

— Totul în ordine. Înapoi la culcare.

Accentul lui este indescifrabil. Parțial de Dublin, parțial de Bangkok, parțial Dumnezeu ştie de unde. Darius simte că se sufocă. Fără îndoială, bărbatul acesta nu e singur. Încă doi ca el şi, în cel mai bun caz, se vor trezi cu toții aruncați peste bord. Au existat oameni ținuți ostatici ani de zile în nişte petroliere aflate în largul coastei somaleze, aproape de Mogadishu. Poate că ar fi mai bine să sară acum peste copastie şi să înoate, însă nu-şi poate folosi decât o mână şi nu mai ține minte cât de departe este țărmul. Se uită către fâşia întunecată întinsă între stelele de pe cer şi brizanții luminați de acestea — moment în care observă ce s-a întâmplat în vreme ce dormea.

— Isuse Hristoase, băga-mi-aş să-mi bag!

Exclamația îi reflectă atât de bine sentimentele, încât Darius are impresia că a rostit-o el însuşi, însă Anton păşeşte şi el pe covertă, alăturându-i-se, privind nu către străin, ci în sus.

— Doamne, Isuse Hristoase!

Darius îşi înalță şi el privirea. Velatura este diferită. Pânzele acesteia sunt uriaşe şi pătrate — şi sunt mult prea multe. Puntea se schimbă pe neaşteptate. Nu atât mişcându-se, cât mărindu-se. Darius se împiedică. Anton cade. Capul Helenei se iveşte prin uşa deschisă a tambuchiului. Arată diferit, într-un fel pe care Darius nu reuşeşte să-l desluşească.

— Şi cine naiba mai eşti şi tu? i se adresează ea potențialului ucigaş tatuat.

Bărbatul râde de parcă i s-ar fi spus un banc pe care cei doi şi l-ar fi tot repetat.

— Totul în ordine. Totul foarte în ordine, spune el întinzând o mână şi ajutându-l pe Anton să se ridice în picioare.

Ambarcațiunea este mai mare. Nu există nicio suprafață lăcuită şi nimic nu mai pare să strălucească armonios. Se zăresc însă butoaie, tunuri adevărate — încărcătoare negre din fier, afeturi şi roți solide din lemn. Apare şi un al doilea bărbat pe care Darius nu l-a mai văzut niciodată. Acesta are o barbă deasă, roşcată şi un picior de lemn ce pare tăiat dintr-un scaun. Două bărci de bord sunt legate cu funii de covertă. Darius este surprins de uşurința cu care „bărci de bord“ îi vine în minte.

Totuşi, lucrul cel mai îngrijorător se petrece în clipa aceea în capul lui. Simte o nevoie imperioasă de a se afla pe uscat, într-o lume în care te poți duce la culcare şi te poți apoi trezi găsind lumea înconjurătoare exact aşa cum ai lăsat-o atunci când ai închis ochii. Cum asta nu e posibil, Darius străbate puțul adânc al anilor trecuți până când se regăseşte stând în micuța cupolă circulară aflată în vârful turnului dinspre est. Maimuța care îi serveşte drept animal de companie se ghemuieşte lângă un bol plin cu semințe de fistic, alegându-le şi scuipând cojile exact aşa cum a învățat-o

Darius, mâncând miezul şi aruncând resturile peste balustradă; clopoţelul prins de mica ei zgardă scoate un clinchet la fiecare mişcare. Numele maimuţei este Kremnobates. E iarnă şi o burniţă uşoară cade pe cercul de acoperişuri de teracotă care îi înconjoară. Dincolo de ele, o mare cenuşie se pierde imperceptibil într-un cer la fel de cenuşiu. Băiatul ţine în poală o carte deschisă, cu coperte legate în piele — mai mult pergament decât hârtie. Cuvintele scrise în partea de sus a paginii sunt următoarele:

Talia iactanti stridens Aquilone procella

velum adversa ferit, fluctusque ad sidera tollit.[24]

Acestea se traduc fără efort în engleză:

As he throws out these words, a screaming north wind

hits the sail full-on and lifts the waves to the stars.

Doar că Darius n-a luat niciodată lecţii de latină, n-a avut niciodată o maimuţă, n-a trăit niciodată într-o clădire cu turnuri. Totuşi, aceste imagini sunt extrem de convingătoare — fisticul, clopoţelul. Mai rău, fac parte dintr-o lume mai cuprinzătoare, pe care el o cunoaşte în detaliu. Sub trapa pe care stă îngenuncheat se află o scară spiralată ce dă către galeria lungă, pe care se întinde tapiseria aceea înspăimântătoare, reprezentându-l pe Faeton ce nu-şi poate stăpâni carul de foc. Sub tapiserie, pe podea, sora lui învaţă să cânte la ţiteră, profesorul ei iute la mânie spintecând aerul cu degetele lui osoase, de parcă ar tăia un cârnat: „Un, doi, trei şi…“ Tatăl lui oscilează între furie şi tristeţe. Curtenii fac temenele, îl linguşesc şi i se supun. Sclavii se dau grăbiţi la o parte din calea prezenţei regale, aşa cum

fac gândacii de bucătărie când se aprinde lumina. Peste tot şi nicăieri — fantoma mamei lui mai prezentă decât oricine altcineva.

Darius încearcă să-şi scoată aceste imagini din minte şi să ajungă în adevăratul lui trecut, în locul în care întotdeauna s-a simțit nespus de protejat şi de fericit, vila din Kozani unde familia Koulouris se retrăgea în fiecare vară, răcoarea din holul pavat cu dale de piatră, bufnița împăiată şi mirosul de țigări din biroul tatălui său, clovnul lui Rouault, atârnat pe peretele din sufragerie. Casa însă este înghițită de o negură fină, cenuşie. Darius încearcă să-şi amintească chipul propriei mame, însă nu reuşeşte…

Acum se află din nou pe corabie. E noapte, el zace pe covertă şi tremură incontrolabil. A fost dintotdeauna un om zdravăn la minte. Ar fi evitat câteva accidente dureroase dacă ar fi fost mai prevăzător înainte de a se angaja în diverse activități şi dacă regretele lui ar fi fost mai intense după încheierea acestora. Nu a crezut niciodată cu adevărat în existența bolilor mintale şi, prin urmare, cu diverse ocazii, a ofensat adânc anumite persoane. Acum însă înțelege ce înseamnă să-ți pierzi mințile. I se pare că este purtat la vale de un potop întunecat. Nu există niciun lucru de care să se poată agăța pentru a se pune la adăpost şi oricum, a rămas foarte puțin din acel Darius de odinioară ca să poată întinde mâna şi să facă asta.

Bărbatul tatuat lipeşte buza metalică a unei ploşti de piele de buzele lui Darius, o ridică şi apasă. Lichidul are gust de latrină şi de frunze de dafin şi conține nisip, pe care Darius îl poate simți între dinți. Bărbatul cu barba roşcată dă plosca la o parte şi o înlocuieşte cu o sticlă. Darius trage o duşcă. Nu a simțit niciodată petrol în gură, însă gustul nu poate fi prea diferit. Ia două înghițituri mari şi îşi încleştează degetele pe sticlă, temându-se să nu-i fie luată.

Mintea lui nu mai are acum niciun punct de sprijin. Există doar un noian de senzații şi sentimente. Nimic nu le leagă. Darius e un stol de păsări, un câmp cu iarbă, e detunătura unei explozii, schijele zburând în toate direcțiile. Nişte brațe îl ridică. Se simte complet vlăguit. Este dus sub punte, învelit în lână, pus într-un hamac şi legănat în întunericul protector de ruliul şi tangajul carenei.

Se trezeşte în Cabina Mare. Imagini cu bufnița împăiată şi cu clovnul lui Rouault îşi fac fulgurant apariția, la fel de oscilante şi de neliniştitoare precum rămăşițele unui coşmar care se risipeşte. Îşi simte capul greu. Trebuie să fi băut. Se ridică în picioare. Soarele se revarsă prin fereastra lungă cât pupa. În încăpere se află un şifonier, o comodă şi un scaun din lemn de fag, cu spătar jos şi cu picioare late. De asemenea, se găsesc trei clepsidre de mărimi diferite, un astrolab, un cvadrant şi un sextant. Apoi, se găsesc tabele cu declinații, hărți astronomice şi un raft plin cu hărți rulate legate cu panglici albastre, atinse de patina timpului. Întinsă pe masă şi având colțurile ondulate prinse cu patru greutăți de cântar confecționate din fontă, se zăreşte o hartă a Mediteranei desenată pe hârtie velină.

Numele lui este Pericle, Prinț al Tirului, iar acesta este locul în care se simte acasă: în mişcare, lipsit de mijloace de comunicare, la sute de leghe de acele holuri reci, pline de melancolie, cândva încălzite şi luminate de generozitatea şi bunăvoința mamei lui. Doi ani de la moartea ei timpurie. Cele mai rele trăsături ale tatălui său se manifestă acum neîngrădit: meschinăria, irascibilitatea, mojicia — un bărbat mărunt dispunând de prea multă putere. O treime dintre curteni abia aşteaptă să-i îndeplinească orice moft, o treime se piteşte, iar ultima treime profită de ocazie ca să folosească haosul creat în propriul avantaj, aşa cum oamenii obişnuiesc să țină în lesă câinii agresivi, încurajându-i să le facă rău altora. Surorile lui sunt protejate numai de faptul că sunt femei şi, prin urmare, au o valoare redusă şi merită mai puțină atenție.

Încă zece zile şi se va întoarce în locul acela uitat de Dumnezeu. Nimeni nu poate rămâne în largul mării pe vecie, iar el are o datorie față de poporul pe care într-o bună zi îl va conduce, dacă nu şi față de bărbatul din ale cărui mâini țepene îşi va lua într-o bună zi coroana. Oare este o laşitate din partea lui să spere că o confruntare violentă între ei va justifica o revenire intempestivă la viața nomadă, de călător-negustor? Toate acestea, însă, doar presupunând că oraşul nu a fost între timp distrus de furia propriului tată şi că nu a încăput pe mâinile vreunui rege din vecini, care a profitat de faptul că toată lumea stătea cu ochii numai şi numai pe treburile interne ale regatului. Şi, dacă asta ar fi într-adevăr situația, cu atât mai bine.

Îşi limpezeşte mintea stropindu-se pe faţă cu apă rece din carafa de tablă, cu fundul bombat, după care îşi ia haina şi păşeşte afară pe uşă. Timonierul tocmai verifică busola suspendată în cutia ei de tec. Văzându-l pe Pericle, acesta ia poziţie de drepţi, după care face o plecăciune scurtă, însă respectuoasă:

— Stăpâne.

Pericle îl salută cu o uşoară aplecare a capului, apoi iese la lumină, expunându-se vântului proaspăt de pe puntea superioară de luptă.

Deasupra lui, pânzele se văluresc şi se leagănă — arbore zburător, velă gabier, velă mare… Mateloţii se caţără pe greement ca nişte păianjeni. El cunoaşte fiecare cotlon al propriei corăbii, de la felinarul de la pupa până la sirena din lemn cu păr lung, de culoarea mandarinelor, cu buze vopsite şi cu nişte sâni generoşi, chit că ciobiţi, din lemn. Încărcătura cântăreşte trei sute şaptesprezece tone, nouăsprezece tunuri cu afet, o magazie plină cu pesmeţi, caşcaval, limbă de vită, carne de oaie, lămâi, vin de calitate… şi, ascuns sub toate acestea, aurul berber pe care l-au obţinut oferind la schimb sticlă de Murano.

Frecându-şi braţul care, dintr-un motiv necunoscut, îl doare înfiorător, urcă pe dunetă şi se aşază lângă Helicanus, care îl întreabă dacă nu are nimic împotrivă să reia călătoria. El nu are nimic de obiectat, prin urmare corabia ridică ancora îndreptându-se către ape ceva mai adânci, pentru a profita de curentul prielnic, după care virează spre sud, către Lisabona şi către gura Tagusului.

Căpitanul său, Helicanus, are pielea maronie precum coaja de nucă şi un păr blond care îi stă ţeapăn din pricina aerului sărat. Este nefiresc de tânăr şi încă imberb, însă degajă o încredere în sine care contrastează cu vârsta lui. Cei doi ofiţeri secunzi s-au achitat cu brio de sarcini, în situaţii extrem de dificile, cu ocazia ultimelor două călătorii: Marlenus, a cărui sprinteneală ascunde şontâcăiala pricinuită de un nefericit episod ecvestru petrecut în Sicilia, şi zdrahonul de Antonio, a cărui rană căpătată ceva mai recent s-a vindecat bine în aerul sărat, cu toate că îi va lăsa o cicatrice pe gât care fie îl va ţine departe de casele respectabile, fie va face din el centrul atenţiei, în funcţie de sensibilităţile femeilor din oraşul respectiv. Ceilalţi mateloţi au

fost tocmiți în Tir sau adunați în timpul călătoriei. Unul dintre aceştia a căzut peste bord în timpul unei furtuni în zona Bancului Dogger, altul s-a făcut nevăzut prin lupanarele Copenhagăi, iar al treilea a murit de friguri. O medie rezonabilă pentru o călătorie atât de lungă.

Ocolesc la Sagres Capul São Vicente, îndreptându-se către Cádiz. Alte corăbii trec pe lângă ei, tot mai numeroase, pe măsură ce traficul din Atlanticul de Est se întețește, convergând către strâmtoarea Gibraltar. De cum pătrund în apele Mediteranei, Pericle se aşteaptă să se simtă mai în largul său — fluxuri mai mici, mai puține furtuni, hărți mai fidele realității, limbi vorbite pe care le poate înțelege, însă ceva nu este în regulă — o pietricică strecurată în pantoful minții. Există o anumită sarcină care trebuie dusă la îndeplinire, nu are nicio îndoială în privința asta, însă numele şi natura precisă a sarcinii respective îi scapă. Noaptea zace treaz, fiindu-i cu neputință să doarmă. Trec de Insulele Baleare, trec de Sardinia, opresc să se aprovizioneze cu apă proaspătă în Siracuza. În timpul nopții, are loc o ploaie de meteoriți, nişte zgârieturi efemere de lumină albă, strălucitoare, sus, pe cerul dinspre nord-vest, care trimit marinarii ceva mai creduli sub punte, temători să nu se pricopsească cu cine ştie ce beteşug.

Adoarme şi visează că se află, grav rănit, într-o pădure. În picioare, deasupra lui, stă un bărbat ce ține în mână o armă. Păr ars şi miros reavăn, de pivniță, un sunet semănând cu acela al aerului tras şi apoi suflat de nişte foale uriaşe.

Trec printre insula Kythira şi oraşul Kydonia, lasă în urmă Rodosul. Ocolesc coasta sudică a Ciprului, moment în care el zăreşte înotând prin apă, paralel cu vasul, la vreo douăzeci de iarzi, un delfin albinos, alb ca laptele. Sau poate un marsuin, geamănul eponim al corabiei. Se gândeşte să-i spună lui Helicanus sau chiar lui Marlenus, ale cărui cunoştințe despre creaturile marine par nesecate, însă se teme că membrii echipajului vor fi tentați să ucidă animalul cu harponul. Priveşte circa un sfert de oră cum delfinul se ține pe lângă corabie. Acesta nici nu spintecă valurile, nici nu se ridică suficient de mult către suprafață pentru ca prințul să-l poată vedea cum se cuvine. Apoi Helicanus strigă ceva, Pericle se întoarce scurt şi, în clipa în care îşi îndreaptă din nou privirea către apă, constată că delfinul s-a făcut nevăzut.

Chiar în largul Tirului zăresc ancorat un mic cuter regal. Pericle simte cum i se pune o greutate pe inimă. Ambarcațiunea aşteaptă probabil să ofere un bun-venit exuberant flotei vreunui potentat minor care ar urma să-şi facă apariția peste câteva zile. Atunci palatul va etala, vreme de o săptămână, o măreață pompă găunoasă — exact genul de activitate insipidă care l-a făcut inițial pe Pericle să apuce calea mării.

Doar că se înşală. Ambarcațiunea nu aşteaptă un ambasador venit din cine ştie ce țară. Dimpotrivă: cei de la țărm au prins de veste că prințul se întoarce şi vor să-l întâmpine înainte ca vasul lui să ajungă la docuri. În vreme ce velierele se apropie unul de celălalt, cuterul lansează la apă o barcă mică, opt vâslaşi transportând un demnitar bătrân. Helicanus încetineşte înaintarea Marsuinului pentru ca barca să poată amara. Să fie posibil ca tatăl lui Pericle să fi murit? Prințul nu-şi poate imagina nicio altă veste care să trebuiască să-i fie adusă la cunoştință înainte de a pătrunde în port. Oare acum el este rege? O greutate cumplită i se aşază pe umeri. Toată viața s-a îndreptat, neabătut, către acest moment, însă a refuzat cu încăpățânare să privească într-acolo, asemenea unui om care pluteşte către o cascadă învolburată şi care în tot acest timp nu vede decât păsările de pe cer, peştii făcând salturi la suprafața apei şi copacii aliniați de-a lungul malului.

Pericle stă lângă parapet, privind cum barca amarează. Îl recunoaşte pe bătrân. Alkaios, parcă? E cât se poate de limpede că acesta nu este obişnuit să se afle pe apă. Cu atât mai puțin să se cațăre pe marginea unei corăbii, aşa că se lasă ajutat de câteva brațe goale care îl ridică de turul pantalonilor. Alkaios rămâne nemişcat pe punte preț de un minut încheiat, străduindu-se să-şi recapete răsuflarea.

— Stăpâne… Of, of… Dați-mi câteva momente… Stăpâne, iertați-mă… Bine ați venit, desigur, cu toate că ar trebui să sar peste finețurile diplomatice uzuale ca să vă informez… ca să vă dau o veste alarmantă.

Pericle se înşală a doua oară. Tatăl lui nu este mort. Viața prințului însuşi este însă în pericol.

— Cu trei zile în urmă, o fregată venită din Antiohia şi-a făcut, pe neaşteptate, apariția în port. Căpitanul, un bărbat neobişnuit de înalt,

îmbrăcat în negru şi având capul ras, s-a recomandat cu numele de Kallios. A cerut ca tatăl dumneavoastră să-i acorde o audienţă, susţinând că s-a întâlnit cu măria voastră în timpul călătoriilor pe mare. Şi a mai spus că a venit la invitaţia dumneavoastră, fiind destul de surprins că încă nu vă întorseserăţi acasă. Lucrurile pe care le cunoştea despre dumneavoastră şi despre corabia cu care călătoriţi erau suficient de amănunţite ca să-l convingă pe rege că bărbatul vă era, într-adevăr, prieten. Străinul şi-a cerut scuze şi a spus că va încerca să vă vadă data următoare când va trece pe lângă Tir, însă tatăl dumneavoastră, nespus de bucuros să afle că sunteţi în drum spre casă, a insistat ca acest Kallios să rămână ca oaspete până când îşi va putea revedea prietenul — pe fiul lui, adică.

— Dar de ce a trebuit să-mi interceptaţi vasul ca să-mi spuneţi toate acestea?

Pericle nu-şi aminteşte să fi cunoscut vreodată pe cineva cu numele de Kallios, însă este foarte probabil ca, la un pahar de tărie, să fi făcut cândva o asemenea invitaţie.

— Stăpâne, vă rog din nou să-mi acceptaţi scuzele. Tocmai urmează să vă comunic partea dificilă a mesajului…

În ziua următoare, dregătorul însărcinat cu spionajul i-a cerut regelui să-i acorde o întrevedere privată. De îndată ce el şi stăpânul său au rămas singuri, acesta a deschis o traistă din piele din care a scos o sticluţă maronie învelită într-o legătură de catifea verde.

— Era tăinuită într-unul dintre cuferele de călătorie ale oaspetelui nostru, a spus el ridicând o mână ca să domolească furia regelui. Doar un moment şi vom vedea dacă am greşit sau nu scotocind prin bagajele unui musafir.

Spunând aceasta, dregătorul a scos un fluierat puternic şi unul dintre câinii de vânătoare ai regelui şi-a făcut apariţia pe uşă. Temându-se de ceea ce ar fi putut să urmeze, regele s-a întins şi a lovit afectuos, cu palma, botul animalului iubit. Adevărul era că acesta îşi iubea câinii mai mult decât pe oricare dintre supuşii care trăiau între zidurile palatului, însă dacă dregătorul avea dreptate însemna că în clipa aceea se confrunta cu o problemă mult mai gravă decât moartea unui câine.

— Hai să sperăm, Pas-Mare, că prietenul nostru aici de faţă se înşală.

Dregătorul a extras apoi din traistă o mică felie de carne de cal şi şi-a pus o pereche de mănuşi de şoimar. A scos dopul de la sticlă şi a turnat cu delicateţe şase picături din conţinutul acestuia pe bucata de carne. A îndesat apoi dopul la loc pe flaconaş şi a aruncat felia pe dalele de piatră. Câinele s-a înfipt bucuros în bucata de carne, însă a început să se zvârcolească înainte ca sticluţa şi mănuşile să revină în traistă. Lăsându-şi capul pe spate, cu coada înţepenită, cu ochii daţi peste cap şi afişând un rânjet sălbatic, în vreme ce mădularele îi tremurau spasmodic, câinele s-a sfârşit din viaţă la scurtă vreme după aceasta, sângele ţâşnindu-i pe fiecare orificiu cu care îl înzestrase natura. Întreaga scenă, precum şi implicaţiile pe care aceasta le presupunea, au fost într-atât de tulburătoare pentru rege, încât răcnetele şi izbiturile ce se auzeau din alte cotloane ale clădirii i s-au părut acestuia că nu reflectă decât felul în care lumea exprimă groaza care-l cuprinsese şi pe el. Dregătorul, însă, care se afla deja lângă uşă, i-a spus regelui:

— Trageţi zăvorul şi nu lăsaţi pe nimeni înăuntru, decât dacă vă va striga numele câinelui.

Kallios trebuie să fi lăsat o pietricică pe capacul cufărului sau poate învăţase ordinea în care îşi ţinea cărţile dinăuntru. El şi secunzii lui s-au luptat în drum către port cu atâta osârdie, încât mulţi dintre cei care fuseseră martori ai încleştării din timpul retragerii aveau să povestească mai târziu că văzuseră nişte draci, nu nişte oameni. Şapte bărbaţi din Tir îşi pierduseră viaţa, în vreme ce numai unul dintre marinarii din Antiohia murise, iar ultimul lui gest înainte de a se prăbuşi fusese acela de a-şi înşfăca ucigaşul, ridicându-l în cârcă şi aruncându-se cu tot cu el în apă, pentru ca şi acesta să se înece odată cu el. A doua zi, când trupurile celor doi au fost scoase din apă, mâna demonului încă stătea încleştată în jurul încheieturii victimei, trebuind să-i fie desprinsă deget cu deget.

Sfetnicul cel bătrân — Ampelios, acesta este numele lui, îşi aminteşte Pericle acum — îl întreabă în şoaptă dacă ştie vreun motiv pentru care cineva i-ar dori răul.

— Întreb în numele tatălui tău.

E limpede că nu vrea să pară prea băgăreț, în special în treburile unui tânăr prinț care a dispărut cândva dincolo de linia orizontului, poate ca să-şi facă mendrele departe de ochii critici ai cetății.

Pericle se întreabă dacă nu cumva este vorba de vreun vicleşug ticluit de tatăl său ca să-l țină departe, din motive deocamdată greu de desluşit. Însă cu siguranță, nici tatăl lui, nici acest bătrân nu se pot lăuda cu suficientă imaginație ca să poată născoci o poveste atât de palpitantă. Judecând după privirile lui Helicanus şi Marlenus, şi ei îl tratează pe curteanul venit în întâmpinare cu aceeaşi neîncredere. Doar că, în cele din urmă, un amănunt, ceva foarte personal, este ceea ce îl convinge pe Pericle. El nu are nici cea mai vagă idee cine i-ar dori moartea, însă undeva în străfundul sufletului, se aşteptase ca acest moment să sosească, dacă nu dintotdeauna, atunci de ceva vreme. Şi, departe de a se teme sau de a se simți înşelat de propria intuiție, se surprinde că trăieşte un sentiment de bucurie.

Helicanus se uită la el, nedumerit de noua dispoziție a prințului.

— Stăpâne…?

Pericle însă abia dacă-l aude. Vestea primită i se pare că ia forma unui răspuns la o întrebare pe care nici măcar nu ştia să o fi pus. Privind în urmă, neliniştea resimțită în ultimele săptămâni seamănă cu bătăile întețite ale inimii care preced pornirea într-o călătorie, cu zvâcnetul sforii la capătul căreia pluteşte un zmeu de hârtie, cu încordarea unui arc.

— Era noapte când au părăsit portul, spune Ampelios. Nu aprinseseră nicio lumină la bord. Aşa că le-am pierdut urma aproape imediat, lucru pe care îl regret din toată inima. Singura armă pe care v-o pot oferi, stăpâne, este o descriere detaliată a corabiei şi a echipajului.

Spunând aceasta, sfetnicul îi înmânează un mic sul de hârtie care în mod evident a fost îndoit, udat şi uscat de mai multe ori.

— Credem că ar fi cel mai bine să vă prelungiți călătoria şi să evitați în viitorul apropiat toate locurile în care sunteți cunoscut. L-am văzut pe acest Kallios cu propriii mei ochi şi nu cred că astfel de precauții ar fi în vreun fel exagerate.

Pericle se întoarce cu fața către Helicanus.

— Înseamnă că va trebui să ne lăsăm soarta în mâinile lui Dumnezeu: închide ochii şi înfige un ac pe harta lumii.

Angelica încetează să mai vorbească. Asta se întâmplă la două zile după vizita lui Darius. La mijlocul după-amiezii, tatăl ei o găseşte aşezată într-unul dintre fotoliile de lângă şemineu. În fundal se aude muzică elisabetană pusă în surdină. Lăute şi viole. Îi propune să facă împreună o călătorie — San Francisco, Lisabona, Sydney, o destinație preferată, apoi un loc nou… oriunde şi-ar dori ea.

Angelica nu vrea să stea într-un hotel, într-un oraş străin, împreună cu tatăl ei. Prezența personalului îl obligă să se țină la distanță — cel puțin pe timpul zilei. Dar cum ar putea să refuze fără să-l supere?

— Ce crezi?

Fata se uită în direcția grădinii. Nori asemenea pufului de lebădă smuls dintr-o pernă de un copil plictisit. Ar putea fi frumoşi dacă n-ar pluti deasupra acestor copaci şi a acestei case.

— Angelica?

Fata s-a supus întotdeauna dorințelor tatălui ei, întotdeauna a făcut ceea ce i-a spus el să facă, însă pe măsură ce această tăcere se prelungeşte, balanța începe să se încline diferit. E un sentiment atât de nou, încât la început nici măcar nu-l recunoaşte ca atare.

— Angelica, spune-mi ce s-a întâmplat.

Se uită direct la tatăl ei. Acesta se află dincolo de geamul gros, ca un tigru la grădina zoologică, ca o maimuță, ca un şarpe. N-o poate atinge.

Philippe îşi adună gândurile şi spune:

— Îmi pare rău. M-am comportat ca un egoist. Tu eşti cel mai preţios lucru din viaţa mea. Aş prefera să pierd totul decât să te pierd pe tine. Este extrem de greu să-ţi păstrezi raţiunea atunci când îţi e ameninţat bunul cel mai de preţ.

Ea se ridică în picioare şi se apropie de fereastră. O femeie cântă: „Dona nobis pacem“. Afară, un măcăleandru poposeşte pe marginea albă, din ciment, a scăldătorii pentru păsări, îşi cufundă pliscul în apă, după care îşi ia zborul.

— Te înţeleg dacă eşti supărată.

Ea se îndepărtează fără să spună o vorbă. Sentimentul este, pur şi simplu, înviorător.

— Angelica?

Fata se retrage în camera ei. Îşi pune ciorapi de oraş şi hanoracul Shetland crem cu nasturi lungi, din lemn, şi se duce afară, la hamacul în dungi din care casa nu se zăreşte, singura construcţie vizibilă fiind turnul bont al bisericii St Mary’s Michelmersh. Ferit de vânt de o tufă de scoruşi, locul este suficient de călduros pentru ca ea să poată zăcea acolo preţ de o oră, lăsându-se legănată uşor cât mai departe de lumea aceasta. Angelica citeşte acolo pe toată durata verii, aşa că locul rămâne întreţesut cu scene memorabile din Cei trei muschetari, Dr. Jivago, Strada crocodililor… Dar există o singură poveste pe care ea vrea acum să o spună.

Marsuinul este frumos — stejar lăcuit, aramă lucioasă, totul strălucind armonios în lumina soarelui. Are o timonă cu mânere în dreptul căreia te poţi aşeza pretinzând că eşti Barbarossa sau Vasco da Gama, are vele bej care fac burţi, se văluresc şi plesnesc…

În noaptea aceea, Philippe vine în odaia ei. Angelica citeşte în pat. Se aşază lângă ea şi îi dă la o parte părul de pe faţă. Fata poartă o cămaşă bărbătească

prea mare, nici roz, nici oranj. Se comportă de parcă tatăl ei nici n-ar exista. Philippe găseşte excitantă curba sânilor ei conturându-se pe sub cămaşă, însă în momentul în care începe să desfacă nasturii, iar fata nu reacționează în niciun fel, pentru prima dată el se simte de parcă l-ar privi o a treia persoană, iar în ochii acelei persoane pare ridicol, jalnic, pervers. Îşi retrage mâinile. Îşi reaminteşte cât de prost s-a sfârşit totul ultima dată când şi-a permis să-şi manifeste supărarea. Îi spune „Este evident că ai nevoie de ceva timp“, apoi se ridică în picioare şi pleacă.

...un băiat scheletic stă în apa puțin adâncă a micii plaje acoperite cu pietriş, ținând în mână un băț ascuțit cu care prinde peştişorii ce l-au ținut în viață după moartea părinților săi, însă el este slăbit şi mâinile îi tremură, iar soarele este fierbinte şi ceea ce-şi doreşte el cel mai mult este să se întindă într-o cameră întunecoasă şi să doarmă. Îşi înalță privirea. La o leghe distanță se zăreşte o ambarcațiune...

Soseşte odată cu şobolanii ascunşi într-un transport de grâne venit din Sidon. Moartea Neagră. Yersinia pestis, înfundând intestinele puricilor infectați în aşa fel încât atunci când aceştia înțeapă un om, bacteriile sunt vărsate înapoi în rană împreună cu sângele regurgitat al gazdei.

Trei dintre marinari sunt deja bolnavi înainte ca vasul să ajungă la Tarsus, umplându-se de nişte pustule mari cât merele în zona vintrelor şi la subsuori. Talanți sunt trecuți dintr-o mână într-alta şi saci cu grâne sunt balansați cu ajutorul scripeților spre cheiul fierbinte, căpitanul zăbovind suficient de mult ca să nu trezească bănuieli, apoi ridicând ancora şi îndreptându-se către vest, spre Myra, ca să preia o nouă încărcătură.

Primii doi bărbați care se îmbolnăvesc lucrează la docuri. Următoarele victime sunt persoanele care îi îngrijesc — neveste, mame, fiice. Şobolanii sunt acum peste tot, pe acoperişuri, în dulapuri, în haznale, lingând praful adunat în colțurile depozitelor golite de grâne. Acolo unde există şobolani există şi muşte, iar acolo unde există muşte există ciuma. Câte un „X“ roşu

este pictat pe uşa fiecărei case lovite de molimă. Dacă sunt surprinşi pe stradă, membrii neinfectaţi ai familiilor bolnavilor sunt executaţi. Casele în care au murit toţi locatarii sunt incendiate. Cei care îi vizitează pe bolnavi — vraci, preoţi, binefăcători, cei lacomi şi nesăbuiţii care câştigă un ban îngropând morţii — poartă un baston roşu pentru a putea fi evitaţi pe stradă. Numai cei deja prea bolnavi ca să-şi părăsească locuinţele sunt scutiţi de contactul cu boala, dar aceştia se află deja pe drumul către lumea cealaltă, alegând însă o altă cale, mai lentă.

Dacă negustătorii din Tarsus ar fi ştiut de marfa nevăzută, pe care au primit-o odată cu grânele, ar fi îndepărtat ei oare corabia de port? Oraşul flămânzeşte. De patru luni n-a mai căzut niciun strop de ploaie. Rezervoarele şi canalele de irigaţii au secat şi până şi din cele mai adânci puţuri poţi să scoţi doar câteva căni pline cu un lichid cleios, urât mirositor. Grânele nu s-au copt. Pieţele — în care cândva se găseau tarabe pline cu mere şi nectarine, făină de alac, seminţe de susan, linte şi unt — sunt acum goale… Se găseşte peşte, însă acesta ia calea familiilor de pescari, a clienţilor bogaţi şi a celor suficient de îndrăzneţi să prade marfa, chiar şi sub ameninţarea cuţitului. Cele mai multe caravane de măgăruşi ce vin dinspre podişul Anatoliei şi trec prin Porţile Ciliciei sunt atacate, gâtlejurile negustătorilor sunt tăiate, iar bunurile lor, devenite valoroase din pricina penuriei, sunt vândute la licitaţie în Tyana sau Issus, ori schimbate pe aur cu ajutorul zarafilor familiei regale, aceştia din urmă stând pitiţi în cetatea lor şi arzând tămâie ca să acopere duhoarea canalelor înfundate şi a cărnii putrezinde, care se ridică prin acoperişurile de stuf aflate între metereze şi mare.

Cei săraci supravieţuiesc cu ghinde şi măzăriche amară. Câinii au fost mâncaţi cu multă vreme în urmă. Nu mai există carne cu care să fie aduse ofrande zeilor. Se zvoneşte că trupurile tinerilor care mor în încăierări dispar înainte să fie îngropate.

Nemulţumirea crescândă a locuitorilor este domolită numai de vlăguirea forţelor. O bătălie purtată împotriva gărzilor palatului se încheie cu numai câteva răni superficiale, niciuna dintre tabere neavând suficientă energie să-

şi înfrunte cum se cuvine adversarii. Gărzile, oricum, flămânzesc şi ele, soldaţii nefiind dispuşi să-şi sacrifice vieţile pentru a proteja nişte stăpâni care mănâncă ouă de prepeliţă şi lipii, făcându-le să alunece pe gât cu câte o gură de vin dulce de Khirokitia sau cu apă proaspătă, ţinută în ploşti făcute din piele de viţel.

Pe marea care se agită şi luceşte dincolo de port nu se zăreşte nicio corabie. Toată lumea, de la Rodos la Ierusalim, ştie acum că acest colţ blestemat de pământ aflat în Strâmtoarea Ciliciei trebuie evitat. Singurii vizitatori sunt pescăruşii tot mai îndrăzneţi, care nu-şi mai iau zborul când oamenii încearcă să-i oprească să se mai înfrupte din carnea cadavrelor sau a muribunzilor care zac pe străzi.

Regele Cleon nu simte nici urmă de milă pentru locuitorii cetăţii. Sunt precum frunzele sau vitele, nicio generaţie nefiind mai acătării decât cealaltă. Arhitectura, istoria, familia lui, poziţia oraşului pe marea hartă a lumii — iată lucrurile care contează şi care, pentru prima dată în timpul vieţii lui, se află în pericol. El şi regina Dionyza sunt tineri, însă nu au copii. Cleon este îngrozit nu numai de faptul că va muri, ci că o va face fără să lase în urma lui un moştenitor, cu toate că, în cazul în care zeii nu-şi vor schimba dispoziţia, acel ipotetic urmaş nu va mai avea ce să moştenească. Regele se plimbă prin curţile adiacente ale grădinii împrejmuite cu ziduri de piatră lucrate în filigran şi decorate cu plăci de ceramică colorată tăiate ameţitor de simetric, reprezentând bătălii navale, zei şi o vânătoare de rinoceri. Fântânile şi jgheaburile de scurgere sunt goale, lămâii şi curmalii, uscaţi. Numai cactuşii din cea de-a patra incintă au supravieţuit, stând în nouraşii lor de ace răşchirate. Cleon îşi imaginează palatul peste douăzeci de ani, arcadele năruite, templele ruinate, întreaga citadelă devenită cuibar pentru grauri, în vreme ce vulpi roşcate păşesc cu sprinteneală peste pietrele căzute la pământ. A te mânia pe zei înseamnă a risca să cazi şi mai mult în dizgraţia lor, aşa că mânia lui se îndreaptă către sfetnici, curteni şi servitori, reproşându-le calitatea bucatelor, faptul că aşternuturile nu sunt curate, neputinţa supuşilor de a menţine o atmosferă de voie bună.

Dionyza este cactusul. Îşi disprețuieşte în tăcere soţul şi este conştientă de puţina stimă de care acesta se bucură printre cei peste care domneşte. Din când în când, porunceşte punerea în scenă a unor acte de cruzime, ca să se

încredințeze că nu pierd hățurile din mână — bucătarul, căruia îi sunt retezate cu satârul degetele mari de la mână când este descoperit că doseşte mâncare pentru propria familie, fata de la bucătărie a cărei limbă este tăiată după ce e surprinsă discutând despre posibilitatea ca mai-marii lor să fie detronați.

În cele din urmă, după trei săptămâni, ciuma atinge punctul culminant, apoi îşi epuizează virulența. Trei sferturi din populație este moartă. Dacă ar fi existat mâncare şi apă curată, cei mai mulți dintre supraviețuitori şi-ar fi revenit treptat, însă hrană nu există şi s-au împlinit şapte luni de când a căzut ultima ploaie. Oamenii sunt cadaverici şi letargici. Drumurile dinspre nord, care trec prin Porțile Ciliciei, sunt pustii, iar bandiții pradă caravanele bogate de pe alte meleaguri. Hrana care ajunge la palat e tot mai puțină şi nici furia dezlănțuită, nici cruzimea accidentală nu pot pune pe masă bucate inexistente. Un emisar este trimis la Kition, însă nu se mai întoarce. Cleon nu îndrăzneşte să trimită altul. Se vorbeşte de plecare, însă ideea de a călători şi, cu atât mai mult, de a muri asemenea unor neguțători ambulanți este de neconceput.

Prim-sfetnicul regal moare. Este slab ca un țâr, cum sunt de altfel cu toții, însă nu pare să fi suferit de nimic în particular. Într-o dimineață, îl găsesc îngenuncheat în colțul unei odăi, de parcă s-ar fi uitat după o monedă scăpată pe jos. Trupul lui este deja țeapăn.

Un vultur bărbos stă pe parapet, în fața locuinței regale, privind, aşteptând. Străjerii îi întind o cursă şi-l ucid. Lui Cleon şi Dionyzei li se oferă carnea ațoasă a păsării. Ea mănâncă, însă el o refuză.

Într-o după-amiază, cerul se întunecă. Locuitorii oraşului se adună pe chei, de-a lungul zidului portuar, cățărându-se pe pietre. Aud tunete şi privesc cum o furtună mătură oceanul în depărtare, o coloană groasă, cenuşie, marcând locul în care cerul se revarsă peste apa mării. O briză răcoroasă bate dinspre larg preț de peste un ceas. Apoi soarele îşi face din nou apariția, însoțit de acelaşi cer albastru, crud.

Zece zile mai târziu, un băiat scheletic stă în apa puțin adâncă a micii plaje acoperite cu pietriş, având în mână un băț ascuțit cu care prinde peştişorii care l-au ținut în viață după moartea părinților săi. E slăbit şi mâinile îi

tremură, iar soarele este fierbinte şi ceea ce-şi doreşte el cel mai mult este să se întindă într-o cameră întunecoasă şi să doarmă. Îşi înalță privirea. La o leghe distanță se zăreşte o ambarcațiune. Nu era acolo când s-a uitat ultima dată. Corabia se îndreaptă către oraş — şi o face în viteză.

Înainte ca distanța rămasă să se înjumătățească, toată lumea a prins de veste şi cei mai mulți dintre locuitorii oraşului stau şi urmăresc scena. Cleon şi Dionyza se află într-unul dintre balcoanele citadelei. Chiar şi de la înălțimea aceasta, simt momentul în care uşurarea colectivă se preschimbă în spaimă colectivă, ațâțată de cei cu privirea cea mai ageră. Corabia nu poartă niciun stindard şi, prin urmare, nu se supune autorității niciunui monarh. Este, fără îndoială, vorba despre nişte pirați, iar încrederea şi viteza cu care vasul se îndreaptă către port sugerează că vestea despre situația precară a oraşului s-a răspândit. Ciuma a încetat să mai facă victime, iar acum cei rămaşi s-au transformat într-o pradă uşoară.

Zeii îndreaptă Marsuinul către Tarsus, cu toate că un talant din argint strunjit şi nu un ac înfipt cu ochii închişi este cel care indică destinația corabiei. Helicanus bănuieşte că aşezarea oraşului într-o cută a hărții are o mai mare semnificație decât presupusa voință a zeilor, însă nu are de gând să conteste metoda de prezicere a viitorului care i-a readus stăpânului său buna dispoziție.

În timpul lungilor gărzi nocturne, Pericle se întreabă cine ar putea fi acest Kallios, bărbatul pornit pe urmele lui. Pe cine să fi rănit prințul atât de adânc, încât să justifice o reacție aşa de violentă? E foarte nerăbdător. De fapt, s-ar putea ca Pericle să fie doar nesăbuit. Dar asta a fost dintotdeauna o prerogativă a tinereții, un neajuns al vârstei. Cei porniți în căutarea aventurii sunt atraşi de ideea că acolo unde se află ei se poate întâmpla orice, ceea ce este adevărat. A ucis şi el câțiva oameni, cu toate că de fiecare dată a fost vorba de personaje lipsite de însemnătate. Însă nici măcar familia falnicului conte care l-a provocat în pripă la duel, pe când se afla în Xeres, nu ar fi avut destui bani ca să poată organiza o călătorie pe mare cu scop punitiv. Au existat şi fete, desigur — întotdeauna există şi fete. E foarte posibil să fi prăsit prunci în călătoriile lui, amănunt la care preferă să

nu se gândească, pentru că Dumnezeu ştie ce s-o fi ales de capul lor. Însă s-a străduit dintotdeauna să calce cu prudenţă prin grădina cu flori, grijuliu să nu culeagă fiicele unor taţi şi nevestele unor soţi capabili să treacă de la furie la acţiuni cât se poate de concrete. Este oare posibil să fi judecat atât de greşit statutul social al uneia dintre cuceriri?

Prinţul se uită la luna tremurătoare reflectată pe suprafaţa încreţită a mării. Ascultă cum vântul stă de vorbă cu pânzele corabiei. Misterul vizitei lui Kallios îl intrigă, însă nu contează atât de mult. Ceea ce contează cu adevărat sunt lucrurile care vor veni — stânci, uragane, piraţi. În urmă nu există decât un siaj care în curând nu se mai distinge de nemărginirea mării.

Traversează cu iuţeală Mediterana, evitând toate celelalte corăbii, pentru a nu-l pune pe Kallios pe urmele lor. Nu se opresc să ceară veşti de la alţi mateloţi şi, prin urmare, nu află nimic despre soarta de care a avut parte oraşul ce se găseşte la capătul călătoriei. Nu este, aşadar, de mirare că, de cum se apropie de Tarsus, sunt luaţi prin surprindere mai întâi de absenţa pânzelor şi a catargelor din port, apoi de mulţimea de zdrenţăroşi adunată să le urmărească sosirea, iar la urmă de prezenţa regelui şi a reginei — dacă aceasta este identitatea cuplului tânăr de pe chei, îmbrăcat în veşminte alese şi încadrat de un alai de nobili cu chipuri mohorâte.

Helicanus stă lângă umărul lui Pericle şi dă glas, în şoaptă, temerii generale:

— Ciuma?

Pericle, asemenea multor tineri avuţi, are convingerea că lumea se supune voinţei sale. Mai mult decât atât, pentru prima dată în viaţă şi în chip întru totul inexplicabil, simte că şi-a găsit un ţel, fiind convins că trebuie să înfăptuiască un anumit lucru, cu toate că deocamdată habar nu are despre ce anume ar putea fi vorba. Oare acesta va fi momentul în care îşi va da adevărata măsură?

Aruncă ancora în radă şi coboară la apă o barcă cu vâsle. Lăsându-l pe Helicanus la comanda Marsuinului, Pericle este dus la ţărm de patru vâslaşi, însoţit de Marlenus şi de Antonio, cu toţii având asupra lor câte un mic arsenal, în caz că frumoasa întâmpinare de care tocmai se bucură nu este decât un şiretlic. Amarează barca provizoriu, lăsând doi vâslaşi pe loc

pentru a le uşura o eventuală retragere în pripă, după care păşesc pe treptele din piatră, mirosul de hoit înteţindu-se pe măsură ce vizitatorii se apropie de docul pietruit. Pericle se întreabă dacă nu a fost prea nesăbuit venind până aici. Pe corabie nu există niciun medic. Îşi propune să nu-şi mai facă astfel de gânduri negre. Acum nu mai e loc de întors. Şi, nu în ultimul rând, nu are nici cea mai mică dorinţă să fie considerat un laş.

Cei trei bărbaţi stau unul lângă altul, privind mulţimea adunată. Cuplul regal poartă veşminte din mătase, batist şi stofă roşie şi nu arată prea diferit de alte cupluri regale pe care cineva le-ar putea întâlni în oraşele-stat înşirate de-a lungul coastei. Chipul reginei este hipnotizant — piele smeadă, fără cusur, păr negru ca pana corbului părând să absoarbă lumina dimprejur, privire neclintită. În spatele celor doi, nobilii sunt sfrijiţi şi murdari. Ceva mai în spate, supuşii lor par înviaţi din morţi, fiecare chip semănând cu o ţeastă acoperită cu un strat de piele întinsă. Picioarele lor sunt ca de pasăre, degetele ca nişte gheare, feţele le sunt peticite şi brăzdate de răni. În vreme ce vizitatorii privesc întreaga scenă, o femeie se prăbuşeşte la pământ. Nici-unul dintre cei aflaţi lângă ea nu se îndură s-o ridice. Undeva, un copil plânge. Pescăruşi flămânzi patrulează zona.

Prinţul face cu încredere câţiva paşi în faţă şi se prezintă:

— Numele meu este Pericle, sunt Prinţul Tirului.

Regele cade într-un genunchi. Regina nu-i urmează exemplul. Peste ani, prinţul va rememora scena şi va desluşi în desfăşurarea acesteia avertismentele pe care iniţial nu le percepuse, preocupat fiind de cursul evenimentelor şi de propriul eroism.

— Cândva am fost conducătorul unei mari cetăţi, spune regele. Ne ospătam cu carne de viţel şi de păun. Beam vin roşu de Gasconia şi vin alb de Creta. Crengile se frângeau sub greutatea măslinelor noastre. Râurile erau stăvilite din pricina puzderiei de peşti. Acum însă, sunt rege al Nimicului şi al Niciundelui.

Regina se uită ţintă la Pericle, fără a-şi întoarce capul.

— Numele lui este Cleon.

— N-ați auzit de ciumă? întreabă soțul ei.

— N-am auzit.

— Până şi aceea ne-a abandonat în brațele unor prădători mai milostivi. Acum numai foamea şi setea ne mai ciugulesc oasele.

Pericle râde văzând că şansa de a-şi dovedi mărinimia i-a căzut atât de lesne în poală. Îşi ridică mâna cu un gest binevoitor şi spune cu glas tare:

— N-am venit să vă facem vreun rău.

Urmează o pauză. Apoi un val de uşurare se strecoară prin mulțimea urât mirositoare, asemenea vântului unduind spicele unui lan de grâu.

— Numele meu, spune regina, este Dionyza.

— Ridică-te, îi cere Pericle regelui.

Inversarea etichetei este pur şi simplu tulburătoare. Regele se ridică în picioare precum un bărbat de două ori mai bătrân decât el. Regina îşi ațintește privirea către cer. Fața ei rămâne impenetrabilă.

— Avem o corabie bine aprovizionată atât cu apă, cât şi cu mâncare. Vom pune totul la dispoziția voastră.

Cuvintele lui nu stârnesc nicio reacție. Pericle se vede nevoit să repete.

— De ce ai face un asemenea gest? întreabă Dionyza pe un ton sec.

Pericle trebuie să se gândească puțin înainte de a da răspunsul potrivit. Simte că ar putea fi instrumentul unei forțe pe care nu o poate pricepe, însă nu ştie cum să exprime asta în cuvinte fără să pară nici pompos, nici închipuit.

— Dacă aş ridica pânzele şi m-aş îndepărta de acest port fără să vă fi ajutat, n-aş fi niciodată în stare să-mi iert gestul.

Dinspre grupul de nobili se face auzit un murmur nedesluşit. Oare Cleon lăcrimează?

— Vino, spune Pericle punându-i regelui o mână după umeri şi conducându-l către treptele care coboară spre locul unde se află barca.

Regina vine după ei. Un mic grup de curteni o urmează. Pericle îi conduce până la bordul Marsuinului, acolo unde cu toţii sunt ospătaţi cu fastul modest pe care corabia îl poate oferi.

Marlenus şi Antonio rămân pe chei împreună cu doi marinari înarmaţi în vreme ce butoaie cu mâncare şi apă sunt aduse la bordul bărcii cu vâsle. Când e legată la mal, un foc de muschetă trebuie tras în aer pentru a domoli mulţimea dezlănţuită, care împinge în apa portului o mamă şi pe copilul acesteia. Fiecare copil primeşte câte o cană de apă, bătrânii şi bolnavii capătă câte două, femeile trei, iar bărbaţii patru. Pesmeţii şi pâinile se împart respectând aceleaşi proporţii.

Marlenus şi Antonio n-au mai văzut niciodată aşa ceva. Unii se năpustesc asupra coltucului lor de pâine ca nişte fiare, alţii închid ochii şi savurează fiecare îmbucătură, alţii se uită la mâncare de parcă nu mai ştiu ce să facă cu ea. Unii plâng, alţii râd. O bătrână moare ţinând în mână o coajă de pâine, răpusă probabil de şocul produs de propria salvare. Lămâi şi bucăţi de caşcaval sunt de asemenea împărţite mulţimii. Pescăruşii obrăzniciţi fură mâncarea din mâinile celor slabi şi trebuie alungaţi cu beţe şi cu uşuieli.

La bordul Marsuinului, Cleon şi Dionyza sunt serviţi cu vin de pe valea Rinului, îndoit cu apă, cu pastramă de vită şi piersici. Furculiţele de argint tremură în mâinile lui Cleon. I se face rău şi simte cum stomacul îi refuză mâncarea. Ceilalţi se prefac că nu observă, însă imediat pocalul din argint din faţa lui este umplut cu apă rece, iar în farfurie îi sunt puşi câţiva pesmeţi ordinari. Dionyza îi spune prinţului povestea ultimelor şase luni. Nu pomeneşte de locuitorii cetăţii nici măcar o dată.

Către sfârşitul după-amiezii, câţiva nori cenuşii, pântecoşi ca nişte perne umplute cu puf de gâscă trec pe deasupra oraşului, iar străzile acestuia sunt scăldate în lumina sidefie ce precede o furtună. Tarsienii care căutaseră să-şi facă siesta la umbră sunt atraşi înapoi de larma generală. Se holbează la cer

asemenea unor habotnici aşteptând pogorârea unui zeu. O tăcere adâncă se întinde pe oraş. Singurul zgomot care se mai aude este susurul apei ce se strecoară prin pietriş, ridicându-se apoi cu următorul val numai pentru a se strecura din nou.

Primele picături mari de ploaie se evaporă instantaneu, devorate de pământul fierbinte, uscat şi de piatra încinsă. Următoarele picături însă împroaşcă şi băltesc. Culori uitate îşi fac din nou apariţia în peisaj: nuanţe mai intense de verde, nuanţe mai intense de maro. Ţiglele de pe acoperişuri se preschimbă în tot atâtea plăcuţe de xilofon. Suprafaţa mării este albă, punctată şi dănţuitoare. Aerul e rece pentru prima oară în ultimul an. Şanţurile se umplu, jgheaburile se umplu. Oamenii stau cu mâinile întinse în lături şi cu capetele aplecate pe spate pentru ca ploaia să le cadă pe faţă. Mirosuri îndelung tăinuite sunt eliberate — cimbru şi răşină, gudron, alge. Nemiloasa lumină a soarelui care deunăzi scotea în relief fiecare contur se domoleşte, iar depărtările dispar învăluite într-o negură cețoasă, dincolo de zăbrelele ploii.

Cleon şi Dionyza privesc spectacolul de la fereastra cabinei principale, picurii de ploaie izbind scândurile de deasupra capetelor lor, iar întreaga încăpere miroase acum a stejar ud. Pericle se află pe puntea superioară, în vreme ce băieţii înşiră butoaie goale pentru a salva ceva din această mană cerească venită pe neaşteptate. Prinţul derulează în minte povestea în care a devenit protagonist. Flaconul de otravă închis cu dop, hazardul care l-a trimis în acest oraş năpăstuit la bordul unui vas plin cu provizii, momentul declanşării acestui potop salvator. Pare să existe o semnificaţie aparte a evenimentelor, însă aceasta pur şi simplu îi depăşeşte puterea de judecată.

Tunetele răsună printre dealurile învăluite în ceaţă.

Revărsarea continuă peste noapte şi până la jumătatea dimineţii următoare. De îndată ce pot fi scutiţi de neplăcerea de a se face ciuciulete, Cleon şi Dionyza sunt duşi înapoi cu barca la chei, după care cuplul îşi continuă drumul către palat însoţiţi de patru căruţe pline cu provizii trimise de pe Marsuin. Cleon insistă ca Pericle şi cei trei secunzi ai săi să rămână la palat, ca oaspeţi, măcar o săptămână. Pericle simte o strângere de inimă gândindu-se că va fi nevoit să îndure o inutilă ceremonie de întâmpinare, însă un refuz ar fi un gest necavaleresc, o nechibzuinţă. Prin urmare, el, Helicanus,

Marlenus şi Antonio sunt găzduiți în patru odăi învecinate cu vedere către hipodrom şi mare. Pericle se ferchezuieşte cu săpun parfumat din Galia şi cu carafe pline cu apă caldă, doarme în aşternuturi de bumbac şi mănâncă din bucatele sale servite în nişte vase fine, pictate manual, silit să mimeze o recunoştință pe care nu o simte. Statutul său de salvator îl scuteşte cel puțin de obligația de a se gudura şi de a linguşi, însă spectacolul oferit de cei care fac temenele nu este prea amuzant.

Compania cuplului regal îi oferă însă o oarecare compensație. Cleon ar putea fi fratele lui mai mare şi mai învățat, căruia i-a fost refuzată ocazia de a explora lumea largă odată cu moartea timpurie a tatălui său, însă manifestă un apetit nedisimulat pentru poveştile călătorilor pe care îi găzduieşte. Pericle îi povesteşte despre canibali şi vulcani, despre Aurora Boreală, despre capetele tsantsa şi despre spiritele zărite în oglinzile de obsidian, despre Focul Sfântului Elmo şi despre corăbii frânte pe spinările unor leviatani țâşnind din apa mării — şi, dacă mai adaugă câte ceva de la el, nu o face într-o mai mare măsură decât au făcut-o autorii jurnalelor de călătorie scrise în latină, arabă, ebraică şi elină, care umplu biblioteca lui Cleon. Regelui îi place să asculte, dar şi să cânte. Se acompaniază cu o țiteră şi, dacă Pericle găseşte inițial că această îndeletnicire are ceva femeiesc în ea, uneori, în vreme ce ascultă, simte un ghimpe în inimă.

Ah, biată păsărică,

Un' te-ascunzi de frică

Ciripind haihuie

La oră târzie?

Ah, biată păsărică,

Zbori din rămurică

Fugi degrab' de poți

De tristele nopți.

Între timp, Dionyza şi-a dat jos platoşa pe care a purtat-o ca să supraviețuiască vicisitudinilor abătute asupra cetății în ultimul an. Refuză să-i întoarcă zâmbetul atunci când el îi zâmbeşte, însă uneori prințul o surprinde fixându-l cu privirea. Întotdeauna îi ia ceva timp până îşi întoarce capul. El găseşte acest comportament deopotrivă exasperant şi ispititor. Soțul Dionyzei nu bagă de seamă. Alteori, regina se aşază puțin mai aproape de el decât s-ar cuveni, înăuntrul unei orbite invizibile de existența căreia Pericle nu a ştiut niciodată. Când face asta, regina nu-l priveşte niciodată. Îi vorbeşte într-o limbă pe care nimeni altcineva nu o poate înțelege. Dacă l-ar atinge, gestul n-ar fi mai intim decât aceste apropieri. Pericle nu se poate îndepărta de ea fără să pară lipsit de politețe. De altfel, nici nu-şi doreşte să se îndepărteze.

Vestea că oraşul a revenit la viață circulă cu repeziciune şi peste numai câteva zile neguțătorii încep din nou să-şi facă apariția, aducând smochine, batog şi saci plini cu orz. Cei de la curte mănâncă acum carne de sitar şi de nagâț, carne de taur şi de antilopă, mănâncă marțipan şi smochine confiate şi chiar o machetă a palatului în care locuiesc, confecționată din marțipan. În port, carena Marsuinului este astupată cu câlți şi dată cu smoală, vasul fiind curățat pe dinăuntru şi pe dinafară. Frânghiile sunt reparate. În oraş, casele arse sunt dărâmate asemenea unor copaci uscați şi locuințe noi încep să-şi facă apariția pe maidanele lăsate în urmă. Se aduc ofrande şi se fac sacrificii, morților li se organizează ceremoniile cuvenite de care n-au putut avea parte pe când înmormântările se făceau în pripă.

Pericle tânjeşte după o viață plină de aventuri. Gloria şi recunoştința, îşi dă el seama, sunt mult mai plăcute în vreme ce te căzneşti să le meriți decât atunci când le dobândeşti. Doar că asta ar însemna să se retragă în chip necuviincios. Îl visează pe Kallios. Acum îşi doreşte să nu se fi dezbărat cu atâta uşurință de urmăritorul lor şi să fi lăsat în urmă nişte firimituri de pâine pentru ca urmărirea să mai fi durat o vreme. Îşi imaginează siluetele

acelor luptători nepământeni descrişi de sfetnicul tatălui său, simţind cum îl mănâncă degetele să apuce mânerul sabiei.

Încă nu înţelege că aventura este cea mai lesnicioasă provocare din câte există, pentru că monstrul are un chip şi un nume, iar tu îi poţi pune o cizmă în piept, scoţând apoi lama aceea lungă şi însângerată şi ştii că acea creatură nu se va mai ridica niciodată de acolo. El încă nu înţelege că există lucruri care te ţin treaz pe timpul nopţii şi care sunt cu mult mai înspăimântătoare decât piraţii sau recifurile, şi care nu pot fi evitate stingând luminile de bord pe înserat şi având la dispoziţie o hartă bine întocmită. Încă nu înţelege că uneori monstrul se află în ceilalţi oameni, că uneori monstrul stă pitit în inima cuiva şi că uneori monstrul este creaţia brută a timpului însuşi.

Mintea îi hălăduieşte pe coclauri, rememorând nu tărăşeniile şi încăierările petrecute în ultimii doi ani, nu lucrurile ieşite din comun pe care le-a văzut în timpul călătoriilor (în realitate, el n-a văzut niciodată canibali, însă a admirat Aurora Boreală dintr-un punct geografic neobişnuit de sudic: din Bergen, de Anul Nou). În schimb, rememorează scene din propria copilărie. Se ascunde în cupola turnului dinspre răsărit, se ascunde în micul templu înălţat la capătul livezii, se ascunde îndărătul sacilor şi al amforelor din cămara aflată în dosul bucătăriei, iar Mustafa bucătarul îi aduce rahat şi salep, spunându-le doicilor şi preparatorilor că nu, nu l-a văzut pe tânărul stăpân pe nicăieri. Este tulburat de farmecul acestor imagini, de faptul că în toate aceste scene el se ascunde, de posibilitatea ca el să fi fost un laş — şi că a rămas, în adâncul inimii sale, un laş. Ce diferenţă există între un copil care se ascunde şi un bărbat care fuge?

Îşi doreşte să poată sta de vorbă cu Helicanus aşa cum obişnuiau să o facă pe mare, acolo unde erau amândoi prinşi într-o îndatorire comună şi unde rangul conta prea puţin, însă aici, la curte, Helicanus îi este inferior din punct de vedere social şi, în pofida încurajărilor lui Pericle, secundul lui joacă rolul unui prieten cu aceeaşi stângăcie cu care ar dansa o gavotă. Într-adevăr, dacă Pericle este ceva în timpul acestor zile interminabile — află că nu are prieteni adevăraţi şi că n-a avut nicicând vreun prieten adevărat. Cum a putut trăi atâta amar de vreme fără să-i sară în ochi evidenţa acestui adevăr?

În cele din urmă, nu un prieten este cel care îl salvează, ci un duşman. Zvonurile se deşiră la fel de repede precum un ghem de lână, iar în pieţele din Alep se vând lucruri mai de preţ decât ambră cenuşie şi mătase chinezească. Şaisprezece zile. Doar atât durează. Îşi fac apariţia pe timpul nopţii, urmărind smochinele, peştele şi orzul prin Porţile Ciliciei. Pacea prilejuită de faptul că sunt puţine lucruri de furat i-a făcut pe străjeri neglijenţi şi somnoroşi. Cu ajutorul unei frânghii şi al unui cârlig triplu, necunoscuţii escaladează nevăzuţi zidurile, după care se deplasează în linişte prin oraşul adormit, însoţiţi de uguielile caprimulgilor şi ale bufniţelor. Umbre şi găuri pe ţesătura lumii. Un şacal înfruptându-se dintr-un leş se opreşte la capătul îndepărtat al unei alei şi îi priveşte cum trec, luna reflectându-se în ochii lui ca nişte mici opaiţe. Un paznic de noapte este lăsat să se prăbuşească uşor în propriul sânge. Un altul îşi găseşte moartea în acelaşi fel. Străinii se strecoară pe lângă palestră şi pe lângă templul dedicat Atenei, pe lângă bordelurile cufundate în tăcere şi dughenele pustii ale măcelarilor, pe lângă cele ale aurarilor şi ale negustorilor de vin.

Flăcări muribunde dănţuiesc într-un grătar pentru mangal aşezat lângă pompa publică. Pământul pe care străinii calcă lasă loc dalelor de piatră şi apoi caldarâmului, pe măsură ce aceştia se strecoară în zig-zag la deal, îndreptându-se către zona bogată a oraşului.

Pericle se trezeşte într-o linişte suspectă, sângele pulsându-i prin vine asemenea unei alarme nedesluşite. Este crucea nopţii. Coboară din pat. Ciorapii, tunica, apoi cizmele. Au sosit — e sigur de asta. Nici urmă de lună, o beznă desăvârşită. Are la el un pumnal, însă din respect pentru gazde sabia lâncezeşte, în propria teacă, la bordul Marsuinului. Acum îi poate auzi: îndemnuri distante, ecouri slabe ale metalului izbindu-se de metal. Are nevoie de o armă ca să poată ţine un atacator la respect. Paşi pe trepte. Iată cufărul, iată urciorul cu apă, iată cuvertura de pe pat. Aceste trei obiecte îi compun arsenalul.

Uşa se deschide. Un bărbat păşeşte pe dâra de lumină aruncată de felinarele de pe culoar. E neobişnuit de înalt şi poartă o barbă ce pare cioplită dintr-o bucată de abanos. Are umeri de taur. Poartă o armură din bronz, o tunică

neagră şi jambiere metalice. În mâna dreaptă ține o sabie, iar în pumnul stâng un lanț.

Pericle nu poate câştiga o luptă dreaptă cu acest bărbat câtă vreme nu are la dispoziție decât un pumnal, aşa că trebuie să se folosească de alte avantaje. Ideea îi vine pe loc. El cunoaşte alcătuirea încăperii, în vreme ce vrăjmaşul lui nu. Înşfacă iute cuvertura. Nu este chiar plasa cu greutăți a unui retiar, însă va trebui să se mulțumească cu atât. Balansează cuvertura, acoperind sabia bărbatului suficient ca să apuce să se ferească şi să trântească uşa. Acum nu mai există nicio sursă de lumină. Sare peste cufăr şi rămâne în picioare în spatele acestuia. Intrusul se roteşte încet. Pericle simte în nări miros de piele, de ulei pentru uns armele şi de sudoare, cea din urmă având iz de ceapă fiartă. Mijindu-şi ochii obişnuiți deja cu întunericul, Pericle reuşeşte să distingă vag silueta bărbatului. Oare atacatorul poate zări cufărul aflat între ei? Oare aşteaptă ca şi vederea lui să se adapteze?

— Vino la mine, spune Pericle, cu toate că numai Dumnezeu ştie ce limbă vorbeşte bărbatul acela.

Aude un zornăit răsunător în vreme ce atacatorul lui îşi ridică lanțul deasupra capului, începând să-l legene. Sunetul seamănă cu cel produs de fâlfâitul unei păsări uriaşe. Bărbatul face un pas în față. N-a văzut cufărul. Se împiedică şi se prăbuşeşte, făcând un zgomot de masă de sufragerie plină cu vase, pahare, tacâmuri şi farfurii, ridicată pe verticală. Intrusul nu scoate niciun fel de strigăt — nici surprins, nici îndurerat. Pericle se aruncă peste spatele expus al bărbatului, însă pumnalul refuză să pătrundă prin pielea acestuia. Vestă de zale. Bărbatul se răsuceşte şi loveşte cu picioarele, aşa că Pericle se vede nevoit să-l călărească întocmai ca pe un taur întărâtat. Apucă partea de jos a vestei, o ridică şi înfige pumnalul în carnea expusă. Bărbatul refuză în continuare să scoată vreun țipăt. O fi mut? Pericle începe să mişte şi să răsucească mânerul pumnalului pentru a vătăma cât mai multe organe interne. Bărbatul îl apucă pe Pericle de păr şi îşi înfige dinții în umărul lui. Abia mai târziu, când Pericle îşi va curăța rana, va observa mărimea şi forma urmelor lăsate de dinții intrusului şi se va întreba dacă a avut într-adevăr de a face cu o ființă umană. Acum, însă, bărbatul se smuceşte ca un cal nărăvaş, iar călărețul este azvârlit cât colo, balta de sânge de pe podeaua din piatră fiind atât de cleioasă, încât Pericle alunecă,

însă în cele din urmă reuşeşte să se ridice în picioare. Singurele zgomote care vin dinspre bărbatul acela sunt scârțâitul pe care-l scoate pielea tunicii şi platoşa din bronz frecându-se de dalele de piatră. Acestea devin tot mai stinse, apoi nu se mai aude nimic. Pericle deschide uşa, acum mai mult, şi aceeaşi rază de felinar se strecoară, luminând o scenă pe care prințul nu o va uita multă vreme. Atacatorul lui zace acum într-o baltă de sânge nu cu fața în jos, ci cu fața în sus, ținându-şi spatele arcuit, precum un pod semicircular, şi sprijinindu-se numai în creştetul capului şi în călcâie. Buzele îi sunt trase de pe dinții lungi şi gălbejiți, făcându-l să rânjească aidoma unui câine asmuțit, iar ochii îi sunt larg deschişi, de parcă nu un pumnal i-ar fi provocat sfârşitul, ci vederea unui înger negru plutind prin aerul odăii.

Pericle păşeşte afară şi zăreşte încă un lucru greu de şters din minte. Marlenus stă ghemuit lângă Antonio. Prințul îşi dă imediat seama că Antonio este mort. Nu au vreme să-l jelească, după cum nu au vreme să stea de vorbă. Helicanus îşi face apariția lângă el şi îi întinde o sabie împrumutată, cu mânerul năclăit de sânge. Cu toții ştiu ce au de făcut. Bănuind că ei au fost ținta atentatului, trebuie acum să se salveze ajungând la corabie şi sperând că aceasta nu este nici sfredelită, nici în flăcări.

Există şi o scară secundară, mai mică, ce dă în curtea aflată în spatele clădirilor palatului. Ca la comandă, cei trei se răsucesc pe călcâie şi străbat în fugă coridorul. Printre coloanele arcuite din stânga lui, Pericle zăreşte trupurile celor doi străjeri zăcând cu membrele răşchirate sub duzii crescuți în mijlocul peristilului. Pericle a uitat deja de Antonius. Se simte din nou în elementul său. Este un şoim căruia i s-a scos gluga şi care şi-a luat zborul de pe mănuşa stăpânului. Este un trup în stare pură. Când îl zăreşte pe bărbatul pe care l-a ucis mai devreme alergând către ei, în susul scărilor, nu simte că ar fi vorba de vreo lucrare drăcească — doar de o altă situație de care va trebui să se ocupe. Numai că acela nu este bărbatul ucis, pentru că mai sunt încă doi care urcă treptele în spatele celui dintâi şi cu toții au aceeaşi barbă neagră, aceiaşi umeri: monştri identici proveniți din aceeaşi prăsilă. Marlenus strigă „Păzea!“, pentru că el şi Helicanus tocmai au ridicat o bancă grea din lemn, năpustindu-se către baza scărilor. Pericle se dă la o parte, iar Helicanus şi Marlenus aruncă banca în josul scărilor, acolo unde

aceasta izbeşte picioarele bărboşilor, făcându-i să se rostogolească pe spate la fel de tăcuți şi de lipsiți de reacție precum atacatorul lui Pericle din iatac.

Pericle, Helicanus şi Marlenus se reped în josul scărilor, sar peste banca rămasă acum cu spătarul rupt şi înțepenită între pereții laterali, după care îi taie cu sălbăticie la dosul genunchilor pe bărbații prăbuşiți ca să le reteze tendoanele, înainte de a se îndrepta în fugă spre curte. Mirosul de praf şi de urină de vulpe, muzica discretă a havuzurilor. Un lup urlă în depărtare. Zidul din spate este înalt, însă cei trei reuşesc să-l escaladeze, punându-şi palmele căuş şi împingându-şi reciproc tălpile. Pericle şi Marlenus se întind apoi ca să-l tragă pe Helicanus, rămas în urma lor. Mai mulți urmăritori bărboşi îşi fac apariția dindărătul copacilor: tunici negre, săbii, jambiere, lanțuri. Numai că fugarii aleargă acum pe nişte alei pietruite aşa cum aleargă cineva în noapte printr-un oraş tăcut, prinzând viteză pe povârnişul care pare să încline întreaga aşezare către ocean. Doar că şi urmăritorii lor au escaladat între timp zidul, sau poate că bărbații care îşi fac acum apariția la răscrucea din fața lor sunt alții, aşa că Pericle, Helicanus şi Marlenus sunt nevoiți să se oprească brusc, să alerge la deal şi să o ia numai şi numai pe străduțe strâmte şi întortocheate pentru a evita alte asemenea răscruci. Cerul se lărgeşte brusc în momentul în care sunt nevoiți să traverseze piața şi, preț de o clipă, cei trei zăresc promontoriul întunecat, scânteierea alburie a valurilor şi coca Marsuinului plutind pe poteca aşternută de razele lunii. Apoi sunt înghițiți din nou de străduțele oraşului, până când, într-un sfârşit, acestea îi scuipă pe malul mării. Cei trei o iau la stânga, către cheiul la capătul căruia speră să găsească amarată barca cu vâsle, ca să poată sări în ea, să taie parâma şi să se îndepărteze de mal. Doar că în vreme ce aleargă de-a lungul țărmului curbat, din piatră, care protejează portul, zăresc alți patru bărbați aşteptând la capătul îndepărtat al acestuia. Unul dintre ei este Kallios. Pericle îşi dă seama pe loc de asta. Cap ras, bărbie fără păr, ceva mai scund şi mai puțin musculos, însă nu mai puțin amenințător. Pericle strigă: „Înotați!“ Cei mai mulți dintre marinari refuză să învețe să înoate, pentru a nu prelungi o moarte oricum înfiorătoare atunci când ajung să cadă peste bord, însă Pericle şi-a petrecut întreaga copilărie în apa şi pe malul râurilor şi ale mării. Bărboşii cu siguranță poartă armuri, pe care vor fi nevoiți să şi le scoată dacă vor vrea să intre în apă. Prințul prinde viteză, având-l pe Helicanus într-o parte şi pe Marlenus în cealaltă. Se simte

viu — aşa cum nu s-a mai simțit de foarte multă vreme. Ar chiui de bucurie dacă efortul nu i-ar goli plămânii de aer.

Aleargă cu toții către cei patru bărbați, după care cotesc la dreapta în ultima clipă, ajungând la capătul cheiului înainte să-şi arunce armele şi sărind de pe malul din piatră, cu mâinile întinse, pregătiți să simtă îmbrățişarea de gheață a apei, după care se cufundă în întuneric, ținându-şi ochii închişi, înotând din răsputeri şi cât mai mult posibil pe sub apă, până când nevoia de a respira îi forțează să revină la suprafață, agitându-şi în continuare brațele. Pericle se întoarce la timp ca să vadă scânteierea vârfului ascuțit al unei sulițe care dispare în apă la un braț distanță de umărul lui. A doua suliță nici măcar nu-l ajunge. Prințul numără siluetele care se întrezăresc pe chei. Tot patru. Niciunul dintre bărbați n-a pornit încă pe urmele fugarilor. Se întoarce şi continuă să înoate. Marsuinul se află mai departe decât i s-a părut la început, apa e mai rece decât s-ar fi aşteptat, iar el nu poate înota atât de bine pe cât şi-a imaginat. N-a fost nicicând nevoit să străbată o întindere de apă atât de mare, iar spaima şi hotărârea pot compensa lipsa antrenamentului numai într-o anumită măsură. Deja mişcările îi sunt mai încete. I se năzare că nu va fi în stare să ajungă la corabie. Oare Kallios ştie deja acest lucru? Oare acesta va lăsa natura însăşi să-i ducă misiunea la îndeplinire? Au ajuns abia la jumătatea drumului. Şi Helicanus se căzneşte să continue, brațele lui pierzându-şi avântul asemenea unui titirez înainte de a cădea într-o parte. Pericle nu-l zăreşte nicăieri pe Marlenus. Se întoarce pe spate. Dacă va da mai departe din mâini, va putea face pluta. Doar că frigul îi pătrunde în oase. Nu-şi mai poate mişca brațele. Începe să se scufunde.

— Priveşte! strigă Helicanus.

Pericle îşi întoarce capul. Zăreşte mai întâi cum se întinde vela de trinchet, apoi vela gabiera Marsuinului. Primul gând care-i trece prin minte este acela că echipajul a hotărât să plece fără ei. Apoi zăreşte felinarul legănat prin aer şi dibuie sursa strigătelor aruncate peste întinderea apei. A doua barcă se îndreaptă către ei. Prințul se lasă din nou să plutească pe spate. Constelația Orion se află chiar deasupra capului său, rece, vastă şi indiferentă. Tot ce trebuie să facă este să-şi țină capul la suprafață. O sarcină atât de simplă. Plescăitul ritmic al vâslelor devine balansul unei

frânghii agățate de creanga unui stejar, apoi al unui leagăn. Întunericul îl învăluie.

Catedrala Southwark, zilele noastre. Dimineața devreme, nemişcarea de dinaintea primului vizitator, numai lumina piezişă a soarelui şi praful nopții ridicat de aerul pe care paznicul l-a stârnit în timpul primei lui ture. În partea de nord a navei, un Shakespeare din piatră, în mărime naturală, stă aplecat într-o nişă, ținându-şi capul în pumn aidoma unui adolescent visător pe o pajişte primăvăratică, efect sporit de petalele cât se poate de reale pe care adoratorii poetului le-au depus la picioarele statuii, de mlădițele pe care i le-au vârât în pumn şi de coronița de trandafiri pe care i-au aşezat-o pe creştet. Are peste tot culoarea alabastrului, cu excepția cotului, a mâinii în care ține florile şi a genunchiului ridicat, care au fost tocite, până au căpătat o nuanță cremoasă, de nenumăratele mângâieri ale vizitatorilor. Față în față cu el, de partea cealaltă a navei, se află mormântul lui John Gower, mort cu multă vreme înainte ca Shakespeare să se nască. O efigie a predecesorului, pictată în culori vii, zace împrejmuită într-un fel de marchiză deschisă într-o latură, construită în stilul gotic perpendicular — casete roşu cu auriu şi verde-închis, arcuri triple ascuțite. Mâinile efigiei sunt împreunate în rugăciune, în vreme ce capul îi este susținut de o pernă cât se poate de incomodă, confecționată din cele trei capodopere ale defunctului: Vox Clamantis, Speculum Meditantis şi Confessio Amantis.

Nimeni nu-l atinge pe Gower. Nimeni nu-i mângâie genunchiul dezgolit. Abia dacă trupul îi este ciobit de câte un mic accident din când în când şi tocit de secole de expunere la soare şi la fum. A existat însă un timp în care ar fi fost posibil ca Shakespeare însuşi să fi stat chiar în locul acela. Teatrul Globe se afla la câțiva paşi. Aceasta a fost o vreme biserica unde mergea poetul şi douăzeci de şilingi au fost cândva plătiți Sfântului Salvator — aşa cum se obişnuia pe vremea aceea — pentru înmormântarea fratelui său Edmund „cu o bătaie, înaintea prânzului, a clopotului celui mare“.

Poate că Shakespeare şi-a pus palma pe fruntea celebrului său predecesor, poate că privirea lui s-a abătut pe cotoarele celor trei volume şi Confessio Amantis şi-a redeschis paginile pe care le-a văzut cu ochiul minții,

amintindu-şi străvechea poveste a lui Apollonius din Tir de la începutul Cărții a opta.

Măreţul Antiochus,

de la care Antioch luatu-şi-a anume

prenumele, aşa cum cartea spune,

Era-nsurat cu o preanobilă regină

O fiică făcând, iată, iubirea lor deplină.

Regina moare, iar Antioh, care se poate lăuda cu o mare avuție, cu o putere neîngrădită şi cu o remarcabilă lipsă de conştiință, pofteşte la propria fiică şi o violează. Odată fapta petrecută, el nu mai poate risca nici s-o mărite, nici să dea naştere la bănuieli refuzând să-i ofere mâna unui pretendent. Prin urmare, dă sfoară-n țară că orice tânăr care doreşte mâna fiicei lui trebuie fie să găsească răspunsul unei ghicitori, fie, negăsindu-l, să moară. Ghicitoarea însă nu este una oarecare: e mărturisirea lui Antioh ascunsă la vedere. Mulți pretendenți îşi pierd viața, conform înțelegerii, căutând în zadar să găsească răspunsul — până în ziua în care, atras de faima frumuseții prințesei, la curte îşi face apariția prințul Apollonius. În momentul în care acesta aude ghicitoarea, el îi desluşeşte imediat tâlcul:

Este vorba despre toate părțile private

Dintre propria-ți copilă şi tine, împărate.

Acesta nu este însă scenariul pe care l-a avut Antioh în vedere. În mod evident, Apollonius trebuie să moară, altfel prințul va răspândi vestea

despre infamia comisă de Antioh în toate cele patru zări. Doar că Antiochus nu-i poate lua viața prea curând, pentru că lumea ar începe să pună nişte întrebări deosebit de dificile. Prin urmare, oferă pretendentului treizeci de zile în care să vină cu un alt răspuns. Apollonius se îndreaptă către corabia cu care a venit, ridică ancora şi navighează către Tir, acolo unde se află căminul lui. Imediat, Antioh trimite un asasin pe urmele lui. Prințul reuşeşte, desigur, să scape nevătămat — iar aventurile lui încep: salvează un oraş cuprins de foamete, eşuează, se însoară cu o prințesă. În timpul unei furtuni pe mare, aceasta dă naştere unei fiice. Fiindcă se bănuieşte că a murit în chinurile facerii, tânăra mamă este aruncată peste bord, într-un coşciug ferecat… Despre fiica siluită a lui Antioh, însă, nu mai auzim nimic, doar că atât ea, cât şi tatăl ei sunt mai târziu ucişi de un fulger, într-un act de răzbunare divină, întrucât amândoi poartă vina săvârşirii unui incest.

Ce anume l-o fi determinat pe Shakespeare să împrumute această poveste şi să-l transforme pe Apollonius în Pericle? Sau poate că nu a fost mâna lui Shakespeare. Pentru că el nu a scris singur această piesă de teatru. Este aproape sigur că primele nouă scene au fost compuse de George Wilkins, furnizor, proxenet, pungaş, siluitor şi autor al unei alte piese de teatru, Neajunsurile unei căsătorii forțate[25]. Poate că Wilkins a fost cel care s-a lăsat inspirat stând în acest loc, cu palma sprijinită pe fruntea lui Gower, petrecându-şi privirea de-a lungul cotoarelor celor trei cărți. Poate că Wilkins a fost cel care a ales ca prințesa abuzată să nu poarte niciun nume şi să capete numai două replici fade, prin care îi urează lui Pericle bun venit. Poate că Wilkins a fost cel care a numit crima tatălui „incest“, subliniind faptul că amândoi protagoniştii poartă aceeaşi vină.

Copil rău, tată şi mai rău.

Poate că Wilkins a fost cel care l-a pus pe Pericle să rostească despre această femeie, cu care, în urmă cu doar câteva clipe, şi-a dorit să se însoare şi de ale cărei suferințe tocmai a aflat, următoarele cuvinte:

Preafrumoasă rază de lumină, te-am iubit şi înc-aş mai putea

Dacă această casetă de cleştar de spurcăciune nu s-ar revărsa…

De tine nu-mi mai pasă…

Acelaşi Wilkins care acum zace cufundat în somn în odaia principală a hanului-lupanar pe care îl deține la întretăierea dintre Cow Cross Street şi Turnmill Street din Clerkenwell. Peste cinci minute va fi mort, pentru că lui George îi plac berea nebotezată, şunca şi zaharicalele şi este descendentul unui lung şir de bărbați uciși de slăbiciunea propriilor inimi. De-a lungul timpului, straturi de colesterol s-au depus pe pereții arterelor de pe tot cuprinsul trupului lui George, întărindu-se sub forma unor gâlme calcificate, multe dintre acestea fiind infectate şi ulcerate. În ultimii doi ani a suferit tot mai des de nişte dureri cumplite în piept. A făcut şi o mică apoplexie, drept pentru care degetele mâinii lui stângi arată asemenea unei gheare. De mai multe ori a văzut negru în fața ochilor şi a leşinat. Cu mare greutate îşi aminteşte numele anumitor obiecte — cheie, găleată, pantof…

Cea mai mare dintre aceste gâlme s-a spart de curând, formând un cheag gros, lipicios, de sânge coagulat. Trecerea pulsatilă a sângelui mai puțin îngroşat l-a desprins treptat de pe peretele arterial. Acum însă cheagul e smuls şi e purtat de şuvoiul cel roşu prin aortă, acolo unde, în cele din urmă, se blochează la intrarea în artera coronariană dreaptă. Jumătate dintre muşchii inimii lui George sunt acum privați de oxigen.

În acest moment, George visează. Oamenii ceva mai înfrânați pot fi bântuiți în timpul nopții de imagini ale depravării la care nu au acces în viața de zi cu zi şi la care o latură întunecată a lor tânjeşte în secret, însă nu există act carnal la care George să nu fi fost în stare să participe sau care nu a fost deja jucat în compania sa de femeile şi de fetele care au avut nevoie de banii sau de protecția lui în fața diverşilor caralii şi epistați. În loc de toate astea, George visează la inocența şi la cumpătarea pe care le-a pierdut pentru totdeauna. Tocmai stă în dreptul unui cot liniştit al râului Wye, puțin

în amonte de Bredwardine, acolo unde a fost crescut de mătuşa lui maternă înainte să fie dat ucenic unui argintar londonez. Are şapte ani, este duminică, iar lui şi fraţilor mai mari li s-au îngăduit două ore în care să hălăduiască înainte de apusul soarelui. Richard şi Robert golesc şi rearmează capcanele pentru iepuri, însă George are nevoie de acest scurt răgaz înainte de a reîncepe tachinările şi ciorovăielile.

E primăvară şi prin urmare râul este năvalnic. Undeva în mijlocul volburii o egretă aterizează pe o piatră. Este surprinzător de albă. Se întoarce către el, iar George nu-şi poate alunga senzaţia că pasărea încearcă să-i transmită un fel de mesaj. Deodată, o mare greutate i se pune în zona sternului — şi brusc revine în iatac, simţind două brăţări de foc deplasându-i-se în josul braţelor, de parcă cineva i-ar jupui pielea dinspre umăr către încheietură.

Porţiuni masive ale inimii lui George sunt acum vătămate ireversibil. Numai o mică parte continuă să bată. În două dintre cele patru camere, sângele nu mai circulă şi nu se mai exercită suficientă presiune asupra acestuia. Peretele dintre camere este subţire şi se umflă asemenea unui balon, devenind tot mai slab cu fiecare val de presiune provenind din partea încă funcţională a inimii, până când, într-un sfârşit, se rupe şi nu mai există patru camere, doar un singur înveliş avariat de carne ce zvâcneşte şi în care sângele bălteşte şi musteşte.

Suntem în anul 1618. George este un om norocos. În Londra iacobină există o sumedenie de feluri neplăcute în care poţi muri. Unchiul lui a fost răpus de un furuncul care i-a apărut într-o latură a capului şi a crescut atât de mare, încât capul lui a început să pară a fi excrescenţa buboiului. Fratele lui George a petrecut doi ani pierzând bătălia cu o rană abdominală cauzată de o sălbăticiune îmblănită undeva în mlaştinile din Antrim. George însuşi s-a aflat în mulţimea adunată în faţa catedralei St Paul’s, mâncând stridii şi bând o sticlă de bere atunci când complotiştii Grant, Bates, Wintour şi Digby au fost atârnaţi, tăiaţi şi castraţi în faţa gloatei care ovaţiona, fiind apoi siliţi să-şi privească măruntaiele cum se preling pe eşafodul crăpat, înainte de a-şi da ultima suflare.

Spre deosebire de toţi aceştia, George se simte surprinzător de împăcat. Durerea s-a mai domolit. Acum se prăbuşeşte printr-un puţ adânc, privind

în sus către un cerculeț de lumină naturală care devine tot mai luminos pe măsură ce se restrânge în interiorul unei aureole întunecate, tot mai mari.

Apoi se întreabă dacă această lungă prăbuşire se va încheia vreodată. Răspunsul evident este acela că George se îndreaptă către iad. Şi-a petrecut viața ignorând această posibilitate, repetând uneori, la un pahar de băutură, idei radicale conform cărora Dumnezeu n-ar fi decât un personaj fictiv, plăsmuit din temeri copilăreşti, în vreme ce raiul şi iadul n-ar fi decât bățul şi morcovul cu care sunt amăgiți aceşti măgăruşi — credincioşii. Doar că, în tot acest timp, George a simțit undeva în adâncul lui că el e cel amăgit, că de fapt nu e decât un călător rătăcit care cântă cuplete deocheate pentru a se înveseli la căderea nopții. Va arde, flăcările nu-l vor mistui, iar durerea va fi nesfârşită. Îşi va invidia unchiul cel monstruos care îşi spunea rugăciunile şi care acum şade la dreapta Tatălui. George îşi doreşte să se fi încredințat de acest adevăr puțin mai devreme. Durerea din piept a revenit. E foarte, foarte speriat.

Lumina devine un bănuț. Lumina devine un bob de mazăre. Lumina devine un bob de orez. Lumina devine o singură stea. Lumina dispare. El stă pe fundul puțului. Deschide ochii. Este surprins că nu pluteşte într-o baltă de foc, fiind în acelaşi timp împuns cu harpoanele de nişte demoni ce rânjesc. George se află din nou în încăperea lui, stând întins pe pat. Lumina aspră a dimineții care străluceşte prin geamurile hexagonale ale ferestrei din spatele lui conturează silueta unui bărbat.

— Bună dimineața, George, spune silueta. Asta chiar că e o surpriză.

Angelica nu vorbeşte trei zile, o săptămână, două săptămâni. Personalul acceptă situația, fiind plătit să accepte orice fel de situații. Oricum sunt puține lucrurile pe care fata are nevoie să le comunice. În schimb, ascultă de fiecare dată cu luare-aminte ceea ce membrii personalului țin să-i spună. Sunt probabil uşor flatați de această atenție minimală, pe care refuză s-o arate tatălui ei. Observând că situația îl irită, unii dintre angajați o încurajează pe fată în tăcere. Cei trei tutori se adaptează cu rapiditate. Angelica este atentă, scrie cu uşurință şi îşi face lecțiile din timp, lucruri pe

care meditatorii le remarcă de față cu ea, evaluându-i în permanență progresele.

De asemenea, Angelica se îndeletniceşte şi cu desenul — o activitate căreia nu i s-a mai dedicat de multă vreme — recreând compozițiile din copilărie: castele, palate, sătucuri, fascinată fiind, la fel ca odinioară, de uşurința cu care poți zbura peste dealuri imaginare, schițate din numai câteva linii. Îşi aminteşte de povestea lui Wu Daozi, care a fost arestat de către unul dintre împărații dinastiei Tang, poruncindu-i-se să creeze o mare pictură murală pentru Palatul Imperial — munți, cascade, peşteri… În momentul în care artistul şi-a desăvârşit opera, a păşit într-una dintre peşterile pictate de el însuşi şi s-a făcut nevăzut.

Philippe se gândeşte să-i ofere un bloc cu foi de scris, rugând-o să-i transmită în felul acesta un mesaj, însă îl nelinişteşte faptul că nu ştie ce anume ar putea conține mesajul respectiv. Acum că fata nu mai vorbeşte, e mai speriat ca niciodată de ceea ce ar putea spune. Încetează să mai pătrundă noaptea în odaia ei. De fapt, se excită la gândul că ar putea face dragoste cu Angelica în vreme ce ea ar rămâne complet apatică, însă în această fantezie, excitația şi furia se împletesc, iar Philippe se vede făcând un lucru pe care şi el se simte nevoit să-l descrie cu ajutorul cuvântului „viol“, aşa că e deopotrivă şocat şi ruşinat că se poate imagina recurgând la aşa ceva.

La sfârşitul primelor două săptămâni de tăcere, Philippe intră în livingul principal, găsind-o pe Angelica ghemuită într-un fotoliu şi citind lângă şemineul aprins. Personalul a plecat. Îi spune să înceteze cu acest joc absurd. O face țipând. Îi spune că este o nerecunoscătoare, că a făcut pentru ea mai mult decât şi-ar putea imagina. Se apropie de fereastră şi îşi sprijină fruntea de sticla rece.

— Dacă eşti nefericită, trebuie să-mi explici motivul, ca să putem ameliora situația.

Ea întoarce o pagină.

— Ți-am refuzat eu ceva vreodată? o întreabă, apropiindu-se şi aşezându-se pe vine în fața ei. Spune-mi, ți-am refuzat?

Fata continuă să citească. Philippe o plesneşte cu sete peste obraz. Cartea cade pe podea. Ea îşi ține ochii închişi preț de câteva secunde, rămânând cu capul întors într-o parte din pricina forței loviturii. Apoi îşi îndreaptă încet capul, se întinde peste brațul fotoliului ca să-şi recupereze cartea, găseşte pagina la care rămăsese şi continuă să citească. Philippe poate deja să vadă urma palmei lui înroşindu-se pe obrazul fetei. Se retrage în biroul său, unde se aşază pe scaun şi plânge.

În dimineața zilei următoare, când Angelica vine la micul dejun, urma de pe obrazul ei este vizibilă — cu atâta claritate, încât el poate distinge forma fiecărui deget. Dottie nu spune nimic. Philippe contramandează meditațiile vreme de o săptămână, pretextând că Angelica nu se simte bine. De îndată ce tatăl fetei părăseşte încăperea, Dottie o întreabă ce s-a întâmplat. Angelica se întinde peste masă şi apucă mâna lui Dottie, de parcă menajera ar fi fost cea care ar fi avut nevoie de alinare. Acesta va rămâne singurul moment în care cele două ființe se vor atinge. Dottie o întreabă dacă ar trebui să anunțe pe cineva. Angelica îi strânge mâna, după care îi dă drumul. Dottie se simte stânjenită să rămână în casă, însă ştie că se va simți şi mai prost dacă o va abandona pe fată. Va fi ultima menajeră. Va rămâne până la sfârşit.

Angelica se simte relaxată, aşa cum nu s-a mai simțit vreodată. Este surprinsă să descopere cât de puternică este această armă extrem de simplă, o armă care stătuse neatinsă, la dispoziția ei, în tot acest timp. Ocupă acum mai puțin spațiu decât înainte, însă nu se simte defel micşorată. Doar compactată. Era o creangă, acum e o lamă.Taie orice. Nu poate fi sfărâmată.

După opt săptămâni, încetează să mai mănânce.

Te scufunzi şi te ridici la suprafață de trei ori înainte ca Neptun să te tragă la fund sau cel puțin aşa se zice. Ei îl zăresc pe Pericle dispărând şi reapărând de două ori, prin urmare ştiu că mai au la dispoziție numai câteva clipe. Trag de vâsle şi mai vârtos, după care îl urcă în barcă prinzându-l de subsuori. El îşi ține ochii închişi, nu poate vorbi şi tremură incontrolabil. Îl aşază cu fața în jos pentru a-i goli plămânii de apă, apoi îl trag la bord şi pe

Helicanus. „Marlenus“, rosteşte el, „Marlenus“, apoi însă nu mai poate adăuga niciun cuvânt. Micuțul Mobbs este convins că a văzut trei bărbați sărind de pe chei, iar băiatul acesta are nişte ochi ageri ca de vultur. Marinarii ridică felinarul şi scrutează apa întunecată, dar nu zăresc nimic. Ceea ce pot zări totuşi este o barcă mică, cu vâsle, îndreptându-se către ei, aşa că îşi întorc propria ambarcațiune şi vâslesc cu osârdie deoarece povestea sfetnicului despre diavolii aceia de urmăritori a lăsat urme adânci în minţile membrilor echipajului, care acum nu trebuie convinşi că vâslaşii porniți de la țărm sunt chiar ei.

Odată ce barca ajunge lângă carena Marsuinului, Pericle şi Helicanus sunt ridicați la bord în pripă şi fără prea multă grijă, ca nişte saci cu mei. Barca este amarată şi lăsată să plutească la pupa, alte treburi fiind deocamdată mai presante. Membrii echipajului îndreaptă corabia către larg şi trag cu semifalconetul patru ghiulele umplute cu mitralii, mai puțin cu scopul de a nimeri o țintă atât de măruntă şi mai mult pentru a arăta care le sunt intenţiile. Mobbs se cațără până pe gabie, luând cu el luneta. Crede că ambarcațiunea pornită pe urmele lor nu este decât un vas de pescuit împrumutat — patru vâsle şi nicio velă —, însă secundul preferă să greşească rămânând precaut, aşa că echipajul continuă să navigheze toată noaptea, până când zorii îi surprind pe o mare pustie.

În dimineața asta, Helicanus se simte suficient de întremat ca să le spună celorlalți membri ai echipajului de moartea lui Antonio. Aceştia îl pun şi ei la curent cu pierderea lui Marlenus şi cu faptul că Pericle se zbate între viață şi moarte. Helicanus nu este un tip sentimental — căpitanii sentimentali nu fac mulți purici pe mare —, însă pierderea lui Marlenus îl loveşte năprasnic. Poate spune poveşti din copilăria lui Marlenus pe care nu le mai ştie nimeni, despre cum tatăl acestuia a căzut, lovindu-se la cap, după care nu şi-a mai recunoscut copiii, sau despre vărul care trăia ca o femeie. Va îngriji această rană ca pe un os frânt pe care îl va înțepeni cu o atelă, mişcându-se în aşa fel încât să nu-şi mai lase greutatea pe el. Oricum, se confruntă acum cu greutăți mult mai apăsătoare. Nu trebuie să piardă din vedere că încă sunt urmăriți şi că urmărirea va continua chiar dacă prinţul moare. Bea bere îndulcită şi stă pe punte, în soare, cu un cojoc pe el, gândindu-se la toate aceste lucruri tăinuite de oamenii lui, care nu trebuie să observe cât de neliniştit este căpitanul lor.

Pericle, zdruncinat şi febril, străbate lungul hotar dintre viaţă şi moarte, bântuit de imagini care se văd numai prin perdeaua diafană ce desparte cele două lumi. O femeie aruncă o găleată plină cu scrumbii şi apă rece peste un băiat adormit. Un pitic toarce paie preschimbându-le în aur. O cutie mare, albastră, stă pe o plajă, sub un pâlc de pini. O femeie tânără, care cândva a fost frumoasă, zace, trasă la faţă, într-un pat, nişte funii netede, translucide, iţindu-i-se din trup, de parcă ar fi un păianjen care-şi ţese lumea înconjurătoare.

Adevărul este că ar fi mai uşor să păşească prin această perdea decât să facă lunga cale întoarsă către lumină. Marlenus nu ştia să înoate. Pericle avea cunoştinţă de asta, însă, în freamătul care-l cuprinsese, uitase. Îi spusese unui om să moară numai pentru ca el şi Helicanus să scape cu viaţă. A reţinut o singură imagine clară cu Marlenus sărind în apă în spatele lui, o siluetă neagră pe fundalul albastru-închis al nopţii, fără să ezite nici măcar o clipă. Apoi întunericul îngheţat al adâncurilor. Să fi fost străpuns de o suliţă aruncată de pe chei, de a murit atât de repede? Sau o fi intrat în panică, înotând cu mişcări disperate, ca un câine, luptându-se să-şi ţină capul la suprafaţă, puterile lui vlăguindu-se până când un curent fatal îl trăsese la fund? Pericle n-a mai simţit niciodată un regret atât de sincer, întotdeauna s-a mişcat prea repede prin viaţă, niciodată n-a înfiripat genul acela de legături care nu pot fi rupte decât cu preţul unor îndelungi suferinţe. Acum trăieşte pentru prima dată acest sentiment, dorinţa aceea neputincioasă de a da timpul înapoi, nevoit fiind să poarte singura povară de care omul nu se poate descotorosi, din simplul motiv că e purtată în inimă. Cabina are o fereastră. Îndărătul acestor mici pătrate de sticlă bombată se văd raze de soare, însă pieptul parcă îi este umplut cu gheaţă, după cum gheaţă simte sub piele, în oase.

O supă subţire de mazăre cu carne de berbec îi este vârâtă cu lingura în gură.

Şi-ar dori să se cufunde într-un somn lung. Şi-ar dori să renunţe definitiv la viaţă. Doar că… demonii aceia. Ulei pentru uns armele şi sudoare cu iz de ceapă, toţi identici, asemenea pieselor de şah sau scorpionilor. Dacă va păşi dincolo de perdeaua aceea, oare îl vor urmări în continuare? Timpul trece. Ore, zile, săptămâni? Pericle nu e sigur. Maimuţica lui, Kremnobates, se

ghemuieşte lângă el decojind fistic, clopoţelul atârnat de zgardă zornăie de fiecare dată când azvârle cojile în apă, bărcuţe din lemn care se răstoarnă aproape instantaneu, făcându-se apoi nevăzute.

Ceea ce îl trezeşte este teama, care l-a mai deşteptat de atâtea şi-atâtea ori, forţându-l să se ridice în picioare şi să se îmbrace înainte de a şti din ce motiv face toate aceste gesturi. Deschide ochii şi se ridică în capul oaselor. Corabia e în tangaj, felinarul din tavan bălăngănindu-se cu furie. Afară e întuneric. Un val mare se izbeşte de fereastra cabinei, spărgând două ochiuri de geam. Aşezat în fotoliu se află Hatem, ale cărui cunoştinţe despre oi, capre şi vite l-au transformat în doctorul corabiei, în lipsa cuiva mai calificat. Pericle îşi întinde picioarele peste marginea patului, încearcă să se ridice şi se clatină într-o parte.

— Ho! strigă Hatem, prinzându-l. Trebuie să te odihneşti.

— Nu, spune Pericle ridicându-se din nou. Ajută-mă!

Oare slăbiciunea propriului trup sau mişcările corabiei îi îngreunează atât de mult încercările? În cele din urmă, reuşeşte să-şi pună bufanţii şi cizmele. Cei doi ies din încăpere, păşind în casa scării principale. Abraham se află la timonă.

— Stânci la o jumătate de leghe. Vânt puternic spre coastă şi vela artimon coborâtă.

Marinarul este prea îngrijorat ca să se arate surprins de brusca însănătoşire a prinţului.

— Helicanus?

Abraham arată cu capul în sus.

— Nu te-ai întremat, insistă Hatem. Vei fi mai în siguranţă aici, sub covertă.

Ignorarea acestui sfat îi va salva lui Pericle viaţa. Se apucă de ambele balustrade ale scării şi se trage în sus, treaptă după treaptă, cu mare băgare de seamă, deschide uşa tambuchiului şi păşeşte în mugetul furtunii. Spuma

valurilor izbeşte puntea, începeţoşând întreaga scenă. Două felinare au reuşit cumva să rămână aprinse. Helicanus răcneşte ordine către bărbaţii care se căznesc să coboare velatura pentru a salva arborele mare. Sarcina lor este cu siguranţă imposibilă pe o asemenea vreme şi, chiar dacă ar reuşi, ar fi prea târziu, pentru că Pericle poate zări deja siluetele întunecate ale stâncilor, precum şi o panglică albăstruie de valuri care se sparg vuind. Corabia se smuceşte către tribord. Douăzeci şi cinci, treizeci de grade. Ca să nu alunece, Pericle se prinde de balustrada care împrejmuieşte luminatorul principal. Unul dintre marinari, care n-a izbutit să facă acelaşi lucru, patinează de-a curmezişul punţii ude şi se face nevăzut în întuneric. Se aude un scârţâit strident pe care Pericle nu-l recunoaşte, dar care reuşeşte să pătrundă dincolo de vuietul furtunii. Năuc cum este, se întreabă dacă nu cumva e vorba de vreo creatură marină care se pregăteşte să înghită corabia cu totul. Sunetul este de fapt iscat de osatura din lemn a vasului care se contorsionează, cât pe ce să se rupă. Scârţâitul se transformă într-un pârâit prelung, corabia se răsuceşte cu încă cinci grade, iar arborele mare se frânge în sfârşit, de la bază. Întreaga corabie trepidează, iar Pericle poate vedea albul scândurilor frânte, o avalanşă de aşchii încâlcite printre parâme împungând aerul asemenea unui deget nervos.

Acum că vântul nu se mai opinteşte în atâta velatură, carena ar trebui să se îndrepte — însă acest lucru nu se petrece. Chila trebuie să se fi înţepenit într-un banc de nisip sau între nişte stânci. Pericle îşi înalţă privirea şi este convins, în pofida întunericului şi a distanţei, că vede silueta unui bărbat stând pe creasta stâncilor. Bărbatul regizează întreaga dramă, jucându-se cu corabia de parcă ar fi vorba de o jucărie. Pericle este convins că bărbatul acela este Marlenus, însă nu înţelege de ce răposatul lor prieten ar face aşa ceva. Un val mare se sparge de babordul acum înălţat al corabiei, măturând picioarele lui Pericle. Izbitura este cât pe ce să-i desprindă de pe balustradă degetele slăbite. Îşi recapătă echilibrul şi reuşeşte să se mute pe partea cealaltă a luminatorului. Corabia se smuceşte din nou către tribord. Un marinar stă atârnat de unul dintre braţele cabestanului. Ceilalţi alunecă pe puntea udă, nimerind în nişte plase încâlcite întinse de-a lungul tribordului. Pericle îl aude pe Mobbs urlând de undeva.

Coverta stă acum aşezată aproape vertical — un parapet din lemn deasupra capului său, luându-se la întrecere cu ţărmul stâncos de care întreaga

corabie se va zdrobi curând. Pericle zace pe flancul dinspre babord al luminatorului. Una dintre bărci se desprinde şi se face fărâme de cum se izbeşte de barca geamănă aflată în partea opusă. Între timp, toate felinarele s-au stins. Pericle nu-l mai poate zări pe Helicanus. De fapt, nu mai poate vedea pe nimeni. Dacă vasul se va răsturna cu totul, se va trezi prins sub carena acestuia. Dacă s-ar arunca, ar nimeri într-o vâltoare plină de pânze şi frânghii încâlcite. Îşi aminteşte motivul pentru care, cu câteva clipe în urmă, se afla în pat. Fusese cât pe ce să moară înecat în apa liniştită a portului. Marlenus nu ştiuse să înoate, iar acum se răzbuna. Sub covertă, cabinele se vor umple de apă, marinarii surprinşi acolo înecându-se unul câte unul. Dacă acestea sunt ultimele clipe pe care le va trăi pe lumea aceasta, atunci nici nu se va căi, nici nu va primi iertare.

Trebuie să-şi dea drumul şi să sară, nu să se teamă că va fi înghiţit de apa mării. Trebuie să facă următoarea mişcare în jocul propriei vieți, să continue lupta. Este însă prea târziu să ia această decizie deoarece apa înghețată se înalță brusc şi-l smulge din micul lui adăpost. Acum Pericle se află sub valuri, fără să-şi poată da seama încotro este sus şi încotro este jos, unde se află corabia şi unde uscatul. Nici măcar nu ştie în ce direcție ar trebui să înoate. Va trebui să se bazeze pe flotabilitatea propriului trup pentru a reveni la suprafață.

O vreme se ridică, după care încetează să o mai facă. Deasupra capului său se află un fel de membrană aspră, care îl ține sub apă. O pânză. A nimerit sub o velă. Norocul i s-a isprăvit. Pericle speră să existe şi o altă lume.

Soarele scânteiază pe luciul unui cercel.

— Will?

George se ridică şi îşi fereşte ochii; strălucirea îl orbeşte.

— E o comandă? Sau vrei, pur şi simplu, să te fuți? întreabă el, tuşind ca să se descotorosească de flegma adunată în fundul gâtului şi scuipând-o în oala

de noapte. E puțin cam devreme pentru un astfel de sport, deşi sunt sigur că am putea să trezim una dintre târfe şi s-o ferchezuim.

— Adună-te puțin, răspunde Will — pentru că de el era, într-adevăr, vorba. Şi gândeşte-te mai bine.

George se gândeşte mai bine.

— Eşti mort, spune el frecându-şi fața cu palma. Adică erai mort.

— De doi ani. Sunt puțin jignit că ai putut uita cu atâta uşurință.

— Am crezut că zvonurile care ne-au ajuns la urechi erau eronate.

Mintea lui George e numai umbre şi fantasme.

— Zvonurile erau adevărate. Tifos în Stratford, după ce am reuşit să nu mă molipsesc aici.

George simte în piept ceva ce nu este durere, ci absența ei după ce trece, asemenea liniştii răsunătoare care se lasă pe o stradă în urma unei detunături de pistol. Avusese un vis urât, foarte urât.

— Eşti un fel de…?

— Găsirea cuvântului care să definească ceea ce sunt pare să fie un efort lipsit de sens în clipa aceasta, spune Will. Nu e genul de întâlnire pe care prietenii te vor ruga să le-o povesteşti la cină.

— Încă eşti supărat din pricina lui „Pericle“?

Un uşor vertij spiritual îl cuprinde pe George, care simte că o explicație simplă, plauzibilă a prezenței lui Will i-ar fi de mare folos în clipa aceea.

— Aveam datorii. Teatrele fuseseră închise. Compania nu plănuia, bănuiesc, să publice piesa ca atare. Am transformat-o într-un roman. Nu a fost un furt, prin urmare.

Will ridică din umeri.

— Asta s-a întâmplat cu multă vreme în urmă şi rezultatul a fost o carte slabă, care s-a vândut în puține exemplare. Faptul că ulterior n-ai mai reuşit să scrii nimic nou reprezintă o pedeapsă suficientă. În plus, nimic din toate acestea nu mai contează acum.

George se arată neliniştit:

— Şi atunci, motivul prezenței tale aici este…?

— Vino. Vreau să-ți arăt ceva.

Pe George nu-l trage inima să se apropie de un om care pretinde că e mort.

— Eu chiar am, în cel mai literal sens cu putință, tot timpul din lume, spune Will.

George aşteaptă un minut înainte de a se ridica, anevoie, de pe scaun. Îl dor picioarele, îl doare capul. Face trei paşi țepeni prin încăpere, îndreptându-se către musafirul cel nedorit. Will pare surprinzător de sănătos — obraji rumeni, o frunte mai puțin ridată. Să fie Will sau un actor care îl întruchipează? George a supărat îndeajuns de mulți oameni ca să ştie că răzbunarea poate îmbrăca nenumărate forme, însă puțini ar recurge la ceva mai sofisticat decât simpla violență. Asemănarea este însă, cu siguranță, uimitoare.

— Întoarce-te!

— Nu-mi prea vine să întorc spatele cuiva care-mi poartă pică.

Cu un gest obosit, Will îşi ridică poalele mantalei ca să arate că nu are asupra sa nici vreo sabie, nici vreun pumnal. George se întoarce şi scoate un icnet puternic în clipa în care zăreşte un bărbat zăcând cu fața în jos în propriul lui pat. Acesta este gras şi bătrân şi — din cât poate desluşi George din fața acestuia lipită de perna murdară — deosebit de urât. Mai rău decât atât, bărbatul are nădragii căcați. Să fie oare posibil ca în noaptea precedentă el şi bărbatul acela să fi chefuit împreună, după care să fi adormit amândoi în acelaşi pat? Amintirea nopții trecute este destul de încețoşată.

— Cine, în numele lui Dumnezeu, mai e şi ăsta?

— Dacă ai nevoie să te încredinţezi, îi răspunde Will, cercetează cele două alunițe din spatele urechii drepte.

— Nu.

— Aruncă o privire.

George se apropie puțin de pat. Lumea din jurul lui începe să se învârtă, aşa cum s-ar învârti dacă George ar fi fost obligat să urce, pe o scară spiralată, în vârful unei clopotnițe. Pieptul bărbatului nu se mişcă. Pielea acestuia are nuanța albastru-deschis a celor mai scumpe porțelanuri. Să fie George Wilkins chiar atât de urât? Să fie el chiar atât de urât? Să fi fost el atât de urât? Mirosul este cum nu se poate mai respingător. Dacă acesta este iadul, atunci iadul este mai puțin dureros, dar mult mai neplăcut decât şi-a imaginat. Se întoarce cu fața către vizitator:

— Şi acum, ce se întâmplă?

Will schițează un început de zâmbet, dând de înțeles că el ştie exact ce urmează să se întâmple, de parcă această dramă ar fi fost scrisă de el însuşi. Se aud paşi greoi pe treptele scârțâitoare şi uşa odăii este deschisă de o femeie şleampătă, între două vârste, aducând cu ea o cutie cu iască şi un coş cu surcele. E doamna Brokehill, menajera.

Aceasta se uită la trupul prăvălit pe pat, clatină din cap şi rosteşte ca pentru sine cuvântul „Porc“ înainte de a-şi îndrepta atenția către cămin. Aruncă o privire scurtă spre Wilkins şi Shakespeare, înclinându-şi capul:

— Domnilor.

Femeia pare deopotrivă că îi vede şi că nu-i vede. Ceea ce îl alarmează pe George mai mult decât insulta rostită printre dinți puțin mai devreme. Menajera deschide cutiuța din tablă, extrage de acolo amnarul, îl scapără şi protejează flăcăruia cu palmele făcute căuş. Apoi încremeneşte. Să fie mirosul? Sau, în cele din urmă, mintea ei de dimineață, pe jumătate

adormită, a reuşit să lege lucrurile? Se ridică de lângă cămin, rotindu-se uşor, după care stinge flacăra cu propriul țipăt.

Una dintre servitoare dă buzna în încăpere. Două prostituate cu ochii cârpiți de somn se strecoară în urma ei.

— Conaşul s-a căcat pe el, spune una dintre ele strâmbând din nas şi fluturându-şi palma prin dreptul feței.

Doamna Brokehill se sprijină de pervazul ferestrei, străduindu-se să se calmeze. Unul dintre clienții stabilimentului, gol de la brâu în jos, păşeşte peste prag, icneşte îngrețoşat şi bate grăbit în retragere. Cea de a doua prostituată spune „Sfinte Sisoie“ şi imediat îşi face apariția în odaie un băiat nu mai mare de nouă–zece ani.

Uitându-se la bătrânul acela întins pe pat, George simte cum îl cuprinde un sentiment de tristețe. Este primul sentiment autentic pe care îl simte pentru o altă ființă umană în timpul vieții lui adulte, ceea ce cu siguranță explică o mulțime de alte lucruri.

Privitorii adunați în încăpere nu dau semne că ar şti ce să facă mai departe, de parcă s-ar fi trezit în prezența unui demnitar necunoscut. Doamna Brokehill spune: „Eu cred că e mort“, însă glasul ei îi trădează neîncrederea.

Sunt atât de multe lucruri pe care George ar dori să le spună: „Purtați-vă cu grijă… Ajutați-mă… Îmi pare rău… Ce se petrece…?“ Deschide gura să vorbească, însă nu reuşeşte să scoată decât un scâncet de animal încolțit. Doamna Brokehill se întoarce scurt către el, de parcă ar fi auzit o grindă pârâind sau o pasăre bătând cu ciocul în geam. Un flăcău se apropie şi scoate din vestă o lingură de argint — cu siguranță şterpelită de la unul dintre clienții adormiți. O foloseşte ca să împungă brațul bărbatului întins pe pat. Acesta nu reacționează în niciun fel. Prinzând curaj, băiatul îi împunge capul, apoi repetă gestul, cu ceva mai multă forță.

— Mort, spune doamna Brokehill.

— Mort, repetă cei prezenți, asemenea unor ucenici vrăjitori.

Băiatul întoarce lingura şi înfige uşor coada acesteia în ochiul bărbatului. George scoate un scheunat de surprindere, deopotrivă pentru că-l doare şi pentru că nu-l doare. Doamna Brokehill spune:

— Stephen, pentru numele lui Dumnezeu…, însă altcineva izbucneşte în râs, iar o altă persoană chiuie şi întreaga suflare din han pare să se fi adunat în încăperea aceea.

Will îşi îndreaptă spatele, punând o mână pe umărul lui George.

— Cred că acesta este un moment foarte potrivit pentru ca noi doi să plecăm de aici.

Se strecoară prin mica gloată aşa cum s-ar strecura printr-una adunată să asiste la o bătaie între câini şi urşi, lumea dându-se la o parte, însă continuând să urmărească spectacolul. George şi Will părăsesc încăperea în momentul în care una dintre femei se urcă în pat, se aşază pe vine deasupra bărbatului şi urinează abundent pe capul acestuia, înconjurată de o mulţime de priviri aprobatoare.

Jos, în salon, George îşi pune cizmele, iar cei doi bărbați păşesc în lumina zilei, pe strada Cow Cross.

— Urmează-mă, spune Will, îndreptându-se către Cripplegate.

„Ah, fiul meu drag m-a sunat!“ (gr.).

Fragment din epopeea Eneida de Vergilius: „Iată, pe când se plângea, cu şuier furtuna din norduri / Zvârle corabia-ndărăt şi ridică spre stele potopul“, traducere de George Coșbuc, ediție îngrijită, note și prefață de Stella Petecel, Editura Univers, București, 1980.

The Miseries of Enforced Marriage — piesă de teatru scrisă de George Wilkins în anul 1607.

Familia

Preotul aşază vârful lamei pe gâtlejul taurului, într-un loc în care pielea acestuia pulsează în ritmul bătăilor inimii, aidoma unei tobe lovite. Opiumul din nutreţul de dimineaţă a moleşit animalul, făcându-l docil. Coarnele lui au fost decorate cu o foiţă de aur care ulterior va fi cojită cu grijă pentru a mai putea fi folosită, înainte ca taurul să fie căsăpit şi ars. Trei vulturi dau ocol în spirale suprapuse pe cerul albastru, imaculat, în vreme ce arome de portocal şi pin se revarsă dinspre grădinile regale. Din pricina vipiei, clădirile aflate în depărtare se văluresc asemenea unor steaguri. Preotul înalţă rugi către Jupiter, către Pallas Atena şi către Demetra, zeitatea lor locală. O tuse frântă se face auzită dinspre mulţime. Târşâitul sandalelor prin praf.

Preotul împinge cuţitul, după care îl trage rapid în jos, pentru a tăia atât artera, cât şi traheea. Dinspre mulţime se aude un răsuflat adânc, parte înfiorare, parte nerăbdare, parte uşurare. Preotul face un pas în spate şi limba lucioasă de sânge se revarsă. Însoţitorul acestuia se apleacă şi umple un vas de argint, cu mâna liberă ţinându-şi roba trasă, deşi nu suficient de mult, aşa că sângele îi mânjeşte poalele. Animalul se lasă în genunchi. Nu mai poate mugi. Aerul rămas în plămâni gâlgâie şi bolboroseşte prin rana deschisă. Sângele împroşcat scoate aburi şi se strecoară printre crăpăturile dalelor de piatră. Casapul se apropie, un omuleţ vânos, purtând un şorţ din piele şi un chimir cu cuţite. Cu o mişcare abilă, spintecă burta animalului. Măruntaiele se revarsă, inima încă zvâcneşte, intestinele lipicioase curg alene. Casapul retează vasele de sânge care duc către inimă, apoi cele câteva zgârciuri care ţin organul. Aşază inima pe tava din lemn purtată de cel mai vârstnic dintre ucenicii lui, după care taie ficatul şi un singur rinichi. Preotul se îndepărtează cu ofrandele, în vreme ce casapul şi ucenicul acestuia tranşează leşul şi încarcă bucăţile în căruţa aflată în apropiere, ca să poată fi transportate până la bucătăriile regale. La altar, ofrandele sunt arse, iar peste ele se toarnă vin. Câteva bătrâne înarmate cu perii, cârpe şi găleţi cu apă curată spală piatra murdară din piaţa publică.

Aproape de aceasta, în piața comercială, un ring presărat cu nisip tocmai este împrejmuit cu funii. Se caută şi se îndepărtează pietrele ascuțite, apoi nisipul este greblat şi nivelat. O gloată gălăgioasă se adună în vreme ce familia regală îşi ocupă locurile pe estrada umbrită pieziş de paravanul din pânză dungată — Simonides din Pentapolis şi regina lui, Lucina, cei trei fii ai lor şi soțiile acestora. Fiica lor, Chloë, ajunge, ca de obicei, ultima, o manifestare a nesupunerii ei, din pricina căreia a şi rămas nemăritată, refuzând pețitorii care nu o refuzaseră pe ea atunci când fata îndrăznise să aibă vreo părere. Cu toate acestea, Simonides se arată indulgent. Fiii lui au întărit deja alianțele politice necesare, iar pentru firea năzuroasă a fiicei sale poartă şi el, fără doar şi poate, o parte din vină, pentru că a lăsat-o să citească şi să călărească. În orice caz, cei mai mulți dintre pețitori au fost nişte băieți ridicol de tineri care ar fi devenit nişte gineri din cale-afară de obositori.

Chloë se aşază lângă Demetrius. Fata nu seamănă cu nimeni din familie. Are un păr blond, bogat şi nişte ochi albaştri care au făcut din ea subiectul nedumeririlor şi fascinației oamenilor din întreaga regiune. Singurul cusur — în măsura în care se poate vorbi despre un cusur — este micuța cicatrice în formă de semilună de pe obraz, pricinuită de un corb care a pătruns pe fereastra dormitorului ei pe când fata avea zece ani.

— Eşti total lipsită de respect, îi atrage atenția fratele ei, care nu este la fel de indulgent şi care îşi doreşte să fi fost folosit ca să întărească, prin căsătorie, o cu totul altă alianță.

— Eşti un prepelicar linguşitor, asta eşti.

— Iar tu eşti un cățel de salon răsfățat.

— Ştiu, răspunde Chloë, mângâindu-şi brațul de parcă ar fi fost acoperit cu blana cea mai mătăsoasă, ştiind că încuviințarea poate irita la fel de mult ca dezacordul — şi la ce sunt buni frații dacă nu se împung unii pe alții?

El îşi înalță privirea către cer şi scutură din cap de parcă ar primi compătimirea zeilor care o găsesc pe fata asta la fel de nesuferită.

Primii care se luptă sunt saxonul şi etiopianul. Amândoi sunt prinți şi se privesc în ochi, nărăvaşi şi fără să clipească, stând de o parte şi de alta a ringului. Slujitorii le strâng şorțurile şi le ung cu ulei membrele şi trunchiurile pentru ca niciunul să nu-şi poată apuca adversarul cu uşurință.

— Păi, asta ar trebui să ne lămurească, spune Chloë, însă de data aceasta, fratele ei reuşeşte să nu muşte din momeală.

Saxonul are pielea albă, un păr blond, încâlcit, şi o barbă roşcată. Umerii lui pistruiați sunt lați cât un jug. Este un urs care a ieşit din pădure şi a nimerit într-un sat. Capul etiopianului este ras şi plin de broboane de sudoare. Albul ochilor săi e aproape albastru. Muşchii spatelui i se mişcă aidoma celor de pe crupa unui cal de prăsilă. E întruchiparea nopții. Cei doi bărbați îşi cufundă mâinile vânjoase în nişte saci cu cretă, după care îşi lovesc palmele, împrăştiind în jur vălătuci ca de fum.

Prefectul stă în mijlocul ringului şi pare că se micşorează când cei doi combatanți pe care tocmai i-a chemat se apropie. Dacă şi-ar dori, aceştia l-ar putea rupe în două. Îi pune să se aplece ca să le repete regulile simple, folosind cuvinte pe care ei nici nu le aud, nici nu le înțeleg, deoarece în inimile şi în minților lor nu există decât lupta care stă să înceapă. Etiopianul este mai scund cu o palmă, o palmă şi jumătate, şi e numai fibră. Gloata îl susține — vecinul lor apropiat împotriva acestui căpcăun palid venit de pe marginea de sus a hărții. Etiopianul se leagănă uşor, mutându-şi greutatea de pe un picior pe celălalt, larma mulțimii răspunzând la fiecare mişcare, de parcă luptătorul tocmai ar acorda cu grijă un instrument făcut din plămânii oamenilor din jur. Saxonul îşi scutură capul precum un bou asaltat de muşte, după care scuipă o flegmă uriaşă pe pământ, chiar lângă piciorul etiopianului.

Prefectul face un pas înapoi şi toată lumea se aşteaptă ca luptătorii să se năpustească unul la celălalt; în loc de asta, încep să se rotească, înlănțuiți numai de privirile lor dure ca bronzul, ținându-şi picioarele depărtate, trunchiurile aplecate, căutând acea secundă de neatenție în care corpul adversarului se dezechilibrează.

Între faleză şi pâlcurile de lămâi se întinde un cimitir care primeşte în fiecare an cel puțin câte un trup neînsuflețit, vremea fiind prea caldă pentru

a putea trimite acasă un leş ce n-a intrat în putrefacţie. Gâturile rupte, sângerările intracraniene, rănile deschise se infectează. La sfârşitul zilei următoare, cimitirul va mai primi doi locatari.

Chloë oftează dramatic. Demetrius o sfredeleşte cu privirea. Ea îi răspunde cu un zâmbet dulce.

Mulţimea începe să-şi piardă răbdarea.

— Apucă-l…! Haide odată…!

Simonides se aşază pe marginea scaunului. Lucina păstrează pe buze zâmbetul impecabil al diplomatului care ştie cum să-şi mascheze groaza.

Să fie strigătul unui copil? Trecerea unei păsări pe cerul gol? Preţ de o clipă, ochii etiopianului se uită altundeva. Saxonul se năpusteşte înainte. Adversarul lui cu pielea neagră se grăbeşte să-i urmeze exemplul. Se aude un pleoscăit umed în clipa în care carnea transpirată neagră se izbeşte de carnea transpirată albă. Gloata izbucneşte în urale. Umeri şi gâtlejuri sunt acum încleştate, cei doi bărbaţi formând un uriaş crab uman. Respiraţia însoţită de gemete, degetele care plesnesc şi apucă. Saxonul se roteşte şi trage, încercând să-l răstoarne pe bărbatul ceva mai scund într-o parte, însă etiopianul este mai rapid, reuşind să-şi ţină în permanenţă picioarele sub trup, acel triunghi imposibil de răsturnat, tălpile agile lovind nisipul într-un fel de dans războinic.

— Doboară-l…!

Deodată — surprinzând întreaga mulţime — etiopianul cade. Însă, în vreme ce trupurile luptătorilor se află în aer, toată lumea îşi dă seama că de fapt nu este vorba despre o cădere. I-a permis saxonului să-l arunce, iar acum negrul se răsuceşte asemenea unui râs, făcând în aşa fel ca umărul saxonului să atingă primul pământul. Mulţimea aude zgomotul surd al izbiturii, apoi o simte în tălpi, după care o vede vălurindu-se de-a lungul muşchilor luptătorului. Pus la pământ, saxonul îşi ţine în continuare mâinile încleştate în jurul trunchiului negrului, însă etiopianul are o mână liberă, iar adversarul lui nu-şi mai poate apăra în niciun fel chipul.

Simonides se apleacă încă puțin în față, eticheta interzicându-i să izbucnească în ovații puternice. În acest timp, Chloë își examinează unghiile de la mâini. Lucina se uită în direcția luptătorilor, însă ceea ce vede este havuzul aflat în mijlocul labirintului spiralat al grădinii superioare. Aceasta este o tactică de detaşare pe care a deprins-o devreme şi pe care a tot folosit-o în anii care au urmat.

Gloata abia aşteaptă să asiste la acte de cruzime, însă scoaterea ochilor cu degetele nu este permisă, aşa că etiopianul se mulțumeşte să împingă în spate fața celuilalt luptător, până când nasul acestuia se zdrobeşte sub presiunea palmei. Sângele contrastează cu pielea albă a saxonului, provocând fiori. Mulțimea geme de plăcere. Saxonul urlă îndurerat şi slăbeşte preț de o clipă strânsoarea, suficient pentru ca etiopianul să se desprindă din lațul format de brațele musculoase ale adversarului şi să se ridice în picioare. Gloata ovaționează. Nu mai trebuie decât ca etiopianul să aplice lovitura de grație. Se aruncă cu toată greutatea, cu genunchii în față, pe umerii saxonului, țintuindu-l la pământ.

— Unu…! strigă mulțimea. Doi…! Trei…!

Etiopianul se rostogoleşte, întinzându-se pe spate şi privind către albastrul strălucitor al cerului, țipete voioase revărsându-se pe deasupra lui. Pielea unsă cu ulei îi este acum acoperită cu fire de nisip. Luptătorul are culoarea piperului negru măcinat.

Slujitorii îl ajută pe saxon să se ridice şi să-i urmeze cu paşi țepeni — un urs însângerat. Deja se poate vedea pielea arsă de soare care, pe seară, se va înroşi, iar în timpul nopții, se va băşica. Etiopianul se rostogoleşte într-o parte, ridicându-se şi el în picioare. De îndată ce se apropie de Simonides, se aşază într-un genunchi. Regele îi laudă îndemânarea şi îi urează succes în fața adversarului din runda următoare, spunând că se aşteaptă să-l revadă pe seară, la festin. Etiopianul aruncă o foarte scurtă ocheadă într-o parte, către fiica regelui. Îi este însă îndeajuns ca să constate că aceasta este straniu de frumoasă şi că se uită, stăruitor, în altă parte.

Un libian se luptă cu un cretan. Un irlandez se luptă cu un spaniol. Un mesaj important este prost tălmăcit, iar scitul care se luptă cu Kimon, fratele mai mare al lui Demetrius, îi rupe acestuia antebrațul, neştiind că este vorba

despre fiul regelui. Numai intervenția lui Simonides însuşi stăvileşte o răbufnire violentă a mulțimii.

Chloë se străduieşte să-şi arate compătimirea. Este întocmai genul acela de sfârşit de care, mai devreme sau mai târziu, vei avea parte dacă te lupți cu nişte sciți musculoşi, iar lui Chloë nu i-a plăcut niciodată prea mult de fratele ei. Se plictiseşte de moarte. Cu o voce cântată, ca un tril de ciocârlie, îi spune tatălui ei că doreşte să se retragă pentru că nu se simte bine. Demetrius o apostrofează. Ce va spune lumea dacă va vedea cum autoritatea tatălui lor este subminată în chip public?

— Vor crede despre mine că sunt o persoană generoasă şi îngăduitoare, spune Simonides, căruia îi place să vadă cum Chloë îşi îngăduie libertăți pe care el nu şi le permite.

Se întoarce cu fața către fiica lui.

— Du-te. Du-te înainte să înceapă următoarea luptă.

Chloë însă nu pleacă, fiindcă privirea îi cade asupra unui luptător care tocmai este uns cu ulei pentru următoarea încleştare. În aceeaşi clipă, privirea luptătorului se opreşte asupra ei. Cei doi ar trebui să-şi ferească imediat privirile, însă niciunul nu o face. El este un bărbat tânăr, având în jur de douăzeci de ani — vârsta ei adică — sărac însă, dacă te iei după servitorii tocmiți de la palat. Este cu siguranță unul dintre defavorizații cărora tatăl ei le îngăduie să se lupte pentru a-şi demonstra mărinimia şi pentru distracția ocazională de a privi cum potentați străini sunt răniți grav de oameni care-şi câştigă traiul crescând porci sau fabricând butoaie. Momentul se prelungeşte. Luptătorul îşi desprinde privirea numai în momentul în care cel plătit să-l pregătească îl apucă de bărbie, îi întoarce capul, i se uită în ochi şi îi spune nişte cuvinte pline de asprime pe care Chloë nu le poate auzi.

Nedumerit de faptul că sora lui îşi amână plecarea, Demetrius îi urmăreşte privirea şi, chiar aşa tolomac cum este el, pricepe imediat despre ce e vorba. Ar lua-o peste picior dacă ar fi mai puțin înfricoşat de posibilele implicații. Nu-l deranjează în niciun fel gândul că sora lui se va mărita cu un bărbat, însă ideea că ea are sentimente de natură sexuală îl îngrețoşează, iar faptul

că le trăieşte chiar în clipa aceea, stârnite fiind de vederea unui venetic nevoiaş, îl îngreţoşează şi mai mult. Aşa că i se adresează lui Chloë pe un ton repezit:

— Pleci odată sau te aşezi la loc?

Ea se aşază la loc şi de data aceasta nu-l înţeapă pe fratele ei cu nicio remarcă în doi peri. Abia dacă este conştientă de prezenţa lui. Luptătorul este prea chipeş ca să poată fi sărac, deşi fata a văzut destui regi arătând ca nişte măgari. Bărbatul afişează o anumită îngâmfare, precum şi o anumită ironie în privinţa acestei îngâmfări, de parcă s-ar afla prins într-un joc nespus de distractiv. Chloë are o senzaţie din cale-afară de stranie că îl cunoaşte, deşi este pur şi simplu cu neputinţă ca lucrurile să stea aşa.

Marocanul cu care va trebui să se lupte bărbatul are nişte ochi mici, furioşi, îşi ţine părul strâns într-o coadă neagră, groasă, iar natura pare să nu-l fi înzestrat cu un gât bine conturat. Chloë se teme pentru bărbatul pe care îl numeşte deja în gând „luptătorul meu“. Tatăl său îşi întoarce faţa către ea:

— Ai rămas.

Chloë se mulţumeşte să clatine din cap, conştientă că s-ar putea da de gol dacă ar spune ceva.

Prefectul îi convoacă pe cei doi bărbaţi în mijlocul cercului de nisip. Mulţimea îşi doreşte ca învingător să fie străinul sosit fără alai. Tratatul de pace cu Marocul este mai degrabă pragmatic decât tovărăşesc, iar relaţiile dintre cele două regate sunt destul de imprevizibile. Mulţimea ştie că cel mai probabil va fi dezamăgită de rezultat. Luptătorii defavorizaţi rareori ies învingători în faţa unor competitori care au la dispoziţie bucătari şi oameni care-i pregătesc. Mulţi dintre ei sunt îngropaţi pe deal — ceea ce se consideră a fi o mare onoare, chiar dacă nu şi în ochii familiilor care depindeau de munca lor.

Prefectul face un pas în spate, iar marocanul se şi repede la adversar însă, spre surpriza tuturor, străinul face agil un pas într-o parte, aşa că marocanul apucă doar aerul, văzându-se nevoit să-şi folosească ambele braţe pentru a evita să cadă cu faţa în nisip. Se întoarce şi-l săgetează cu privirea pe

luptătorul necunoscut, înjurând într-o arabă neaoşă. Ochii lui sunt asemenea unor piroane bătute în peretele propriei feţe. Se repede din nou la adversar, însă acesta se fereşte cu sprinteneală din calea lui. Scena se repetă şi a treia oară, iar mulţimea îndrăzneşte să aplaude discret. Tactica necunoscutului începe să pară că ar trăda laşitate. Oamenilor le plac defavorizaţii, însă şi mai mult le place violenţa — sau chiar rănirile şi moartea, dacă este posibil. Marocanul tremură de furie. Se apropie cu paşi măsuraţi de străin. Dispreţul celor din gloată este acum făţiş. Dacă lupta va continua să se desfăşoare în acest fel, cei prezenţi vor lua ei înşişi măsurile ce se cuvin — nu în clipa asta şi probabil nu de faţă cu regele, ci mai târziu, în momentul în care necunoscutul acela va încerca să se facă nevăzut. Astfel de lucruri s-au mai întâmplat şi în trecut — iar victimele nu sfârşeau în cimitirul aflat între faleză şi crângurile de lămâi.

Apoi lucrurile iau o întorsătură complet neaşteptată, pentru că străinul face ceva cu totul şi cu totul nemaivăzut. Pe nesimţite, descrie un salt prin aer, execută o piruetă şi-l loveşte pe marocan în tâmplă. Mulţimea este brusc redusă la tăcere. Clătinându-se puţin, marocanul se holbează la adversar, auzind cum capul îi răsună asemenea unui gong lovit cu ciocanul, surprins, ofensat şi simţind în tâmplă o durere de nedescris. Înainte să-şi poată reveni, necunoscutul face o nouă piruetă, de data aceasta în sens invers. Marocanul, încă ameţit de pe urma loviturii precedente, îşi ridică braţele pentru a-şi proteja capul, însă străinul ţinteşte mai jos, lovindu-l pe marocan în genunchi. Simţind cum i se înmoaie picioarele, acesta se înclină într-o parte, căzând pe nisip.

Mulţimea izbucneşte în urale. Chloë sare din scaun şi începe şi ea să ovaţioneze — gest total nepotrivit pentru o prinţesă. Atâta doar că nimeni nu se uită la ea. Privirile tuturor sunt îndreptate către marocanul încremenit, căzut la pământ, care se rostogoleşte fără pic de graţie şi se ridică în patru labe, ca un câine. Un băiat strigă: „Dă-i un şut în cap!“ Să fie posibil ca un lucru atât de înfiorător să se petreacă în clipa următoare? Cei prezenţi n-au mai văzut niciodată pe cineva să lupte într-o asemenea manieră.

Necunoscutul nu pare să fi auzit recomandările noilor lui suporteri. Marocanul constată că nu mai este în stare să se ridice în picioare. Rămas în patru labe, se clatină ameţit. Neîndoios, acesta este momentul pentru

lovitura fatală. În schimb, necunoscutul îşi întoarce faţa către Chloë, de parcă i-ar cere sfatul. Sau poate că asta se petrece doar în imaginaţia ei? Străinul se întoarce din nou spre marocan şi îi pune un picior pe umăr, împingându-l uşor. Marocanul se răstoarnă într-o parte, pe nisip, şi se întinde pe spate, ţinându-şi umerii lipiţi de pământ vreme de una… două… trei secunde. Ovaţii disparate se fac auzite dinspre mulţime, însă şi acestea se topesc precum ultimul jet de aer slobozit de foalele unui fierar la sfârşitul unei zile de muncă. Netulburat, străinul se apropie de Simonides, aşezându-se într-un genunchi. Este incredibil de stăpân pe sine pentru un bărbat care nu deţine niciun sclav. Simonides îl întreabă care îi este numele. Necunoscutul îşi ridică privirea şi face o pauză suficient de lungă pentru a sugera că tocmai îşi născoceşte un pseudonim.

— Numele meu este Apollonius.

Nu luptă mai departe, oponenţii lui din următoarele runde pretextând că se resimt de pe urma rănilor căpătate în timpul victoriilor precedente. Riscul de a pierde o luptă în faţa unui adversar având acelaşi statut social este una — a fi încredinţat că vei fi miruit în moalele capului de un ţărănoi este alta. Mulţimea l-ar fi adorat pe străin dacă acesta ar fi fost înfrânt — sau chiar ucis — în runda finală. Însă victoria lui prin abandonul adversarului poate submina sentimentul de solidaritate al spectatorilor. La fel şi siguranţa de sine a veneticului. Gloata îşi doreşte tăietori de lemne voinici şi măcelari ordinari care să joace pe placul mulţimii pe care, simbolic, o reprezintă — şi împotriva tuturor bărbaţilor care trăiesc o viaţă de huzur pe seama muncii altora. Străinul însă nu s-a uitat în direcţia mulţimii nici măcar o dată.

Aceasta trebuie să se mulţumească cu perspectiva curselor anunţate pentru ziua următoare — osii hurducându-se, roţi încălecându-se în linie dreaptă, bărbaţi sfârtecaţi de copitele cailor, obezi din bronz şi spiţe distruse. Prin urmare, în momentul în care străinul se apropie pentru a doua oară de Simonides, de data aceasta ca să i se înmâneze premiul, mulţimea a şi început să se risipească.

Chloë şi-ar dori să cunoască o cale prin care ar putea să încalce protocolul strict al curţii, invitându-l pe necunoscut la festinul care urmează să aibă loc pe înserat. Demetrius însă este deja bănuitor şi există limite atât ale generozităţii tatălui ei, cât şi ale abilităţilor ei diplomatice, altminteri

excepționale. Prin urmare, este surprinsă să-şi audă tatăl făcând invitația pe nepusă masă. Să fie vorba despre nepotrivirea dintre jena regelui legată de precaritatea acelui premiu oferit în chip tradițional luptătorilor de condiție joasă şi dezinvoltura pe care acest bărbat o afişează? Nu încape nicio îndoială că necunoscutul se arată numai din politețe impresionat de banițele cu porumb şi de amfora pictată, din lut. Sau acesta să fie un alt nod al aceluiaşi fir de aur ce a pătruns în țesătura vieții lor în clipa în care cei doi tineri s-au privit în ochi puțin mai devreme?

Dacă aşa stau într-adevăr lucrurile, firul continuă să se țească şi de-a lungul serii, atunci când ochii lor se întâlnesc din nou pe deasupra mesei întinse, plină cu felii din carne de vită, pocale cu vin dulce andaluz şi mici bancuri de peşti-de-zahăr rotindu-se în acvarii din sticlă. Mai târziu, când îl vede strecurându-se pe balcon, fata îşi smulge lesa imaginară şi-l urmează. Silueta lui se conturează în dreptul balustradei, dincolo de care viile împodobesc dealurile cu dungi negre şi turcoaz. În momentul în care Chloë îi rosteşte numele, el nu se întoarce. Probabil că i s-a consumat energia care l-a ajutat să se prefacă atât de bine de-a lungul zilei.

— E foarte nepoliticos din partea ta să stai cu spatele la mine, îi spune Chloë.

— Sper să-mi accepți scuzele, răspunde el, însă nu se întoarce cu fața către ea.

Chloë simte brusc cum o cuprinde un val de simpatie. Îşi imaginează cum ar fi dacă scena s-ar petrece pe dos, ea găsindu-se în cine ştie ce cocioabă jegoasă aflată de cealaltă parte a zidului cetății, înconjurată de copii murdari, orăcăitori şi de behăit de capre. Se cutremură, dezgustată.

— Nu-ți recunosc accentul. Nu pot decât bănui că eşti marinar.

El nu spune nimic.

— Sau cine ştie ce neguțător.

Bărbatul a întins prea mult coarda. Atitudinea lui zădărniceşte demnitatea prințesei. În momentul în care el se întoarce cu fața, Chloë este cât pe ce să

se răsucească pe călcâie şi să se îndepărteze cu paşi apăsaţi. Bărbatul lăcrimează. Este ultimul lucru la care ea s-ar fi aşteptat.

— Sunt, într-adevăr, un marinar. Prietenii mei erau, de asemenea, marinari.

Lui Chloë îi ia câteva clipe ca să priceapă semnificaţia acestor cuvinte.

— Îmi pare atât de rău.

— Ne aflam la două zile de Tarsus…

Apoi îi povesteşte prinţesei totul — despre urmăritorul lui cel misterios, despre ciumă, despre propria nestatornicie, despre moartea lui Antonio, despre cum a fugit înot în noaptea aceea…

În sala de ospeţe, banchetul continuă. Nimeni nu porneşte în căutarea prinţesei dispărute. Plecările ei neanunţate sunt de obicei pricinuite de câte o indispoziţie care face ca absenţa să-i fie resimţită ca un fel de uşurare. În ceea ce-l priveşte pe străin, mesenii îşi imaginează că acesta a plecat sau că, bând prea mult, s-a rătăcit prin ceea ce pentru el este fără îndoială o clădire derutant de mare.

Pe balcon, Pericle povesteşte cum s-a târât până la marginea pânzei, cum a apucat o scândură ruptă şi cum a fost purtat în vâltoarea înspumată, rece ca gheaţa. La un moment dat, a fost azvârlit pe o piatră rotundă, uriaşul val care îl purtase până acolo întorcându-se înapoi în mare. A coborât peste marginea zgrunţuroasă a stâncii de bazalt şi a simţit nisip sub tălpi. Fiind conştient că avea la dispoziţie numai câteva secunde să se adăpostească într-un loc ceva mai înalt, înainte ca valul ce se apropia să-l tragă înapoi în apă, a început să alerge urmând povârnişul plajei, până când s-a trezit între nişte stânci paralele, ale căror margini ude, abrupte erau imposibil de escaladat. S-a ghemuit cât mai bine între zidurile acestei închisori strâmte şi a ascultat mugetul mării în bezna de nepătruns din spatele lui. Apoi valul şi-a făcut apariţia, explodând în mii de stropi de cum s-a izbit de stânci. Apa i-a ajuns lui Pericle până la brâu. Al doilea val i-a ajuns până la piept, al treilea până la genunchi. A numărat trei sute de valuri. Cinci sute de valuri. Apoi valurile n-au mai ajuns până la el. Furtuna se domolea. Opt sute. Zorile mijeau.

L-au găsit în momentul în care au început să caute printre resturile corabiei aruncate pe mal. Stătea pe o fâşie de iarbă deasupra nivelului apei, uscându-se în soarele blând al dimineţii. Auzind un câine lătrând, s-a întors şi a zărit două femei şi un băieţel cărând scaunul cu spătar jos, din lemn de fag, care stătuse în cabina principală a corabiei. Părea un preţ potrivit pentru o viaţă de om. Cei trei l-au dus până la o bojdeucă aflată deasupra golfului din apropiere şi i-au dat să mănânce merluciu, midii şi ciuperci.

În cele din urmă, membrii familiei regale din Pentapolis îşi dau seama că ar putea exista o legătură între cele două scaune goale de la masă şi ca atare poruncesc să înceapă o căutare panicată având ca scop găsirea lui Chloë înainte ca aceasta să fie siluită în vreun alcov.

— Aşadar, tatăl tău este regele din Tir, spune ea.

— Nimeni în afara celor din familia ta nu trebuie să afle, îi răspunde Pericle. Câtă vreme lumea mă crede mort, voi fi ferit de pericole.

Demetrius este cel care dă năvală primul prin uşile duble ale balconului. Ţine în mână o sabie, însă aceasta este scurtă, menită a fi întrebuinţată la ceremonii, iar în clipa în care Demetrius execută o fandare strigând „Îndepărtează-te de sora mea!“, străinul nu se mişcă din loc, iar Chloë pufneşte:

— Of, maturizează-te odată, Demetrius.

În clipa următoare, fratele prinţesei îşi aminteşte limpede ce i-a făcut mai devreme străinul marocanului, aşa că se hotărăşte să nu insiste. Regina se iveşte în spatele lui. Chloë îl prezintă pe Pericle, iar mama ei trece cu repeziciune printr-o serie de stări sufleteşti: este îngrozită, se linişteşte, este uluită, fermecată şi apoi uşurată dându-şi seama că, pentru prima dată, fiica ei nu insultă un peţitor — în măsura în care este, într-adevăr, vorba despre unul, ceea ce ea speră din toată inima. Ar fi o partidă excelentă, deşi regina a ajuns la acel punct la care s-ar mulţumi cu orice bărbat dispus să o scape de propria fiică. Simonides poate citi ce se află în sufletul lui Chloë mai bine decât oricine altcineva, aşa că, în momentul în care îşi face apariţia, îşi dă seama că măritişul este ca şi convenit, iar sentimentul dominant este o tristeţe copleşitoare pricinuită de apropiata pierdere a singurei persoane din

palat care îl poate tachina, care îi poate nesocoti poruncile, care îl poate face să râdă şi cu care poate sta de vorbă fără niciun fel de constrângere.

Adevărul legat de identitatea prințului este păstrat în cercul restrâns al familiei. În aceste ape calde, odată adevărul destăinuit, bârfele s-ar răspândi precum sângele țâşnind dintr-o rană, iar Pericle nu vrea ca urmăritorul lui, Kallios, să descopere că încă nu şi-a dus misiunea la îndeplinire.

Chloë este îndrăgostită până peste urechi. Prințul a păşit în viața ei direct dintr-o carte cu poveşti, ceea ce e deopotrivă emoționant şi întristător. Totuşi, nefiind un mare amator de literatură, prințul e fără îndoială meşter la vorbe, bun la suflet şi — cel mai important — un călător. Fata şi-a petrecut întreaga viață închisă între zidurile acestui palat, aflând din cărți de existența unor destinații fantastice — Giza, Alger, Olimp, Ierusalim —, care s-au transformat deodată în nişte locuri reale pe care cei doi le-ar putea vizita împreună dacă… dacă… Impetuozitatea propriei dorințe o înspăimântă. Atâta înverşunare riscă să se preschimbe într-o funie încolăcită în jurul propriului gât. Aşa că prințesa cedează şi se opune, cedează şi se opune. Se uită în ochii lui, îşi revine şi, drept compensație, îl ia peste picior fără pic de milă. Este nerăbdătoare să se afle în compania lui şi la fel de nerăbdătoare să-şi regăsească singurătatea.

— Eu nu mă simt cu adevărat acasă decât atunci când mă aflu pe mare.

— Iar eu voi lua aceste vorbe ca pe o insultă.

— M-ai înțeles greşit.

— Te-am înțeles cât se poate de bine. Ai prefera să te afli în mijlocul oceanului şi nu aici.

— Te înşeli.

— Nu că ar conta prea mult. Te vei plictisi destul de curând, iar plecarea va deveni pentru tine o adevărată obsesie.

— Tu poți fi în multe feluri, dar numai plicticoasă nu eşti.

— Bărbaţii acuză femeile că ar fi capricioase, însă mintea voastră se schimbă după cum bate vântul.

Pericle nu a cunoscut niciodată o femeie ca ea. De fapt, el n-a cunoscut niciodată o femeie, dacă a cunoaşte una înseamnă a încerca să te pui în pielea ei, să te întrebi cum arată lumea prin ochii ei, să te întrebi cum arăţi tu însuţi prin ochii ei. Cu siguranţă, n-a mai întâlnit o persoană a cărei companie să presupună atâta trudă, iar compania ei îl stoarce pur şi simplu de vlagă. Numai atunci când sunt împreună el nu se mai gândeşte la Helicanus, la Marlenus, la Antonio, la membrii echipajului, la Marsuinul sfărâmat. Nimeni nu i-a mai captat vreodată absolut toată atenţia. Oare ea îl iubeşte? Oare el o iubeşte? Nu s-a mai aflat niciodată în faţa unei şarade atât de greu de dezlegat, nici în faţa uneia al cărei răspuns să conteze într-o asemenea măsură.

Se va însura cu ea. Toată lumea o ştie, chiar dacă ei nu. Regina este încântată. E o snoabă, însă asta n-o împiedică să se arate îngrijorată de soarta unei fete nemăritate după dispariţia părinţilor acesteia. Lui Chloë nu-i va merge la fel de bine la curtea vreunuia dintre fraţii ei. Demetrius însuşi oscilează între a afirma că Pericle va reuşi în cele din urmă s-o îmblânzească declara şi a că bărbatul acela ar trebui să iasă din scenă cât mai rapid, înainte ca fălcile capcanei să se închidă. Cât despre Simonides? Ce poate face un tată mai mult decât să lase ca jocurile celor doi tineri să amâne ziua în care Pericle îi va cere o audienţă şi va face, în chip oficial, cererea în căsătorie? El îl simpatizează pe nou-venit. Nu că ar fi fost vreodată în stare să-i refuze fiicei sale ceva ce aceasta şi-a dorit din toată inima. Va fi cel mai greu lucru pe care îl va face vreodată. Niciodată n-a mai pierdut un obiect de preţ care să nu poată fi înlocuit.

Pericle cere să fie primit în audienţă. Simonides îi dă binecuvântarea, însă cere cuplului să aştepte cinci săptămâni, până la următoarea dată prielnică, amânându-şi în felul acesta o inevitabilă suferinţă. Niciun mesaj nu este transmis către Tir. O scrisoare interceptată, o corabie atacată, un cuvânt scăpat ar pecetlui soarta prinţului. Proaspeţii însuraţei vor călători incognito mai târziu.

Femeilor care l-au hrănit cu merluciu, midii şi ciuperci Pericle le trimite, fără a-şi da însă numele, o ladă plină cu pastramă de bou, marţipan şi

douăzeci de sticle cu vin dulce, alături de o pungă sigilată din piele conținând monede de argint.

Cele cinci săptămâni devin patru.

Pericle se simte îngrădit şi cuprins de neastâmpăr. În Pentapolis există atracții care, desigur, nu pot fi întâlnite nici în Tir, nici în Tarsus, însă dragostea este epuizantă, iar mărturisirea lui, sinceră — nu s-a simțit niciodată pe deplin acasă în locurile în care podelele nu se balansează puțin. Tânjeşte după lumină, după spațiile deschise, după capriciile vremii şi după chemarea nerostită a oceanului. Aşa că uneori porneşte călare pe dealurile din spatele oraşului, urmând drumuri forestiere prin păduri care devin mai dese, mai verzi şi mai umede pe măsură ce urci. Plopi tremurători, stejari, scoruşi. Nu este un călăreț iscusit, însă reuşeşte să scape cu destulă uşurință de însoțitori. Se cațără pe o stâncă şi priveşte în jos, către câmpia ce se întinde de-a lungul coastei şi către albastrul ademenitor aflat dincolo de ea, simțind cum i se eliberează plămânii şi cum respiră din nou. Apoi, din senin, îl copleşeşte un cumplit sentiment de singurătate şi începe să-şi imagineze că prințesa Chloë se află în pericol, aşa că devine deopotrivă îngrijorat pentru siguranța ei şi supărat pe sine însuşi pentru că nutreşte astfel de sentimente, după cum este supărat pe Chloë pentru că îl face să se simtă în felul acesta, supărat pe tatăl ei pentru că nu-i lasă să vină împreună în acest loc. Se întoarce la palat simțindu-se şi mai îngrădit, şi mai cuprins de neastâmpăr decât se simțise înainte s-o pornească la drum.

Patru săptămâni devin trei.

Între Pericle şi Chloë are loc o ceartă atât de aprigă şi de gălăgioasă, încât toată suflarea din palat o poate auzi. S-a iscat de la neputința lui de a lăuda în termeni îndeajuns de bombastici perechea de sandale pe care ea o poartă. De fapt, nu despre sandale e vorba, ci despre pericolul de a-ți lăsa tot restul vieții în mâinile unei alte ființe umane. Este vorba despre teama de a nu fi suficient de iubită. Cei doi se urăsc reciproc de-a lungul unei întregi după-amiezi.

Trei săptămâni devin două.

Chloë tricotează un veşmânt de mireasă folosind lână albă şi se lasă ajutată mult de slujnice, pentru că ea nu are nici răbdarea, nici grija necesare.

Pericle îi deapănă poveştile cu care îl distrase cândva pe Cleon — vulcani şi Luminile Nordului. Tensiunea dintre ei s-a mai potolit. Acum ea însăşi trăieşte într-o lume nouă care o face pe cea veche să pară măruntă prin comparaţie. Dar Chloë îşi dă imediat seama că poveştile cu canibali sunt o invenție.

— O înfloritură.

— O născocire.

— O poveste aflată dintr-o sursă cât se poate de sigură.

— O sursă care va rămâne anonimă.

Chloë nu reuşeşte să înțeleagă greutățile prin care a trecut el, greutățile prin care trebuie să treacă oricine înainte de a avea dreptul să spună astfel de poveşti. Pericle este cât pe ce să înceapă să-i povestească despre bordeluri, despre băiatul mâncat de un rechin, despre bărbatul care a intrat în iatacul lui din Tarsus şi n-a supraviețuit. Vrea să-i rănească sentimentele. Vrea ca fata să înțeleagă că el a trăit cândva o viață în care ea ar fi fost lipsită de orice putere.

— Mi-am ucis prietenul, îi spune. S-a înecat, însă de fapt eu l-am ucis.

Chloë plânge şi îşi cere scuze. Pericle gândeşte: „Nu era prietenul meu. Sunt un mincinos“.

Nu e ca şi cum ea n-ar fi impresionată. Doar că refuză să fie. Se simte ruşinată că nu are nicio poveste asemănătoare de spus, exasperată că a fost nevoită să trăiască în aceste încăperi tăcute, în vreme ce fii şi taţi, negustători, diplomați, soldați şi exploratori s-au repezit către orizont şi apoi au revenit cu acea încărcătură invizibilă care îmbogăţeşte viața oricărui bărbat. Pericle va fi povestea ei. Vor trăi aventuri împreună. Chloë va reuşi să-i înlăture obiecțiile privitoare la acest plan. Este la fel de sigură de asta pe cât e de încredințată că vor ieşi amândoi, cu bine, din furtuni dezlănțuite.

Răceala ei nu vădeşte lipsă de omenie. Singurul lucru de care se teme este să-l lase pe el să vadă cât de mult contează pentru ea astfel de lucruri. Chloë nu este lipsită nici de inimă, nici de imaginație. Înțelege că poveştile presupun o doză de suferință. Cum ar putea fi altfel?

Doar că ea nu înțelege, aşa cum o persoană care nu şi-a vârât niciodată mâna într-o flacără nu înțelege că focul arde. Cu toate acestea, înainte de sfârşitul anului, va avea şi ea o poveste de spus despre soțul ei, o poveste la fel de înfiorătoare precum toate celelalte şi îşi va dori, mai mult decât orice, să dea timpul înapoi ca să revină în aceste încăperi în care draperiile din pânză de in se mişcă în bătaia brizei calde, în care sclavii strivesc muştele ce se aventurează în vasele cu bomboane şi în care nu ai nimic important de făcut.

Două săptămâni devin una.

Pericle şi Chloë au deprins o istovitoare, delirantă acceptare a iubirii reciproce, iar uşurarea finală aşteaptă momentul unei nunți modeste despre care în oraş se ştiu puține lucruri, iar în oraşele ceva mai îndepărtate nu se ştie nimic. Ar fi un lucru periculos ca nişte străini să fie lăsați să cerceteze identitatea acestui ginere de os domnesc, aşa că deocamdată nu există şi o a doua familie care să poată fi măgulită şi impresionată. Până şi Chloë acceptă acest plan, consolându-se cu faptul că această secretoşenie va conferi mariajului o importanță mai mare decât vastele sume cheltuite în regatele învecinate cu ocazia exorbitantelor nunți ale fraților ei.

În noaptea de dinaintea nunții, cei doi fac schimb de daruri — un inel de fildeş, un inel de aur. La smochinul din curtea aflată în partea din spate a palatului, Chloë aduce o rochie albastră, pe care a purtat-o în copilărie, şi o cutiuță muzicală, depunându-le pe altarul dedicat zeităților protectoare ale familiei — cei doi bărbați pictați cu stângăcie care mereu dansează deasupra unei şopârle gecko pictată cu aceeaşi stângăcie, în micul alcov lăturalnic. Mai târziu, un servitor va lua ofrandele de acolo şi le va arde discret în numele zeităților.

Soseşte şi ziua nunții. Chloë îmbracă veşmântul din lână albă. Nepotul în vârstă de şapte ani al sfetnicului de taină al regelui aprinde o făclie şi îi călăuzeşte pe Chloë, pe slujitorii, părinții, frații şi pe cumnatele acesteia de-

a lungul unei plimbări simbolice, în jurul aripii palatului care îl găzduieşte pe Pericle. Doi preoți duc ritoane cu apă sfințită. Se opresc în curtea din dreptul odăii prințului. Simonides bate uşor la uşă, în vreme ce, dată fiind absența oricărei persoane din anturajul lui Pericle, Chloë oferă o monedă de cupru unuia dintre sclavii casei care a fost ferchezuit din vreme pentru a se ridica la înălțimea momentului.

Uşa se deschide şi Pericle păşeşte peste prag. Lângă el se află un alt băiat, cam de aceeaşi vârstă cu cel de afară, ducând şi el o făclie.

— Aquae et ignis communicatio.[26]

Ritoanele sunt golite în fântână, iar făcliile sunt lăsate una lângă cealaltă să ardă sprijinite de ghizdul acesteia. Chloë este luată pe sus şi purtată peste pragul camerei pe brațele propriilor slujitori. Aceştia o pun apoi jos. Ea spune:

— Dacă tu ai fi Gaius, eu aş fi Gaia.

El spune:

— Dacă tu ai fi Gaia, eu aş fi Gaius.

După care cei doi îşi împreunează mâinile.

Toți ceilalți se retrag în micul templu din incinta palatului, acolo unde două scroafe sunt aduse pentru a fi sacrificate şi oferite drept ofrandă zeiței Iunona, patroana căsătoriilor. Cea de a doua scroafă observă ce pățeşte prima şi nu pare mulțumită de ceea ce se petrece. Reuşeşte să-şi scoată capul din laț şi e nevoie să fie fugărită de unul dintre preoții îmbrăcați în robă, veşmânt care nu e menit fugăririi de porci într-un spațiu închis. În urmă rămân câteva vase sparte, preotul îşi scrânteşte o gleznă, iar purceaua este în cele din urmă încolțită. Sfârşitul acesteia nu e prea frumos. În chip ironic, singura persoană care s-ar fi amuzat de toate acestea ar fi fost Chloë, căreia intenționat nu i se povesteşte nimic despre nefasta întâmplare.

În odaia lui Pericle, obloanele sunt trase conform tradiției. Veşmântul din lână sclipeşte în lumina difuză. El nu este neprihănit, iar ea nu este o

ignorantă, însă cei doi nu ştiu încă dacă vor putea comunica folosind acest limbaj. Dacă ar fi copiii unor ciurdari sau ai unor tâmplari, poate că s-ar fi descoperit deja unul pe celălalt în vreun luminiş, însă gesturile lor sunt prea încărcate de urmări pentru a-şi putea permite asemenea libertăţi.

O nouă cuvertură a fost confecţionată pentru pat, brodată cu scene de pe vremea când Peleus îi făcea curte lui Thetis — Peleus uitându-se uimit la nimfa marină de pe puntea galerei Argo în vreme ce se îndreaptă către Colchis, în căutarea Lânii de Aur; oaspeţi din rândul muritorilor şi al nemuritorilor deopotrivă (Chiron aducând în dar flori de munte, Penios cărând copaci întregi…); Peleus şi Thetis în lumina slabă a propriului dormitor; Thetis născându-l pe Ahile.

Chloë îşi imaginase actul sexual de nenumărate ori, uneori îngrozită, alteori excitată. Se imaginase întinsă pe pat, în pielea goală, nemulţumită de ceea ce i se întâmplă, în vreme ce un prinţ îngâmfat de prin vecini îşi depune sămânţa înăuntrul ei. Se imaginase făcând lucruri prea scandaloase pentru a le putea pune în cuvinte, în compania unor prinţi cu mult mai atrăgători, dar care, în chip bizar, nu se învredniciseră să-i ceară mâna. Acum, actul sexual avea să se petreacă într-o încăpere adevărată şi pe stâlpul baldachinului stă un ţânţăroi, un măgar rage undeva în depărtare, iar ea este uşor balonată după micul dejun săţios recomandat de mama sa, de parcă ar fi urmat să pornească într-un marş forţat. Doi oameni sunt implicaţi în această scenă, iar Pericle nu este una dintre marionetele teatrului ei imaginar: mâinile făcute căuş ale prinţului îi ţin cu fermitate sânii în vreme ce bărbăţia acestuia o împunge asemenea unei cozi de mătură.

El este cuprins de nelinişte. Nu şi-a mai dorit niciodată să ofere plăcere unei femei. De cele mai multe ori a plătit asemenea prestaţii, iar acum se căzneşte din răsputeri să nu se gândească la treaba aceasta ca şi cum ar fi vorba despre treaba aceea. Cel mai adesea plăcerea a însemnat câte o incursiune anonimă în care se dezbăra de numele lui regal pe când se dezbrăca de haine. Acum este el însuşi, din cap până-n picioare — şi mai dezbrăcat decât îşi aminteşte să fi fost vreodată.

Nervozitatea ei răbufneşte sub forma unui hohot de râs provocat de stângăcia acestui bărbat atât de împlinit din multe alte puncte de vedere,

precum şi de tăcerea sacră ce înconjoară lucrul acesta ridicol pe care taurii îl fac juncilor în vreme ce juncile încearcă să mănânce fân.

Pericle se supără. Prințesa l-a făcut să se simtă ca un idiot. Coada de mătură se înclină.

— Îmi pare rău. Vino-ncoace.

Chloë îl ia de mână şi-l călăuzeşte până la pat. Se întinde pe aşternuturi, lăsându-i şi lui spațiu suficient să se aşeze lângă ea. Îşi ridică veşmântul alb, din lână, care nu va ieşi prea bine din toată această poveste. Pe dedesubt e goală şi deja se umezeşte, pentru că locul acela n-ar trebui să fie altfel decât interiorul propriului cap, nu-i aşa? Îl poate ademeni să facă lucruri pe care l-a convins deja să le facă, de sute de ori, în propria ei imaginație. Îi apucă mâna şi îşi deschide vulva cu mâna rămasă liberă, după care petrece două dintre degetele lui peste umezeala aceea, mişcându-le în forma unui mic opt.

— Uite. Aşa.

Expresia care se conturează pe chipul lui este greu de observat în semiîntunericul acela, însă cu siguranță prințul este uşor şocat. Cel puțin Chloë speră ca el să fie uşor şocat.

— După-amiezile în palat sunt deosebit de lungi şi nu poți citi cărți la nesfârşit, spune ea.

Între timp, Pericle a deprins ritmul, aşa că prințesa îşi îndepărtează mâna, închizând ochii, arcuindu-şi spatele şi întinzându-şi brațele ca să-l poată cuprinde.

— Nu te opri.

Zorii zilei următoare îi găsesc pe cei doi istoviți de dragoste şi mijindu-şi ochii în lumina lumii pe care au lăsat-o în urmă (veşmântul alb, acum pătat, se va preschimba în cenuşă şi fum, asemenea cutiuței muzicale). După-amiaza are loc un festin, modest ca anvergură însă opulent: o mică grădină zoologică friptă, prăjită, fiartă, coaptă şi glazurată, cu toate că Pericle şi

Chloë ar fi la fel de mulțumiți cu un terci de ovăz şi cu un urcior cu bere bună. Umbra, aidoma unui pendul, a paravanului stacojiu de deasupra mesei mari, pătrate se balansează cu o încetineală solemnă de la vest la est. Acolo se află muzicanți, saltimbanci şi dansatori. Un bărbat cu pielea maroniu-închis şi cu nişte ochi albaştri spălăciți scuipă flăcări, executând în acelaşi timp jonglerii cu o prăjină aprinsă la ambele capete. Se rostesc binecuvântări reținute şi cuvântări alese, se interpretează cântece deocheate. Încă un taur îşi află sfârşitul.

Chloë şi Pericle îşi petrec timpul afară. Fac turul zidurilor crenelate care dau către ocean, al viilor, al falezei, al cimitirului, al crângurilor de lămâi. Cei doi par diferiți unul în ochii celuilalt, fiind acum copleşiți de secretul propriei goliciuni. În pragul serii, revin în odaia lui şi fac din nou dragoste, mai pe îndelete, cu mai multă tandrețe, începând să creadă că acesta este un dar care le-a fost oferit pentru totdeauna.

Au mai primit un dar, pentru că acei mici înotători şi-au găsit calea către un ou rodnic, iar acum Chloë poartă în pântece propriul ei Ahile, de sex feminin însă — o celulă devenind două, devenind patru, devenind opt… o fată a cărei viață nu va fi nici la fel de violentă, nici la fel de legendară precum cea a mărețului războinic aheu, dar care va fi complet cufundată în vasul cu poțiune magică, cu toate că asta se va dovedi numai în urma unor suplicii pe care nimeni nu ar trebui să le pătimească — şi cu atât mai puțin o tânără fată.

Cei doi urmăresc piesa Amfitrion a lui Plaut. Urmăresc Electra lui Sofocle. Pericle se duce la vânătoare de mistreți în compania lui Demetrius. Chloë refuză să participe la jocurile organizate în micul amfiteatru din incinta palatului, invocând că acestea sunt prea sângeroase, iar Pericle descoperă că nici el nu poate să sufere să se uite la nişte bărbați care se luptă până îşi găsesc sfârşitul. Cei doi citesc din Horațiu, iar Pericle este surprins să descopere că versurile acestuia îl mişcă. Vides ut alta stet nive candidum Soracte…[27] Pântecul lui Chloë începe să se rotunjească. Cei doi joacă latrones.[28] Părinții ei insistă ca fiica lor să fie purtată de colo colo într-o lectică, în vreme ce ea le arată că măritişul n-a făcut-o mai puțin nărăvaşă. Se plimbă împreună cu Pericle pe dealuri. Se lasă însoțiți de o mică suită înarmată, iar el îmbracă uniforma soldaților din serviciul de gardă pentru a

nu trezi suspiciuni. În dormitor, cei doi joacă propria lor piesă de teatru, în care o prințesă trăieşte o poveste de dragoste cu propriul ei paznic.

O sută douăzeci şi opt, două sute cincizeci şi şase, cinci sute doisprezece…

Amândoi sunt acum cuprinşi de nelinişte, dorindu-şi să se fi aflat altundeva. Chloë ținută captivă de povara sarcinii, amândoi captivi între zidurile palatului. Zilele petrecute în compania soției sale devin tot mai asemănătoare şi nu mai au puterea de a-l feri pe Pericle de simțămintele care năvălesc în valuri: tristețea pe care o simte la gândul foştilor tovarăşi de călătorii, ruşinea provocată de propriile fapte. El şi Chloë se ceartă din pricina câte unui lucru atât de mărunt, încât orice amintire a subiectului care constituie mărul discordiei este imediat ştearsă de şocul resimțit de faptul că cei doi se pot certa la atât de puțină vreme după nuntă. Surprins, Pericle îşi dă seama că i s-a făcut dor de părinții săi.

Chloë este gravidă de nouăzeci şi trei de zile în momentul în care Pericle aude că o mică flotă comercială venind din Tir tocmai a tras la țărm în portul cetății. E dornic să afle noutăți despre locul pe care tot mai des îl numeşte „acasă“, după cum pofteşte la halvaua şi stafidele de Tir. Printr-un emisar de la palat, trimite un mesaj căpitanului corabiei Pelicanul şi aranjează o întâlnire la hanul având ca simbol două scripete îngemănate.

Îmbracă uniforma banală a unui dregător şi părăseşte palatul pe una dintre uşile bucătăriei. Nu-i spune nimic lui Chloë, dar nu atât pentru că ea l-ar putea acuza de nesăbuință, ci pentru că ar putea fi înclinată să-l ascundă. Este o zi nefiresc de mohorâtă pentru un început de vară, iar soarele amiezii are o roşeață specifică mai degrabă înserărilor. Oamenii spun că vinovat de toate acestea este nisipul deşertic înălțat în aer de vânt, nisip care mai apoi se revarsă peste oraş asemenea unei ploi portocalii. Stoluri de grauri zboară pe deasupra acoperişurilor, deranjați de brusca atenuare a luminii.

Căpitanul se află în colțul îndepărtat al încăperii întunecoase, chipul lui conturându-se în lumina dănțuitoare a unei lămpi cu ulei. Conform descrierii, are sub ochiul drept un semn din naştere maro-închis. Pericle se aşază pe latura stângă a mesei simple, pusă pe capre de lemn. Bărbatul se uită la el şi clatină din cap, adresându-i o privire nici prietenoasă, nici neprietenoasă. Pericle se întreabă dacă nu cumva s-a aşezat în fața cui nu

trebuie. Căpitanul se ridică şi se dă într-o parte. Un alt bărbat se strecoară pe scaunul lui. Acesta este Kallios.

După trei sau patru zile fără mâncare, Angelica nu mai poate citi bine. Atenția îi rătăceşte pe coclauri, propozițiile ceva mai lungi necesită două–trei încercări pentru a putea fi citite, iar ea pierde şirul poveştilor şi-al lămuririlor. Cel mai bine se simte când zace, iar să țină o carte deasupra capului a devenit între timp un adevărat efort. Poate desena, însă nu suficient de bine pentru a face din asta o activitate mulțumitoare şi, cu toate că uneori îşi pune muzică, mai degrabă este vorba de un zgomot de fundal. Dacă ar fi fost oricare altă fată de vârsta ei, s-ar fi putut uita la televizor, însă ea a adoptat prejudecățile tatălui său legate de acest subiect, precum şi de multe alte subiecte, iar cele câteva frânturi pe care le-a surprins pe ecranul micului televizor portabil pe care bucătarul îl ține pitit în dulapul de lângă mixere nu au fost suficiente pentru a-i schimba părerea.

Există şi un ecran mare în salonaşul din spatele casei, însă acesta este destinat în exclusivitate colecției de DVD-uri aranjate în ordine alfabetică în spatele panoului glisant de pe peretele opus, de la Nosferatu la Magnolia, de la Lagaan la Un profet. Într-o după-amiază, se surprinde petrecându-şi degetele peste cotoarele de la copertele acestora, dornică să se distreze — ceva uşurel, nepretențios. Nu vrea să se uite la un film cu sufletul la gură sau să-i atingă o coardă sensibilă.

Este cât pe ce să renunțe la căutare când observă cutia aflată în stânga raftului de jos. A împins de nenumărate ori acest panou, înainte şi înapoi, însă nu a văzut-o niciodată, aşa cum de-a lungul anilor nu a văzut multe alte lucruri. Este o relicvă provenită dintr-o altă lume, cartonul cafeniu e ros pe la colțuri şi găurit în câteva locuri din pricina unor mâini nepricepute. Logoul Cannings Removals e tipărit cu cerneală albastră ieftină dedesubtul unui pescăruş avântându-se către tării. Chloë ştie exact ce se află înăuntru.

Aşază cutia pe covor. Cele patru clape sunt îmbinate cu iscusință, precum petalele spiralate ale diafragmei de la un aparat de fotografiat. Le dă la o parte. Dedesubt sunt cocoloaşe de hârtie făcute din paginile unui ziar

suedez, deja puțin îngălbenite de trecerea vremii. Dă la o parte câteva straturi, înclină cutia într-o parte şi face să alunece corpul negru, metalic al vechiului videocasetofon, ştecherul şi firele urmându-l cu un cloncănit. Angelica îşi vâră mâna în cutie şi extrage de acolo cele patru casete puse în nişte cutii ieftine, din plastic.

Nu s-a uitat niciodată la ele. În afara câte unui crâmpei întrezărit când şi când, n-a stat niciodată să urmărească vreunul dintre cele şapte filme de pe rafturile de sus, cele în care mama ei a jucat câte un rol, şi nimeni nu i-a sugerat vreodată s-o facă. Cei din jurul ei au presupus că Angelica va găsi o astfel de experiență prea tulburătoare. Doar că, dimpotrivă, scenele pe care a apucat să le vadă i-au lăsat în suflet doar o stânjeneală pricinuită de neputința de a simți vreo emoție puternică. Dar de ce şi-ar dori să trăiască o astfel de emoție? De ce să caute durerea cu lumânarea?

Dacă există vreo legătură cu mama ei, Angelica o găseşte în locuri la care cei din jur nu s-ar fi gândit vreodată sau care li s-ar părea de neînțeles — acele luminițe sclipind pe aripile avioanelor care străbat cerul nopții, tropăitul mărunt al vreunui animal aflat pe acoperişul casei, apusurile luminoase, în nuanțe amestecate… rămăşițe ale unor fantezii copilăreşti pe care nu le-a împărtăşit vreodată şi pe care, prin urmare, n-a simțit niciodată nevoia să le modifice.

Conectează maşinăria la priza din spatele raftului de jos. Spre marea ei surpriză, aceasta funcționează, cuvântul „standby“ clipind cu însuflețire sub forma unor litere pătrățoase, verzi, pe micul panou negru de afişaj. Până şi acest mic efort a făcut-o să gâfâie şi să se simtă amețită. Se întinde preț de câteva minute, cu ochii închişi, înainte de a se ridica din nou şi a vârî prima casetă în fantă, aşteptând apoi ca mecanismul zgomotos dinăuntru să o apuce şi să o înghită. Oare ar trebui să facă asta?

Linii negre, verticale se unduiesc într-o mare de zgomot alb, imagine urmată de un dreptunghi tremurător format din dungi în toate culorile curcubeului şi de câteva numere care apar şi dispar prea repede pentru ca Angelica să le poată citi. Zburăm apoi în urma unui corb care se înalță peste nişte dealuri bogat împădurite din ceea ce ar trebui să fie nordul Suediei, verdele copacilor lăsând loc stâncilor golaşe de pe creste şi vârfuri. Un pian melancolic. Numele Maja Söderberg scris cu un model de literă demodat,

de culoare galbenă. Corbul coboară cu repeziciune şi îşi schimbă brusc direcția, lăsând aparatul de filmat să plonjeze prin frunziş şi să pătrundă în lumina de catedrală dinăuntrul pădurii. Numele Henrik Ivarsson scris cu acelaşi model de literă. Camera şerpuieşte, evitând trunchiurile, țâşneşte printre copaci deasupra unui lac, apoi plonjează din nou, de data aceasta prin valuri, în obscuritatea verzuie, gâlgâitoare, de sub oglinda apei. Cuvântul „SKOGEN“, scris cu majuscule. Pianul melancolic în decrescendo, însă în continuare ne mişcăm cu o oarecare viteză prin apa translucidă. Secvența continuă puțin cam prea mult, devenind deranjantă, dar apoi, ca din senin, ceva se iveşte din întunericul de la baza ecranului. O ambarcațiune scufundată? Un cadavru? Un animal care înoată? Vedem năluca aceea doar o fracțiune de secundă, după care urmează o tăietură de montaj şi în prim-plan apar mâinile unei femei ținând un volan în lumina strălucitoare a soarelui, un singur deget bătând pielea neagră a acestuia în ritmul unei piese pop vesele de la radio.

Mama ei.

Saab-ul albastru rulează de-a lungul unei autostrăzi, apoi al unui drum cu două benzi de circulație care taie nişte câmpuri, apoi al unui drum secundar care şerpuieşte printr-un peisaj sinuos, împădurit. Femeia pare extenuată şi nerăbdătoare. Îşi aprinde o țigară. Angelica este surprinsă să descopere că mama ei fuma şi se vede nevoită să-şi reamintească faptul că acolo ea întruchipa un personaj.

Brusc, femeia apasă pedala de frână, iar maşina se opreşte cu un scrâşnet, roțile ajungând pe pietrişul dintre asfalt şi şanțul lateral. Femeia iese din maşină şi începe să păşească încoace şi-ncolo pe drum, lăsând deschisă portiera din dreptul scaunului şoferului. Trage un ultim fum şi aruncă chiştocul pe asfalt înainte de a se îndrepta către copaci. Ferigi, tufe pitice, pietre acoperite cu muşchi. În vegetația joasă se află ceva ce pare a fi un câine mare, la aproximativ cinci metri de drum. Cum a reuşit ea să observe asta din maşină? Femeia se lasă pe vine. Blana creaturii este năclăită de sânge, iar în partea în care s-ar putea afla capul, se zăreşte o gaură mare cât un pumn, o bucată de carne terciuită fiind împinsă deopotrivă spre înăuntru şi spre înafară. Femeia nu pare tulburată. Rostogoleşte leşul într-o parte. Ochii sunt cei ai unei fete, însă botul pare de câine, un mic canin galben

ivindu-se peste buza de jos. Femeia îşi pune palma pe fruntea câinelui-copil, ridicându-i o pleoapă. Globul ocular este chihlimbariu, pupila are forma unei crestături negre, verticale, ca de pisică.

Acum urmărim scena dintr-un loc mai îndepărtat, din interiorul pădurii. Crengi încețoşate încadrează imaginea. Oare privim prin ochii unui alt personaj? Femeia scoate un telefon din buzunar. Nu are semnal. Se duce înapoi spre maşină.

Angelica se gândeşte că actrița aceea ar putea fi oricine, însă povestea are, într-un fel plăcut, ceva artificial şi neverosimil — genul de narațiune în care bănuieşti şi nu prea care va fi următoarea întorsătură de situație. Femeia este fără îndoială polițistă. Una cu un trecut agitat, desigur, fiica ei murind cu zece ani în urmă, în circumstanțe misterioase. În momentul în care revine, însoțită de poliția locală, în locul unde a găsit acea creatură nepământeană, aceasta, desigur, nu se mai zăreşte nicăieri. Polițiştii locali cred că femeia e nebună. Ea crede că ei au ceva de ascuns. Se apucă serios de lucru, punând în ordine bunurile tatălui ei mort. Între timp, scafandrii care lucrează la vechiul baraj descoperă o misterioasă structură subacvatică care nu apare în niciunul dintre planurile proiectanților inițiali.

Şi peisajele din film au, pentru Angelica, ceva evocator — lumina aceea din jurul lacurilor strecurându-se printre trunchiuri de mesteceni; acei bolovani uriaşi, ireali, presărați printre copaci, în locurile în care, cu multă în vreme în urmă, i-au depus glaciațiunile; acele văi bântuite de corbi. Un loc pe care tatăl ei nu l-ar alege niciodată ca destinație turistică.

Trei episoade unul după altul… Dottie îşi strecoară capul pe uşă.

— Te-am căutat peste tot.

Cum era de aşteptat, Angelica refuză sendvişul şi băutura oferite, însă îngrijorarea tot mai profundă a lui Dottie este domolită puțin de imaginea unei fete implicate într-o activitate care o face să pară ca oricare altă adolescentă.

Patru episoade, cinci… Poate că de vină pentru felul în care lucrurile se amestecă şi se suprapun este slăbiciunea provocată de refuzul de a

mânca — acum că ea nu mai dispune de energia mentală pentru a gândi limpede. Poate că anumite tipare devin vizibile numai atunci când faci un pas în afara şuvoiului impetuos al lumii. Fata începe să recunoască — nu pe mama ei, ci un lucru mai nebulos, o succesiune de imagini care-i ating în mod repetat câteva coarde sensibile, astfel încât ajunge să simtă cu tot mai multă intensitate, de parcă ar privi o versiune codificată a propriei vieți — copiii morți care îşi lipesc, pe înserat, fețele de geamurile fostelor lor locuințe; aristocratul bogat din casa aceea mare, care cântă la pian şi cioplește mici figurine din lemn pentru toți locuitorii oraşului; păsări aducătoare de mesaje; structura în formă de submarin în ale cărei tuneluri au dispărut câțiva scafandri polițişti şi n-au mai revenit niciodată la suprafață.

Angelica se simte epuizată. Apasă butonul pe care scrie „pause“ şi se lasă pe spătarul fotoliului. Atât de captivată a fost de serial, încât n-a observat că vremea s-a schimbat. Soarele nu se mai zăreşte. Ploaia se cerne din nişte nori joşi, cenuşii. Se apropie înserarea. Angelica se simte amețită. Singura lumină din încăpere vine dinspre ecranul pe care se zăreşte o imagine statică, tremurătoare. Câinele-copil se află într-un cort cu oxigen dintr-un spital local. Din ambele brațe ale creaturii ies tuburi, iar pe față poartă o mască de oxigen. Imaginea alb-negru este de proastă calitate. Privim de fapt prin lentila unei camere de supraveghere instalate în colțul de sus al încăperii. Femeia stă lângă cortul de oxigen. La baza ecranului se derulează subtitrarea: „Eşti fiica mea?“

— Cel care m-a tocmit e mort, spune Kallios.

— Cum m-ai găsit? întreabă Pericle.

— Te poți întoarce acasă.

Bărbatul culege o midie din vasul aflat în fața lui şi desparte cele două jumătăți purpurii.

— Cum îndrăzneşti să stai aici şi să-mi spui ce pot şi ce nu pot să fac?

— Mie mi s-a părut că-ți fac o favoare, răspunde Kallios, extrăgând bucățica de carne şi vârând-o în gură. Dacă n-aş fi venit, poate că ți-ar fi luat ani întregi să-ți aduni curajul necesar pentru a înălța din nou pânzele.

— Nu mă insulta.

— Şi ți-ai fi petrecut restul zilelor întrezărind lucirea unui tăiş îndărătul fiecărui prag întunecos.

Pericle îşi ia răgazul necesar ca să-şi pună gândurile în ordine. Are mult prea multe întrebări în minte. Dacă ar fi fost ceva mai curajos şi dacă bărbatul din fața lui ar fi fost un om de rând, l-ar fi tras peste masă şi l-ar fi snopit în bătaie.

— Cine te-a tocmit?

— Au fost loviți de un fulger în vreme ce se aflau într-un car de luptă. Un fulger căzut din senin. Cel puțin aşa mi s-a spus.

— Ei? Cine sunt „ei“?

— Doar că oamenilor de rând le plac tragediile, iar astfel de poveşti ajung degrabă să fie înfrumusețate.

— Te-am întrebat cum îi cheamă.

— Pe tată şi pe fiica acestuia? Leşurile lor puțeau atât de tare, încât până şi preoții au refuzat să le îngroape. Ceea ce eu, unul, nu cred defel. Fulgerul nu este făcut din foc? Noi nu suntem făcuți din carne? Mirosul, îmi îngădui să cred, trebuie să fi fost ciudat de plăcut. Dar, pe de altă parte, dacă ar fi fost încuiați într-o odaie mică, încinsă, şi lăsați să flămânzească şi să putrezească acolo…

— Care tată? Care fiică?

Kallios se uită la el şi afişează zâmbetul unui om care ştie că se află în afara oricărui pericol. Desface încă o midie.

— Au fost atât de multe fiice, nu-i aşa? Atât de mulţi taţi, spune el, începând să mestece. Eu aş putea fi doar unul dintre cei tocmiţi să restabilească onoarea unei familii. Cu toate astea, aş fi dezamăgit să aflu că n-am fost cel mai insistent.

— Nu vei pleca viu de aici.

— Dimpotrivă, spune Kallios, vârându-şi mâna sub pelerină şi scoţând de acolo un cuţit, pe care îl pune în faţa lui, pe masă.

Lumina lămpii mângâie un tăiş uns care pare mai ascuţit decât oricare altă lamă pe care Pericle a văzut-o vreodată. La vârf, tăişul e zimţat, forma nervurilor fiind atât de precisă, încât e greu de crezut că ar fi vorba despre ceva făurit de mâini omeneşti. Mânerul striat este confecţionat dintr-un material pe care Pericle nu-l recunoaşte. Are o culoare neobişnuită, un oranj strălucitor pe care te-ai aştepta să-l vezi în coada unui păun sau pe elitrele unui cărăbuş, întins fără greş pe toată suprafaţa obiectului. Aceasta are aspectul mat al cerii, însă materialul este în chip vădit mai dens chiar decât lemnul de guaiac, dacă te iei după cum proprietarul l-a ţinut în mână şi după zgomotul pe care l-a făcut când a atins suprafaţa mesei. Pericle îşi doreşte să întindă mâna şi să-l apuce — din pură curiozitate.

— Cum aş putea şti că nu mă minţi?

— Cum poate cineva să ştie că nu este minţit?

Kallios îl priveşte ţintă. Pericle zăreşte numai o nepăsare opacă, animalică. Apoi, Kallios îşi lasă umerii în jos, iar tonul vocii i se schimbă. Deodată, pare uman.

— Aş fi putut să te ucid pe când vânai în compania lui Demetrius, spune el ridicându-se în picioare. Aş fi putut să te ucid în vreme ce hălăduiai prin munţi împreună cu noua ta soţie, continuă el, vârându-şi cuţitul la loc în teacă. E o femeie frumoasă. Vă doresc să vă bucuraţi amândoi de multă fericire, mai spune el, după care păşeşte peste bancă, îşi potriveşte pelerina şi iese pe uşă.

În momentul în care Pericle năvăleşte afară, firește, Kallios s-a făcut deja nevăzut. Piața veche este un păienjeniș de alei, iar să-l urmărească n-ar avea niciun sens, cu toate că Pericle îşi imaginează că bărbatul ar fi dispărut la fel de uşor şi dacă hanul s-ar fi aflat pe o câmpie netedă ca-n palmă.

Pericle aşteaptă două zile înainte să povestească cuiva despre întâlnire. Îi ia ceva vreme să accepte adevărul. Tensiunea din muşchi, pe care mai înainte nici măcar n-o băgase în seamă, începe încet-încet să se risipească. Se simte mai uşor, mai tânăr. Lumea pare deodată mai mare şi mai îmbietoare. Îi spune lui Simonides că, în cazul în care regele ar fi dispus să le împrumute o corabie, el şi Chloë ar putea să se îndrepte imediat către Tir. Atât Simonides, cât şi Lucina sunt de părere că nu este deloc înțelept ca o femeie să călătorească, indiferent către ce meleaguri, într-o fază atât de înaintată a sarcinii — şi cu atât mai puțin să se aventureze pe mare. Nici Pericle, nici Chloë însă nu sunt pentru moment dispuşi să le asculte sfatul. Pericle spune că nu şi-a mai văzut părinții de peste un an. Aceştia nu ştiu dacă fiul lor este viu sau mort. Iar acum că urmează să devină el însuşi tată, le mai spune prințul, începe şi el să înțeleagă durerea pe care absența lui le va fi pricinuit-o părinților săi. Trebuie să plece acasă. Este datoria lui.

Temerile Lucinei sunt întemeiate. O călătorie lungă, făcută către sfârşitul sarcinii nu este o decizie înțeleaptă, însă Pericle nu înțelege pe deplin acest argument decât peste două săptămâni, atunci când, în miezul zilei, corabia nimereşte într-o zonă de acalmie, undeva între Pentapolis şi Tir, iar Chloë intră în travaliu înainte de termen.

Pericle stă lângă copastie, privind cumplita oglindă a mării. Velele atârnă ca nişte cârpe, nicio unduire nu se întrezăreşte la suprafața apei, niciun nor pe cer. Se întoarce în cabină. Pe uscat, ar fi rămas afară şi ar fi primit veşti de la femeile venite să dea o mână de ajutor, însă acum nu suportă gândul să stea departe de o soție care nu are pe nimeni să o îmbărbăteze, în afara unei moaşe bătrâne, Lychorida, şi a medicului de bord care-i însoțeşte la insistențele Lucinei. Chloë a avut contracții de-a lungul întregii zile şi ceea ce a început ca un fapt cât se poate de firesc, petrecut într-un loc nepotrivit, se transformă treptat într-o urgență tot mai îngrijorătoare, pe măsură ce lumina se împuținează. Chloë se simte sfârşită, în vreme ce moaşa şi medicul de bord nu-şi mai pot ascunde temerile.

Pericle apucă mâna soției într-a sa.

— Fii puternică, îi spune. Copilul este ca şi născut. În curând îl vei ține în brațe.

Chloë este vag conştientă de prezența lui. Are pielea albă şi unsuroasă şi niciun pic de vlagă în degete. Pericle ia o cârpă şi îi şterge broboanele de sudoare de pe frunte. În momentul în care Chloë deschide ochii, pare incapabilă să se concentreze asupra vreunuia dintre obiectele din încăpere. El nu suportă s-o vadă suferind. Şi-ar tăia un braț numai să o vadă revenind la starea de dinainte. Chloë scoate un țipăt, iar contracțiile încep din nou. Lui i se pare că nu mai împinge, ci că mai degrabă ea este cea împinsă, o forță dinăuntrul ei presând şi răsucindu-se, provocându-i nişte chinuri insuportabile. N-a văzut-o niciodată atât de slăbită. Acea Chloë pe care o cunoaşte el este dificilă, irascibilă, năbădăioasă, arțăgoasă, hotărâtă. Femeia din fața lui pierde bătălia pe care tocmai o poartă, iar asta îl îngrozeşte.

Medicul de bord îi pune o mână pe umăr şi îi face semn să-l urmeze afară. Pericle ezită s-o lase pe Chloë doar în compania Lychoridei, însă pe chipul medicului se poate citi o severitate care nu lasă loc de refuz. Cei doi păşesc pe coridor.

— Nu avem vreme, aşa că o să fiu direct. Nu dispun de cele trebuincioase unui doctor în astfel de cazuri, însă sunt sigur că vom putea găsi la bord ustensilele de care avem nevoie.

Pericle speră să fi înțeles greşit vorbele lui.

— Cred că pot salva copilul, cu prețul vieții soției dumitale. Dar, dacă vom lăsa lucrurile aşa cum sunt acum, mă tem că riscăm să-i pierdem pe amândoi.

Pericle îşi pune palma pe pieptul doctorului şi-l împinge cu putere, izbindu-l cu capul de peretele din spate.

— Cu prețul vieții soției mele?

Câteva clipe este atât de furios, încât vede negru în fața ochilor. O parte a minții lui chinuite este convinsă că ar putea plăti pentru viața soției şi a copilului său cu viața acestui bărbat. Furia însă se domoleşte — palma lui Pericle nu mai apasă atât de tare pieptul doctorului.

— Iertare. N-am vrut să…

Medicul deschide gura dând să spună ceva, însă Pericle îşi ridică mâna liberă făcându-i semn să tacă.

— Nu vei aduce un cuțit în preajma soției mele. Nu vei mai vorbi niciodată despre un cuțit adus în preajma soției mele.

În clipa în care cei doi revin în încăpere, Lychorida îi anunță cuprinsă de agitație:

— Copilul a început să iasă.

Pericle face un pas în față şi zăreşte o calotă ivorie mânjită, într-o învălmăşeală de păr, sânge şi carne, între picioarele soției. E nefiresc de mare. Prințului i se face rău. Medicul se retrage neliniştit către colțul încăperii, neştiind ce-ar putea face prințul văzând aceste amănunte atât de intime ale travaliului soției sale. Glasul Lychoridei este un cântec de leagăn.

— Copilul stă să iasă. Împinge, draga mea domniță, împinge din nou!

Capul se iveşte ceva mai mult. Moaşa îşi pune o palmă deasupra şi alta dedesubtul acestuia, începând să-l mişte uşor, înainte şi înapoi. Pericle şi-ar dori să-i spună să fie cu băgare de seamă, să se asigure că femeia nu-i va face niciun rău ființei aceleia mititele, să-i spună să aibă grijă şi de soția lui, însă el nu se pricepe defel la asemenea lucruri. Este complet lipsit de putere.

— Împinge, draga mea domniță, împinge din nou!

Un umăr însângerat se strecoară afară. Lychorida susține capul copilului cu o palmă, vâră un deget al mâinii libere sub mica subsuoară a nou-născutului şi trage. Un braț se strecoară afară. Al doilea umăr se strecoară afară, apoi al doilea braț.

— Ai reuşit, draga mea domniță. Copilul e cu noi.

Trunchiul şi picioarele alunecă afară, târând în urmă cordonul ombilical laolaltă cu un şuvoi de mâzgă roşie. Prințul este copleşit de dragoste, scârbă, groază şi uimire. Scena este deopotrivă minunată şi dezgustătoare.

— E fetiță, spune Lychorida.

Copilul scoate un croncănit de pescăruş, urmat de un plânset prelung şi ascuțit. Pericle este îngrozit să vadă cât de mult sânge s-a scurs pe pat, pe duşumea. Lychorida şterge copilul cu un prosop, îl aşază pe o parte, îl înveleşte într-un ştergar şi îl aşază la sânul lui Chloë. Scoate apoi din traista ei de pânză o mică seceră de alamă şi taie cordonul ombilical, înnodându-l la ambele capete. Chloë nu face nici cel mai mic efort să țină copilul. Lychorida constată abia acum că stăpâna ei nu mai este conştientă. Arată cu capul către scaunul gol din încăpere, făcându-i semn lui Pericle să se aşeze. Ridică uşor copilul şi-l aşază în brațele lui.

— Să-i spuneți Marina.

În oricare alte împrejurări, aceasta ar fi o aroganță, însă femeia este asemenea unui oficiant aflat în exercițiul funcțiunii, iar rugămintea ei are o forță căreia Pericle nu poate decât să i se supună.

— Pentru că s-a născut pe mare.

Prințul îşi coboară privirea către micuța creatură pe care soția lui a purtat-o în pântec de-a lungul ultimelor opt luni. Pielea roşiatică, pumnii mici, şuvița de păr închis la culoare. Lychorida revine lângă pat. Medicul i se alătură. Amândoi se apleacă peste trupul prințesei. Ceva nu este deloc în ordine — medicul e sigur de asta.

Pericle îşi aduce aminte de ceva. Odată a căzut de pe o scară împletită din frânghii în vreme ce corabia stătea ancorată în largul Cartaginei, entuziasmul fiindu-i curmat de nesăbuință, iar viața salvată de grămada aceea uriaşă de pânze împăturite aflată cu patruzeci de picioare mai jos. Nici măcar o bătaie de inimă n-ar fi putut fi strecurată între momentul în care şi-a pierdut echilibrul şi cel în care trupul i s-a prăbuşit peste velele

acelea, însă lui i s-a părut că avusese îndeajuns de mult timp ca să arunce o privire de jur împrejurul său şi să cerceteze lumea care tocmai urma să-i fie luată. Zărise o mică barcă de pescuit, hodorogită, revenind la țărm însoțită de un stol de pescăruşi. Un fel de act sexual se petrecea înăuntrul ei. Fusese o vară lungă, fierbinte, secetoasă, iar pe promontoriu se putea zări o pădure cuprinsă de flăcări.

Experiența are loc din nou, însă de data aceasta nu există pânze împăturite care să amortizeze căderea. Aceea este soția lui, aceasta este fiica lui. Se zăresc o sanda desperecheată, o carafă turtită, de tablă, şi un prosop plin de sânge. Aceasta este neprețuita lume care în curând îi va fi smulsă din mâini. Aude cuvintele „Nu mai respiră“ şi se căzneşte să se ridice în picioare. Lychorida ia copilul de pe podea. Probabil că Pericle l-a scăpat din brațe. Dar nu-şi aminteşte să o fi făcut. Soția lui zace nemişcată pe pat. El simte miros de sudoare, de excremente şi de sânge. În cabină se află câțiva bărbați pe care nu-i cunoaşte. Medicul ar trebui să-i readucă soția la viață, însă nu face nimic, aşa că Pericle începe să țipe la el. Bărbații pe care nu-i recunoaşte îl trag afară din cabină. El încearcă să se opună, însă nu are suficientă putere să o facă. Este strecurat cu greu printr-o uşiță şi forțat să se întindă într-un pat. Pericle încearcă să lovească fața unuia dintre bărbați, însă aerul este acum ca apa, iar pumnii lui se mişcă prea încet, aşa că bărbatul se apleacă pur şi simplu pe spate ca să evite lovitura. În clipa următoare, medicul de bord se află lângă el spunându-i:

— Bea asta. Este pentru propria siguranță.

O lingură de lemn îi este strecurată cu forța printre dinți şi un fel de melasă amară i se revarsă pe gâtlej. Lingura îi este scoasă din gură, iar doctorul spune:

— Se va mai zbate vreme de câteva minute.

Pericle tocmai asta va face, după care fragmentele lumii înconjurătoare încep să se separe unele de altele ca mărgelele atunci când sfoara pe care stau înşirate este întinsă, iar el încă este furios şi înspăimântat, însă furia şi spaima se îndepărtează una de cealaltă, apoi sfoara se rupe şi mărgelele se împrăştie.

În momentul în care îşi revine, habar n-are cât timp a trecut sau — pentru o lungă perioadă — unde se află. Amintirea, de cum revine, este sfâşietoare. Chloë e moartă. Corabia tanghează. Poate auzi, deasupra capului, vuietul vântului, scârţâitul scândurilor frecându-se unele de altele şi pârâitul velelor. Acesta este vântul care ar fi trebuit să-i poarte până pe cheiul Tirului. Numai dacă ar fi început să bată cu câteva zile mai devreme. Pericle se ridică în picioare. Trebuie să afle unde e cadavrul soției sale, însă este încă sub influența poțiunii pe care i-au turnat-o cu de-a sila pe gât înainte să adoarmă. Totul în jurul lui se roteşte, iar peretele cabinei îi izbeşte obrazul. Doi zdrahoni îl ridică de pe podea şi în clipa următoare căpitanul corabiei păşeşte înăuntru. Are o cicatrice roz-alburie de la o ureche până la colțul buzei.

— Aduceți-l afară, dar țineți-l bine.

Afară e ziuă, însă lumina slabă nu-l lasă pe Pericle să-şi dea seama dacă este dimineață sau seară. Prin aer pluteşte un iz de spumă de mare şi de ploaie piezişă. Trupul soției lui zace într-un sicriu aşezat la pupa arborelui mare. Cineva l-a înfăşurat într-un linţoliu. Doi marinari ţin o bucată de velă deasupra, încercând să păstreze trupul şi sicriul uscate. Partea de jos a linţoliului este pătată de sânge. Nu este un sicriu adevărat, ci o ladă în care au fost împachetate nişte condimente rare, ca dar din partea lui Simonides şi a Lucinei pentru părinții lui Pericle. O pungă spintecată de turmeric colorează pentru scurtă vreme în portocaliu o scândură a covertei, înainte ca ploaia să o spele. Căpitanul îl apucă pe Pericle de umeri şi se apleacă spre urechea lui:

— Neptun este mânios fiindcă un cadavru se află la bord.

Pericle încearcă să se apropie de Chloë, însă picioarele nu-l prea ascultă, iar cei doi bărbați care-l țin sunt puternici. Un mic sac de iută este aşezat lângă trupul ei, iar capacul lăzii este lăsat deasupra. Căpitanul spune:

— Superstiție sau nu, eu trebuie să mă bizui pe loialitatea echipajului. Iar al meu este rebel.

Doi bărbați bat cuie în capacul lăzii. Un al treilea toarnă smoală fierbinte peste el, pentru a nu lăsa apa să pătrundă înăuntru, smoala sfârâind şi

răspândind aburi în aerul rece. Furtuna se întețește. Un butoi prost proptit se răstoarnă şi începe să se rostogolească de-a curmezişul punții. Căpitanul răcneşte la mateloți să-l lege la loc. Rugi sunt înălțate către Neptun. Nu e vreme pentru ofrande, aşa că doar o cană cu vin este vărsată în apă. Lichidul este furat de vânt înainte de a atinge suprafața mării. Bărbații aceştia au de gând să-i azvârle soția în ocean. Pericle i-ar putea ucide pe toți.

Sicriul este ridicat pe copastie. Cineva strigă: „În numele zeilor, încheiați-vă odată treaba!“, iar sicriul ridicat dintr-o parte sfârşeşte în valurile mării. Se scufundă, apoi reapare la suprafață, îndepărtându-se uşor de corabie. În cele din urmă, se face nevăzut între două valuri. Un alt talaz îl ridică pe creastă, răsturnându-l. Sicriul dispare, apare, dispare. Pericle se gândeşte: „O să aibă rău de mare“. Şi apoi: „Va fi îngrozită… Dacă sicriul nu este suficient de bine închis…? Dacă apa se va strecura înăuntru, iar ea se va îneca în mica ei închisoare mişcătoare?“

Pericle se află din nou în cabină. Cei doi marinari musculoşi îl flanchează. Afară, furtuna s-a domolit, iar marea este calmă. Pericle îşi ține soția în brațe.

— Chloë, şopteşte el. Te-ai întors.

— Nu e Chloë, spune moaşa. Aceasta este fiica ta, Marina.

Cei doi pătrund în oraş prin Cripplegate, îndreptându-se către sud pe strada Little Wood. Lui George i se pare că e o zi londoneză ca oricare alta. Valonii stau în semicerc, aşteptând, sub firma pe care scrie „Fazanul“, să fie bărbieriți. Un vagabond slinos purtând pe umăr o veveriță domesticită cerşeşte bani. La colțul străzii Silver, o femeie ieşită în pragul casei varsă apă peste un coate-goale care zace în fața uşii. Acesta nu pare deranjat, aşa că proprietara îl loveşte cu găleata, însă nici de data asta vagabondul nu reacționează. E foarte posibil să fie mort.

— Unde mergem? se interesează George.

— Habar n-am, răspunde Will. Dar cu siguranță vom afla în momentul în care vom ajunge acolo.

— Isuse Hristoase! exclamă George.

— În termeni generali, presupun că te conduc afară din lumea asta.

— Ajunge, spune George. Ajunge, repetă el oprindu-se şi frecându-şi fața cu palmele.

Un bărbat se apropie de ei cărând o colivie mare în care se află două păsări cântătoare. Poartă nişte ciorapi albastru-pastel şi etalează o barbă roşcată, tăiată pătrățos. George aşteaptă ca bărbatul să treacă pe lângă ei, după care îl apucă de braț. Mâna bărbatului nu este ceea ce ar trebui să fie — e prea moale, prea lipsită de substanță. Cu toate acestea, bărbatul se opreşte. Pare zăpăcit. Se uită la George. De fapt, nu — se uită prin George. Chipul lui are expresia pe care a afişat-o doamna Brokehill atunci când i-a zărit şi totodată nu i-a zărit pe cei doi în dormitor. Bărbatul miroase a lavandă şi a nucşoară, iar acum pare înfricoşat. Colivia se prăvăleşte la pământ, rostogolindu-se de câteva ori prin noroi. Bărbatul nici măcar nu observă. Păsările înalță câteva triluri, aripioarele lor răpăind pe zăbrelele subțiri, confecționate din rămurele de salcie. Bărbatul începe să tremure. George a mai zărit această privire la câțiva bărbați slabi cu firea, în vreme ce se îndreptau către eşafod. O femeie ce duce pe umăr o pereche de iepuri se opreşte în loc şi priveşte scena, întrebându-se dacă ar fi cazul să-l ajute pe bărbatul acela cu ciorapi ridicoli sau să se îndepărteze cât mai degrabă. Acum bărbatul plânge, iar lacrimile i se rostogolesc pe obraji. George îi dă drumul, iar bărbatul se prăbuşeşte în genunchi, pantalonii lui de culoarea albăstrelelor murdărindu-se şi împroşcând cu noroi cămaşa de noapte a lui George.

George se întoarce cu fața către Will, mijindu-şi ochii:

— Ce eşti tu?

Will dă din umeri.

— Sunt la fel de surprins ca tine să mă găsesc în această situație.

Doi băieți au fugit cu colivia. Cu gesturi teatrale, un ins zdrențăros îl ajută pe bărbos să se ridice în picioare. Cu siguranță va căuta să fie răsplătit pentru serviciile sale.

— Urmează-mă, spune Will, întorcându-se şi continuând să se îndrepte către strada Cheapside.

Ceea ce tocmai i-a spus lui George este numai parțial adevărat. Nu are nici cea mai vagă idee pe unde au apucat-o, însă în momentul în care pune un picior înaintea celuilalt, ştie că se îndreaptă în direcția corectă. Senzația este stranie, dar plăcută. Faptul că e mort nu are prea mare importanță. George îşi face din nou apariția lângă el.

Cei doi străbat Cheapside. Acolo se găsesc gâşte şi claponi de vânzare, păstârnac şi pepeni. Portocalele sunt aşezate în piramidă pe o pernă mare de catifea. Un vânzător de brânză extrage bulete dintr-un calup de Stilton. Măcelarul Sparrow, unul dintre clienții regulați ai lui George până în ziua în care a umplut-o pe Charity de sifilis, taie bucăți de carne de pe o carcasă jupuită ce atârnă de o macara portabilă. Sângele necesar preparării sângeretelui se prelinge din gâtul tăiat în găleata pusă dedesubt.

Zărind un cărucior cu plăcinte, lui George i se face brusc foame, în parte fiindcă a sărit peste micul dejun, în parte fiindcă vrea să simtă ceva solid în mâini, în gură, în stomac. Invizibilitatea i-ar înlesni furtişagul, însă se teme că plăcinta va fi la fel de moale ca brațul bărbatului cu păsările. În plus, Will a păşit deja pe Bread Street, iar George trebuie să se grăbească dacă nu vrea să rămână în urmă. Ocoleşte o femeie călare pe un buiestraş şi porneşte pe urmele lui Will.

În vecinătatea hanului „Neptun“, trei bărbați curăță o latrină. Cu toții au nişte cârpe murdare pe față şi poartă bufanți vârâți în nişte cizme înalte din piele, ca să se apere de şobolani. Se mai zăresc un butoi plin cu fiertură de ienupăr cu care groapa golită urmează să fie primenită, precum şi un băiat care, dacă nu pui la socoteală o pereche de ochi albi, pare făcut în întregime din rahat. Mirosul fetid te face să lăcrimezi. Pe marginea străzii se află o căruță cu loitre înalte, plină cu excremente, destinată vreunor porci norocoşi de Essex. Cei doi trec de lutierul Snelling şi de casa arsă, cea în care au pierit, în urma unui incendiu, copiii familiei Tweedy. George se întreabă

pentru o clipă dacă nu cumva îi va întâlni, acum că şi el este mort. Gândul deschide în mintea lui un adevărat abis, aşa că şi-l îndepărtează din minte.

Cei doi trec pe lângă All Hallows şi St Mildred, două biserici pe care George nu le-a frecventat şi pentru asta a fost amendat în două rânduri. Din nou mirosul reconfortant de lemn ars şi de balegă de cal. Traversează Pissing Lane şi ajung pe Bread Street Hill. Dincolo de acoperişuri deja se poate vedea lumina reflectată de apă. În față se zăresc pescăruşi şi tot de acolo vine miros de lemn putred. Cei doi cotesc pe Thames Street, apoi o iau la stânga pe Broken Wharf, stradă aflată peste drum de biserica St Mary Somerset. Fluviul îşi face apariția în fața lor — surpriza spațiului după îmbulzeala oraşului. Un vânt rece, pleoscăit de vâsle şi un escadron de lebede în mijlocul apei. Dincolo de fluviu, George poate zări vârfurile arenelor Bear Garden şi ale celei dedicate luptelor cu tauri. Are o străfulgerare în care i se pare că se află acolo mâncând alune şi plăcintă cu carne de iepure, fiind însoțit de o fătucă din provincie, tânără ca fraga. Un cal bătrân este adus în arena colbuită, cu o maimuță în cârcă, câinii repezindu-se la ea până când reuşesc să culce mârțoaga la pământ şi să sfârtece în bucăți maimuța îngrozită. Colcăiala veselă, stridentă, vulgară a oamenilor adunați în locul acela. Vreme de multe luni nu s-a simțit îndeajuns de bine ca să poată merge din nou acolo. Acum nu se va mai duce niciodată. Îl învăluie o tristețe bolnăvicioasă, disperată.

— Mijlocul de transport ne aşteaptă.

Will stă la capătul debarcaderului, arătând în jos, către o barcă acostată. Nu e o ambarcațiune pe care George să o fi folosit vreodată, nici una dintre cele pe care le-ar fi putut zări plutind pe Tamisa. Nu are vâsle, iar lemnul carenei este vopsit în negru şi pe dinăuntru, şi pe dinafară. Tapițeria şi coviltirul sunt, de asemenea, negre. Singurul barcagiu stă la pupa, îmbrăcat cu o pelerină neagră şi având pe cap o glugă atât de largă, încât fața nu i se zăreşte defel. O imagine desprinsă dintr-o piesă de teatru, creată cu scopul de a provoca fiori reci publicului — aproape comică în locul acesta, în agitația unei dimineți obişnuite. George păşeşte în barcă, făcând-o să se balanseze uşor. Animat din nou de crâmpeiul de speranță că totul nu este decât un fel de iluzie teatrală, îndrăzneşte să ofere o mostră de umor:

— Iată o manieră surprinzător de virgiliană de a părăsi această lume.

Se aşază la marginea băncii pentru două persoane.

— Ar trebui să fii recunoscător. Dacă am fi părăsit-o în maniera creştină, acum te-ai fi aflat într-un cazan, îi spune Will, urcându-se după el şi întinzându-i barcagiului două monede. Cel puțin aşa bănuiesc.

Spunând asta, se aşază în cealaltă parte a băncii.

— Dată fiind condiția în care mă aflu acum, ar fi trebuit să cunosc aceste lucruri, însă constat că sunt surprinzător de ignorant.

George ar fi înclinat să continue dialogul glumeț, însă este distras de ambarcațiunea care se desprinde de la debarcader fără niciun fel de mijloc de propulsie vizibil, de parcă ar fi fost pusă în cârca vreunui peşte uriaş. Se întoarce şi-l vede pe barcagiu stând impasibil în spatele lui, nederanjat de balansul tot mai pronunțat al carenei în vreme ce cu toții ajung în zona agitată a apei.

Trec printr-un fuior dens de fum dulce. Patru gâşte se înalță în aer peste prora bărcii, iar călătorii pătrund în canalul marelui fluviu. Niciunul dintre pasagerii sau cârmacii aflați în celelalte vase nu se întoarce să privească ambarcațiunea aceea neagră şi pe Caronul ei cel impasibil şi fără chip. George trăieşte cu impresia că sunt la fel de invizibili pe apă precum au fost pe străzile oraşului. Dar oricare ar fi forța aceea motrice care a pus stăpânire pe barcă, cert este că o manevrează cu destoinicie, chiar dacă puțin cam brusc, printre vasele care circulă cu neatenție în aval şi în amonte.

În momentul în care s-au urcat la bord, George a fost convins că urmau să traverseze Tamisa, însă acum constată surprins că de fapt navighează în josul fluviului. Asta îl înspăimântă mai mult decât ceea ce i-ar fi putut aştepta pe malul sudic, pentru că acum tocmai constată că fluxul a ajuns la apogeu, marcând cele două ore în care prețurile barcagiilor cresc şi în care ambarcațiunile mai mici străbat cu iuțeală — şi asumându-şi anumite riscuri — porțiunea cea mai puternică a curentului. Acesta pune stăpânire şi pe barca lor. George aruncă o privire sub bancă. Unele dintre bărcile ceva mai dichisite sunt dotate şi cu nişte veste de salvare confecționate din băşici de porc. Barca aceasta însă nu dispune de aşa ceva. George se prinde de bord. Patru africani cu trunchiul dezgolit îşi fac de lucru cu velele unei

baleniere. Un neghiob transportă o vacă într-o ambarcaţiune cât o luntre. În dreapta lor, se văd acoperişul acoperit cu stuf al teatrului Rose, aparţinând lui Henslowe şi cel al teatrului Globe, amândouă fiind pentru George o privelişte dureroasă de când muza l-a părăsit, iar cerneala din călimară s-a uscat. Semeţindu-se chiar în faţă, strada înălţată a marelui pod traversează discret râul la o înălţime de nouăsprezece picioare, în vreme ce pe acesta stau parcă în echilibru casele somptuoase ale comercianţilor şi ale negustorilor de mărunţişuri, cu terasele şi cu balcoanele lor pline de flori. Casa Nonsuch — măreaţa jucărie din lemn. George şi-ar dori să se afle acolo, sus, în spatele acelor clădiri, în mijlocul mulţimii calde, împuţite, trecând pe lângă „Calul alb“, „Oglinda“ şi „Delfinul şi pieptenele“. Zăreşte fulgurant capete, picioare şi fragmente greu de identificat ale unor trupuri tăiate în patru şi înfipte în ţepuşele înălţate pe acoperişul porţii sudice.

— Will, nu e înţelept.

— Eşti deja mort, George. Amândoi suntem morţi. Nu am nicio îndoială că moartea a devenit una dintre problemele care n-ar mai trebui să ne preocupe. În plus, barcagiul nostru pare mai mult decât competent, spune Will, cu toate că înţelege îngrijorarea lui George.

Se ştie că o bărcuţă trecând în viteză pe sub Podul Londrei adesea se preschimbă într-un morman de leşuri umflate şi de scânduri ude, eşuate în Wapping.

— Isuse Hristoase, exclamă George.

Suprafaţa apei se umflă în clipa în care cei trei se apropie de prorele arierbecurilor ce foarfecă apa Tamisei în zece panglici groase. Barca alunecă în lături, către partea cea mai joasă a unui bazin format între pilele de piatră. Viteza lor deja uimitoare se dublează. Câteva clipe, cerul nu se mai vede. Cei trei pătrund în vacarmul acela răspândit în zeci de ecouri. O sută de tone de apă presată. Barca iese de sub pod, înfruntă coama unui val static şi se izbeşte de suprafaţa ceva mai liniştită a apei aflate îndărătul acestuia, curenţii laterali împletindu-se şi învârtejindu-se în vreme ce panglicile lichide se reunesc, iar George este nespus de uşurat să vadă barca încă plutind şi pe sine scăpat de înec.

Botolph’s Wharf, Lyon’s Key, Somar’s Key, Billingsgate… ţărmul însuşi ascuns îndărătul unei păduri inundate de catarge, vele şi greemente. Caravele şi carace, galere şi galease. Docheri huiduind şi răcnind. Saci şi lăzi se leagănă prinse de cârligele unor macarale rotative. Bufniturile butoaielor goale aruncate pe dalele de piatră. Butii cu vin şi covoare turceşti. Turnul Londrei semeţindu-se undeva la dreapta, o apă neagră stropind gura deschisă a Porţii Trădătorilor.

Cei trei ocolesc o barjă ancorată care aşteaptă refluxul, douăzeci şi unu de trunchiuri de stejar fiind legate cu funii pe puntea acesteia. Bermondsey, Shadwell, cuptoarele pentru cărămidă din Limehouse. Corăbiile sunt acum mai mari, şalupele au dispărut cu desăvârşire, fluviul este prea lat, mărfurile prea voluminoase. Valurile încep să inunde prora bărcii. George îşi coboară privirea. Cizmele îi mustesc. Oare se vor scufunda? Dar oare contează? Se ţine cu putere de marginea bărcii şi de scândura pe care stă aşezat. Răul de mare îi afectează atât stomacul, cât şi inima. Aruncă o privire peste umăr. Barcagiul lor nu pare deloc afectat de mişcările micii punţi pe care stă cu picioarele, rămânând în permanenţă drept, precum soldăţelul de lemn pe care, în copilărie, George l-a primit de la unchiul lui tâmplar. Soldăţelul nu putea fi răsturnat pentru că avea nişte bucăţele de plumb ascunse în picioarele lui butucănoase.

Redriff şi Millwall Dock, ruinele podului roman aflate de-o parte şi de alta a fluviului, în Deptford. Epocile încep să se încalece, aşa cum o imagine reflectată se suprapune peste o scenă privită printr-o fereastră. Fantoma abia întrezărită a unei corăbii profitând de maree la Greenwich, acolo unde, în urmă cu şase sute de ani, danezii înarmaţi cu oase de bou l-au omorât în bătaie pe Ealpheg. Insula Câinilor, în care dulăii morţi aleargă pe vecie în căutarea stăpânilor înecaţi. Acum, lăţimea fluviului măsoară o milă. Mlaştinile monotone din Erith, pâraie şi golfuleţe. Schelete de corăbii, asemenea unor cutii toracice pline de noroi, aflate în diverse stadii de descompunere. Un cer nemărginit. George şi-a petrecut toţi anii maturităţii în Londra. Lăsând la o parte micile escapade peste fluviu, vreme de treizeci de ani a trăit între tot felul de ziduri. Dacă această vastă întindere ar fi o pajişte, probabil l-ar speria. Faptul că este făcută din apă, însă, îl umple de o groază de nedescris.

Trec pe lângă o insulă plutitoare făcută din excremente, suficient de solidă pentru a suporta greutatea celor doi pescăruşi care îşi odihnesc acolo aripile. Din fericire, insulița nu arde precum cea care a plutit în timpul verii un pic mai în aval, distrându-i pe unii privitori şi convingându-i pe alții că sfârşitul lumii a şi început.

Alunecă mai departe pe lângă carierele de calcar din Greenhithe. În întunericul subacvatic aflat la o sută de picioare sub ei încep nisipurile Black Shelf, care se întind până în Fiddler's Reach, acolo unde se zice că s-au înecat cândva trei muzicanți, spiritele lor făcând valurile să dănțuiască în speranța că marinarii li se vor alătura în căminul lor rece şi izolat. Fluviul face apoi un cot la dreapta, iar George şi Will zăresc în depărtare, pe malul stâng, orăşelul Tilbury, acolo unde regina Elisabeta a binecuvântat flota înainte ca aceasta să-i înfrunte pe spanioli. „Am fost convinşi de cineva care poartă grija noastră…" Apoi Gravesend, locul de unde începe jurisdicția piloților fluviali, portul din Cliffe-at-Hoo, Insula Sheppey şi Insula Canvey, locuită de olandezi. Fluviul are acum o lățime de cinci mile — de fapt, nici măcar nu se mai poate vorbi despre un râu, ci mai degrabă despre obârşia Mării Nordului, aceeaşi substanță continuă legând micuța ambarcațiune de Groenlanda, de China, de marginile albe ale hărții. Comitatele Kent şi Essex au devenit nişte linii întunecate care separă pământul de cer. George îşi doreşte cu disperare să se întoarcă acasă. Nu s-a mai simțit niciodată în felul acesta. Doar că nu are niciun cămin, niciodată nu a avut unul — în afară de cel din copilărie. Simte cum îl podidesc lacrimile, însă este distras de un sentiment pe cât de brusc, pe atât de surprinzător, că urmează să se întâmple ceva. Încă nu ştie ce anume. Îşi îndreaptă privirea către Will. Se uită la barcagiul lor înveşmântat în pelerină. Nu se mai zăreşte nicio corabie. Oare aceasta să-i fi declanşat alarma interioară? Patruzeci de mile pătrate de apă şi nicio pânză înălțată. Barca lor este singurul vas.

— Will?

Will se uită la el cu o expresie plină de… ce să fie? Compasiune? Părere de rău?

— La revedere, George.

— Will…?

George n-a mai văzut niciodată aşa ceva. Will stă lângă el, făcut din carne şi oase, din finet şi piele. Apoi George poate zări strălucirea zilei de partea cealaltă a lui Will, ca şi cum acesta ar fi făcut din hârtie. După care, poate zări prin pieptul lui Will furcheții şi orizontul. Apoi Will se preschimbă în fum. Vântul îl îndepărtează, iar Will se răspândeşte peste apa cenuşie, făcându-se nevăzut. George se întoarce, sperând să-l zărească pe barcagiul a cărui prezență oricum nu i-a sădit vreun strop de linişte în suflet. Barcagiul devine translucid, apoi transparent, apoi se transformă în fum, apoi dispare luat de vânt.

George se află singur într-o bărcuță, la multe mile depărtare de uscat, fără niciun mijloc de propulsie şi fără să-i poată semnaliza cuiva propria prezență. Este îmbrăcat în cămaşă de noapte, iar în picioare poartă cizme. Îi e teribil de frig. Iar acum, zăgazul lacrimilor se deschide de tot. Ştie că nu va fi salvat. Urmează să moară pentru a doua oară, iar moartea aceasta va fi singuratică, dureroasă şi îndelungată.

Închide ochii şi încearcă să-şi imagineze că se află pe uscat, însă în absența lumii vizibile, legănarea bărcii devine şi mai greu de ignorat. Deschide pleoapele. Începe să tremure. Întinde coviltirul negru pentru a se feri cât de cât de rafalele de vânt, însă asta îi scade şansele de a zări vreun vas care l-ar putea salva, aşa că împătureşte coviltirul la loc. Cerul este de un alb-murdar uniform. N-are cum să ghicească ce oră ar putea fi. În continuare nu se vede nicio pânză de corabie. Ceva nu se potriveşte. Frica îl năpădeşte asemenea unui foc mistuitor. Lumina începe să se împuțineze, la început abia perceptibil, apoi de jur împrejurul lui se face simțit un amurg fantomatic, anunțând sfârşitul zilei. Temperatura continuă să scadă. Nici nu ştie ce e mai rău: să moară în timpul nopții sau să supraviețuiască şi să se trezească în dimineața zilei următoare, viu şi singur, în acest deşert nesfârşit de apă.

Acesta este momentul în care încep să se ridice încet din apă, unul câte unul, de jur împrejurul bărcii. Păr neted, ud şi piele albită de sare. Obraji supți şi ochi ca nişte brichete de cărbune — ochi pe care nu-i priveşti, ci în care îți scufunzi privirea. Draci? Fantome? George nu mai poate respira. Cinci, şapte, nouă astfel de arătări. Înecate, însă vii, îmbrăcate în nişte lințolii ude care le stau lipite de sâni şi de umerii osoşi, proeminenți. Îşi vorbesc şoptind apăsat, iar cuvintele li se amestecă astfel încât peste apă nu

se aude decât un sâsâit confuz. Zece, unsprezece. George se întoarce. Mulțimea aceasta udă, cadaverică a înconjurat deja complet barca. Una dintre arătări este Ann Plesington — ori vreun demon purtându-i trupul. În hăul ochilor săi negri nu se zăresc pupile, însă el ştie că ea îl priveşte. Ştie că toate arătările acelea se uită la el. Cândva a bătut-o cu o curea şi una dintre lovituri i-a nimerit fața, lăsându-i o cicatrice permanentă. Pentru asta a fost amendat de judecătorul Curții din Clerkenwell.

Rebecka Chetwoode. Dorothy Lumbarde. Magdalen Samways. Cu obrajii supți, cu pielea ca de peşte, având apa până la glezne, de parcă s-ar afla la numai cinci metri de țărm. Douăzeci? Douăzeci şi cinci? Nu le mai poate număra, cu toate că le recunoaşte pe fiecare în parte. Judith Walton. Allison Packham. Susanna Medeley, pe care a lovit-o în burtă pe când era gravidă. Tribunalul Old Bailey de data aceea. Şi abia acum vede, stând lângă ea, copilul care i-a murit în pântec, prea mititel ca să stea în picioare, ieşind totuşi la suprafața apei: un craniu boltit pus peste trupul golaş al unui pui de pasăre, versiuni micuțe ale aceloraşi ochi negri, privindu-l când de fapt ar fi trebuit să stea închişi. Joane Chatwyn, pe care a siluit-o. Isabelle Fletcher, pe care a siluit-o. Friedswide Chase, care a murit atunci când trei bărbați şi-au făcut mendrele cu ea. Lettice Alfraye, pe care a vândut-o lordului Buckleigh. Charity Cooper.

Cerul s-a întunecat şi mai mult. George continuă să tremure. Apa plescăie şi se agită, barca se leagănă sub el, însă femeile acelea rămân nemişcate ca nişte stane de piatră. Să fie asta o formă de pedeapsă? A fost suficient de neplăcut să se lase adus aici de către jenant de prolificul său fost colaborator, însă descoperirea faptului că sexul prea slab ca să domine lumea reală capătă puteri demonice pe lumea cealaltă este ceva greu de suportat. Doamne Dumnezeule, dar el le-a oferit multora dintre aceste femei o slujbă. Dacă nu ar fi existat afacerea lui, cele mai multe ar fi trăit pe stradă — sau mai rău. Gândul acesta nu-l ajută cu nimic. În chip evident, în locul acela nu există nimeni în fața căruia George ar putea să-şi pledeze cauza.

Sâsâielile încetează. Toți ochii aceia sunt ațintiți asupra lui, însă buzele arătărilor nu se mai mişcă. În fața prorei, grupul de femei se separă, nu păşind în lateral, ci alunecând uşor într-o parte şi-ntr-alta. Acesta este

deznodământul. Ani în şir, totul s-a îndreptat continuu către acest moment cumplit. Acum George îşi doreşte să se fi aflat pur şi simplu pe o bărcuță plutind în derivă prin estuarul Tamisei, pe înserat, şi ştiind că îl aşteaptă o moarte dureroasă, îndelungată.

Ceva — sau cineva — înoată pe sub apă, de-a lungul potecii limpezi făcute de femeile acelea, silueta vălurindu-se şi contorsionându-se din pricina valurilor, însă devenind tot mai clară pe măsură ce se apropie de suprafață. Îşi face apariția un cap, apoi nişte umeri. Are vreo şaisprezece ani, o piele de berberă şi un păr de culoarea mahonului. Aceiaşi obraji supți, aceiaşi ochi negri, însă fata aceasta este diferită. El nu o recunoaşte. Este genul de fată care nu l-ar căuta niciodată, genul de fată pe care clienții ar refuza-o din pricina originilor, genul de fată care poartă haine de damasc şi de batist şi care doarme în aşternuturi curate, spălându-se pe mâini între mese.

Celelalte femei încep din nou să vorbească, scoțând aceleaşi sâsâieli de viperă, însă de data aceasta mişcându-şi buzele şi mai repede, într-un fel de incantație vrăjitorească. Fata se apropie încet încet de el. E frumoasă, în pofida transformărilor suferite. Sâsâitul a devenit şi mai sonor. George ar putea să întindă mâna şi s-o atingă.

„Cine eşti tu?“

Cuvintele i se formează în minte, însă el nu-şi poate controla nici respirația, nici muşchii gurii ca să le poată rosti cu glas tare.

Fata deschide gura. În locul dinților albi ca laptele pe care el se aşteptase să-i vadă, din gingiile ei se ivesc nişte țepi precum cei care pot fi văzuți în gura țiparilor. Botul ei se lățeşte până când George nu mai poate vedea capul fetei — doar un fel de gaură de puț prevăzută cu zeci de cuțite. Fata se repede la el prea iute pentru ca George să poată reacționa, prinzându-l de cap şi înfigându-şi țepii aceia suficient de tare ca să-l poată ridica în aer, smucindu-l către ea, picioarele lui lovindu-se haotic de proră în vreme ce restul trupului îi este tras în apa rece şi întunecată.

Sâsâielile încetează. Una câte una, femeile se scufundă în apă. Cercurile pe care le formează la suprafață se împletesc repede cu valurile mării, până când pe apă nu mai rămâne decât o barcă goală tresăltând şi legănându-se la

cinci mile de uscat în vreme ce, înspre vest, deasupra Londrei, lumina zilei se stinge.

Primul ei gând se îndreaptă către copil. Dă să întindă o mână, dar n-o poate face. Este înfăşurată într-o pânză care nu-i permite să se mişte. E mai mult decât înfăşurată. Pânza îi acoperă strâns până şi faţa. Cineva încearcă să o sufoce. Scoate un strigăt, însă pânza îi înăbuşă vocea. Încăperea în care se află are un ecou straniu. În plus, este complet cufundată în întuneric: nicio lumânare, nimic. Iar patul se leagănă cu putere. Se află pe mare. Acum îşi aminteşte. Patul se smuceşte, cu şi mai multă forţă, în direcţia opusă. Probabil că au nimerit în mijlocul unei furtuni. Chloë dă să se ridice în capul oaselor. N-o poate face. Chiar în dreptul feţei sale se află o suprafaţă tare, netedă. Alunecă într-o parte şi se loveşte de un perete. Patul se răstoarnă. Chloë se loveşte de un alt perete. Nu se află în pat, ci într-o cutie. E pe mare, în interiorul unei cutii. Cum este posibil aşa ceva? Nu ştie să înoate. Nici măcar nu-şi poate elibera mâinile. Se va îneca.

Copilul ei. A născut. Acum îşi aminteşte. După momentul acela, însă, nu-şi mai aminteşte nimic. Probabil că a leşinat. Cumplitul adevăr începe să i se contureze în minte. Sicriul improvizat se răstoarnă. Ea nu-şi poate folosi mâinile ca să se protejeze. Se loveşte cu faţa de capacul lăzii. Simte cum i se striveşte nasul. Durerea nici măcar nu se compară cu sentimentul de groază. Pericle crede despre ea că e moartă. Toată lumea o crede moartă. Au plecat mai departe cu corabia. Nimeni nu va veni să o salveze. Chloë este o femeie puternică, însă toată viaţa a fost o alintată. E mai înspăimântată ca niciodată, mai înspăimântată decât ar fi crezut că este posibil. Poate auzi afară vuietul şi agitaţia oceanului biciuit de vânt. Sicriul este din nou răsturnat, cu şi mai multă violenţă. Chloë se izbeşte cu ceafa de latura de jos a lăzii. A reuşit însă să-şi elibereze una dintre mâini. Începe să îndepărteze ceea ce ar trebui să fie giulgiul în care a fost înfăşurată. Îşi eliberează şi cealaltă mână. Sicriul se răsuceşte din nou. Chloë îşi simte ambele braţe libere. Abia acum îşi poate da seama cât de strâmtă este cutia în care se află. Nici măcar nu-şi poate îndoi mâinile ca să-şi îndepărteze pânza de pe faţă. Sicriul se dă peste cap. O dată şi încă o dată. Chloë nu-şi poate proteja capul cu palmele. Respiră prea repede. Trebuie să se calmeze. Nu reuşeşte.

Apa a pătruns în sicriu. Nu are nici cea mai vagă idee de câtă vreme se află încuiată acolo sau de câtă vreme în cutia aceea a început să pătrundă apă. Îşi dă seama că-şi poate deschide puțin gura. Încearcă să muşte din materialul textil, însă acesta este înfăşurat prea strâns, aşa că nu reuşeşte să-l apuce cu dinții. Încearcă să cânte, sperând să se mai liniştească, să se detaşeze puțin de ceea ce se petrece. Ştie o sută de cântece. Nu-şi aminteşte versurile niciunuia. Sicriul se clatină şi un obiect desprins îi loveşte mâna dreaptă. Îl apucă cu vârful degetelor. Este o pungă în care se află ceva tare. În deznădejdea ei, Chloë speră să fie vorba de un cuțit. Sicriul se clatină din nou, iar punga îi scapă din degete. Ochii i se umplu de lacrimi. Găseşte din nou punga. De data aceasta, o prinde mai bine. Poate simți prin pânza acesteia ce se află înăuntru. Monede. Este plină cu monede. Ține în mână costul propriilor funeralii.

Sicriul nu se mai răstoarnă. Acum Chloë zace cu fața în jos. Nu are cum să se răsucească sau cum să rotească sicriul, care acum se mişcă diferit. Se balansează uşor pe lungime. În momentul în care capătul de la picioarele ei se înalță, Chloë se izbeşte de partea de sus a sicriului. Mai rău decât atât, apa aflată înăuntru îi acoperă fața preț de o clipă. Prima oară când se întâmplă asta, Chloë trage în piept apa sărată, după care o dă afară tuşind. A doua oară tuşeşte prea tare ca să se poată pregăti. A treia oară inspiră adânc în vreme ce capul îi iese din apă, apoi, când fața i se scufundă din nou, îşi ține respirația. Asta se întâmplă din nou şi din nou. Simte o mare uşurare în clipa în care sicriul îşi modifică încă o dată poziția, în funcție de mişcarea valurilor, începând iarăşi să se rostogolească asemenea unui buştean.

Începe să numere de câte ori se roteşte sicriul. Este singurul lucru pe care îl poate impune propriei minți. De fiecare dată când pierde şirul, ia numărătoarea de la capăt. Nu trece niciodată de paisprezece. Simte cum îşi pierde mințile, preschimbându-se într-un fel de animal — jupuit, eviscerat. Oare aşa simte un iepure când nimereşte între fălcile unei vulpi? Oare aşa se simt bărbații pe câmpul de luptă când o suliță le este înfiptă în piept?

Timpul trece. Chloë zace întinsă pe spate. Rămâne aşa. Sicriul se leagănă, însă nu se răstoarnă. Marea devine mai calmă. Chloë zace într-un strat subțire de apă. Mişcările continue au slăbit strânsoarea lințoliului. Ochii şi gura îi sunt acum descoperite. Tot nu poate să vadă nimic, însă respiră cu

mai multă uşurinţă. Încearcă să împingă capacul, însă acesta nu dă niciun semn că ar ceda. Cei care au pus-o acolo au sigilat sicriul suficient de bine cât să nu poată fi deschis, însă nu suficient de bine ca apa să nu poată pătrunde înăuntru. Dacă ar reuşi să-şi strecoare mâinile deasupra capului, atunci ar putea împinge cu palmele şi cu picioarele în acelaşi timp — însă ce va urma după aceea? Dacă va face o gaură suficient de mare pentru ca apa să năvălească înăuntru — dar nu îndeajuns de largă pentru ca ea să se poată strecura afară? Şi dacă va reuşi să iasă — ce? Habar n-are unde se află. Nici măcar nu ştie dacă afară este noapte sau este zi. Habar n-are ce fel de creaturi, simţind că înăuntru se agită ceva bun de mâncare, dau târcoale lăzii.

Rămâne nemişcată. N-are ce face. Abia acum îşi dă seama că îi este cumplit de frig. Îşi poate ţine picioarele lipite şi poate să-şi cuprindă câte un pumn în palma celeilalte mâini. Atâta tot. Îi clănţăne dinţii.

Încet-încet, apa se adună. Îi atinge lobii urechilor. Îi acoperă urechile. Nu ştie cât timp va mai dura asta. Dacă sicriul s-ar răsturna acum, ar ajunge cu faţa scufundată în apa mării, fără să poată să-şi răsucească gura ca să ajungă la stratul tot mai îngust de aer respirabil.

Chloë nu se mai află în sicriu. Tocmai îngenunchează lângă micul altar din curtea plantată cu smochini. Cei doi omuleţi pictaţi cu stângăcie şi care călăresc un gecko de parcă ar călări un cal cântă cu voce tare Aquae et ignis! Aquae et ignis! Chloë zace în pat, într-o încăpere cu obloanele trase şi având-l pe Pericle lângă ea. Ea se află pe metereze, privind un vultur de mărimea unui car de luptă care aterizează pe alee, ghearele acestuia zgâriind cu zgomot dalele de piatră. Pasărea îi vorbeşte cu glasul tatălui ei: „Ce mai înseamnă o lună când ai întârziat atât de mult?“

Chloë se află din nou în sicriu. Apa îl plesneşte obrajii. Gura i se umple cu apă sărată, pe care o scuipă. Apa îi intră pe nas. Îşi înalţă capul ca să poată inspira. Îşi lasă capul la loc şi expiră prin apă. Îşi înalţă capul ca să-şi umple din nou plămânii cu aer. Este pur şi simplu uluitor că încă se mai află în viaţă. Poate că de fapt nu mai trăieşte. Poate că a murit cu multă vreme în urmă. Poate că tot ce i se întâmplă în clipele acelea înseamnă să fii mort.

În câteva minute, vântul se domoleşte. Peste o jumătate de oră, membrii echipajului stau sub bolta înstelată, pe o mare calmă, mângâiaţi de cea mai blândă briză. Îşi imaginează că asta îi absolvă de orice vină pentru faptul că au ameninţat cu răzmeriţa. Cel puţin acum s-au liniştit, prin urmare căpitanul trebuie să-şi muşte limba până vor ajunge în port, acolo unde va avea la dispoziţie ajutoare mai numeroase şi mai de nădejde. În orice caz, în clipa asta el trebuie să rezolve o problemă mai presantă. Îşi întinde jacheta udă pe hornul sobei din cabină, apoi revine, stăpânit de o oarecare emoţie, în odaia prinţului. Acesta nu mai trebuie ţinut de cei doi mateloţi voinici, însă în continuare e nebun de durere, cu minţile rătăcite şi nu înţelege ce i se întâmplă. Căpitanul şi-ar dori foarte mult să afle dacă şi când lui Pericle îi va veni din nou mintea la cap şi ce va spune atunci despre moartea soţiei sale, despre înmormântarea ei şi despre felul în care el însuşi a fost tratat. Decizii care par de neocolit pe mare pot fi greu de explicat superiorilor aflaţi pe uscat şi, chiar dacă Simonides este un bărbat corect, care cu greu îşi pierde cumpătul, o nepoată s-ar putea să reprezinte o compensaţie insuficientă în momentul în care va afla că fiica lui a fost azvârlită peste bord şi că ginerele lui şi-a pierdut minţile.

Aşa că se îndreaptă cu toţii către Tarsus. În acest colţ de lume, loialităţile se schimbă odată cu vremea, însă pasagerul lor de os domnesc cu siguranţă se va bucura de o primire caldă în oraşul pe care cândva l-a salvat. Iar dacă lucrurile vor lua o întorsătură urâtă şi căpitanul va trebui să scape cu fuga, ar fi mai bine ca toate acestea să se petreacă într-un oraş care nu este nici Pentapolis, nici Tir.

Adevărul este că prinţul nu s-a simţit niciodată mai jalnic. Pierderea lui Antonio şi a lui Marlenus a slăbit o fundaţie esenţială a vieţii sale, o fundaţie care acum este aproape sfărâmată. Cândva, Pericle a fost un bărbat care ar fi putut suporta orice fel de durere fizică, care ar fi făcut faţă oricărui pericol, un om în stare să ia decizii raţionale în situaţii în care cei mai slabi cu firea şi-ar fi pierdut cumpătul. De ce ai miza pe bezna eternă a vieţii de apoi când poţi să mai dai o dată cu zarul? Acum înţelege. Aceasta este o decizie care nu se ia cu capul sau cu inima, ci cu stomacul.

Nu îndrăzneşte să părăsească patul. Dacă se va da jos din pat, va deschide uşa şi va urca pe covertă, de unde se va arunca în ocean. Cei din jur încearcă să lege conversaţii cu el — căpitanul, cei doi bărbaţi încartiruiţi în odaia lui, medicul de bord, moaşa. Cu toţii vorbesc limba unei ţări pe care el a părăsit-o cu multă vreme în urmă. Nu le răspunde. Din când în când, îşi aminteşte că are o fată. El nu-şi doreşte o fată. O fată este un prost înlocuitor al pierderii pe care a suferit-o.

Marina însă pare veselă şi sănătoasă, neatinsă de evenimentele care le-au afectat pe rudele ei apropiate. Lychorida plimbă adesea bebeluşul în susul şi-n josul punţii, fie ca să-l liniştească, fie ca să-şi lecuiască neîntreruptul rău de mare cu ajutorul aerului şi al luminii de afară. N-a mai trăit niciodată la bordul unei corăbii. Numai drama acelei nopţi i-a curmat, pentru scurtă vreme, greaţa. Acum trebuie să se obişnuiască cu legănarea această continuă şi cu faptul că de pe covertă nu se zăreşte decât o apă care pare să se întindă, la nesfârşit, în toate direcţiile. Din când în când, o aşază pe Marina într-o lădiţă pe fundul căreia e aşternut un pled, pentru ca mai apoi să se aplece peste copastie şi să verse cine ştie ce dumicat de mâncare pe care va fi reuşit, cu chiu cu vai, să şi-l vâre pe gât după ultima vărsătură.

Lychorida este o femeie bună la suflet, iar moartea lui Chloë o mâhneşte, însă nu simte nevoia să jelească. Cei bogaţi şi puternici se consolează din plin înainte de a fi luaţi de pe lumea aceasta. Totuşi, a prins, fără să vrea, mare drag de Marina. Simte, prosteşte desigur, că într-un fel copila îi aparţine. Povestea aceasta nu se va sfârşi cu bine. Peste câteva zile, fetiţa îi va fi luată, iar cele două nu vor mai da niciodată ochii una cu cealaltă.

Doar că nu aşa se vor desfăşura lucrurile.

Să fie prezenţa ei constantă pe punte? Să fie faptul că e femeie şi, prin urmare, invizibilă pentru bărbaţii care stau de vorbă în apropierea ei, de parcă ar fi vorba de vreun stâlp sau de vreo oaie? Cert este că ea îşi dă prima seama că printre membrii echipajului se răspândeşte tot mai mult credinţa că brusca domolire a vremii nu i-a absolvit de pedeapsa cuvenită. Un marinar pe nume Josephus i-a convins pe ceilalţi că, dacă nu vor acţiona, de îndată ce vor ajunge în Tarsus, vor fi cu toţii trecuţi prin sabie. Josephus are cinci pumnale tatuate sub urechea stângă — câte unul pentru fiecare om pe care l-a ucis, bănuieşte Lychorida.

Îngrozită, cere să fie primită de căpitan, dar cum nici acesta nu dă doi bani pe părerile muierilor, respinge îngrijorările moaşei, iar drept rezultat se trezeşte în noaptea următoare, cu puțin timp înainte de sfârşitul primului cart, cu mâinile imobilizate, în vreme ce o palmă jegoasă îi acoperă gura, iar Josephus îi retează una dintre carotide cu o lamă ruginită.

Pericle zace cufundat într-un somn adânc, visând că-şi taie cale prin desişul unei păduri întunecate. Apoi, de undeva de deasupra, se fac auzite strigăte şi bufnituri, iar el este treaz şi medicul de bord dă năvală în cabină, ferecând uşa în urma lui. Paznicii cei voinici ai prințului sar din hamace. Dorul de moarte care vine odată cu durerea e una, gândul că în curând vei fi ucis e alta. Acesta e un dans pe care Pericle îl cunoaşte şi care presupune o concentrare maximă asupra momentului prezent. Se ridică în picioare şi îi porunceşte medicului: „Povesteşte-mi totul de-a fir a păr“, iar dacă cei doi zdrahoni au avut cumva de gând să se alăture răzvrătiților, brusca transformare a prințului îi face să se răzgândească.

Medicul este îngrozit, iar povestea lui este destul de trunchiată. Cu toate astea, e limpede că majoritatea membrilor echipajului i s-au alăturat lui Josephus. Căpitanul şi secundul sunt morți. Este mai precaut să-ți imaginezi că niciun marinar loial nu a mai rămas în viață în afara cabinei.

Tăişul unui topor spintecă panoul superior al uşii. Marina se află în odaia alăturată, împreună cu moaşa. Dacă răzvrătiții nu au ajuns încă la ea, vor ajunge în curând. Pericle nu are asupra lui nicio armă, iar ceilalți bărbați nu poartă la brâu decât cuțitele pe care le folosesc ca să se elibereze din lațul câte unui greement încâlcit, înainte ca funiile acestuia să se strângă, amputându-le vreun picior sau vreo mână. Cu toții o aud pe Lychorida zbierând. Pericle urmăreşte înşiruirea evenimentelor de parcă ar fi vorba de o partidă de şah. Încă nu s-a făcut mutarea de mat. Mai există mutări care pot fi făcute, cu condiția ca el să le vadă. Toporul spintecă din nou lemnul uşii. Încă o lovitură şi atacatorii vor putea păşi prin spărtura zimțată. Deschide uşița sobei şi foloseşte vătraiul ca să pună cărbuni încinşi în oala de noapte.

— Deschide uşa!

Medicul nu se prea îndeamnă să o facă. Pericle simte cum îi ard mâinile.

— Deschide uşa sau îți jur pe toți zeii că…

Medicul trage zăvorul, uşa se dă în lături, iar Pericle varsă cărbunii încinşi pe fața musului care tocmai a ridicat toporul ca să dea lovitura decisivă în uşă. Bărbatul scapă toporul din mână şi scoate un urlet, punându-şi palmele pe fața arsă în vreme ce din vestă îi iese fum. Peste umăr, Pericle observă cum moaşa este trasă cu forța de bucătarul irlandez, nou-născuta atârnând pe brațul unui alt marinar asemenea unui iepure prins de un braconier. Prințul înşfacă toporul căzut şi se repede către cei doi.

Ceea ce urmează este o poveste pe care, altădată, el ar fi depănat-o la cină, o poveste pe care ar fi aşezat-o frumos în raft, alături de altele asemenea, ca să se poată delecta pe sine sau pe alții în orele de trândăveală, când unii bărbați îşi îngăduie să-şi umple sufletul cu poezie. Acum însă toate acestea nu înseamnă nimic. Îşi salvează fiica, după care o salvează pe moaşă. Revolta este înăbuşită. El însuşi ucide şapte mateloți, pe doi dintre aceştia cu toporul, pe cinci cu săbiile luate de la cei pe care i-a spintecat cu toporul. Cei doi marinari voinici puşi să-l supravegheze pe prinț în cabină luptă acum cot la cot cu el, ucigând încă şase răzvrătiți. Bucătarul şi musul cu fața pârlită sar peste bord ca nişte draci ce se întorc acasă după un raid nereuşit pe tărâmul luminii. Josephus şi acoliții lui sunt legați fedeleş, însă capul răzvrătiților va muri din pricina rănilor înainte ca vasul să arunce ancora în Tarsus.

Moaşa are un ochi învinețit şi trei degete rupte, iar nou-născuta s-a ales cu o crestătură pe braț. Pericle ar trebui să se simtă uşurat, însă acum stă aşezat pe covertă, cu spatele sprijinit de copastie, însângerat şi cu răsuflarea tăiată. Tumultul interior de mai devreme a început deja să se liniştească, prințul simțind cum este din nou prins în spațiul irespirabil dintre un trecut pe care nu-l poate schimba şi un viitor în care îi este teamă să păşească. Medicul de bord curăță şi coase răni, iar trupurile răzvrătiților morți sunt aruncate peste bord. E o noapte cu lună plină. Unii spun că acolo s-ar afla o altă lume, un mare deşert plutind în spațiu, cu dealuri, câmpii şi văi. El se află deja acolo. Pustietatea, distanța aceea de nestrăbătut.

În alte împrejurări, Lychorida s-ar fi bucurat că prințul a supraviețuit şi i-ar fi mulțumit pentru că le-a salvat viețile, după care ar fi pus-o pe Marina în brațele lui, însă brutalitatea cu care acesta s-a luptat o îngrozeşte aproape la

fel de mult precum cei care i-au răpit. A învățat să nu aibă păreri despre cei sus-puşi pentru că acestea s-ar putea preschimba în cuvinte cu neputință de renegat, însă ea crede că doliul l-a transformat pe prinț într-un monstru. Marina îi datorează viața, dar ar merita ca tatăl ei să fie un bărbat mai bun. Călătoria până la Tarsus durează trei zile, dat fiind că echipajul este compus din patru oameni care mânuiesc o singură velă. În tot acest timp, prințul nu doreşte nici măcar o dată să-şi vadă copilul. Lychorida simte cum i s-a luat o piatră de pe inimă.

Corabia pătrunde neanunțată în rada portului, însă arborează pavilionul regal, provocând o agitație nemaipomenită pe chei, acolo unde pescarii şi neguțătorii se bulucesc laolaltă, iar o ceremonie de întâmpinare este improvizată — fanioane, pergole pavoazate, notabilități, un trio de preoți. Pericle nu se arată prea interesat de toate acestea. Ar fi putut ancora la fel de bine în arhipelagul Orkney sau undeva la jumătatea Nilului. Medicul este acum cea mai vârstnică persoană aflată la bord, însă nu se cuvine să sâcâie şi să facă reproşuri unui prinț. Abia în clipa în care aude că perechea regală, Cleon şi Dionyza, se află pe chei, Pericle catadicseşte să urce la bordul unei bărci şi să se lase dus la țărm.

Oaspeții se cațără pe mal într-o hărmălaie de trâmbițe, Pericle fiind încadrat de medicul de bord şi de Lychorida, care o ține pe Marina în brațe. Cei doi marinari rămaşi în viață păşesc în urma lor, amândoi bandajați, iar unul şontâcăind vizibil. Nimeni nu are nevoie să observe privirea pierdută a lui Pericle pentru a-şi da seama că ceva nu este deloc în ordine. Aceştia sunt supraviețuitorii unui masacru, care s-au întors cu greu înapoi în tabără. Trâmbițele încetează una câte una să mai ragă, până când un tânăr exuberant, care tocmai suflă vesel şi cu ochii închişi în muştiuc, trebuie să primească o scatoalcă peste ceafă pentru a se opri.

— N-am mai avut nicio veste despre tine, spune Cleon, care nu l-a mai văzut pe Pericle din noaptea în care ucigaşii aceia au pătruns în palat. Ne temeam că ai murit, continuă el îmbrățişându-l pe Pericle ca pe un frate, iar acesta îi urmează exemplul fără prea mult entuziasm.

Medicul de bord bâiguie câteva scuze pentru îndrăzneala de a vorbi nerugat, după care îşi lasă privirea în pământ şi spune:

— Un mare nenoroc s-a abătut asupra prințului…

Se străduieşte să-şi încheie povestea într-o notă ceva mai înălțătoare, lăudând felul în care Pericle le-a salvat viețile în timpul răzmeriței, însă după descrierea morții şi înmormântării lui Chloë cuvintele lui sună găunos, de parcă ar relata cine ştie ce aventură copilărească.

Încercând să-l consoleze, Cleon şi Dionyza pun în acelaşi timp câte o mână pe umerii lui Pericle, de parcă ar fi vorba de o singură persoană.

— Îmi pare nespus de rău, murmură Dionyza. Nici măcar nu-mi pot imagina durerea pe care trebuie să o simți.

— Vino, îi spune Cleon. Acesta va fi întotdeauna căminul tău.

Două trăsuri îi transportă pe cei şase la deal, străbătând ulițele pietruite ale oraşului în direcția palatului. Acolo, prințul va fi găzduit într-o încăpere de o opulență sfidătoare, în speranța că teribila durere din sufletul său se va ostoi cu vremea. Deasupra patului se află o tapiserie care înfățişează, neinspirat, jupuirea lui Marsyas[29].

Neobişnuitele evenimente petrecute în săptămâna precedentă le oferă tuturor supraviețuitorilor o aură care estompează temporar diferențele sociale. Prin urmare, medicul de bord, Lychorida şi Marina sunt cazați în două apartamente modeste, învecinate, pe când marinarii cei voinici, care în oricare alt port ar fi fost bucuroşi să doarmă pe orice suprafață netedă şi uscată, împart acum o cameră de oaspeți cu vedere spre curtea din față a palatului. Li se schimbă în fiecare zi aşternuturile; sclavi le aduc apă caldă pentru băile de dimineață; fistic, hamsii, naramze şi foitaje locale presărate cu zahăr pudră zac pe tăvi mereu primenite; carafele cu vin se reumplu ca prin magie. Marinarii se îndoapă până li se face rău, de-a lungul unei beții care durează mai multe zile, după care sunt mutați discret într-o tavernă.

În prima seară, prințul este invitat să cineze în compania lui Cleon şi a Dionyzei. Carne de nagâț şi marțipan, peşte-spadă şi ananas. Îşi cere iertare pentru necuviința de a nu fi transmis niciun mesaj după plecarea lui deopotrivă sângeroasă şi intempestivă. Le povesteşte despre fuga aceea, mereu la vale, prin oraşul scăldat în lumina lunii, despre saltul în apa

înghețată a mării, despre furtună, despre fantoma lui Marlenus, despre femeile care i-au dat să mănânce brâncă, despre luptătorul marocan, cel cu privirea amenințătoare… Îi vine deja greu să vorbească. Nu mai poate rosti o vorbă fără să lăcrimeze.

Cleon îi povesteşte la rândul lui despre bărboşii aceia, înarmați cu lanțuri, care s-au făcut nevăzuți în noapte, lăsând în urma lor numai spaimă şi cadavre, despre cum a doua zi valurile mării au adus la mal trupul lui Marlenus, despre funeraliile demne de nişte eroi de care au avut parte atât el, cât şi Antonio, amândoi fiind înmormântați în cimitirul din incinta palatului.

Prințul pare să nu se uite la gazde sau măcar la obiectele din încăpere, ci la ceva sau la cineva care există ori se mişcă într-o lume suprapusă celei reale.

Dionyza spune:

— Ai avut parte de o săptămână plină de evenimente.

Formularea este prost aleasă, însă regina nu găseşte alta.

— Avem şi noi o nou-născută, în vârstă de cinci zile. Numele ei este Phoebe.

Coincidența este surprinzătoare, însă numai moaşa, Lychorida, se va învrednici mai târziu să socotească, descoperind că fetele s-au născut la aceeaşi oră şi în aceeaşi zi. Din motive pe care nici ea nu le prea înțelege, va considera acest amănunt periculos, aşa că nu-l va împărtăşi cu nimeni altcineva.

Dionyza speră ca vestea să-l înveselească pe oaspetele lor, să-l readucă în prezent, să-l facă să se gândească la viață, nu la moarte, însă ceea ce a aflat pare să-l umple de nelinişte aşa cum nimic altceva nu a făcut-o. Cei doi îl privesc cum îşi împleteşte degetele de la ambele mâini în încercarea de a-şi opri tremuratul.

Cina însoțită de lacrimi ia sfârşit pe neaşteptate, iar Pericle este lăsat să se retragă în singurătatea propriilor odăi. A doua zi, Cleon îi transmite lui

Pericle o invitație deschisă prin care îl anunță că poate cina în compania lor oricând dorește — poate călări, se poate plimba prin grădină, poate face băi de aburi, poate urmări jocurile lunii septembrie, care urmează să înceapă peste o săptămână. Pericle le trimite un răspuns prin care mărturisește că nu ar fi o companie potrivită pentru nimeni. Nici măcar nu-și vizitează fiica. Asta nu e considerată o neglijență. Dionyza însăși își lasă fiica în grija dădacelor în cea mai mare parte a zilei, iar Pericle este doar tată. Există însă și alte neglijențe, mai puțin scuzabile. Prințul nu le scrie lui Simonides și Lucinei pentru a-i anunța că fiica lor este moartă. Nu le scrie propriilor părinți ca să le explice de ce absența lui s-a prelungit și mai mult. Cleon se vede nevoit să facă ambele gesturi în numele lui.

Se răspândește vestea că prințul din Tir și-a pierdut mințile.

Rătăcirea minții însă ar fi pentru el o binecuvântare. Gândurile lui Pericle sunt dureroase și nu se lasă ignorate. În principal, este vorba despre amintiri: felul în care Chloë s-a aruncat, încrezătoare, în șaua armăsarului bălțat despre care tatăl ei spusese că nu-l va putea călări; coapsa lui atingând coapsa ei în vreme ce amândoi ciuguleau din carnea de prepeliță, iar înghițitorul de foc își fascina spectatorii; frânturi ale vocii ei, atât de limpezi și de articulate, încât prințul are impresia că soția lui se află cu el în cameră. Amintirile sunt mai reale decât acest scaun, decât acest pat. Pericle și-ar dori să se poată elibera de asaltul amintirilor, însă momentul în care detaliile încep să se piardă în uitare este dureros, iar el își dorește să fie din nou rănit de trecuta lor limpezime.

În cele mai multe nopți, visează versiuni ale aceluiași vis în care el se aruncă în valuri pe urmele sicriului improvizat. Nu-l poate vedea. Sau nu poate înota. Sau nu-l poate ajunge. Sau își dă seama că nu-l poate deschide. Ori lada se scufundă încet-încet în bezna aceea fără fund, lăsând în urmă un șir de bule argintii. Uneori se ține de ladă în vreme ce aceasta coboară spre adâncuri, iar în momentul în care începe să se înece, se trezește nădușit și tremurând în patul pe care nu-l împarte cu nimeni, la lumina unei singure lumânări. Se duce apoi la fereastră pentru a-și limpezi mintea. Miros slab de lemn și o lună de culoarea untului.

Propriul trup începe să-i joace feste. Simte prezența unor răni pe care le știa vindecate: o durere la baza spinării, în locul în care a căzut pe când se afla

în Cartagina, îl face să se ridice din scaun ca un om bătrân; o jenă sub brațul drept, acolo unde sabia unui franc a fost cât pe ce să-i străpungă plămânul; o pulsație joasă în zona cefei, acolo unde a fost lovit în timpul răzmeriței de pe corabie; o încețoşare a vederii ochiului drept, care vine şi pleacă asemenea unui fuior de ceață. Toate acestea sunt pedepse — în privința asta, nu are nicio îndoială.

Nu vrea să mănânce. Bea apă numai pentru că propriul trup i-o cere. Îşi trece degetele peste cotoarele cărților din bibliotecă, însă de îndată ce deschide unul dintre volume, nu se poate concentra. Uită ce scrie pe un rând în vreme ce-l citeşte pe următorul. Nimic nu are sens, nimic nu i se întipăreşte în memorie. Vizitează mormântul lui Antonio şi al lui Marlenus. Nu simte mare lucru, apoi emoțiile îl copleşesc pur şi simplu. Îşi petrece timpul pe balcon, acolo unde ciorile vinete stau înşirate pe balustrada din marmură ca să se adăpostească de vipia după-amiezii, iar el nu este defel mişcat de măreția panoramei: acoperişuri ca nişte cocoloaşe de lut portocaliu întinzându-se până jos, în port, pădurea de catarge, peticele de pânză albă ale velelor, strălucirea oceanului, cele trei insule care se zăresc în depărtare. O dată la două zile se plimbă prin grădina egipteană împreună cu Cleon, ca să nu pară nerecunoscător pentru ospitalitatea acestuia. Îşi priveşte gazda cum hrăneşte cei trei papagali cu semințe de floarea-soarelui şi cu nuci macadamia, însă el nici nu cinează, nici nu-şi face apariția în public. Treptat, se transformă dintr-un prinț venit în vizită într-un câine bătrân, aproape de sfârşitul zilelor sale, care din când în când este scos, cu blândețe, la plimbare, dar care în cea mai mare parte a timpului este lăsat să doarmă nederanjat de nimeni.

În momentul în care zăresc lada, afară se crapă de ziuă. Tocmai se întorc în port, epuizați şi irascibili după încă o zi proastă, captura zăcând în cuştile pe jumătate goale de la pupa — buzați, plătică, un rechin-tigru tânăr, care pare bolnav. Se simt tentați să treacă pe lângă ladă. Aceasta conține ceva, nu încape îndoială, de vreme ce stă cufundată atât de mult în apă, însă în ultimele câteva luni, zeii şi-au întors fețele de la ei cu atâta ostentație, încât sunt siguri că vor găsi acolo nişte carne râncedă sau, dacă nu, câțiva saci de făină udă, ori cine ştie ce oale făcute zob. Descoperirea, totuşi, promite

puțină distracție şi niciunul dintre ei nu poate fugi de speranța vagă că ar putea pune mâna pe o comoară în măsură să le schimbe în chip semnificativ viața. Aşa că se apropie de obiectul plutitor, petrec două odgoane pe sub ladă şi încep s-o ridice.

Într-adevăr, e neaşteptat de grea — fiind, fără îndoială, plină cu apă sărată. Însă dacă cineva s-a obosit s-o dea cu smoală, de ce-a făcut o treabă de mântuială?

— Îmi rup spatele pentru un gunoi aruncat peste bord.

— Chiar vrei să auzi membrii altui echipaj cum se laudă că au ridicat la bord o ladă plină cu pietre de opal?

— Hopa sus!

Lada se izbeşte cu putere de scândurile covertei, după care se răstoarnă. Nu încape îndoială că apa a pătruns înăuntru, însă ceva mai greu se mişcă, cu un pleoscăit, înainte şi înapoi — ceva mare.

— Deschide-o, atunci!

Gaius apucă un cuțit, înfigându-i vârful în locul în care capacul întâlneşte colțul lăzii, sub dâra lipicioasă de smoală. Lemnul crapă. Îşi ridică piciorul şi apasă pe mânerul cuțitului pentru a-l înfige şi mai mult, de parcă ar împinge tăişul unei sape într-un pământ tare. Capacul lăzii se sparge, iar apa năvăleşte pe punte. Iar odată cu apa, din interiorul lăzii se prelinge şi o mână — albă, subțire, nemişcată. Toți cei prezenți fac un pas îndărăt.

— Neptuno has ago gratias meo patrono, şopteşte Nonus în barbă. Qui salsis locis incolit piscolentis…[30]

— Şi dacă nu e un om? întreabă Nikolaos.

— Ce, eşti copil, Nikolas? intervine şi Mettius. Fă-ne tuturor o favoare şi ține-ți limbuța-n gură.

Gaius înfige cuțitul în colțul opus al lăzii. Capacul acesteia se desface complet şi cadavrul unei femei se revarsă pe punte odată cu apa rămasă. Trupul înfăşurat într-un giulgiu îmbibat cu apă este plin de vânătăi, însângerat. Nasul femeii e zdrobit. Nikolaos scoate un geamăt de băiețel înfricoşat. Ceea ce se petrece nu se potriveşte cu niciunul dintre scenariile pe care şi le-au făcut mai devreme. Apoi Mettius se apleacă şi culege de pe jos un sac de pânză pe care ceilalți nu l-au zărit. Îl spintecă cu cuțitul de parcă ar fi vorba de pântecele unui iepure. Monede de aur zornăie pe puntea udă. Să fie nişte tetradrahme? Habar n-au. Nu au mai văzut niciodată galbeni de o asemenea valoare. Mettius îşi dă capul pe spate şi scoate un urlet ca de lup, toți ceilalți simțind schimbarea de atitudine. Sunt, fără excepție, nişte oameni săraci. Cu toții poartă câte un cuțit la cingătoare, iar pe mare accidentele se pot petrece când nu te aştepți.

— Aruncați-o peste bord, spune Mettius.

Nimeni nu face vreo mişcare şi nu scoate o vorbă.

— Acum nu mai este nimănui de folos.

Korax, însă, ține în mână un pergament pe care l-a scos din sacul aruncat pe jos de Mettius.

— Nikolaos?

Nikolaos îi ia pergamentul din mână. Pe el scrie ceva — în greceşte, limbă pe care, cu puțin efort, o poate desluşi. Cerneala s-a întins peste tot, dar scrisul încă poate fi citit. Colegii lui de echipaj sunt analfabeți. Dacă îşi va pune rapid mintea la treabă, va putea inventa un mesaj care să-i ajute pe toți să ajungă, vii şi nevătămați, în port.

— Citeşte, filosofule, spune Mettius în timp ce culege galbenii de pe jos, unul câte unul.

Mesajul este atât de neobişnuit, încât gândul de a rosti ceva diferit i se şterge lui Nikolaos din minte: „…şi folosiți aceşti bani ca să-i oferiți o înmormântare demnă de fiica unui rege“.

Mettius îi smulge pergamentul din mână, îl rupe în patru şi aruncă bucăţile peste bord.

— Ce contează cine e? spune el ridicând în aer două fişicuri de galbeni şi ţinându-le între degetele mari şi arătătoare. Iată ce contează, continuă el şi se uită, pe rând, în ochii tuturor celorlalţi, ca să se asigure că i-au înţeles mesajul.

Îşi vâră monedele în buzunar, după care îl apucă pe Nikolaos de bărbie.

— Ce-am găsit noi în ladă?

— Am găsit cadavrul unei femei.

— Atât de isteţ şi totuşi atât de nătâng, spune Mettius, dându-i lui Nikolaos o palmă peste faţă şi apucându-l din nou de bărbie. Deci, ce anume am găsit noi în ladă, băiete?

— Se mişcă, se aude glasul lui Nonus.

Mettius îi dă drumul lui Nikolaos. Cu toţii îşi coboară privirile. Femeia tresare, apoi se rostogoleşte, tuşind şi vărsând fiere şi apă de mare pe punte. Mettius se apleacă şi o apucă de braţ.

— Haideţi s-o aruncăm peste bord înainte ca nişte pişăcioşi ca voi să înceapă să aibă mustrări de conştiinţă.

În momentul în care Nikolaos îl loveşte, Mettius a ridicat-o deja pe femeie, ţinând-o de subsuori. Băiatul nu e prea voinic, iar lovitura lui, dată ca în joacă, nimereşte aiurea, însă este îndeajuns de puternică pentru ca bărbatul ceva mai solid să-şi piardă echilibrul, scăpând femeia din braţe şi lovindu-şi faţa de copastie. Gaius culege femeia de pe jos şi o târăşte sub umbrar. Nikolaos nu are niciun plan. Pur şi simplu, nu-şi mai poate controla furia adunată în trei ani de umilinţe continue. Îşi scoate cuţitul de la cingătoare şi-l înjunghie pe Mettius în spatele coapsei. Mettius scoate un geamăt. Korax şi Nonus schimbă priviri, apoi se uită la Gaius. Este evident ce trebuie să facă în momentul acela, însă au nevoie să se încredinţeze că responsabilitatea va cădea pe umerii tuturor.

Mettius nu se poate ridica în picioare.

— Ajutați-mă!

Nikolaos îşi ridică din nou cuțitul, însă ceilalți bărbați îl trag într-o parte. El şi-a jucat deja rolul. Cei doi îşi vâră câte o mână sub picioarele lui Mettius şi trag în acelaşi timp, astfel încât victima să se rotească peste osatura pupei, ajungând în apă. Mettius se răsuceşte şi se prinde de cârmă. Korax îşi scoate propriul cuțit, făcându-l pe Mettius să-şi desprindă degetele înainte să-i fie retezate.

— Vâsliți! răcneşte Korak.

Nikolaos înşfacă o vâslă. Nonus înşfacă o vâslă. Mettius se zbate în apă. Nu ştie să înoate. Nikolaos şi Nonus fixează ramele în furcheți, se aşază pe bancă şi încep să vâslească cu putere. Gaius întinde o prelată peste femeia udă.

— Aurul este la mine! strigă Mettius, ridicând una dintre monede şi râzând, de parcă ar fi urmat să vopsească iadul în roşu pe cheltuiala lor.

Korak întinde la loc vela. Mettius se scufundă o clipă, numai ca să reapară, pentru ultima dată, la suprafață. Apoi se face nevăzut.

Foştii lui tovarăşi se află la o oră de port, având astfel răgazul pentru a pune la punct detaliile poveştii pe care o vor spune: cum căpitanul lor şi-a legat de gleznă o greutate din plumb înainte de a păşi peste bord. Pare de crezut ca un om atât de obidit să-şi reverse, în cele din urmă, mânia asupra lui însuşi. În plus, nimeni nu va pune niciun fel de întrebări, cu atât mai puțin văduva lui, cu toate că le-ar fi plăcut să-i fi putut oferi acesteia un galben sau doi, ajutând-o astfel cu niscaiva de-ale gurii pentru copii.

Fiecare dintre ei renunță la câte ceva uscat de îmbrăcat. Femeia tremură şi nu poate vorbi, însă trăieşte. Niciunul n-a mai dat ochii cu cineva de os regesc şi nu s-ar fi aşteptat să vadă pe cineva de rang înalt într-o stare atât de jalnică. Soția lui Pericle din Tir, aşa scria în pergament, însă ei nu vor putea spune nimănui acest lucru, altminteri ar fi posibil să-şi facă apariția cine ştie cine, întrebând ce s-a întâmplat cu galbenii din sac. Femeia arată

de parcă ar fi pierdut un nesfârşit meci de box împotriva unui oponent mult mai puternic. Să fi fost vorba de o pedeapsă — sau de o greşeală? Să fi fost familia — sau duşmanii — cei care îi făcuseră asta? Bărbaţii par că trăiesc un basm: au pescuit o prințesă din apa mării, preț de un minut au fost mai bogați decât ar fi putut visa vreodată, au ucis apoi un om, după care au redevenit săraci. Pierderea pare a fi un fel de recompensă pentru curmarea unei vieți, însă galbenii aceia le vor sclipi în vise pentru tot restul vieții.

În Roma antică, formula desemna „împărtăşirea apei şi a focului“, aceasta simbolizând împărțirea între soți a resurselor precum şi transferul proprietăților (dotei) soției către soț (în lb. lat. în orig.).

În lat. în orig.: „Priveşte, [Taliarche,] cum alb tot de zăpadă, / Stă [muntele] Soracte, troienelor azi pradă“ — fragment din Odele lui Horațiu, Cartea I/9.

Joc de strategie, pentru două persoane, popular pe tot cuprinsul Imperiului Roman.

Marsyas — personaj (satir) din mitologia greacă, jupuit de viu pentru că a îndrăznit să-l provoace pe zeul Apollo la o întrecere muzicală.

Citat din piesa de teatru Frânghia (lat. Rudens) a dramaturgului roman Plaut.

Şarpele

Uneori, trec zile întregi în care Pericle uită că are o fiică. Poate că aşa e mai bine, de vreme ce orice gând legat de ea este imediat însoţit de amintirea odăii pline de sânge şi a scenei în care lada aceea este bătută în cuie şi azvârlită în mare.

Cleon suferă văzându-şi prietenul atât de abătut şi se simte dezamăgit că nu mai pot sta de vorbă aşa cum o făceau odinioară. Fără vulcani, fără leviatani. Sentimentele Dionyzei sunt mai complicate, aşa cum se întâmplă întotdeauna cu femeile. Ea este mai inteligentă şi mai iscusită decât soţul ei, însă n-a primit niciodată o sarcină care să-i pună în evidenţă talentele. Prin urmare, se vede nevoită să se prefacă supusă şi să acţioneze recurgând la tot felul de subterfugii. Nimeni n-ar recunoaşte asta cu glas tare, însă ea a cârmit corabia căminului regal prin cea mai cumplită furtună. În acel cotlon al propriei minţi care nu funcţionează nici după regulile raţiunii, nici după cele ale convingerilor, ea crede că Pericle a fost deopotrivă salvatorul oraşului şi răsplata ei personală. Apoi, bărbatul acesta i-a fost răpit. Acum însă a venit înapoi însurat, văduv, distrus, însoţit de un copil născut odată cu propria ei fiică. Universul îşi bate joc de ea.

Cât despre Marina? Dacă nu are parte de un tată, o are pe Lychorida. Pare de la sine înţeles că dădaca va rămâne o vreme aici, după care, de îndată ce prinţul se va însenina puţin, se va îndrepta către Tir împreună cu fetiţa primită în grijă. Femeia nu este întrebată ce părere are despre toate acestea. În general, rareori i se cere părerea. Lychorida are cincizeci de ani. Şi-a dobândit libertatea în Pentapolis. Dacă ar mai sta un an, ar putea să administreze o mică fermă, împreună cu sora şi cumnatul ei. Mai demult, se vedea bătrână, cum avea să-şi îngăduie micile plăceri ale vieţii, învăţând să-şi petreacă timpul după voie şi făcându-şi prieteni, cum avea să-şi confecţioneze propriile haine, să cultive nuci şi smochini, să crească orătănii, să privească asfinţituri de soare şi să se culce odată cu găinile. Acum nu-şi mai face speranţe. Astfel de înţelegeri nu sunt niciodată puse pe hârtie, iar a le pomeni unor noi stăpâni de vechi obligaţii este ceva de

neînchipuit. Există însă compensații. Nu mai este nevoită să spele rufe murdare şi să poarte grija unui unchi incontinent, cu mintea dusă, în cine ştie ce magherniță îndepărtată. A trecut de vârsta la care trupul ei putea fi abuzat fără oprelişti de bărbații tineri din clasele superioare. A prins cu adevărat drag de această copiliță care şi-a pierdut la naştere tocmai părintele de care ar fi avut nevoie. Tot mai mult, Marina este considerată a fi perechea lui Phoebe, ceea ce o plasează pe Lychorida într-un fel de cerc magic. Se simte în siguranță, nu suferă de frig, este bine hrănită. Câte femei de vârsta şi condiția ei se pot lăuda cu asemenea lucruri?

Cum nu se primeşte niciun răspuns din Tir de la tatăl lui Pericle, după un răgaz diplomatic, Cleon compune o a doua scrisoare, presupunând că prima s-a rătăcit pe drum. Un răspuns rapid venit de la unul dintre pretorii din Tir lămureşte ce s-a întâmplat: „Regele nu a luat în considerare trimiterea unui răspuns la ultima voastră scrisoare, fiind afectat de prelungita absență a fiului său. Oricum este bolnav şi îi e tot mai rău pe zi ce trece. Aşadar, vă scriu în nume propriu şi fără ştiința regelui. Mă tem că zilele îi sunt numărate. Prin urmare, vă rog să faceți în aşa fel încât prințul să revină acasă cu prima ocazie“.

Pericle nu se arată mişcat nici de iminenta moarte a tatălui său, nici de faptul că îi va succeda acestuia la tron, însă datoria şi uzanțele îl obligă să facă gesturile necesare. Călătoria aceasta a fost amânată vreme de trei ani. Acum este hotărât s-o facă. Îi roagă pe Cleon şi pe Dionyza să aibă grijă de Marina. Fetița reprezintă o povară de care el nu are nevoie, cei doi prieteni ai săi sunt nişte părinți mai buni decât ar putea fi el vreodată şi numai Dumnezeu ştie ce se va alege de un copil atât de mic în anarhia care va cuprinde Tirul dacă el nu va reuşi să domolească şacalii care fără îndoială se vor aduna în jurul cadavrului tatălui său.

Corabia Şarpele, cu tot cu echipajul de la bord, îi este oferită în dar. Măcar atâta lucru pot face pentru prietenul lor, crede Cleon, cu toate că nu-şi poate alunga sentimentul că darul reprezintă un preț rezonabil pentru alungarea unui nor întunecat din propria minte, în particular, şi de deasupra palatului său, în general.

Pericle face un efort şi îşi ia rămas-bun de la fiica sa. Dezinteresul său fățiş legat de ea se vede din faptul că trebuie să fie călăuzit către încăperea cu

vedere spre a treia curte a palatului, locul în care micuța îşi petrece cea mai mare parte a zilei. Acum stă pe un covoraş din blană neagră de oaie, aşezată pe un scăunel care se balansează înainte şi înapoi, odată cu mişcările ei agitate. Tălpicile curbate, din lemn lăcuit, ale acestuia, imită siluetele unor elefanți. Dădaca stă aplecată peste ea, zăngănind nişte boabe de mazăre vârâte într-un tub închis, de bambus. Pericle se simte uşurat să constate că fiica reginei şi dădaca acesteia se află şi ele în odaie. Prezența lor îl va ajuta să-şi justifice atitudinea ceremonioasă pe care o va avea la întâlnire.

Se uită în ochii dădacei. Lychorida. Tocmai şi-a adus aminte cum o cheamă. Se teme că dacă îşi va îndrepta privirea către copil, dacă îi va rosti numele, un organ vital îi va exploda în piept.

— Mă întorc la Tir. Tatăl meu e pe moarte. Mă tem că în haosul care cu siguranță se va stârni…

De ce a venit aici şi nu a plecat, pur şi simplu? Îşi doreşte cumva ca această bătrână să-l dezlege de păcate?

— Tovărăşia mea nu este bună pentru nimeni. Nu-mi doresc ca apropiații mei să pătimească din pricina propriilor mele suferințe.

Mărturisirea pe care tocmai a făcut-o îl surprinde. De ce îi spune toate aceste lucruri unei sclave? Nu contează. În zori va pleca.

— Oceanul va fi pentru mine un fel de carantină.

Se imaginează navigând mai departe, trecând pe lângă rada portului din Tir şi îndreptându-se către insula Kythira, spre Siracusa, strecurându-se printre Coloanele lui Hercule. Apoi va coti spre nord, se va avânta în apele Atlanticului şi va continua să călătorească spre locul în care se termină hărțile şi încep ghețurile.

Pe Lychorida o supără răceala lui şi se teme ca nu cumva el să-şi dea seama de asta. Este pentru prima dată în luna care se încheie că prințul se află în aceeaşi încăpere cu fiica lui. Nici măcar acum nu suportă s-o privească pe Marina. De fapt, el nu se uită la nimic. Ochii îi sunt goi. Supărarea ei se risipeşte. Nu are pe cine să fie supărată. Acesta nu este bărbatul care a

plecat din Pentapolis. Arată ca un cadavru — chircit, golit de sânge, cu sufletul uscat. Ar putea intra într-o încăpere şi nimeni n-ar întoarce capul după el.

— Voi pleca…

Plecarea prinţului nu este anunţată. Cleon nu vrea să ofere publicului ocazia să se holbeze la un om cândva măreţ, acum distrus. Nu are loc niciun fel de ceremonie. O ploaie neobişnuită pentru această perioadă a anului însoţeşte despărţirea. Dacă pe chei nu s-ar afla cuplul regal şi gărzile acestuia, ai putea spune că tocmai se retrage de la post un diplomat oarecare sau că la bordul corabiei care tocmai ridică ancora se află o încărcătură de faianţă colorată îndreptându-se către oraşele de coastă ale Egiptului. Pescăruşii fac zarvă şi ţopăie. Un bărbat musculos, cu bustul gol, porţionează un ton cu satârul. Trei marinari marocani joacă arşice sub o velă cârpită întinsă pe câteva vâsle.

— Am fost un oaspete plicticos şi nerecunoscător.

— Am avut parte de oaspeţi mai răi decât tine, spune Dionyza, însă nimeni nu are chef de glume.

Cleon îi făgăduieşte că se vor purta cu Marina ca şi cum ar fi propria lor fiică.

— Îmi pare atât de rău, îi vorbeşte Pericle cerului.

— Nu ştiu ce am putea spune ca să facem această despărţire mai uşoară. Nu putem decât să-ţi urăm drum bun.

Toată lumea se simte uşurată în momentul în care Pericle se întoarce cu spatele, iese de sub prelată şi se îndepărtează prin ploaia măruntă. Un câine fără stăpân sperie un cal care se cabrează şi nechează undeva în spatele micului grup de oameni. Prinţul păşeşte pe pasarelă. Un mic balans în locul în care aceasta refuză să stea sprijinită de pavaj. O mică uşurare provocată de acest amănunt care pare să simbolizeze părăsirea pământului dur şi necruţător. Căpitanul îl întâmpină cu un salut. Piele smeadă, bătută de soare şi de vânt, un singur dinte de aur şi un zâmbet pieziş. Khalid. O palmă

întinsă lipită de piept şi o temenea abia schițată. Niciun indiciu referitor la caracterul personajului. Pericle a pierdut abilitatea de a judeca alți oameni. Se apropie de copastie şi priveşte oraşul. Un fluier dă semnalul de plecare. Frânghii sunt derulate de pe cabestanele de pe chei şi aruncate marinarilor aflați pe covertă şi care aşteaptă să le prindă. Pasarela este retrasă, iar pilotina este legată de prora, zece vâslaşi fiind pregătiți să tragă corabia prin gura îngustă a portului în această zi aproape complet lipsită de vânt. Carena este împinsă cu ajutorul unor prăjini, fiind îndepărtată de tampoanele din cânepă care mărginesc cheiul.

Ar trebui să-şi fluture mâna în semn de salut? Cu siguranță, asta l-ar face să semene cu un copil. Însă a nu face niciun gest ar fi dezagreabil. Se pregăteşte să ridice o mână când Cleon şi Dionyza se întorc cu spatele şi încep să se îndrepte spre trăsură, patru curteni păşind alături de ei pentru ca prelata să le rămână deasupra creştetelor. Vâslaşii nu mai pierd vremea şi cârmaciul începe să incanteze cântecul care menține ritmul lopeților.

Prințul pleacă acasă.

Îi va lua paisprezece ani să-şi dea seama că acesta a fost cel mai nesăbuit lucru pe care l-a făcut vreodată.

De îndată ce trag la mal, Gaius şi Nikolaos se apucă să descarce coşurile, iar Korax şi Nonus o conduc pe femeie la deal, către casa doctorului. Acesta nu este un doctor adevărat, însă posedă mai multe cărți, ceea ce în mica aşezare de coastă reprezintă o calificare suficientă. Cei doi nu pomenesc nimic de aurul pe care l-au găsit doar ca să-l piardă, dar întreabă politicos dacă vor putea afla veşti despre starea femeii. Bătrânul Kerimon le promite că peste câteva zile va lăsa un mesaj la căpitănia portului. Le porunceşte sclavilor să învelească bolnava în nişte pături curate, uscate şi îşi ia la revedere de la cei doi pescari dându-le cămaşa plină de sare, vesta, scufia din lână şi cizmele în care a fost adusă femeia.

De fapt, ea nu are nevoie de un doctor. Vânătăile i se vor vindeca de la sine. Nasul zdrobit va înceta într-o bună zi s-o mai doară. Ceva important s-a

frânt însă în mintea ei, ceva ce nu se va vindeca de tot niciodată. Vreme de multe zile nu va fi în stare să doarmă şi chiar şi atunci când va reuşi să închidă pleoapele, somnul nu-i va fi adânc, ea ştiind că se va trezi în timpul nopții, captivă din nou în acel sicriu plutitor. Ori de câte ori pătrunde în vreo odaie strâmtă sau într-o mulțime compactă, inima va începe să-i bată cu repeziciune, va simți cum transpiră prin toți porii, i se va face rău şi va respira cu greutate. Va lăsa întotdeauna uşile deschise, iar dacă cineva le va trânti în urma ei, Chloë va izbucni în lacrimi. Nu va păşi niciodată înăuntrul vreunei peşteri, al unei pivnițe sau al unui tunel. Peste mulți ani, va fi de acord să călătorească pe mare, însă experiența va fi dureroasă şi nu o va repeta. Se va simți cu adevărat în largul ei numai în aer liber, scăldată în lumina soarelui, departe de țărm. Chiar şi atunci va trăi momente de panică oarbă, care o vor copleşi din senin şi fără nicio explicație.

Deschide pentru prima oară gura ca să vorbească abia spre sfârşitul celei de-a treia zile. Îi mulțumeşte lui Kerimon pentru bunătatea pe care i-a arătat-o, rugându-l să le transmită aceleaşi mulțumiri şi pescarilor. Îşi cere iertare că nu-i poate spune nimic despre felul în care a ajuns aici. Este şi nu este o minciună — deopotrivă. A fost odată o fiică a unui rege care s-a măritat cu un prinț, iar cei doi se iubeau nespus de mult. Totul s-a petrecut cu-atâta amar de vreme în urmă, undeva departe şi nimic nu poate lega prințesa aceea de femeia care stă acum, aici, pe terasă, sub bolta de viță.

— Numele meu este Emilia, spune ea.

S-a aflat pe mare cel mult două zile, însă i-a fost îndeajuns ca să poată sparge cochilia în care a stat închisă dintotdeauna. Acum este un om de rând. Viața e plină de neprevăzut, iar ea nu mai poate lua nimic de bun. Tot ce mai are la dispoziție sunt zilele care pot fi risipite sau prețuite, aşa grele cum sunt ele uneori. Faptul că păşeşte pe pietre calde, uscate este ceva bun, pâinea proaspătă pe care o mănâncă e bună, apa curată, rece, pe care o bea, este de asemenea bună. Dacă l-ar întâlni acum pe prințul acela, ce i-ar putea ea oferi lui? Ce i-ar putea el oferi ei? Iar copilul? Cel mai greu îi este să se gândească la asta: de fiecare dată când o face, simte un gol în stomac care o doare la fel de tare precum chinurile facerii care au fost cât pe ce s-o ucidă. Nici măcar nu ştie dacă pruncul a supraviețuit. Dar dacă trăieşte, acesta va fi dezmierdat şi cocoloşit şi nu va avea nimic în comun cu Emilia, doar dacă

va trece şi el prin acelaşi cerc de foc care te dezbară de privilegii şi de infatuare. Dar cine ar vrea să i se întâmple aşa ceva cuiva? Şi cu atât mai puțin propriului copil. Mai bine că prințesa Chloë e moartă pentru toți: pentru copil, pentru soț, pentru ea însăşi.

Este o seară friguroasă de noiembrie. În lumina oblonită a camerei mari[31], trupul lipsit de viață al unui bărbat zace într-un pat, partea de jos fiindu-i acoperită, din respect, cu un cearşaf. Ramuri de chiparos şi de brad împodobesc uşile. Treisprezece oameni înveşmântați în togi întunecate stau de jur împrejurul patului. Două femei tinere se află chiar lângă cadavru, de o parte şi de alta a acestuia. Aerul este atât de nemişcat, încât fumul care se înalță din cele două cățui este subțire şi poposeşte la înălțimea capetelor celor prezenți. Apoi un medic se apropie, făcând fuioarele să se rotească precum vălătucii şi să formeze câțiva norişori. Cu multă băgare de seamă, medicul întoarce capul bărbatului într-o parte, apoi înfige uşor o țepuşă scurtă, ivorie, în ceafa defunctului, încredințându-se că nimeni dintre cei prezenți nu surprinde acest gest în aparență revoltător. Mortul nu reacționează, iar rana sângerează doar puțin. Medicul extrage țepuşa, acoperă mica gaură cu un tampon şi reaşază capul bărbatului în poziția inițială. Face câte o plecăciune discretă, doar din cap, către fiecare dintre cele două femei, apoi se retrage. Cea mai bătrână se apleacă să sărute bărbatul pe buze. Gestul este mai degrabă formal decât tandru. În încăpere se lasă o tăcere stânjenitoare, care este întreruptă într-un sfârşit de un bărbat obez, de vârstă mijlocie, care rosteşte cu glas tare numele bărbatului mort. Un bărbos cu pielea zbârcită, cafenie, şi cu mâini tremurătoare rosteşte cu glas tare numele celui mort. Alți doi bărbați rostesc cu glas tare acelaşi nume. Cele două femei sunt ultimele persoane care îşi unesc vocile în această incantație generală. La început, nu se face simțit prea mult entuziasm, însă odată ce vocile individuale se armonizează cu murmurul comun, acestea capătă greutate şi încărcătură emoțională, fără să devină poate chiar o lamentație țâşnită din adâncul inimii — ci mai degrabă un sentiment exprimat cu glas tare. Surorile tac, iar ceilalți le urmează rând pe rând exemplul. Sora mai mare spune în şoaptă:

— Conclamatio est.[32]

Patru sclavi voinici, proaspăt ferchezuiți, bărbieriți la sânge şi care până atunci stătuseră nevăzuți prin colțurile încăperii, ridică bărbatul din pat, aşezându-l pe jos aşa cum acesta a fost luat în brațe şi întins de moaşă în ziua în care şi-a făcut apariția pe această lume. Un preot îngenunchează. E bătrân, iar picioarele îi sunt înțepenite. Îndepărtează dopul unei sticluțe şi îşi varsă puțin ulei pe primele două degete ale mâinii drepte, apoi miruieşte fruntea bărbatului mort. Îşi mai toarnă ulei şi unge şi pieptul defunctului. Mirosul este dulce şi cleios, nepotrivindu-se cu cel de tămâie. Terebint şi cardamom. Astupă la loc sticluța şi e ajutat să se ridice din nou în picioare.

Bărbatul mort este apoi înveşmântat într-o togă nouă. Ritualul ar putea fi greoi şi comic, însă sclavii au mai făcut asta de atâtea ori, încât totul se transformă într-un fel de spectacol. După ce termină, urmează o scurtă pauză, de parcă sclavii ar aştepta să fie apreciați cu un rând de aplauze. Trupul bărbatului este împodobit cu o coroană, un iscusit aranjament floral prins cu sârme care-i este vârât sub capul ridicat cu un gest scurt, ca să nu se bălăngănească.

Preotul îngenunchează din nou. Mortul va avea nevoie de un obol cu care să plătească, altfel va rămâne de-a pururea pe mal, privind cum legiuni întregi de morți sunt trecuți cu pluta către casa lor veşnică. Doar că fălcile bărbatului refuză să se lase deschise. Preotul se apleacă, sperând să-şi găsească o poziție mai bună — în zadar însă. Cadavrul este la fel de țeapăn pe cât a fost defunctul pe vremea când era în viață. În alte împrejurări, preotul ar fi putut răsuci lama unui cuțit între dinții mortului, pentru a putea strecura pe acolo o monedă, ca într-o puşculiță, însă nu poate risca să-i facă un astfel de lucru unui rege. Trebuie să găsească rapid o soluție. Dă în lături toga, pentru a dezgoli pieptul bărbatului. Mulțimea din spatele lui începe să se foiască neliniştită. Preotul aşază obolul pe sternul bărbatului, stratul lipicios de ulei făcându-l să nu alunece — apoi acoperă moneda rearanjând faldurile togii, după care îşi aşază, una câte una, palmele deasupra, sperând că a făcut toate aceste gesturi cu suficient aplomb pentru a sugera că ele reprezintă o versiune oficială a ritualului rânduit.

Îşi îndreaptă spatele, îşi încrucişează mâinile în față, aşteaptă ca toți cei prezenți să fie atenți, apoi rosteşte:

— Rex mortus est.

Chiar în largul Tirului, Şarpele este interceptat de o şalupă arborând culorile regale. Dacă trupeşul funcţionar e şocat să vadă cât de schimbat este Pericle, asta nu îi afectează în niciun fel comportamentul. Bărbatul îşi exprimă condoleanţele pentru moartea soţiei prinţului. Pericle simte din nou acea greutate în stomac care îl sâcâie ori de câte ori cineva rosteşte numele lui Chloë — încă o confirmare a faptului că tragedia a fost aievea.

— Mă tem că trebuie să vă dau şi alte veşti proaste.

Pericle a ajuns prea târziu. Tatăl lui a murit cu numai o zi în urmă.

— Dar locuitorii cetăţii încă nu au aflat. Ştiu doar că regele este foarte bolnav. Secretul ar putea fi păstrat până mâine-dimineaţă, însă nu mai mult.

Pericle îşi îndreaptă privirea către oraşul încadrat de hotarele portului. Arhitectura copilăriei lui — templul dedicat Atenei, lungul zid de susţinere, cupola turnului din est, în care se ascundea împreună cu maimuţa Kremnobates. Acum el este regele acestui oraş. Cândva, acest lucru i s-ar fi părut cât se poate de firesc. Acum însă, gândul că este mai-marele tuturor locuitorilor din Tir i se pare ridicol. Consilierul cel trupeş nu are dreptate. El a revenit pe meleagurile natale cu o întârziere de ani întregi. Tatăl lui începuse să sădească zâzanie între oameni înainte ca Pericle să ridice ancora. Pare de necrezut ca între timp să se fi preschimbat într-un tămăduitor al rănilor. Doar zeii ştiu ce urmează să se dezlănţuie. Pericle va păşi pe un adevărat câmp de luptă. Are nevoie de sfetnici, are nevoie de dregători, de trupe loiale, de cunoştinţe. Este complet nepregătit pentru cea mai dificilă sarcină pe care viaţa i-a pus-o vreodată în cârcă. De ce nu şi-a făcut niciun plan? Trebuie să fie din cale-afară de precaut. Dacă va călca greşit, vor muri oameni — şi din nou va fi vina lui.

— Vă recomand să vă îndreptaţi către palat incognito. Veştile referitoare la boala gravă a tatălui dumneavoastră au stârnit sentimente puternice. Siguranţa dumneavoastră este grija mea de căpătâi. Mă tem că demnitatea va trebui să aştepte puţin.

Pericle este dus la țărm cu barca şi apoi zorit să urce într-o trăsură închisă. În agora s-a adunat deja o mulțime. Soldații au înconjurat templul dedicat Proserpinei. Gloata a incendiat o dugheană. Negustori de peşte, brutari, căruțaşi. Două trupuri zac prăvălite lângă o troacă, aidoma unor cerşetori adormiți. Aerul trosneşte aşa cum se întâmplă înaintea furtunilor cu tunete şi fulgere. O statuie reprezentându-l pe bunicul lui a fost dărâmată de pe postament şi apoi împroşcată cu noroi şi excremente. În tot acest timp, fantoma lui Chloë călătoreşte împreună cu el în trăsura închisă. Pericle va sta de vorbă cu surorile lui. Cei de acelaşi sânge cu el sunt singurii oameni pe care se poate baza în clipele acestea. Surorile lui îi vor spune în cine poate avea încredere. Trebuie să se gândească la oraş ca la o corabie. Trebuie să-şi imagineze că la bordul acesteia mocneşte o revoltă.

Trăsura trece cu iuțeală pe lângă o mulțime zgomotoasă, aşteptând veşti în afara palatului, apoi pătrunde pe o poartă mică, situată îndărătul zidului principal şi folosită îndeobşte pentru mărfuri, sclavi şi gunoaie. Urmându-l pe sfetnicul cel corpolent şi încadrat de două gărzi, Pericle străbate bucătăriile. În vreme ce trece prin ele, câteva capete se înclină în direcția lui, însă ceea ce îi sare cu precădere în ochi sunt chipuri uimite şi priviri goale. Poate că oamenii pe lângă care trece nu văd decât un demnitar necunoscut, însoțit de o gardă militară sau poate că îl recunosc pe tânărul acesta, însă îl disprețuiesc pentru lunga lui absență; ori poate că aşteaptă, precauți, înainte de a se hotărî cui anume i se vor supune.

Încăperile palatului sunt străbătute de un vuiet slab, oceanic, pe care el nu şi-l aminteşte şi care îl umple de nelinişte. Înțelege despre ce este vorba abia în clipa în care ajung lângă o fereastră aflată la al doilea cat al clădirii, cu vedere spre curtea centrală, cea de-a patra latură a acesteia deschizându-se către peluzele ornamentale ce se întind între clădirile principale şi zidul nordic. Zona a fost transformată într-o tabără militară, găzduind între o mie şi două mii de soldați înarmați. Se zăresc şapte şiruri de corturi, cai şi chesoane, butoaie cu apă aşezate sub forma unor turnuri; un câmp de sulițe înfipte cu cozile în pământ sclipesc precum firele de iarbă după ploaie. Pericle simte miros de bălegar şi de piele. Nechezat de cai, răcnete şi zgomot de metal lovindu-se de metal — toate acestea pierzându-se în larma generală. Pericle se opreşte locului. Soldații care îl însoțesc se opresc şi ei. Nu vrea să se facă de râs întrebând ce se petrece.

— Ar fi bine să continuăm să mergem, spune sfetnicul.

Grupul de bărbați străbate Sala Scuturilor şi coridorul pe a cărui marmură cu nervuri albastre, învârtejite, zăcea el în copilărie, imaginându-şi că înoată precum un peşte din adâncurile oceanului. Este călăuzit în susul ultimului şir de trepte şi introdus în sala de consiliu prin uşile mari, duble, cu ţâţânile lor încovoiate, din alamă, şi cu decorațiunile lor complicate reprezentând şerpi împletiți şi şoimi plutind în tării. În clipa următoare, care pare neaşteptat de lungă, se simte deopotrivă salvat şi umilit. Surorile lui stau înşirate una lângă cealaltă la capătul mesei la care tatăl lor obişnuia să facă spume la gură, izbind-o cu pumnul. Nuc lăcuit, intarsii în zigzag, de sidef, decorându-i marginile. Nimeni nu se ridică în picioare, nimeni nu-i spune „rege“, nimeni nu pare să poarte doliu. Oare se află în pericol? Nu se aştepta la asta.

Ennia se ridică şi se apropie de el. Surorile lui au devenit femei. De ce ar trebui să se simtă surprins? Oare, în absența lui, timpul ar fi trebuit să încremenească?

— Frate, bine ai venit!

Tonul vocii ei este înțepat şi oficial.

— Am fost cu toții foarte abătuți să auzim cumplita veste, iar mai târziu vom putea acorda poveştii tale atenția pe care o merită, însă pentru moment aceasta trebuie lăsată deoparte.

Pericle şi-ar dori să existe cineva care să-i poată spune ce se petrece de fapt, însă în clipa în care se imaginează cerând acest lucru pe un ton oțărât, aude glasul tatălui său, ceea ce-l face să-şi reconsidere atitudinea.

„Ia o gură de aer. Fii cu băgare de seamă. Arată-te binevoitor.“

— Îmi cer iertare pentru sosirea mea întârziată.

— Mai degrabă ai ajuns prea devreme.

Cea care a rostit aceste cuvinte este Corinna.

— Eşti o pacoste de care ne-am fi bucurat să nu avem parte.

Ennia îl bate pe umăr.

— Pesemne că eşti obosit de pe drum, îi spune. Poate că te-ai simți mai bine dacă…

Corinna i-o retează abrupt:

— Trebuie să fie de față.

Îi aruncă fratelui ei o privire de cremene, pregătită să-i audă răspunsul.

— Presupun că te-ai simțit uşurat aflând vestea morții tatălui nostru.

Deodată, Pericle simte nevoia să ia apărarea bătrânului. Aruncă o privire de jur împrejurul său. Gărzile înarmate care l-au însoțit până acolo au rămas în picioare în dreptul uşilor.

— Nu avem vreme pentru amabilități diplomatice, spune Corinna, fără să-şi abată privirea. Oamenii mai şi mor.

— Eu am plecat ca să scap de tatăl nostru. Îmi imaginam că acest gest ar fi trebuit să fie îndeajuns de grăitor.

— Unii dintre noi nu şi-au permis un astfel de lux.

Este jucat pe degete. A fost jucat pe degete înainte să afle că jocul a început.

— Ia loc, îl îndeamnă Ennia.

Diodoros se ridică, oferindu-i lui Pericle scaunul lui. Sau acesta să fie Pleuron? Unul dintre generalii tatălui său. Nu-şi poate aminti numele lor, însă aşteptase ziua în care ar fi urmat să le dea ordine. Scaunul se află aproape de capul mesei, dar nu în capul mesei. În timp ce se aşază, se adună şi spune:

— Are cineva de gând să-mi spună ce se petrece?

Corinna tace câteva clipe, cumpănind în minte o întrebare nerostită:

— Lykomedes adună trupe în vederea unei lovituri de stat.

Lui Pericle acest nume nu-i spune nimic.

— O treime din armată va fi de partea lui, o treime se află staționată aici, la palat, iar ultima treime va aştepta să vadă din ce direcție va bate vântul. Au loc răzmerițe. Oamenii se folosesc de frământările generale pentru a plăti polițe vechi. Situația se va înrăutăți rapid dacă nu se va face ceva în această privință. Eu şi sora mea ne vom prezenta astăzi în fața oamenilor ca să anunțăm moartea tatălui nostru şi ca să le oferim o alternativă la dictatura militară. Ne-ar fi de mare ajutor dacă nu te vei arăta şi dacă nu ai tulbura şi mai mult apele. Zvonurile referitoare la tine te-au precedat, iar felul în care arăți nu le contrazice defel.

Pericle îşi dă acum seama că sfetnicul care îl aşteptase în şalupă nu venise să-l întâmpine, ci să-l ascundă. Paisprezece bărbați cu chipuri de granit se uită la el. Sunt nerăbdători, iar loialitățile lor nu sunt de vânzare. A fost o vreme în care el ar fi putut păşi în această încăpere preluând comanda asupra tuturor celor prezenți. A fost o vreme în care ar fi putut păşi în orice încăpere preluând comanda asupra tuturor celor prezenți. N-a crezut niciodată în Parce. Tu însuți îți croieşti viața: observi care sunt posibilele căi de urmat şi o alegi pe cea mai avantajoasă. Acum Pericle îşi dă seama că aceasta este o iluzie de care suferi când drumul care ți-a fost deja ales este unul prielnic. Însă când acesta coteşte către nişte zone mai întunecate, mai anevoioase, înțelegi în cele din urmă că ceea ce ai crezut că este slăbiciunea altora nu e defel slăbiciune — este, pur şi simplu, felul în care lumea e alcătuită.

Pericle ia loc pe scaun. În mijlocul mesei stă întinsă o hartă. Pe suprafața acesteia se zăresc mai multe pietricele, indicând probabil aşezarea garnizoanelor — la barăci, la hipodrom, în port. Pe masă se mai află două funduri de lemn cu pâine, măsline şi halva — toate neatinse.

Un alt general de-al tatălui său, al cărui nume Pericle de asemenea nu şi-l mai aminteşte, i se adresează Corinnei:

— Promițând reduceri de taxe veți da, în ochii lor, dovadă de slăbiciune. Şi nici măcar nu vă vor crede. Îşi vor imagina că e o făgăduială deşartă.

— Lykomedes nu le oferă nimic în afara unor idei vagi referitoare la glorie şi patriotism, spune Diodoros.

— Şi faptul că el este bărbat.

— Oferiți-le posibilitatea de a face negoț şi stabilitate. Toți cei care contează vor înțelege acest mesaj. Gloria şi patriotismul sunt nişte răsfățuri pe care ți le poți îngădui abia după ce ți-ai hrănit copiii şi ți-ai asigurat un acoperiş deasupra capului.

Iată o perspectivă la care Pericle nu s-ar fi gândit niciodată. Se simte stânjenit dându-şi seama că, dacă s-ar fi aflat în locul surorilor lui, n-ar fi făcut altceva decât să întruchipeze o versiune mai puțin încrezătoare, mai incompetentă a propriului tată. Se ridică în picioare şi anunță că se va retrage. Atmosfera din încăpere se mai destinde. Cele două gărzi fac un pas în față. Corina le porunceşte:

— Lăsați-l să plece.

Sfetnicul cel corpolent îşi face imediat apariția lângă el.

— Vechiul apartament al Domniei Voastre a fost pregătit.

Este escortat afară din încăpere. Discuția se reia de îndată ce Pericle păşeşte peste prag.

Acum stă la fereastra camerei sale. S-a născut într-o încăpere aflată la capătul coridorului din apropiere. Camera copiilor se găseşte la o aruncătură de băț. Limete tăiate pe jumătate plutesc într-un vas cu apă de pe masă. Lângă el sunt cârnați, tămâie şi două girafe sculptate în fildeş. Încă poate simți panica sufocantă care l-a alungat de acolo, însă nu mai are energia necesară să se lupte cu ea. Îşi doreşte să se poată ascunde în cămara din spatele bucătăriei şi să mănânce rahat şi salep. Doar că Mustafa, bucătarul, a murit cu mulți ani în urmă, iar tatăl lui a pus ca maimuța Kremnobates să fie sugrumată atunci când a şterpelit o bucățică de mâncare din mâna

Enniei. Este destul de convins că soldații nu-i vor permite să se ducă în cupola turnului dinspre răsărit. Se simte atât de neajutorat, încât nu are nici măcar energia să se înfurie. O frescă acoperă peretele aflat de cealaltă parte a mesei. Prinderea lui Briseis. Incendierea corăbiilor. Sinuciderea lui Aiax.

Un scorpion mic străbate pervazul încins al ferestrei. Odăile lui se află în partea din spate a palatului. Nu aude nimic, nu poate zări trupele adunate, fumul înălțându-se, insurecția — doar reşedințele opulente ale neguțătorilor avuți, vălurindu-şi acoperişurile după forma dealurilor.

Eşti învățat de mic că a fi rege este un lucru natural şi etern, linia succesorală fiind un amplu arc de cerc ce se bolteşte deasupra capetelor oamenilor, pornind dintr-un trecut imemorial, îndreptându-se către un viitor incert şi oferind unui oraş protecție şi un țel de urmat. În realitate însă, este o grandioasă piesă de teatru, doar o convenție, precum banii sau onoarea — iar dacă o majoritate decide că nu mai este de acord să repete vechea poveste, convenția se năruieşte. Şi din acel moment, nu mai există cale de întoarcere. Un om nu poate să creadă din nou odată ce vălul a fost înlăturat.

Pe hornurile mai înalte se zăresc cuiburi de berze, pete albe de găinaț acoperind țiglele din jur.

Arză-ar toate! Nimic nu mai contează. Dacă acest oraş n-ar fi existat, dacă pe meleagurile acestea nu s-ar fi aflat decât iarbă mediteraneeană şi coconari, crabi-păianjeni şi pescăruşi cu spatele negru, precum şi eternele, nenumăratele valuri… oare lumea ar fi fost mai bogată — ori mai săracă?

În cealaltă parte a palatului, surorile lui se ridică de la masă împreună cu generalii şi cu sfetnicii şi se duc să-şi transmită mesajul poporului.

Angelica doarme în fiecare zi tot mai mult şi arareori se dă jos din pat. Uneori stă în fotoliul de lângă şemineu. Nu-şi mai face apariția în bucătărie sau în sufragerie. În continuare nu vorbeşte. Nu mai citeşte, nu mai desenează şi nu se mai uită la video. La început, a fost nevoie să se străduiască să înainteze pe acest tărâm străin. Acum îi este mai uşor.

Probabil că la mijloc e conştiinţa faptului că a mers prea departe şi că i-ar fi mai greu să facă acum cale-ntoarsă decât să continue. Sau poate că e vorba despre adâncimea hăului întunecat care o trage către el cu tot mai multă forţă, pe măsură ce distanţa se micşorează, iar puterile ei secătuiesc.

Philippe este convins că va ceda foamei tot mai acaparante după două zile, după patru, după o săptămână — însă devine evident chiar şi pentru el că Angelica are nevoie de ajutor medical. Dacă ar apela însă la un asemenea ajutor, ar apărea riscul ca fiica lui să fie dusă într-un loc în care ar putea spune lucruri pe care le vor regreta amândoi. Se va îngriji de ea acasă, aşa cum a făcut-o dintotdeauna. Se va dedica trup şi suflet acestei sarcini. Vor îmblânzi furtuna, aşa cum au mai îmblânzit şi alte asemenea furtuni.

Îi spune că îi va oferi orice îşi doreşte numai să înceteze să-şi mai facă rău în felul acesta, să înceteze să le mai facă rău tuturor celor din jur. O roagă pe Dottie să prepare felurile de mâncare pe care le prefera Angelica în copilărie — chifle cu somon afumat, tiramisu, crochete de peşte, pere coapte cu cremă de vanilie. I le duce în odaie şi le lasă pe măsuţa de lângă fereastră. Până şi mirosul o îngreţoşează pe Angelica — dulceaţa, grăsimile, prezenţa fizică a mâncării. Este aceeaşi greaţă pe care o simţea atunci când călătoreau peste hotare, iar ea zărea şanţuri pline cu zoaie sau ologi cerşind pe marginea drumului, etalându-şi cioturile dezgolite. Momentele în care lumea dezvăluia privirii prea multe lucruri.

Philippe o roagă pe Dottie să stea de vorbă cu fiica lui. Dottie se aşază lângă pat. Din nou Angelica zâmbeşte, ţinând-o de mână şi din nou este greu de ignorat senzaţia că, în pofida sănătăţii ei tot mai precare, Angelica este cea mai puternică dintre ele.

Dottie îl confruntă pe Nikki. Dacă nu vor spune ceva cuiva din afara familiei, atunci vor deveni complici, atât din punct de vedere legal, cât şi moral. Întrebarea „Din ce motiv a încetat Angelica să vorbească şi să mănânce?“ rămâne fără răspuns. A pune acum această întrebare ar însemna ca ei să admită că ar fi trebuit să o ridice cu multă vreme în urmă. Nikki spune că va face ceva, poate doar ca să pună capăt unei conversaţii nespus de stânjenitoare pentru ea şi poate că preţ de vreo jumătate de oră, ea chiar crede că va face ceva, însă lucrează pentru Philippe de prea multă vreme şi s-a deprins să trăiască într-o lume în care problemele dificile sunt

transferate în sarcina cuiva plătit să se ocupe de astfel de treburi, diferența fiind aceea că Nikki nu dispune de banii necesari ca să plătească pe cineva capabil să rezolve problema curentă.

Nikki nu doarme două nopți la rând. De fiecare dată când îşi îngăduie să aţipească, este bântuită de nişte imagini pe care le-a tăinuit, vreme de mulți ani, în spatele unei uşi ferecate — însă nu imaginile în sine o îngrozesc atât de mult, ci faptul că, revăzându-le, nu face absolut nimic. De câteva ori stă cu telefonul în mână, aude tonul de apel țiuind continuu. Pe cine ar putea să sune? La un spital? Poliția? Vreun medic generalist local în evidențele căruia Angelica nu a fost niciodată înregistrată? Compune o scrisoare de demisie, invocând faptul că o rudă apropiată s-a îmbolnăvit grav. Îi lasă scrisoarea lui Hervé şi ia o mie de lire sterline din mărunțişul din casă, o sumă atât de mică încât nutreşte speranța că nimeni nu-i va observa dispariția în confuzia creată de propria plecare. Conduce până la Manchester şi bate la uşa unui frate pe care nu l-a mai văzut de cinci ani. Îşi vinde maşina şi îşi ia o slujbă temporară ca recepționeră la un spital. Nu mai află nicio veste despre Philippe şi Angelica până în ziua în care amândoi apar pe prima pagină a ziarelor care se distribuie în toată țara.

În alte împrejurări, Hervé ar fi găsit o înlocuitoare pentru Nikki şi i-ar fi comunicat acest lucru lui Philippe abia în clipa în care ar fi rezolvat problema, însă îi e imposibil să o înlocuiască pe Nikki şi nu are de gând să rezolve această problemă. Este începutul sfârşitului şi Hervé e curios să vadă cum se va desfăşura, de parcă ar urmări episodul final al unui serial de televiziune.

Angelica a slăbit douăsprezece kilograme. Trupul ei mai conține foarte puțină grăsime. Nu mai părăseşte patul, în afara momentelor în care se deplasează, cu mişcări încete, către toaletă şi înapoi. Respiră greu. O dor încheieturile. Cei din jur au impresia că devine tot mai confuză, însă ei îi este tot mai limpede că Darius se va întoarce de îndată ce va înțelege semnificația iubirii şi a pierderii acesteia.

Hervé cheamă un doctor particular ale cărui date de contact i-au fost oferite, cu câțiva ani în urmă, prin amabilitatea unui prieten bogat al lui Philippe. Prețul este exorbitant, însă atunci când îşi face apariția la reşedință, doctorul tratează întreaga situație cu sânge rece. Numele lui este Kellaway. Un

bărbat proaspăt bărbierit, scund, cu o înfățișare care nu se evidențiază prin nimic, purtând ochelari şi răspândind un miros discret de mobilă de epocă lăcuită. O consultă pe Angelica în vreme ce Hervé stă într-un colț al încăperii, iar Philippe la fereastră, privind coțofanele care țopăie între peluză şi copaci. „Trei pentru o fată“[33] — nu aşa era?

Angelica se comportă de parcă doctorul nici nu s-ar afla acolo. Este greu de spus dacă atitudinea ei e jucată sau dacă reprezintă un simptom al stării ei tot mai precare. Medicul spune pe un ton din care nu răzbate nimic:

— Carevasăzică, s-a decis că pacientul nu poate fi dus la spital.

De parcă decizia ar fi fost luată de Dumnezeu însuşi. Kellaway îşi vâră mâna stângă într-o mănuşă de cauciuc subțire, albastră.

— Spuneți-mi ce se poate face, îi cere Philippe, însă Kellaway nu este unul dintre angajații lui, indiferent cât de mult a fost plătit.

— Haideți să nu sărim direct la concluzii, spune el.

Îi ia pulsul Angelicăi. Îi ascultă inima. Îi ascultă plămânii ciocănindu-i toracele. Îi face un fund de ochi.

— Catabolism. Corpul ei digeră muşchi şi alte țesuturi pentru a proteja inima şi sistemul nervos. În plus, este foarte deshidratată, spune doctorul atingând pielea uscată, crăpată, de pe cotul stâng al fetei. Suferă şi de candidoză oro-faringo-esofagiană.

Philippe are o tresărire. Kellaway îi trage fetei aşternuturile.

— Iritații ale pielii, însă fără edeme. Bănuiesc că pacienta manifestă şi o anumită recalcitranță, aşa că îmi e greu să stabilesc cât este de conştientă.

Spunând aceasta, medicul pocneşte din degete în dreptul feței Angelicăi, apoi deasupra capului ei.

— Răspunde însă la zgomote şi la voci.

Kellaway o ciupeşte de braț de parcă ar fi vorba de o bucată de carne.

— Şi răspunde la stimuli dureroşi, aşa că pentru moment nu sunt foarte de îngrijorat. Cu toate acestea, este pe cale de a se îmbolnăvi grav, o criză cardiacă fiind îngrijorarea noastră cea mai mare. Vă voi trimite o asistentă medicală. Îi vom face perfuzii cu electroliți, pentru rehidratare. Credeți că va trebui să fie legată de pat? întreabă el întorcându-se către Philippe, însă acesta dă pur şi simplu din umeri.

Philippe este deopotrivă mulțumit şi speriat de felul în care bărbatul din fața lui se ocupă de întreaga situație.

— Dacă va fi necesar, îi vom introduce un tub naso-gastric ca să-i putem administra hrană lichidă.

Doctorul îşi scoate mănuşa şi o aruncă lângă stetoscop, în servieta lui neagră, de contabil.

Philippe priveşte de la fereastră cum Hervé îl conduce către Volvo-ul verde parcat discret, în capătul îndepărtat al dreptunghiului acoperit cu pietriş. De îndată ce maşina pleacă, se întoarce din nou cu fața către Angelica, simțind duritatea acelei lupte interioare dintre iubire şi ură. Dacă moare? Iar în spatele acestei întrebări se află întrebarea geamănă, nerostită şi mai întunecată decât prima: dar dacă trăieşte?

Kerimon este o gazdă mărinimoasă. Şi el a eşuat cândva pe țărmul acestui oraş — în cazul lui, după ce tovarăşii lui, senatori, au murit în Samaria, în timpul unei lovituri de stat. A fost lipsit de compania unor oameni având acelaşi statut social vreme de mulți ani şi, cu excepția unui singur episod sângeros despre care nu spune nimic şi ale cărui detalii Emilia le va afla mai târziu de la Drusilla, cea mai în vârstă dintre sclavele domestice, Kerimon deapănă încontinuu poveşti: despre copilăria lui şi despre veştile venite din oraş, aflate din documentele pe care este rugat să le scrie şi să le descifreze pentru cei analfabeți sau pentru cei care nu au învățat să socotească. Îi povesteşte Emiliei despre moartea timpurie a ambilor lui părinți şi despre unchiul patern care l-a bătut zilnic până când mătuşa maternă l-a răpit în toiul nopții, despre cum a crescut în locuința unchiului

său matern, în vreme ce Allectus schimba mai multe slujbe de funcționar de-a lungul Golfului Persic. Îi povesteşte despre micile minuni ale oraşului în care trăiesc — fiul pescarului născut fără degetele de la picioare şi care posedă darul divinației, femeia care a fost văduvă vreme de şapte ani şi care s-a remăritat cu o lună înainte ca soțul ei dispărut pe mare să-i calce din nou pragul, bărbatul care a lăsat mica lui avere moştenire unui cal.

Kerimon se apropie de şaizeci de ani şi e un bărbat încovoiat, cu o față de câine plouat şi care obişnuieşte să scape obiecte din mână şi să se izbească de mobila de prin casă. Nu manifestă niciun fel de interes sexual în privința Emiliei. Îi sucesc însă capul mai mulți bărbați tineri a căror atenție nu este niciodată lipsită de un dram de băşcălie. Deține o bibliotecă bogată — „O tristă părticică din ceea ce am avut cândva“ — şi se dedică trup şi suflet grădinii întinse de-a lungul mai multor terase coborând spre râul care se varsă puțin mai încolo în port. Din când în când, la vilă îşi face apariția câte un călător cărunt, care aduce cine ştie ce răsad smuls din pământ undeva la capătul lumii şi care este răsplătit cu sume de bani pe care alții le cheltuiesc pe cornaline sau pe granate — rubarbă montană, un arbust callistemon, o magnolie perenă, tot felul de cactuşi cu țepi periculoşi… Uneori, în loc să se mulțumească să-şi coordoneze sclavii, se aşază el însuşi în genunchi, săpând pământul cu degetele.

Emilia se gândeşte din când în când la ziua în care a fost salvată. În sacul acela se aflau bani. Dacă i-au luat pescarii, asta înseamnă că le-au fost de mai mult folos lor decât i-ar fi putut fi ei. Unul dintre bărbați avusese de gând s-o arunce peste bord. Apoi, tovarăşii lui l-au aruncat pe el peste bord. Cu siguranță s-a înecat. Emiliei îi este dificil să subsumeze toate aceste fapte conceptelor de „bine“ şi de „rău“. Ce ştie ea despre istoriile care au stat la baza lor? Ce se poate şti, în general, despre istoriile care duc la momentul prezent? Ea a păşit afară din viață. Nu mai are în ce să investească. Acum vede asta cu limpezime. Fiecare om locuieşte o altă lume.

Simte nevoia să fie de ajutor, să facă ceva cu propriile mâini. Aşa că Drusilla o învață să țească. Activitatea aceasta are darul de a o calma: felul în care — odată ce ai căpătat o anumită îndemânare — trupul tău începe să execute diversele operațiuni fără interferența minții. De data aceasta, este o

elevă bună, mai grijulie, mai răbdătoare. Țese o cuvertură în dungi diagonale portocalii şi albastre.

Din când în când, Kerimon o surprinde plângând. În astfel de momente, se simte stânjenit. Aduce o pătură şi i-o pune pe umeri, de parcă suferințele ei ar fi fost pricinuite de frig. Se aşază lângă ea şi nu rosteşte nimic. Uneori, Emilia se uită la el şi observă că şi bătrânul plânge, însă nu-l întreabă niciodată dacă o face din pricina ei sau din motive personale.

La patru sau cinci săptămâni după sosirea ei, unul dintre tineri îl loveşte pe Kerimon în cap înainte de a fura un pandativ cu rubin şi două cupe de argint. Emilia îl găseşte pe bătrân în odaia lui, stând pe podea, o tăietură însângerată brăzdându-i scalpul aproape pleşuv. Ochiul drept îi este umflat şi vânăt. Emilia îi curăță rana, după care îl ajută să ajungă la banca din piatră aflată într-un colț al grădinii, acolo unde rugii de viță-de-vie aruncă umbre bălțate. Pune aceeaşi pătură inutilă în poalele bătrânului, se aşază lângă el şi îi citeşte din Argonautica[34].

᾽Αρχόμενος σέο, Φοι˜βε, παλαιγενέων κλέα φωτω˜ν μνήσομαι …

Cu tine începând, Phoebus, descrie-voi faptele celor din vechime care la a regelui Pelias poruncă cârmit-au iscusit construita corabie Argo prin gurile Pontului şi printre Stâncile Symplegades, într-a lânii de aur căutare…

Toamna lasă loc iernii. Au trecut trei luni de la ziua în care a fost salvată, iar Emilia se simte cuprinsă de neliniște. Are nevoie de mişcare, de un țel în viață, de responsabilități, are nevoie să se implice în orice fel de ocupație care să o pună în legătură cu alți oameni. Doar că niciuna dintre abilitățile ei nu are cine ştie ce căutare la capătul acestui drum în care fiecare femeie țese, iar Kerimon a acaparat deja piața traducerilor de documente cu caracter legal şi a scrierii scrisorilor. Dar unde ar putea pleca — şi de ce ar face-o? Îi este drag Kerimon. Acesta a primit-o în casa lui cu brațele

deschise, într-un moment în care pierduse totul. Şi, aşa cum Emilia a avut cândva nevoie de el, aşa are şi el acum nevoie de ea. De când a fost bătut, umblă ca un boşorog temător să nu cadă din picioare. Ei nu-i surâde ideea de a-l lăsa să trăiască singur.

Una dintre distracţiile sale este să se plimbe pe dealurile din spatele oraşului, dealuri de care aceşti oameni ataşaţi de mare par în general neinteresaţi. Se bucură de liniştea singurătăţii şi îi place ideea că se poate îndrepta în orice direcţie, fără să o poată opri cineva. Adoră libertatea absolută a acestor momente. Într-o după-amiază, se întoarce la vilă pe un drum sinuos pe care nu l-a mai urmat niciodată, ocazie cu care nimereşte peste un templu părăsit, dedicat cândva Dianei, însă aflat acum într-o stare deplorabilă. Patru coloane sprijinind un portic şi o singură încăpere îndărătul zidului din spate. Fosta preoteasă a murit cu ani în urmă, îi va spune Kerimon mai târziu, iar oamenii locului sunt adepţi — chiar dacă sceptici — ai lui Neptun, prea căliţi în lupta cu intemperiile ca să pună în rugăciuni mai mult decât o încredere superficială.

Plimbările îi poartă paşii către acelaşi loc. Nu este cel mai frumos colţ de natură, aflându-se la răspântia a nu mai puţin de cinci drumuri de căruţe, folosite suficient de mult pentru ca pământul să se noroiască, însă nu suficient pentru a descuraja buruienile. Două staule din bârne lăsate să putrezească, copaci şi tufe cât vezi cu ochii, o panoramă aproximativă a celui mai sărăcăcios cartier al acestui oraş oricum sărăcăcios, alte dealuri şterse undeva în fundal. După frontonul templului, se află un şir de cuiburi de rândunică. Probabil că templul a început să se surpe înainte ca preoteasa să-l fi părăsit. Picturile sunt cojite şi decolorate de soare, lichenii acaparează treptat zidurile, iniţiale scrijelite de copii şi îndrăgostiţi stau săpate în tencuială, în vreme ce constructorii din oraş au început deja să şterpelească pietrele mai uşor de dislocat. Doar că ea simte că aparţine acestui loc într-un fel pe care nu l-ar putea exprima în cuvinte. Poate că însăşi natura nicidecum excepţională a locului este lucrul cu care rezonează ea de fapt.

Kerimon nu mai are niciun protejat tânăr, iar proiectul promite să o ţină pe Emilia în vilă pentru aproximativ încă un an, aşa că se arată de acord să plătească lucrările. Doi bărbaţi îşi asumă rolurile de pietrar, constructor, ţiglar şi tencuitor. Nu sunt meşteri, însă unul este harnic, iar cel beţiv este în

cele din urmă înlocuit cu fiul bărbatului harnic. Frescele sunt restaurate de un pictor de figuri de galion şi firme de magazine. Opera lui nu este remarcabilă, însă personajele realizate au un soi de robusteţe neşlefuită şi cu siguranţă atrag privirea. Iat-o pe Diana, cu un câine mare la picioare, vânând împreună cu însoţitorii ei. Iat-o pe Diana asistând la o naştere. Iat-o pe Diana într-o pădure, înconjurată de animale sălbatice greu de distins, unul dintre acestea părând să fie rezultatul încrucişării unui bursuc cu o iapă. Iat-o pe Diana impunându-şi autoritatea asupra unui rege din trecut imposibil de identificat.

Emilia nu devine niciodată o preoteasă în adevăratul sens al cuvântului. Mai degrabă, îşi va da ea seama mai târziu, în ochii locuitorilor oraşului a devenit un fel de preoteasă cu multă vreme în urmă, înainte să descopere, din întâmplare, templul acela. Încă de când a venit, a căpătat o aură supranaturală — femeia pescuită din mare, moartă, apoi nemoartă, femeia despre care nu se ştie nimic şi care nu ştie nimic despre sine, femeia care se plimbă singură pe dealuri şi care locuieşte în vila înţeleptului, cuprinzând cu privirea toată suflarea oraşului.

Emilia îşi imaginează că oamenii vin să vadă rezultatul restaurării sau să se uite la femeia nebună care s-a înhămat la această sarcină ridicolă. Nu-şi dă seama că discuţiile pe care le poartă aceştia au în ele o doză de extraordinar şi probabil că şi asta le face atât de însemnate. Oamenii vorbesc despre copii care au murit de friguri şi despre tineri dispăruţi pe mare. Vorbesc despre fertilitate şi moşteniri, despre răni ale trupului şi ale sufletului. Ea stă şi ascultă. Iar faptul de a fi ascultat de o persoană atât de respectată, de cineva care nu aparţine întru totul acestei lumi, îi face să se simtă puţin mai puternici, mai în armonie cu o lume discordantă, puţin mai capabili să-şi rezolve problemele fără să apeleze la cine ştie ce intervenţie divină. Cei mai mulţi pleacă de acolo încredinţaţi că au primit nişte sfaturi înţelepte — pe care de fapt şi le-au dat ei înşişi. Poate că rugăciunea nici nu este altceva, atunci când ceremonialul şi teologia sunt lăsate deoparte: o nemişcare sobră, în care omul îşi vorbeşte, aproape în tăcere, sieşi.

Se oficiază căsătorii. Se organizează funeralii. Mici sacrificii sunt aduse zeiţei în altarul modest aflat în dosul porticului. Tăbliţe votive sunt atârnate pe peretele donariumului: nişte dale din ghips purtând nume scrise cu

stângăcie şi reprezentând bărci de pescuit, nou-născuți, cupluri despuiate, pluguri, animale domestice şi monede.

Cu întârziere, Emilia se surprinde gândindu-se la zeița al cărei intermediar întâmplător a devenit. Cloë nu le acorda zeilor prea multă considerație. Aceştia constituiau o familie numeroasă şi îndărătnică, ce stăpânea un regat învecinat, cerând un tribut regulat şi necesitând o atentă abordare diplomatică. Nici măcar în orele în care se aflase în sicriul plutitor nu invocase intervenția niciunuia. Acum însă? Devenită Emilia, Chloë şi-o imaginează pe Diana în pădurea din spatele templului, ținând arcul într-o mână, însoțită de câinii ei de vânătoare. Tot mai des, pe înserat, va zări fulgurant un fel de nălucă mişcându-se printre copaci şi, chiar dacă ştie că nu poate fi decât crupa vreunei căprioare, se simte cumva… împreună cu cineva, vegheată.

Îşi aduce aminte de povestea lui Acteon, care o înfricoşase în copilărie — în acea poveste, nepotul lui Cadmus vânează prin pădurile Kithaironului, ajungând în valea Gargafia, acolo unde o surprinde pe Diana îmbăindu-se într-un iaz limpede, umbrit, aflat într-un crâng sacru. Nimfele ei încep să țipe, însă nu reuşesc s-o acopere pe zeiță, aceasta fiind mult mai înaltă decât ele. Neavând nicio armă la îndemână, Diana împroaşcă intrusul cu apă, strigându-i: „Du-te şi răspândeşte, de vei putea, vestea că m-ai văzut despuiată“. Imediat, din capul lui Acteon încep să răsară coarne, gâtul i se lungeşte, urechile îi devin ascuțite, palmele i se preschimbă în copite, iar pielea într-o blană castanie cu pete albe. Câinii lui nu-şi mai recunosc stăpânul, văzând în fața lor doar un cerb înfricoşat. Încep să-l fugărească şi reuşesc să-l doboare la pământ. Încolțind animalul din toate părțile, pentru ca fiecare să aibă loc la ospăț, câinii îşi înfig adânc colții în carnea acestuia. Îngrozit şi înnebunit de durere, Acteon umple valea cu nişte răgete care nu sunt nici de om, nici de animal. Apoi nu mai scoate niciun sunet.

Povestea încă i se pare crudă şi nedreaptă, însă ea ştie acum că viața poate fi crudă şi nedreaptă. Poate că, în definitiv, există şi un pic de dreptate în faptul că un bărbat nevinovat devine victima supărării unei femei capricioase. Mitul, însă, are şi un alt tâlc, unul referitor la pericolele pe care le implică îndrăzneala de a privi în însăşi inima misterului. Întrebările duc întotdeauna la mai multe întrebări, care duc la şi mai multe întrebări. Nu

căuta crângul sacru. Mai bine rămâi cu ceata de vânători. Emilia se gândeşte şi la câinii aceia. Oare şi ei fuseseră, asemenea lui Acteon, cândva oameni? Oare Ovidiu n-a mai avut vreme sau cerneală ca să le spună şi acestora poveştile? Şi-i imaginează, sătui şi mânjiți de sânge, cum îşi caută stăpânul, trezindu-se dintr-odată abandonați, iar cuştile lor călduroase se află undeva departe şi noaptea se apropie cu paşi repezi.

Ea nu rosteşte niciodată numele Pericle, nici măcar în refugiul propriei minți. I se strecoară uneori în fața ochilor, iar atunci îl dă uşor la o parte. Nu cunoaşte numele fetiței lui Chloë. Poate că este mai bine aşa.

Iarna lasă loc primăverii. Dealurile încep din nou să miroasă a lămâiță şi a salvie. Apar muşețelul şi frăsinelul. Heliotropul şi gladiolele. Emilia zăreşte pescăruşi-albaştri şi, din când în când, câte o pupăză. Două ambarcațiuni se scufundă în timpul unei furtuni stranii. Nouă bărbați îşi pierd viața. O femeie rămâne chioară de un ochi după ce bărbatul ei bețiv o izbeşte în cap. O casă este lovită de fulger şi distrusă. Nouă perechi se însoară. Mor treisprezece oameni, cinci dintre aceştia fiind nou-născuți. Trupul unui adolescent este găsit în adâncul pădurii, la o lună după dispariție. Este prins un peşte monstruos, fiind mai mătăhălos decât şi-ar fi putut vreodată imagina oamenii locului. Trebuie să fie tractat până în port, acolo unde o mulțime de bărbați îl aduc pe plajă rostogolindu-l pe buşteni. Peştele are o expresie răutăcioasă, o gură prin care s-ar putea strecura un copil şi o piele cenuşie atât de netedă şi de lucioasă, încât îți poți zări în ea, înceţoşat, propriul chip. Părerile sunt împărțite: captura poate fi deopotrivă o binecuvântare sau ceva de rău augur, deşi toată lumea este de acord că o carne atât de delicioasă se găseşte rar. Cu toate acestea, doar o cantitate mică apucă să fie mâncată înainte ca leşul să înceapă să putrezească, răspândind în jur o duhoare atât de puternică încât, purtată de vânt, poate fi simțită la o distanță de câteva poşte. Între timp, peştele a devenit mai degrabă un fel de melasă decât un corp, însă trebuie neapărat să fie redat mării, ceea ce se şi întâmplă, vreme de mai multe săptămâni — lopată slinoasă şi împuțită după lopată slinoasă şi împuțită.

Primăvara lasă loc verii. Kerimon este tot mai plăpând, oboseşte tot mai uşor. Rămâne la fel de preocupat de grădina sa, însă nu mai taie lăstarii şi nu mai smulge el însuşi buruienile. Analfabeții şi cei care nu ştiu să

socotească se prezintă la vilă în continuare, dar după ce descâlceşte câte un testament prost însăilat sau câte o foaie de expediţie interminabilă, Kerimon simte uneori nevoia să doarmă, o oră-două, pe terasă. Dată fiind diferenţa de vârstă, ar putea fi tată şi fiică, însă în imaginaţia Emiliei ei seamănă mai degrabă cu două păsări aşezate pe un zid, cu doi cai stând lângă un gard. Se gândeşte la felul în care animalele se simt atât de bine unele în compania celorlalte, fără larmă, fără mofturi, fără explicaţii. Îl întreabă dacă nu crede că ar trebui să caute sfatul unui doctor dintr-un oraş ceva mai mare. El crede că doctorii sunt nişte şarlatani şi că felul în care ţi-ai trăit anii contează, nu câţi sunt la număr.

Toamna şi iarna, chiar aşa blânde cum sunt prin părţile acestea, îşi iau birul. Kerimon respiră cu tot mai multă greutate şi este adesea chinuit de o tuse care nu poate fi stăvilită decât de fierturile Drusillei, în care amestecă miere, genţiană şi lemn-dulce. Uneori moţăie în vreme ce Emilia îi citeşte. Nu mai poate sta întins pe timpul nopţii, aşa că e nevoie să-şi sprijine spatele de un morman de perne.

Emilia se ocupă de cea mai mare parte a hârtiilor aduse de oamenii care continuă să bată la uşa vilei. Această activitate se potriveşte perfect cu rolul pe care îl joacă ea la templu. Atâta tristeţe se revarsă din promisiuni nerespectate şi din plăţi neonorate, atât de multe tragedii lasă în urmă un adevărat haos birocratic.

Atât Kerimon, cât şi Emilia ştiu, deşi nu vorbesc niciodată despre acest subiect, că el va muri în primăvară. Kerimon se simte tot mai puţin în stare să o aline atunci când, în timpul zilei, o năpădesc amintirile, însă pentru Emilia, faptul că-i poartă de grijă bătrânului îi uşurează propria povară. El nu mai poate citi. Vederea lui a devenit lăptoasă, aşa că nu poate fi de mare ajutor nici în grădină. Viaţa lui stă sub semnul împuţinării.

În timpul ultimei sale luni de viaţă, Kerimon îi povesteşte despre lovitura de stat din Samaria, despre ziua în care a urmărit de la fereastra podului cum, unul câte unul, senatorii erau jupuiţi de gloata dezlănţuită, despre felul în care el însuşi a reuşit să scape îngropându-se sub mormanul de bălegar încărcat într-o căruţă mânată de un neguţător care îi era prieten şi despre faptul că încă mai are cicatricea pe i-a lăsat-o furca aceea înfiptă, inchizitorial, în balegă, la porţile oraşului. Ea îi povesteşte, în schimb,

despre Chloë şi Pericle şi despre copilul căruia nu i-a cunoscut nicicând numele sau sexul. Îi povesteşte despre lupta corp la corp, despre cununie, despre naşterea în largul mării şi despre momentul în care s-a trezit plutind într-o ladă bine sigilată.

În timpul ultimelor două săptămâni de viață, Kerimon devine tot mai confuz. Se crede Talmena. I se pare că tocmai călătoreşte pe Marea Azov. Vede elefanți. Deşteptați de zgomote la ore mici din noapte, cei din casă îl găsesc umblând în somn, mişcându-se cu o uşurință şi o energie de care n-a mai dat dovadă de ani de zile. Îl conduc apoi cu grijă înapoi în odaia lui. De cum se crapă de ziuă, bătrânul rămâne la pat. Întreabă de nenumărate ori de o pasăre scăpată din colivie, pe nume Autonoë, rugându-şi unchiul să nu-l mai bată. Are momente de luciditate, în care, uneori, pare înspăimântat. Alteori pare complet împăcat cu lumea. Într-o după-amiază, spune:

— Se pare că mă cam dau în spectacol cu plecarea mea de pe această lume. Trebuie că te simți epuizată.

Moare în timpul nopții, în grădină. Îl găsesc dimineața, ghemuit la rădăcina unui acacia. Drusilla bănuieşte că s-a trezit năuc, a ieşit afară, n-a găsit drumul de întoarcere şi a murit de frig, însă Emilia găseşte o cheie în vasul de lut din care ea îşi mănâncă în fiecare dimineață porția de pâine muiată în vin. Bătrânul trebuie să fi ştiut că aceea era ultima lui zi. Îi place ideea că nu moartea a venit să-l ia, ci că el s-a hotărât să-i iasă în întâmpinare.

Emilia găseşte cutia încuiată cu cheia. Aceasta conține hârtii care consfințesc transferul proprietății şi a averii către ea. „De parcă astfel de lucruri ar conta aici, în Ultima Thule“, i-a scris Kerimon în scrisoarea aferentă. „Ai fost o adevărată prietenă. Bucură-te de viață.“

Trupul îi este incinerat în fața templului. Mulțimea stă răsfirată în toate direcțiile, la umbra copacilor, astfel că pădurea pare să fi răsărit dintr-un câmp de oameni. Unul câte unul, bărbați şi femei urcă treptele porticului pentru a împărtăşi cu cei prezenți amintiri despre generozitatea defunctului. Emilia nu-i zăreşte pe niciunul dintre tinerii aceia care îşi făceau veacul în vilă în primele luni după sosirea ei. Aşteaptă până la sfârşitul serii ca mulțimea să se împrăştie. Se lasă întunericul, iar ultimii tăciuni încă dogoresc roşietici în rugul preschimbat acum într-o grămadă de cenuşă în

momentul în care o femeie se apropie ca să-i spună că mama ei a murit cu un an în urmă, însă ea încă se trezeşte în timpul nopții văzând-o pe bătrână cum stă la capătul patului. Emilia o ascultă. Viața a şi reînceput.

Oferă câte un cadou generos de despărțire sclavilor domestici care doresc să plece. Drusilla şi Hamda, una dintre femeile ceva mai tinere, hotărăsc să rămână.

Primăvara lasă loc verii. Căldura este de nesuportat. Un incendiu iscat în pădure ajunge suficient de aproape de templu pentru a înnegri toate coloanele situate la extremitatea sudică a acestuia. Multe dintre plantele din grădină mor. Cineva pătrunde în vilă pe timpul nopții şi fură un mic bust din marmură înfățişând-o pe Eurynome, precum şi un opaiț în formă de leu. Uşor ciobit, bustul reapare în grădină zece zile mai târziu. În aceeaşi zi, Emilia află că un tânăr a căzut de pe un acoperiş, găsindu-şi moartea. Nu are niciun sens să se întrebe dacă între cele două întâmplări există vreo legătură.

Vara lasă loc toamnei. Emilia citeşte câteva tratate de botanică împrumutate de la bibliotecă. Începe să refacă grădina. Nu s-a mai înhămat niciodată la o astfel de muncă fizică. Este surprinsă să constate cât de mult îi place pământul care i se vâră sub unghii şi pe care nu îl poate îndepărta complet niciodată. Se duce zilnic la templu. Rareori este singură. Înalță rugăciuni Dianei. Scrie contracte şi se străduieşte să îndulcească impactul scrisorilor care aduc veşti proaste.

Toamna lasă loc iernii. Zilele se scurtează. La asfințit, sunt trase obloanele şi se pun lemne pe foc.

Aceasta este viața ei. Simplă. Completă.

Aurul stă într-un mic creuzet atârnat deasupra unui foc mic, însă viu, care arde cu o flăcăruie albă într-un tub făcut din pietre stivuite. Metalul începe să clocotească şi să scuipe. Acum este suficient de fierbinte. Purtând nişte mănuşi groase, din piele, Hazhmek apucă matrița din lut cu cleştii lungi,

înnegriți, şi o ține deasupra focului. Matrița arată asemenea unei scoici cu valve foarte groase. În vârf există o gaură cât degetul mic al unui copil. În tot acest timp, Hazhmek îngână încetişor un cântec. Matrița se înnegreşte. Cântecul se încheie. Ridică matrița, o întoarce cu fundul în sus şi toarnă ceara lichidă înapoi în vasul aşezat pe focul mai mic şi mai domol. Lichidul translucid devine sidefiu şi se combină cu mixtura din care a provenit. Hazhmek reaşază matrița pe focul mai puternic şi prinde creuzetul cu aur topit de unul dintre cele două mânere lungi. Expiră încet, prelung, conştient că aurul este prețios, iar odată vărsat pe jos, ar fi foarte greu de recuperat. Cu mare grijă, Hazhmek roteşte mânerul şi o limbă subțire de metal lichid se varsă din ciocul mic în gaura şi mai mică. Continuă să toarne până când un bumb luminos de metal încins îşi face apariția la capătul de sus al găurii. Îndreaptă creuzetul, aşezându-l la loc peste flacără. Aşteaptă ca bumbul acela fierbinte să facă o crustă şi să se închidă la culoare, apoi aruncă matrița în vasul cu apă din spatele lui.

Îşi scoate mănuşile, îngână în şoaptă un alt vers al aceluiaşi cântec, după care scoate matrița din apă. O sparge izbind-o de o piatră, scoate metalul răcit, perie cele câteva fărâme de lut rămase, lustruieşte obiectul cu poalele vestei şi i-l oferă lui Pericle. O cataramă. În fundal se vede un copac simbolic. În prim-plan, un vânător tocmai a tras cu o săgeată. Aceasta este surprinsă în zbor, chiar pe mijlocul cataramei. În partea opusă, un mistreț pus pe fugă îşi suceşte gâtul, ținându-şi botul şi ochii căscați. Pericle n-a mai văzut niciodată un astfel de model. O clipă atât de scurtă, răpită timpului şi preschimbată într-un obiect din metal.

— E bine?

— Este foarte bine, într-adevăr. Cea mai bună dintre toate cele făcute până acum, răspunde Pericle, bătându-l pe umăr pe bărbatul care stă aplecat în fața lui.

Hazhmek ia catarama înapoi. Alege o pilă din rastelul cu unelte şi începe să fasoneze bumbul de aur format în locul în care s-a aflat gura matriței, acesta devenind fundul tolbei pe care o poartă vânătorul.

Pericle trece pe lângă căruțele aliniate la marginea taberei. Vor rămâne aici până când vremea tot mai caldă va aduce muştele-de-cal şi alte insecte

nesuferite care-i vor obliga să mute animalele în văile aflate la o altitudine ceva mai mare. Fumul se înalță ca nişte cozi de cai prin găurile din vârful celorlalte corturi. Simte miros de tocană de oaie. Aude chiotele şi țipetele copiilor, nechezaturile şi zurgălăii cailor priponiți, zgomotul hârşâit făcut de bărbații care-şi ascut armele. Femeile cântă în vreme ce cârpesc haine confecționate din postav şi din piele. Pericle ajunge la cortul mic pe care i l-au pus la dispoziție şi pentru care se simte deosebit de recunoscător. Este abia începutul primăverii, nopțile încă sunt aspre, iar călătoria a fost lungă şi friguroasă. Cămila lui se odihneşte ținându-şi picioarele ciolănoase sub burtă, pe patul de licheni de la baza micului crâng de pini. Cei trei cai de povară pasc iarbă. Pericle se aşază pe o buturugă şi priveşte în vale. Deasupra verdelui închis al pădurilor, munții din dreapta sunt albi. Vârful crestelor va rămâne înzăpezit toată vara. Primele flori sălbatice încep să-şi facă apariția printre firele de iarbă de pe cealaltă parte a râului. Cele roz şi cele galbene sunt întotdeauna florile care-l surprind cel mai mult — culori pe care nu le-a mai văzut din anul precedent şi de a căror existență încă se îndoieşte. Râul se revarsă. La vară va putea fi traversat sărind din piatră în piatră, însă acum arată ca o grămadă de zăpadă topită. Uneori, în zorii zilei, Pericle zăreşte bucăți de gheață plutind la vale. Chiar în fața lui, micul podiş lasă loc unui ocean de iarbă strălucitoare, primăvăratică, întinzându-se fără întrerupere până la linia orizontului. Un vultur bărbos se roteşte în tării. Pericle desface capacul vasului de fier aflat lângă buturugă şi scoate de acolo nişte telemea de iapă şi o bucată de cârnat uscat de capră.

Nu poartă căciula ascuțită, însă şi-a potrivit mantaua din blană de nevăstuică, jambierele din pâslă şi cizmele înalte. Părul îi este tuns scurt şi are o barbă deasă. Fața îi este arsă de soare şi brăzdată de mai multe cute fine. Din pricina degerăturilor, şi-a pierdut două dintre degetele mâinii drepte. Sub vestă, partea de sus a brațelor, pieptul şi omoplații îi sunt toate acoperite cu tatuaje, un desen înfățişând scene de vânătoare — lei ucigând nişte berbeci, un elan doborât la pământ de doi câini, un vultur plonjând asupra unui mic monstru fantastic. Azhana, cusătoreasa, a fost cea care le-a realizat, în timpul unei lungi ceremonii a cărei semnificație a rămas nedesluşită, enigmaticele detalii ale acesteia devenind şi mai enigmatice din pricina durerii şi a cânepei pe care femeia o ardea pentru a o domoli. Funingine, urină şi un ac din os — cea mai fără de cusur muncă de artizan. Acum, el este pe jumătate barbar.

A călătorit şi a făcut negoţ vreme de paisprezece ani. Cum oceanul l-a trădat, s-a îndreptat către uscat. A luat cu el doi sclavi, unsprezece cai, baloţi de pânză brodată, fructe uscate, saci din piele cu două rânduri de căptuşeală plini cu scorţişoară, nucşoară, anason stelat… Unul dintre sclavi a fost ucis, iar cinci cai, furaţi împreună cu bunurile lui cele mai căutate, într-o scurtă şi brutală încăierare pe ţărmul Mării Negre. Al doilea sclav şi-a făcut pierdute urmele pe străzile lăturalnice din Trapezus. O clipă, s-a gândit să se întoarcă în Tir, însă n-a vrut să renunţe la neguţătorie, o activitate care le asigură atâtor bărbaţi, absolut neremarcabili, pâinea cea de toate zilele, aşa că a folosit monedele cusute sub şaua calului pentru a cumpăra alte produse, continuând să călătorească spre nord-est.

I-a fost mai uşor de unul singur. S-a putut mişca mai repede, atrăgând mai puţină atenţie asupra sa. S-a putut bizui numai şi numai pe sine atunci când a păşit într-un oraş nou sau când a întâlnit pe drum alţi călători. Ştie să vorbească trei limbi. Putea fi oricine îşi dorea să fie la fiecare nouă întâlnire. A călătorit până în coloniile greceşti din vest, Odessus şi Apollinia. A călătorit până la Samarkand şi a călărit spre est prin Hindu Kush, străbătând Deşertul Taklamakan până la Tun Huang. A călătorit spre sud, ajungând în nişte deşerturi asupra cărora Imperiul Persan nu se mai întinde, şi spre nord, cu corabia, până la pădurea cea nesfârşită care n-a cunoscut niciodată vara. Acum se simte epuizat. A ales cu bună ştiinţă o viaţă în care rareori îşi poate îngădui să se odihnească şi în care trebuie să rămână neîncetat în gardă, ceea ce l-a slăbit, aşa că acum se simte şi arată mai bătrân. În ultima perioadă, a urmat un drum pe care îl cunoaşte bine, iarna prinzându-l în oraşul Paflagonia, pe ţărmul sudic al Mării Negre, iar vara la poalele munţilor Altai, acolo unde locuieşte şi face, an de an, negoţ cu aceleaşi familii şi cu locuitorii aceloraşi sate.

Acum a cumpărat pălării de fetru şi ciorapi de mătase. A vândut piei de tigru şi cercei. A cumpărat ambră uscată, carneol, boabe de piper şi scobitori din aur. A vândut pomezi şi prafuri pentru tumori, impotenţă, dureri de cap şi cufureală. A cumpărat statuete, reprezentând bărbaţi şi femei, făcute din coarne de cerb şi care pot primi numele unor vrăjmaşi, după care sunt aruncate în foc, abătând asupra acestora numai nenoroc. A încercat asta pe sine însuşi, dându-i unui astfel de omuleţ propriul său nume înainte de a-l arde, însă n-a resimţit niciun efect, asta dacă nu cumva

continuarea aceluiaşi stil de viaţă era deja un chin suficient de dureros. A făcut negoţ cu hărţi stelare din Chang-hey şi cu tratate de matematică ateniene. În timpul unor beţii solitare, a plătit femei să se culce cu el, însă rareori şi-a vărsat sămânţa, chipurile acestora preschimbându-se brusc în chipul lui Chloë, aşa cum Pericle l-a păstrat în memorie — sau, şi mai rău, în chipul imaginat al Marinei.

A asistat la operaţii în care vraci sfredeleau ţestele unor oameni pentru a le elibera de spiritele rele. A văzut cum soţia moartă a unei căpetenii era eviscerată şi umplută cu fân, muşeţel şi pătrunjel pentru a i se păstra trupul proaspăt până avea să poată fi îngropat într-un loc sacru. A văzut năvălitori dând buzna în tabere, pe timpul nopţii, aruncând torţe aprinse peste corturi şi legând bărbaţi de cai pe care îi puneau să alerge vreme de o oră, în cerc, pe un teren pietros, până când nu mai ştiai dacă bucata de carne târâtă pe pământ era om sau animal. Într-o zi, socotind complet greşit drumul de urmat, a fost nevoit să-şi sape culcuşul într-un troian şi, după ce a aprins un foc mic, a găsit că experienţa nu este tocmai neplăcută, cu toate că în dimineaţa zilei următoare a descoperit că doi dintre cei patru cai ai săi muriseră peste noapte. A văzut bărbaţi în stare să călărească în galop şi, în acelaşi timp, să slobozească din arc câte două săgeţi, ucigând o pereche de căprioare puse pe fugă. A fumat opiu, simţind apoi o beatitudine despovărătoare cum n-a mai simţit niciodată şi ar fi fumat mai departe dacă în orele ce au urmat nu l-ar fi vizitat demonii aceia.

Aude din când în când de existenţa unui oraş cârmuit de două surori. Unii cred că întreaga poveste nu este altceva decât o născocească. Cum ar putea nişte femei să conducă un oraş? Alţii cred că este vorba despre cumplita prevestire a unei nenorociri şi mai mari. Află poveşti despre cruzimea, dar şi despre mărinimia lor, încrezându-se la fel de puţin în ambele zvonuri. Mai interesant i se pare faptul că regimul lor nu este ameninţat nici din interiorul regatului, nici de peste hotare. Mai aude din când în când veşti despre fratele lor, Pericle din Tir, cel care ar fi trebuit să devină rege, însă şi-a pierdut minţile devenind cerşetor sau poate un discipol al lui Buddha, sau care a murit muşcat de un şarpe, ori care trăieşte hrănindu-se cu peşte şi cu apă topită în pădurea cea nesfârşită a septentrionului. Uneori, viaţa lui este descrisă ca o tragedie, alteori ca o comedie, iar alteori ca o poveste cu

tâlc. El o ascultă îndeajuns de mult pentru a nu stârni bănuieli, după care părăseşte focul de vreascuri şi se face nevăzut în întuneric.

În primii câțiva ani, e bântuit zi de zi de imaginea fiicei abandonate. Gândindu-se la ea, se mustră necontenit pentru gestul făcut, pentru laşitatea de care a dat dovadă. Încearcă să-şi îndulcească amărăciunea amintindu-şi că ar fi fost oricum un tată de toată ocara. Uneori, reuşeşte să se convingă pe sine însuşi că faptele lui au fost mărinimoase, un sacrificiu de sine care i-a îngăduit fetei să ducă o viață mai bună, dar astfel de momente sunt rare. În ultimii doi-trei ani, s-a gândit tot mai puțin la ea. Nu se mai simte stăpân pe propria viață. Trupul lui se strecoară, pur şi simplu, de la o întâmplare la alta. Nu se mai poate învinovăți pentru faptele făcute, aşa cum n-ar putea învinovăți un câine care ucide un iepure sau un cal bătrân care nu poate urca un povârniş abrupt, plin de grohotiş.

Astăzi însă totul urmează să se schimbe.

Se apropie înserarea, acel lung răgaz în care lumina din vale este muribundă, însă atotprezentă, culorile strălucind înainte să se estompeze. Îşi termină cârnatul şi bucata de brânză şi îşi scoate cizma stângă ca să-şi taie unghiile cu un cuțitaş ținut într-o teacă de pleu prinsă la cingătoare. Aude zgomot de tobe venind din spatele căruțelor şi bâzâitul de insectă al unei drâmbe. Caii lui se trântesc, în sfârşit, pe pământ. Nu trece nici măcar o boare de vânt. Acesta este momentul în care îl vede: un obiect întunecat conturându-se în albul apei înspumate.

Este una dintre fetele din sat, nu încape nicio îndoială. Probabil că s-a jucat cu prietenii ei undeva în susul râului şi a alunecat în apă. Pericle se ridică în picioare şi începe să alerge, străduindu-se să țină pasul cu trupul luat de apă. Îi zăreşte brațele ridicate. Prin urmare, încă e în viață.

— Hei! strigă el, ştiind însă că fata nu l-ar putea auzi în vuietul acela năvalnic. Hei!

Pericle poartă o singură cizmă. Curentul o duce pe fată mult prea repede la vale. Îşi loveşte degetele de la picioare de o piatră ascunsă printre ierburi. Abia mai târziu va băga de seamă că două i s-au rupt, aşa că în săptămânile ce vor veni, va putea să călărească, dar nu să şi umble. Fata se prinde de o

piatră, reuşind o vreme să-şi oprească înaintarea. Acum este momentul ca Pericle să-i sară în ajutor. Dacă va ezita, fata va fi târâtă până la cascadă, iar el va fi nevoit să o apuce pe un drum ocolit pentru a coborî povârnişul acela stâncos care mărgineşte câmpia din vale. Până ar ajunge din nou pe malul râului — dacă între timp fata nu-şi va fi zdrobit capul de vreun bolovan — trupul ei ar fi înghiţit cu totul de apă şi nimeni nu i-ar mai putea sări în ajutor. Se gândeşte la Marina. Şi fata aceasta este fiica cuiva. Aleargă până la râu, păşind în apa puţin adâncă de lângă mal, dar înfiorător de rece. Pietrele pe care calcă sunt alunecoase şi, cu toate că apa îi ajunge acum doar până la genunchi, curentul este puternic şi constant. Părinţii fetei trebuie să o fi pierdut din ochi doar o clipă, însă a fost de ajuns pentru ca tragedia să se petreacă. El i-a întors spatele propriei fiice în urmă cu paisprezece ani. Ar putea fi moartă. Pericle a reuşit atâta vreme să ţină acest gând ascuns. Păşeşte mai adânc în apa furioasă. Fata se află acum destul de aproape. El are la îndemână doar câteva clipe ca să se întindă şi s-o apuce. Curentul însă îi mătură picioarele. Acum, Pericle se află sub apa îngheţată, încercând orbeşte, prin întuneric, să-şi sprijine talpa piciorului de ceva. Fata care se îneacă este propria lui fiică. Nu are nicio îndoială în această privinţă. Trebuie să o salveze. Dacă va reuşi s-o facă va fi un fel de ispăşire a anilor în care a trăit sub zodia greşelii.

Ceva solid îi izbeşte umerii. Se răsuceşte şi apucă obiectul acela apărut parcă de nicăieri. Un trunchi uscat de zadă, luat de vâltoare, stă acum prins între două pietre. Pericle îl apucă mai bine şi se trage către suprafaţa apei. Vesta i se agaţă de ciotul unei crengi rupte. Trupul lui încă se află scufundat în apă. Îşi sfâşie vesta, eliberându-se. Lipsa aerului devine chinuitoare. Reuşeşte să-şi scoată capul la suprafaţă şi priveşte spre stânga lui, aşteptându-se să vadă gol locul în care cu o clipă în urmă se aflase Marina, însă trunchiul trebuie să se fi pus de-a curmezişul vâltorii, până la jumătatea râului, pentru că acum şi fata se ţine de el.

— Hei!

Numai dacă fata ar reuşi să reziste îndeajuns de mult, numai dacă Pericle ar izbuti să ajungă la ea. Întinde-te, apucă, trage. Întinde-te, apucă, trage. Apa îl împinge, sucindu-i partea de jos a corpului. Pericle reuşeşte să apuce mâna fetei. Nu e momentul să se poarte cu delicateţe. Trebuie să facă în aşa

fel, încât amândoi să revină pe mal înainte ca temperatura apei să ducă la bun sfârşit ceea ce curentul încă nu a reuşit. Gestul lui îi va pricinui durere fetei. Pentru asta îşi va cere iertare mai târziu. Trebuie să o tragă de-a lungul trunchiului, smucind-o ori de câte ori hainele i se vor agăța de cioturi, aşa cum a procedat cu vesta lui. O treime din distanță. Jumătate. Pericle poate simți din nou sub tălpi pietrele de râu. Acum are două puncte de sprijin. Zece paşi spre stânga. Îi numără. După fiecare trebuie să facă o pauză pentru a-şi recăpăta răsuflarea şi a-şi aduna puterile. Trei. Doi.

Apucă un smoc de stuf şi se trage pe mal, târând-o pe Marina după el. De îndată ce picioarele ei ies din apă, iar el se încredințează că fata se află în afara oricărui pericol, Pericle leşină căzând cu fața în iarbă. Acum e o pasăre care priveşte lumea de la înălțime. E noapte, iar pădurea nesfârşită de dedesubt e brăzdată de la un orizont la celălalt de linia zimțată a unui foc pornit să mistuie întreaga lume. Din locul în care se află, poate auzi chemările lui Dorkas, dădaca lui din copilărie, care îi spune să vină să mănânce împreună cu surorile lui. Pericle deschide ochii. Acum stă întins pe spate, privind către un cer de culoarea catifelei stânjenii, hainele îi sunt ude, iar el tremură. Câteva siluete stau aplecate deasupra lui. Douăzeci şi cinci de ani scurşi într-o singură clipă. Fiica lui era să se înece, iar el a scos-o din râu. Se rostogoleşte într-o parte şi întinde o mână ca să-i mângâie părul. Ea se uită la el cu o privire goală. Ceva nu este în regulă. Fata nu mişcă.

— Marina?

Găvanele ei sunt goale. Îi lipseşte o mână. Fiica lui a fost înlocuită cu leşul unei căprioare cu oasele rupte, pe jumătate putrezită.

— Marina?

Pericle este ridicat în picioare. Brațele îi sunt petrecute peste umerii celor doi vlăjgani care îl susțin de o parte şi de alta. Nişte copii apucă animalul mort, îl leagănă o dată, de două ori, după care îl aruncă înapoi în apa râului. El ar vrea să strige, să le spună că de fapt nu este vorba despre o căprioară, însă simte că nu mai are puterea să o facă. Fiica lui pluteşte în întuneric. Un pleoscăit — şi apoi se face nevăzută.

Pericle este dus înapoi în tabără. Crestele înzăpezite par să plutească undeva la jumătatea cerului. Contururile căruțelor. Corturile sunt luminate de focurile care ard în interior. Toată lumea se holbează. El nu le înțelege limba. Apoi le înțelege limba. Străinul şi-a pierdut mințile. Îi sunt scoase hainele.

— Băgați-l înăuntru.

Vocea îi aparține lui Berlan, cel de la care Pericle cumpără cai.

Este aşezat pe un scaun scund, lângă focul întreținut cu turbă şi oase. Fumul se înalță spre vârful conic al cortului. O piele de animal îi este pusă peste umeri. E pielea fiicei lui moarte. Femeia lui Berlan, Madya, îi oferă un vas din lut plin cu lapte fierbinte. Nu e pielea fiicei lui. Trebuie să rămână printre oamenii aceştia atât de simpli şi atât de demni de încredere. Se uită la modelul în zigzag al carpetei aşternute sub picioare, observă felul în care lumina flăcărilor este reflectată de pătrățelele aurii cusute pe pieptul de la halatul Madyei, în vreme ce băiatul şi fata ei, amândoi foarte tineri, urmăresc dintr-un cotlon întunecat, pe jumătate înspăimântați, pe jumătate fascinați, întreaga scenă. Acum el ştie ce anume a căutat, iar singura întrebare rămasă fără răspuns este de ce a trebuit să străbată atâtea mii de leghe pentru a înțelege un lucru care, în acea zi ploioasă de pe cheiul din Tarsus, ar fi fost evident până şi pentru un neghiob.

— Bea, îl îndeamnă Madya.

El bea şi tremură. În mijlocul focului, oasele încinse crapă şi scuipă măduvă încinsă. Pericle mai are de făcut o ultimă călătorie.

„The great chamber“ — în Anglia, în Evul Mediu şi în timpul dinastiei Tudor, „camera mare“ a castelelor, palatelor şi conacelor era a doua ca mărime, după „the great hall“ („holul mare“) constituind în principiu încăperea în care stăpânul proprietății se putea retrage într-o oarecare intimitate.

În lat. în orig. „Conclamatio est“ — formula cu care se încheia la romani ritualul de invocare a numelui decedatului (numele fiind rostit de trei ori).

Aluzie la poezia populară pentru copii „Coțofana“: „One for sorrow, two for joy, Three for a girl and four for a boy“.

Epopee elină scrisă de Apollonius din Rodos, descriind expediția argonauților plecați în căutarea Lânei de Aur.

Vânătoarea

Ea nu pronunță niciodată cuvântul „crimă“, nici măcar în intimitatea propriilor gânduri. Nu e ceva plănuit, ceva pornit de la ea. În lume se întâmplă un lucru neplăcut, iar ea se vede nevoită să reacționeze. Aşa cum vremea rea nu depinde în vreun fel de voința ei. Mai presus de toate, ea nu priveşte în viitor, nu se întreabă niciodată încotro se îndreaptă toate acestea. Nicio hotărâre nu este luată. Toată problema se prelinge încet şi implacabil la vale, asemenea unui fluviu. Ea nu urăşte copilul, nimeni nu poate urî un copil, însă copilul este enervant, copilul zbiară. Ea nici nu întreține această stare de enervare, nici nu o împărtăşeşte cu alții. O lasă în schimb să supureze precum putregaiul care arde înăuntrul unui balot de nutreț. Începe să înțeleagă ceva ce înainte nu fusese la fel de limpede. Felul în care se comportă copilul, lucrurile pe care le face — toate acestea nu sunt nişte simple accidente. Copilul nu e mai inteligent decât propria ei fiică, nu e mai frumos, nu e mai fermecător, însă e mânat de o nevoie copleşitoare de a o face pe aceasta să pară şi să se simtă inferioară. În alte împrejurări, ar exista diverse căi prin care situația ar putea fi rezolvată, însă copilul i-a sedus pe toți cei din jur cu aşa-zisul lui şarm. Dacă va încerca să le despartă pe cele două fetițe, va abate asupra ei însăşi un val de ură, chiar dacă ar face acest gest numai şi numai pentru binele propriei fiice.

Este atentă să nu se coboare la mintea fetiței. Nu poate risca să privească toate astea din punctul de vedere al unui copil. Ar face mai bine să nu se mai gândească deloc la ea ca la un copil.

Îşi imaginează un accident în urma căruia copilul moare. Toată lumea face la un moment dat asta. Imaginația hălăduieşte în voie. Nu există nici intenție, nici vină în aşa ceva. Ne imaginăm că zburăm, auzim animale vorbind cu glasuri pe care le recunoaştem, îi readucem temporar pe morți printre cei vii. Porțile de corn şi porțile de fildeş. Însă uşurarea pe care o simte când îşi imaginează accidentul o umple, pur şi simplu, de fericire. Şi poate că imaginea nu este de fapt un accident. Poate că imaginea doar arată asemenea unui accident, asemenea unui accident cumplit.

Începe să cocheteze cu idei pe care, cu numai câteva luni în urmă, le-ar fi găsit cu totul respingătoare. Încă le găseşte respingătoare, însă îşi imaginează o conversaţie în care justifică toate aceste acţiuni, o scenă ipotetică proiectată într-un viitor incert, de exemplu într-o sală de judecată. E chinuită de remuşcări. Plânge puţin, fiindcă, atunci când se gândeşte la ceea ce i s-a întâmplat fetei la care în sfârşit îşi îngăduie să se gândească drept „acel biet copil“, chiar se simte mâhnită. Se apără, dă dovadă de elocvenţă, este convingătoare. Publicul se arată neaşteptat de mişcat de felul în care ea descrie situaţia în care se găsea şi cumplita dilemă cu care a trebuit ulterior să se confrunte. Adevărul este că a avut curajul să rezolve o problemă în faţa căreia alţii ar fi bătut în retragere. Aşa că este eliberată, iertată.

I se năzare că altcineva ar putea duce la îndeplinire această treabă în locul ei. „Treabă“ e un cuvânt bun. Îl va folosi în continuare. Persoana respectivă ar putea duce copilul în alt loc, făcând treaba într-un loc ferit. Oamenii nu vor şti decât că fata a dispărut. Vestea va fi una tristă, însă nimeni nu va reuşi vreodată să desluşească misterul. Asta va gândi şi ea: copilul a dispărut pur şi simplu. Oamenii care au prins drag de fetiţă vor spera că undeva ea este încă vie — sau că a avut parte de o moarte fulgerătoare, lipsită de durere.

Soluţia găsită pare un compromis acceptabil, o generoasă îndepărtare de cumplitele scenarii pe care şi le imaginase iniţial. Va trebui, desigur, ca persoana care va face treaba să fie una de excepţie, cineva pentru care astfel de lucruri sunt deopotrivă banale şi uşor de făcut — un soldat, poate, sau un casap — cineva absolut loial, cineva care-i va respecta porunca fără crâcnire şi fără remuşcări. Ea ar putea întări această loialitate cu o plată. Ar putea chiar să prelungească plata respectivă în timp — o pensie pe viaţă, în schimbul tăcerii. Persoana căutată ar trebui să fie săracă. Ea este bogată. Costul ar fi absolut neglijabil. Lipsa de cusur a acestui plan o mulţumeşte, iar această mulţumire îi este pentru moment de ajuns. Nu are niciun sens să se grăbească.

În momentul acesta, stă aşezată în dreptul unei ferestre de lângă bibliotecă, uitându-se în jos către a doua curte în care Mesomedes, preparatorul, se află

în fața celor două fete. Tocmai desenează un cerc pe o bucată mare de ardezie, folosind un condei de metal.

— Pitagora credea că Pământul este rotund deoarece, pentru el şi pentru discipolii lui, cercul reprezenta forma perfectă.

Phoebe se scarpină la nas. Sus, deasupra capului profesorului, se zăreşte un nor de forma unui căluț de mare. Într-o curte din apropiere cineva bate un covor.

— Aristotel însă a fost primul gânditor care a venit cu o explicație rațională. În primul rând, în timpul unei eclipse, Pământul proiectează o umbră circulară asupra Lunii. În al doilea rând, atunci când corăbiile navighează dincolo de orizont, mai întâi dispare carena acestora — iar în al treilea rând, diferitele constelații sunt zărite din diferite locuri de pe Pământ în acelaşi timp de-a lungul anului.

Mesomedes este un omuleț sfrijit, cu barba albă. Când se gândeşte, are obiceiul să-şi frece palmele una de cealaltă, de parcă ideile ar fi un fel de masă plină cu bucate, întinsă în fața lui. Are spinarea uşor încovoiată spre dreapta, iar respirația îi este greoaie.

— Eratostene a fost însă cel suficient de inteligent ca să măsoare această sferă uriaşă pe care trăim cu toții, continuă el, zgâriind două puncte peste cercul trasat pe placa de ardezie. În dreptul unuia scrie Alexandria, iar în dreptul celuilalt, Syene.

Norul dispare îndărătul capului său.

— El auzise că în Syene, în timpul solstițiului de vară, soarele bătea perfect vertical într-o fântână adâncă, luminând apa de pe fundul acesteia şi fără să facă deloc umbră. Ceea ce nu se întâmpla şi în Alexandria.

Fetele au paisprezece ani. Phoebe încă n-a scăpat de formele care nu-i vor mai defini silueta în următorii doi ani, însă are o constituție atletică, aşa cum şi mama ei a avut înainte de a ajunge la vârsta la care a avea o constituție atletică începe să pară ceva necuviincios. Părul ei este o sferă îngrijită de cârlionți negri, aidoma celei cu care se mândrise tatăl ei înainte

ca, într-un singur an, ciuma să-l îmbătrânească cu douăzeci de ani. Este amuzantă şi modestă şi are un talent incredibil ce o ajută să imite aproape toate personajele care se perindă pe la curte. Astfel de maimuţăreli, făcute de cineva mai în vârstă, ar fi avut în ele o notă de cruzime.

Marina este mai înaltă decât Phoebe şi pare o căprioară încă nedeprinsă să aibă nişte picioare atât de lungi. Şi felul de a fi îi este de căprioară: agitată, etalând un râs care pare mai degrabă nervos decât amuzat, rareori se uită în ochii cuiva şi se relaxează numai când se află în compania surorii ei adoptive, fără ca nimeni altcineva să se afle prin preajmă. Pielea îi este netedă şi maronie, iar părul de culoarea mahonului, însă ceea ce remarcă toată lumea sunt ochii fetiţei, aproape negri în lumina potrivită, aşa că frumuseţea ei are mereu ceva nepământean în ea.

— În Alexandria, unghiul umbrei reprezenta a cincizecea parte a unui cerc. Eratostene ştia deja că distanţa dintre cele două oraşe era de cinci mii de stadii…

Cele două au crescut ca nişte surori gemene, petrecându-şi fiecare zi împreună, cu excepţia unui singur interval de două săptămâni în care Phoebe a suferit o formă blândă de vărsat-de-vânt, care i-a lăsat urme pe faţă, un amănunt care nu o deranjează decât atunci când în încăpere se lasă o tăcere grăitoare în clipa în care înfăţişarea Marinei este apreciată cu glas tare de nişte străini ce nu înţeleg regula nerostită a familiei.

Aşa cum se întâmplă în cazul gemenilor adevăraţi, şi cele două fete au plăsmuit o lume în care numai ele pot pătrunde, o lume având propria ei mitologie, propriile poveşti şi propria limbă. Mama lui Phoebe şi-a petrecut tinereţea la Bagdad, unde a vorbit aramaica. În semn de respect pentru soţul ei, regina nu foloseşte niciodată această limbă, cu excepţia momentelor de supărare în care simte nevoia să comunice în taină cu sclavii care au însoţit-o când s-a mutat din oraşul ei de baştină. Fetele, prin urmare, au deprins şi ele câteva cuvinte, iar peste această fundaţie şubredă au construit o limbă fictivă vorbită pe insula fictivă Panchaia, un loc în care pot fi întâlniţi ciclopi şi centauri, lupi şi păsări de pradă atât de mari, încât pot prinde în gheare capre adulte. Cele două fete posedă puteri magice care le ajută să poată vorbi cu toate aceste creaturi. Sub pământ există o vastă reţea de tuneluri şi atât de multe culoare plasate la intersecţii, încât Phoebe şi Marina

n-au reuşit să exploreze decât o mică parte din ele. Fiecare astfel de încăpere conține ceva magic, extraordinar sau înspăimântător — o flacără care nu te arde şi care poate fi purtată în palmă pentru a lumina tunelurile întunecate; o încăpere presărată cu leşurile unor vaci; o femeie mecanică făcută din alamă; o pădure subterană, în aparență nesfârşită, în care cele două s-au rătăcit fără speranță de întoarcere, însă în cele din urmă au fost salvate de femeia de alamă.

Amândouă sunt nişte fete inteligente, iar dacă Marina este un pic mai ageră, un pic mai isteață, se pricepe un pic mai bine să facă anumite salturi intuitive peste gândirea rațională, această diferență este fără însemnătate şi nu are nicio urmare. Cele două sunt prea apropiate ca să nutrească vreo animozitate una față de cealaltă. Phoebe se mândreşte cu realizările prietenei sale, în vreme ce, uneori, Marina se abține să răspundă la întrebări dificile pentru a se asigura că laudele sunt egal distribuite.

Numai descendența le separă. Phoebe îşi dă seama că ar trebui să se socotească norocoasă. Chiar dacă nu este întotdeauna de acord cu mama şi cu tatăl ei, aceştia trăiesc şi îi poartă de grijă. Pe de altă parte, tot ce i s-a întâmplat în viață s-a desfăşurat în oraşul acesta, dacă nu doar între zidurile acestui palat. Tânjeşte în tăcere să fie şi ea în stare să împărtăşească tristețea care face din prietena ei o persoană mai specială, mai profundă, mai serioasă. Nu se poate imagina ca personaj principal într-o poveste. Marina însă este o poveste în sine.

Acum, de exemplu, de îndată ce lecția lui Mesomedes se încheie, cele două fete se aşază pe marginea canelată a bazinului aflat în centrul peristilului şi fiecare ține în brațe câte un bol şi aruncă bucățele subțiri de carne macră de pui crapilor graşi, portocalii, din apă, gurile în formă de O ale acestora străpungând suprafața ca să înşface gustarea. Apa curge continuu din cochiliile ascuțite ale nimfelor marine sculptate în piatră, păunii țipă uşor în grădina împrejmuită — şi deodată Marina pare dusă pe alte meleaguri: îşi ține o mână pe genunchi, bolul îi stă uşor înclinat în cealaltă, se uită în gol, spiritul hălăduindu-i către locul în care mama ei este încă vie şi în care tatăl său n-a abandonat-o. Cel puțin aşa îşi imaginează Phoebe, cu toate că Marina evită întotdeauna să răspundă la întrebări legate de propriile reverii, după care pare nepotrivit să o mai descoşi în vreun fel. În clipa următoare,

neinspirata invidie a lui Phoebe este risipită de imaginea unei scene petrecute în realitate — cabina aceea plină de sânge, mâinile murdare, greoaie ale unui medic de bord străduindu-se să extragă trupul alunecos înainte de a rămâne captiv într-un cadavru, sicriul făcându-se nevăzut într-un întuneric înghețat. Oare ar accepta pentru sine toate acestea doar ca să-şi primenească personalitatea, devenind şi ea mai specială, mai profundă, mai serioasă?

În realitate, cu toate că Marina are momentele ei de melancolie, arareori se gândeşte la părinții săi. Aceştia sunt pur şi simplu nişte personaje dintr-o poveste de dragoste. Mama a murit în chinurile facerii, tatăl a salvat oraşul, apoi şi-a pierdut mințile preschimbându-se într-un noian difuz de legende şi de veşti îndoielnice. Cum ar putea toate acestea să aibă legătură cu monotonia unei vieți repetitive, compusă din somn, baie, mâncare, îmbrăcat şi lecții? Phoebe, Dionyza şi Cleon reprezintă singura familie reală pe care a cunoscut-o vreodată. Lychorida i-a spus poveşti, însă Lychorida obişnuia să povestească tot felul de lucruri, toate părând la fel de închipuite. În plus, Lychorida a murit cu patru ani în urmă, din pricina unei tumori, luând cu ea ultima legătură, subțire, care unea viața Marinei din Tarsus cu toată această pretinsă şi exotică preistorie.

În orice caz, Marina nu este înclinată să regrete ceva din trecut sau să aştepte cu nelinişte întâmplări viitoare. Mai degrabă, a moştenit firea descurcăreață a tatălui ei, siguranța de sine a mamei, precum şi ceva ce niciunul dintre cei doi nu a posedat vreodată. Probabil că asta reprezintă moştenirea lăsată de funesta ei apariție pe lume. Marina are capacitatea de a înțelege alți oameni, de a privi, de a analiza. Ea ştie — deşi nu a cumpănit niciodată cu adevărat acest gând — că nu aparține acestui loc, ştie că nu aparține de fapt niciunui alt loc, că nu poate lua nimic de bun, ştie că trebuie să țină un ochi deschis în aşteptarea acelor momente de criză, în care oamenii tind să se preocupe numai de ei înşişi.

Un singur lucru o neliniştește: Dionyza nu o place. Acest lucru a devenit evident numai în ultimii câțiva ani. În plus, antipatia nu este fățişă. De fapt, Dionyza este mereu politicoasă şi are întotdeauna grijă să se poarte la fel cu amândouă fetele. Uneori, însă, Marina se întoarce cu fața către mama ei vitregă şi o surprinde uitându-se la ea cu o duritate care o izbeşte — şi care

se risipeşte o clipă mai târziu. Încearcă să i se confeseze lui Phoebe. Amândouă sunt pe cale să devină nişte domnişoare, însăşi relaţia lui Phoebe cu mama ei este uneori încordată şi dificilă, prin urmare Marina îşi imaginează că prietena ei va arăta un dram de empatie. Dimpotrivă, Phoebe reacţionează cu surprinzător de multă prudenţă. Oare cele două fete au început să se îndepărteze una de cealaltă? Sau Marina a încălcat pur şi simplu regula universală care spune că o persoană îşi poate vorbi de rău, fără oprelişti, propriii părinţi, însă blestemat fie oricine va încerca vreodată să spună aceleaşi lucruri despre ei?

Apoi, pe neaşteptate, problema nu mai există. Pe măsură ce Marina şi Phoebe se apropie de şaisprezece ani, atitudinea Dionyzei se schimbă. Politeţea pare din nou venită din inimă, tratamentul egal acordat celor două fete deopotrivă natural şi spontan. Vocea ei are o intonaţie ceva mai catifelată, iar privirile acelea pline de duritate au dispărut cu desăvârşire. Marina se simte în largul ei în prezenţa mamei adoptive, aşa cum nu s-a mai simţit de foarte multă vreme. Poate că Phoebe i-o fi pus vreo vorbă bună. Poate că ostilitatea aceea fusese pricinuită de cine ştie ce problemă complicată de-a adulţilor, care, în timp şi pe nesimţite, se va fi rezolvat.

Într-adevăr, o problemă complicată de-a adulţilor chiar a fost rezolvată. Dionyza l-a găsit pe omul dispus s-o ucidă pe fiica sa adoptivă. Acum ea se poate relaxa în compania acestui pui de cuc care atâta amar de vreme i-a stat ca un ghimpe în coaste. Îşi poate permite să-şi manifeste simpatia, să asculte, să-şi arate grija ştiind că nu va trebui să mai facă toate acestea prea multă vreme. Într-adevăr, este diplomatic şi înţelept să se comporte astfel, pentru ca nici măcar umbra vreunei suspiciuni să nu întunece judecata copilei.

Lucius face parte din corpul de gardă al palatului. Regina nu i-a acordat niciodată atenţie, aşa cum n-a acordat vreodată atenţie niciunui alt soldat. Doar că, într-o bună zi, ea păşeşte în Curtea celor Cinci Iepuri şi observă că unul dintre lăstunii domesticiţi zace, având o aripă rănită, undeva la capătul şirului de chilii. Lucius îşi face apariţia peste câteva momente şi, fără să ezite, îşi aşază talpa peste pasăre, zdrobind-o apoi încetişor şi răsucindu-şi sandaua, o dată spre stânga, o dată spre dreapta, până când călcâiul îi ajunge la nivelul podelei — de parcă Parcele înseşi ar fi pus la cale această

dramoletă, numai şi numai pentru ea. Lucius îşi îndepărtează piciorul ca să observe ce a făcut, apoi împinge grămăjoara de pene însângerate în micul canal care colectează apa de ploaie, aflat la baza colonadei. Dionyza se ține tare ori de câte ori se impun astfel de măsuri drastice, însă până şi ea este înfiorată de felul în care acest bărbat a rezolvat problema. Şi-a găsit persoana potrivită. Îi va da ordinele necesare şi se va ocupa de plată, după care va scăpa de pacostea care a făcut-o să sufere atât de multă vreme.

Lucius o fi un individ crud, însă nu şi unul prost. Cere ca jumătate din plată să-i fie dată în avans, iar cealaltă jumătate de îndată ce fata va fi moartă. E sigur că, la scurtă vreme, regina, cuprinsă de nelinişte, va găsi un alt bărbat, însărcinându-l să-l ucidă. Este ceea ce ar fi făcut el însuşi dacă s-ar fi aflat în locul ei. Aşa că Lucius trebuie să dispară din peisaj cu multă vreme înainte ca ea să ia această decizie. „Treaba“ în sine este simplă, iar elementul-cheie îl reprezintă porcii. Cinci sau şase vor da gata corpul unui om cât ai bate din palme — oase, dinți, păr, totul. El îşi va mitui fratele idiot, trimițându-l pentru câteva zile să viziteze țărmul mării. Va lua cu el hainele, cizmele şi mantaua pentru călătorii a fetei pentru a crea impresia că aceasta a fugit de acasă. O va duce către dealuri legată fedeleş şi cu gura astupată, îi va crăpa capul cu o piatră, o va arunca în cocină şi va da foc funiei şi celorlalte lucruri pe care fata le va avea asupra ei. Odată ce va primi restul de bani, se va urca la bordul unei corăbii îndreptându-se către Teba sau către Alexandria, acolo unde va începe o viață nouă.

Şase nopți la rând, Lucius străbate distanța dintre baracă şi dormitorul fetelor, asigurându-se că o poate face fără să fie zărit. Notează programul patrulelor, unge țâțâni. În cea de-a şaptea noapte, un nor gros, prielnic, acoperă cerul. Stinge felinarele de pe coridor. Din fericire, nicio sclavă nu-şi petrece noaptea în dormitorul fetelor. Lucius stinge şi opaițul aflat lângă pat şi strânge căluşul cu putere înainte să-i spună Marinei că va rămâne în viață numai şi numai dacă nu va scoate niciun sunet. O leagă la ochi, pentru ca fata să nu-i țină minte trăsăturile feței, în caz că va trebui, din te miri ce motive, să abandoneze misiunea. Marina este neaşteptat de puternică pentru o ființă atât de costelivă, însă el reuşeşte destul de repede să-i lege mâinile şi picioarele. O înveleşte în pătratul de pânză tare adus în geanta de călătorie şi o leagă ca pe un covor, ca să o poată transporta cu mai multă uşurință. Se duce la cufărul mare aflat la picioarele patului şi umple geanta

acum rămasă goală cu haine pe care o fată tânără le-ar lua cu ea dacă ar plănui o escapadă nocturnă. Folosind alte haine, Lucius improvizează sub aşternuturi un fel de momâie. Închide apoi lada şi o saltă pe fată pe umeri.

În vreme ce Lucius străbate un drum sinuos prin incinta palatului, nimeni nu-i zăreşte pe cei doi, în afară de o bufniță pitită într-un dafin, care-şi roteşte capul încoace şi-ncolo, ținându-şi în permanență ochii căscați şi urmărind cum cineva se furişează prin întunericul care domneşte în Grădina Hexagonală. Acesta să fie locul din care mesajul îşi începe călătoria? Sau oare lumea necuvântătoarelor cunoaşte pur şi simplu aceste lucruri, informații aflate dincolo de spectrul perceptibil trecând de la o ființă la alta, aşa cum, bunăoară, deciziile străbat, cu viteza fulgerului, un stol de grauri?

Sus, pe dealuri, se află un crâng de stejari împrejmuind un izvor. În spatele izvorului se găseşte o peşteră alcătuită din tuf vulcanic şi piatră ponce. Luna nu se zăreşte pe cer, însă grămada de mâini şi picioare, de gâturi şi fețe răspândeşte propria ei lumină. Dulcele iz putred al pământului, năduşeala trupurilor adormite, susurul apei vărsându-se în apă. Douăzeci de femei tinere se agită în somn, apoi se ridică şi încep să-şi dezmorțească oasele. Câteva se îndepărtează ca să-şi facă nevoile, altele se apleacă, umplându-şi cu apă palmele făcute căuş. Îşi pun pe ele tunici şi cizme de vânătoare. Îşi leagă părul şi îşi petrec peste umeri curelele din piele ale tolbelor pline. Apucă arcurile şi sulițele. În întunericul dintre copaci se află douăzeci de cerbi şi ciute: spinări cu pete albe, piepturi bombate ca nişte butoiaşe şi picioare nervoase, vânjoase, încordate precum coardele de lăută. Însoțitori, prieteni apropiați. Aflată la capătul heleşteului, cea de-a douăzeci şi una femeie se trezeşte. Este mai înaltă cu un cap decât toți cei de față, are nişte brațe lungi, musculoase, nişte picioare la fel de lungi şi de musculoase — virgina însăşi, fiica lui Jupiter şi a Latonei, sora lui Apollo, zeița vânătorii, zeița copacilor şi a animalelor, zeița cerbilor, a stejarilor şi a înălțimilor. Le conduce pe celelalte femei afară din crâng, pe dealurile golaşe care în această lumină aproape inexistentă par nişte mogâldețe monocrome. Prin iarba înaltă mişună tot felul de animale, aerul este străbătut de fâlfâit de păsări. Mistreți şi vulpi, râşi şi leoparzi. Vânturei şi ciori, lilieci cu urechi lungi şi ascuțite. Ea începe să meargă, iar toată suita aceea de sălbăticiuni o urmează îndeaproape.

Asta să fie ceea ce îi dă Marinei putere? Cunoaşterea faptului că, acolo undeva, se află ceva? Că mesajele transmise se întorc? Sau toate acestea nu sunt altceva decât manifestări ale propriilor ei puteri? A fost crescută să devină femeie. A fost învățată să flateze, să facă pe placul celorlalți, să fie dependentă, să cedeze, să dea dovadă de umilință şi să-şi țină gura. A fost învățată să dea dovadă de slăbiciune, pentru ca bărbații să aibă întotdeauna cum să o rănească, cum să o controleze. A fost învățată să accepte acel belciug simbolic, vârât în nas, pe care ei îl alintă cu numele de „feminitate“. Doar că ea a refuzat, în tăcere, să-şi însuşească toate aceste lecții.

Acum se află legată fedeleş în interiorul unui tub făcut dintr-un material aspru care miroase a smoală şi a umezeală. Îi e greu să respire. Căluşul care i-a fost vârât în gură miroase a sudoare şi are gust de peşte rânced. Funia legată strâns îi pătrunde în încheieturile mâinilor şi în glezne, oprind sângele să-i mai curgă prin vene. Însă durerea devine ceva mai suportabilă de îndată ce, sub roțile căruței, pietrele de pe caldarâm lasă loc unui drum de pământ, însă e din nou neîndurătoare odată ce minutele se adună într-o oră, iar o oră este urmată de o altă oră. Marina nu se zbate, nu face niciun zgomot. Trebuie să-şi păstreze întreaga energie pentru momentul în care o va putea folosi pe deplin. Cu siguranță va fi furioasă, iar furia îi va schimonosi chipul, însă va trece cu bine prin această experiență, după care se va răzbuna pe toți cei vinovați de ceea ce tocmai i se întâmplă.

În momentul în care se întâmplă, căruța se apropie de o fermă. Caii simt primii, devenind sperioşi şi îndărătnici. Poate că vântul a adus miros de lup sau poate că o furtună stă să izbucnească. Lucius plesneşte caii cu frâiele, făcându-i să înainteze mai departe, în vreme ce drumul continuă, şerpuit, la deal. A mai rămas cam o leghe până la destinație. Bezna este aproape de nepătruns însă, fără îndoială, prielnică. Apoi începe şi el să simtă. Nimic perceptibil, cum ar fi bunăoară luminile unei alte căruțe aflate pe drumul acela singuratic. Nu este un individ superstițios, e mai degrabă sceptic cu privire la existența vreunei divinități, arareori a experimentat vreo trăire intensă şi de fiecare dată când a făcut-o a avut motive întemeiate să o experimenteze. Doar că acum este, în chip inexplicabil, înfricoşat, corpul lui pregătindu-se pentru cine ştie ce atac, cu toate că Lucius nu are nici cea mai vagă idee ce formă ar putea lua acesta. Îşi răsuceşte de nenumărate ori capul ca să scruteze întunericul lăsat în urmă, însă nici nu zăreşte, nici nu

aude ceva. Acoperă felinarul căruței. Năduşeşte, îi tremură mâinile, simte cum stomacul i se chirceşte ca un câine încolțit. Ar vrea să facă pe loc cale întoarsă, doar că nu are cum. Ce-ar fi să se oprească taman acolo, să o ducă pe fată ceva mai departe, în întuneric, şi să-i sape mormântul? N-are însă nicio sapă la el, iar carnea pusă într-o groapă care nu-ți ajunge până la brâu este întotdeauna găsită de animalele flămânde. Dar oare asta ar avea vreo importanță? Ce-ar fi să o sugrume pur şi simplu, abandonând căruța şi fugind călare? Ar rămâne cu doi cai. Ar rămâne cu arvuna. Lucius simte că îi e tot mai greu să raționeze.

Deodată, totul în jur începe să prindă contur. Vânturile care bat în înaltul cerului îndepărtează norii din dreptul lunii pline şi o lumină puternică, albăstruie învăluie pământul. Lucius ar trebui să răsufle uşurat. Nu mai are nevoie de felinar, poate vedea încotro se îndreaptă, poate zări dacă se apropie cineva. Doar că necuprinderea împrejurimilor îl face să tânjească după lumina puțină prin care a călătorit până în acel moment. Caii sunt în continuare speriați, aşa că îi mână mai departe plesnindu-i cu frâiele.

Drumul coteşte brusc spre necunoscut, o stâncă mare cât o casă străjuind partea dreaptă a acestuia, în vreme ce povârnişul năpădit de mărăciniş este atât de abrupt, încât Lucius poate auzi dar nu poate vedea apa care curge, undeva jos, printre pietre. Simte ceva deasupra capului. Îşi înalță privirea şi zăreşte lilieci puzderie, străbătând aerul asemenea unor fulgi de funingine înălțându-se dintr-un coş pentru jar, însă nu din pricina lor sunt caii speriați. La numai zece paşi de căruță, un cerb singuratic le ține calea, privind nemişcat. În oricare altă noapte, Lucius ar fi bănuit că animalul este bolnav sau orb, însă cerbul din fața lui nu e bolnav. Bărbatul e absolut încredințat de asta, deşi n-ar putea spune de ce.

Caii înspăimântați încremenesc. Cumva, prezența cerbului a reuşit să-i calmeze. Cerbul nu este un cerb. Sau, cel puțin, nu doar un cerb. Lucius ar putea sări din căruță, încercând să fugă, dar n-ar ajunge prea departe. Ştie şi asta. Însă nu vrea să moară. Gândul acesta nu i-a mai trecut niciodată prin minte. Alți cerbi şi ciute îşi fac apariția din întuneric. Cincisprezece? Douăzeci? La fel de impasibili, la fel de netemători. Apoi, în spatele animalelor, Lucius zăreşte femeile. Dacă ar fi fost întrebat vreodată ce l-ar înspăimânta cel mai mult să vadă pe dealuri, ar fi răspuns că un urs flămând

sau poate o ceată de bărbați înarmați. Ceea ce vede acum însă îl înspăimântă dincolo de orice închipuire. Tunici, sulițe. Lumea întoarsă pe dos, cei slabi căpătând putere. Răzbunarea pe care aceştia ar putea-o pretinde dacă ar dispune de mijloacele necesare pentru a o preschimba în fapte. O viață de om n-ar fi îndeajuns de lungă pentru a plăti datoria.

În mijlocul cetei se află o femeie mai înaltă cu un cap decât toate celelalte. Lucius este convins că o cunoaşte de o viață, însă habar n-are cine este. Şi-ar dori ca aceasta să scoată o săgeată din tolbă şi să i-o înfigă adânc în piept, îngăduindu-i să aibă parte de o moarte rapidă.

Ceea ce nu se întâmplă.

Animalele se împrăştie care încotro, sărind cu o grație nepământeană pe stâncă, în josul povârnişului şi de jur împrejurul căruței. Apoi femeile încep să alerge slobozind strigăte de luptă şi ținându-şi arcurile şi sulițele ridicate, în vreme ce râşi şi mistreți aleargă împreună cu ele. Caii ies din transă şi se cabrează, de data aceasta cu şi mai multă violență, astfel încât roata din dreapta a căruței este ridicată în aer, iar câteva dintre spițele roții celeilalte se frâng din pricina greutății. În cele din urmă, roata cedează de tot, iar partea din stânga a căruței se lasă brusc în jos, întregul atelaj apropiindu-se de marginea drumului îngust. Caii se căznesc să-şi regăsească echilibrul, râcâind disperați cu copitele pământul pietros, însă nu au îndeajuns de multă forță să o facă. Cel din stânga se prăvăleşte peste cel din dreapta. Lucius se prinde de scândura pe care stă aşezat, dar tot alunecă într-o parte, rostogolindu-se în întuneric. În vreme ce cade, ajunge cu fața în sus, astfel încât poate să vadă cum căruța începe să se prăvălească în urma lui, împreună cu prințesa legată fedeleş. Apoi caii, traşi de căruță, se prăvălesc pe spate, căzând în râpă — atelajul şi animalele alcătuind o învălmăşeală de picioare, hamuri şi scânduri.

Lucius cade pe spate în apa puțin adâncă. Are răgazul necesar să-şi dea seama că nu a murit — apoi căruța şi caii îl ajung din urmă. Şina metalică a roții rupte îi zdrobeşte glezna stângă, țintuindu-l la pământ. Unul dintre cai aterizează lângă el, malul pârâului tresăltând în momentul izbiturii. Capul mare, luminat de lună al animalului se află acum chiar lângă capul lui Lucius: dinți galbeni, rânjiți, sparți, nări căscate, ochi negri cuprinşi de groază, răsuflare fierbinte. O copită îl izbeşte puternic în şold — o dată şi

încă o dată. Glezna imobilizată îl împiedică să se îndepărteze. Calul nu reuşeşte să se ridice în picioare. Îl izbeşte pe Lucius a treia oară. Celălalt cal este mort, oiştea căruței străpungându-i gâtlejul. Conturul roții rămase întregi se zăreşte învârtindu-se încet. Femeile, precum şi animalele care le însoțesc încep să coboare spre râu.

Salvată de cele trei straturi de pânză şi de vegetația bogată care i-a încetinit căderea, Marina zace puțin mai la vale, pe un strat de papură. Trei sfori au ținut pânza prinsă, dar cea de sus s-a desprins în timpul rostogolirii. De asemenea, şi bucata de pânză cu care fata a fost legată la ochi a dispărut, însă cu prețul unei zgârieturi adânci pe tâmplă.

Ceea ce urmează nu e prea limpede. Ba nu, nu e adevărat. Ceea ce urmează reprezintă cea mai limpede amintire a întregii nopți, doar că este complet lipsită de sens. O femeie se ghemuieşte lângă Marina — tunică şi cizme, suliță şi arc. Femeia taie cele două sfori rămase şi o rostogoleşte pe fată, scoțând-o din sulul de pânză. În mână, necunoscuta ține un cuțit mic. Taie căluşul pus la gura Marinei, apoi o aşază într-o rână, eliberându-i mâinile şi picioarele. În lumina slabă a lunii este greu să distingi ceva, iar Marina şi-a văzut chipul reflectat numai în nişte oglinzi artizanale şi în suprafața câte unei ape nemişcate, însă îşi poate da seama că femeia aceea arată ca ea. Exact ca ea. Necunoscuta îi ia Marinei capul în palme şi o priveşte drept în ochi. Ciudățenia acestei întâlniri neaşteptate o năuceşte pur şi simplu pe fată. Femeia îi aşază capul la loc pe iarbă, apoi se ridică în picioare. Marina aude mârâit de animale, laolaltă cu glasurile altor femei. Geamăna ei nelumească se întoarce cu spatele şi se îndepărtează.

Acolo e un pârâu, e o creastă, sunt nişte dealuri. Lilieci brăzdează încoace şi-ncolo discul lunii care străluceşte undeva deasupra. Să fie totul aievea sau e doar mintea fetei pătrunzând în lumea fără de noimă aflată între viață şi moarte? A fost răpită din pat în toiul nopții. A fost dusă afară din oraş, pe dealurile aflate în spatele acestuia. Se rostogoleşte, se aşază în patru labe şi îşi îndreaptă privirea în susul râului. Femeia a dispărut. Toate femeile au dispărut. Asta dacă într-adevăr au existat şi alte femei. Marina se simte, în mod surprinzător, plină de viață: în ciuda arsurilor de la încheieturi şi de la glezne, acolo unde sforile i-au intrat în carne; în ciuda durerii ascuțite din tâmplă. Puțin mai sus, căruța în care a fost vârâtă zace ruptă, zdrobită, în

albia râului. Lângă ea se zăreşte un cal care cu siguranță e mort. Doar că Marina observă ceva mişcându-se îndărătul mormanului de scânduri şi poate auzi gemetele cuiva — un om? un animal? — aflat în suferință. Cel mai bine ar face să nu se expună vreunui pericol, îndepărtându-se cu paşi repezi, însă Marina zăreşte o traistă din piele zăcând lângă căruță. Noaptea e aspră, iar ea va avea nevoie de orice lucru care s-ar putea dovedi de folos, aşa că îşi croieşte drum printre pietrele alunecoase. Acum poate distinge două sunete separate: un bărbat scânceşte, iar celălalt cal scoate nişte zgomote pe care Marina pur şi simplu nu le poate descrie în cuvinte. Cu mare băgare de seamă, ocoleşte căruța ca să vadă ce se petrece de fapt acolo. Calul e încă viu, dar nu va mai supraviețui multă vreme. Trei lupi se înfruptă din el, smulgându-i bucăți din abdomen, măruntaiele sfâşiate lucind în lumina lunii. Bărbatul zace chiar lângă cal, având un picior zdrobit, imobilizat de una dintre roțile rupte ale căruței. Chipul lui îi pare cunoscut fetei. Cineva de la palat. De fiecare dată când bărbatul dă aerul afară, scoate un şuierat vlăguit, de parcă până atunci ar fi alergat zeci de leghe.

Lucius îşi întoarce fața către Marina. Nu se arată surprins să o vadă în viață. În momentul acela, nimic nu l-ar mai putea surprinde. Nu simte durere, cel puțin pentru moment, în pofida rănii grave de la picior. Nu poate cere ajutor. Pur şi simplu, aşa ceva nu-i stă în fire. Oricum, în starea în care se află, nimic nu l-ar mai putea ajuta. Totuşi, deşi e pe moarte, ține să arate că nu s-a pierdut cu firea. Aşa că spune:

— Regina a poruncit toate acestea. Te voia moartă.

Undeva în adâncul ei, Marina ştie deja asta. Dezvăluirea în sine nu are nicio însemnătate. Este vorba despre fosta ei viață. Unul dintre lupi se opreşte din mâncat şi se uită la ea, blana din jurul botului fiindu-i năclăită de sânge. Calul a încetat să mai mişte. Lupul îşi continuă festinul, de parcă ar spune: „O ființă atât de sfrijită ca tine e cu totul neinteresantă pentru noi“. Marina îngenunchează lângă traista din piele, desfăcându-i catarama. Descoperă că răpitorul a umplut-o cu haine de-ale ei, de parcă ar fi avut de gând să o ducă într-o vacanță. Înăuntru mai găseşte pâine şi cârnați. Îşi pune sandalele şi mantaua, aruncându-şi traista peste umăr.

— Aveam de gând să-ți arunc leşul în cocina fratelui meu, îi spune bărbatul. Aveam de gând să-ți zdrobesc țeasta cu o piatră şi să te dau hrană porcilor.

Marina îl ocoleşte şi începe să păşească în susul râului, străbătând mica vale pietroasă. Habar n-are încotro se îndreaptă — ştie doar că va călători foarte multă vreme.

Asistenta medicală ajunge ceva mai târziu în aceeaşi zi, atât de bine pusă la punct cu întreaga situație, încât pare că lucrează acolo de o lună. O cheamă Deborah. Nu-şi destăinuie numele de familie. Vine din Cardiff şi poartă o uniformă bleumarin, tivită cu alb, şi nişte pantofi mai degrabă bărbăteşti, de un maro-ciocolatiu. A adus cu sine o geantă plină cu instrumente medicale şi o plasă în care se zăreşte un termos de cafea şi o cutie din plastic pentru sendvişuri. În felul acesta, eventualele contacte cu familia se vor putea menține la un nivel cât mai scăzut.

Îi face Angelicăi baie, spălându-i cu grijă rănile şi eczemele. Angelica acceptă ca omleta preparată de Dottie să-i fie băgată în gură, însă refuză să mestece, aşa că Deborah se vede nevoită să-i aplece pacientei capul şi s-o facă să scuipe mâncarea înapoi în farfurie. În momentul în care Deborah îi picură Angelicăi câteva picături de lapte în gură, aceasta se îneacă şi începe să tuşească. Un pat este pregătit în camera alăturată. În timpul nopții, Deborah se trezeşte din două în două ore ca să verifice starea pacientei.

Doctorul Kellaway revine în zorii zilei următoare şi introduce pe gâtul Angelicăi un tub naso-gastric. Philippe nu suportă să asiste la scenă. Angelica se chinuieşte, însă, odată tubul fixat, nu încearcă să-l scoată. O pungă cu hrană lichidă este ataşată de celălalt capăt, fiind atârnată de un suport fixat la marginea patului. Punga este roz precum cremele Gremolene şi umflată ca un stomac plin. Doctorul spune că nu poate promite nimic, dar că speră ca starea pacientei să devină măcar stabilă. Se va întoarce în ziua următoare.

O a doua asistentă îşi face apariția la jumătatea dimineții pentru a o înlocui pe Deborah, o a treia urmând să acopere tura de noapte. Cele trei femei se vor îngriji pe rând de Angelica, aşa cum tot trei dădace fuseseră plătite să o supravegheze în primii ani de viață. Deborah, Joyce şi Gillian. Poate că nu sunt numele lor reale. Femeile se dovedesc a fi de o politețe desăvârşită,

însă nu acceptă să le fie puse întrebări cu caracter personal. Toate trei sunt aduse la reşedinţă într-un Volkswagen Polo, şoferii fiind doi bărbaţi taciturni, îmbrăcaţi în costum. Par turci şi cel mai probabil sunt fraţi. Nu părăsesc maşina nici măcar o dată.

Aşa cum a promis, doctorul revine a doua zi, precum şi în ziua următoare. Afişează o încredere precaută. Angelica este îmbăiată la intervale regulate. Punga cu hrană lichidă este înlocuită din douăsprezece în douăsprezece ore. Întreaga locuinţă intră într-un ritm care reflectă deriva imobilă a Angelicăi. Până şi Hervé, care în mod obişnuit nu este afectat de emoţiile celor din jur, se simte de parcă s-ar mişca pe sub apă.

Lui Dottie îi ia câteva zile să-şi dea seama că Nikki i-a abandonat. Decide că trebuie să facă ea însăşi ceva. Sună la cabinetul medical din Winchester la care este arondată, intenţionând să ceară ajutor, însă în vreme ce vorbeşte la telefonul din bucătărie, îşi face apariţia Hervé. Dottie se preface că a sunat la Skates în legătură cu o defecţiune a uscătorului de haine. Hervé o sperie. Nu mai sună şi a doua oară.

Philippe se deplasează cu paşi înceţi prin interiorul locuinţei şi prin grădini, de parcă ar fi fantoma casei, doar parţial prezent, incapabil să stea locului, să citească, să se uite la televizor sau să asculte vreun post de radio, incapabil să doarmă.

Cât despre Angelica însăşi?

Nu mai aude glasurile celor din jur. Iar dacă posesorii acestor glasuri i-ar putea auzi gândurile — oare le-ar înţelege? Mintea ei hălăduieşte în adâncuri, la mulţi stânjeni sub lumesc, înaintând încetişor într-o stare care nu este nici somn, nici trezie.

Luna august lasă loc lunii septembrie. Luna septembrie lasă loc lunii octombrie. Nopţile nefiresc de calde pompează şi mai multă dulceaţă în frunze, noi culori făcându-şi apariţia pe dealul din apropiere. Copacii mai uscaţi şi mai expuşi la vânt se schimbă primii. Culoarea portocalei şi a boabelor de cafea, a roşcovelor, a castanelor, a bronzului. Arcturus a dispărut, îşi face apariţia Pegasus. Se văd deja crengi golaşe, asemenea unor strane pustii, din care au plecat cântăreţii. N-au mai rămas decât

măcălendrii, mierlele şi piţigoii albaştri, câte un şoricar de pripas făcând rotocoale în înalt. Temperatura scade. Vânturi aspre, zori plini de chiciură, Pleiadele vizibile în nopţile fără nori.

O singură poveste o mai leagă de lumea aceasta.

Taşkent, Zadracarta, Ecbatana, Ninive…

Două mii cinci sute de leghe şi patru luni de mers călare. Pe drum a vândut cinci cai şi două cămile, păstrând un cal pentru sine şi altul pentru a se asigura că nu va rămâne pe jos. I-a vândut însă şi pe aceştia, pe un preţ de nimic, neavând vreme de tocmeală şi trebuindu-i provizii pentru următoarea etapă a călătoriei. Cu excepţia scurtei perioade în care a suferit de friguri, la puţină vreme după ce a traversat Oxus, nu a dormit niciodată de două ori în acelaşi loc. A simţit mereu, într-un cotlon ascuns al minţii, freamătul îndârjit al fricii, care l-a făcut să se întrebe dacă nu cumva a plecat prea târziu ca să mai poată preveni cine ştie ce întâmplări înfiorătoare ivite în viaţa propriei fiice. Dacă se trezeşte devreme şi dacă bea şi mănâncă în şa, îşi poate alunga temerile câte o jumătate de zi sau chiar mai mult, însă întotdeauna pe înserat acestea încep din nou să-l bântuie. Pe măsură ce înaintează în an, Pericle este mulţumit că zilele tot mai lungi îi îngăduie să călătorească mai mult şi să doarmă mai adânc după aceea.

I-au mai rămas foarte puţini bani. Se simte vlăguit. Nu-şi poate imagina viaţa fără regăsirea fiicei abandonate sau fără ca aceasta să-i respingă, măcar, prezenţa. Ştie că atât Cleon, cât şi Dionyza sunt încă rege şi regină. Astfel de veşti sunt însăşi temelia negoţului, în vreme ce veştile despre fete adoptate au o mică valoare comercială şi, prin urmare, despre soarta Marinei Pericle n-a auzit nimic.

De îndată ce va ajunge în Tarsus, le va trimite lui Cleon şi Dionyzei un mesaj, spunându-le că are pentru ei veşti despre prinţul rătăcitor. În locul vreunui sfat, le va trimite celor doi o punguţă cu seminţe de floarea-soarelui şi cu nuci macadamia spunând: „Acestea sunt pentru cei trei papagali ai regelui“, cu toate că acei papagali sunt probabil morţi de mult. Din acel

moment, Pericle nu va mai putea controla în niciun fel cursul evenimentelor. Dacă Marina îi va observa mâna mutilată? Dacă se va arăta revoltată? Dacă decizia lui Cleon şi a Dionyzei va fi aceea că el a pierdut dreptul de a o mai numi pe Marina fiica lui? Ce putere ar avea el să-i contrazică?

Îşi petrece penultima noapte într-un han pentru diligenţe, puţin mai la nord de Porţile Ciliciei. Neguţători, mesageri, funcţionari. Îşi dă jos hainele de drum şi le oferă cadou unuia dintre sclavii hanului. Se îmbăiază, se tunde şi se bărbiereşte. Îşi pomădează trupul şi îmbracă hainele cumpărate în Nicomedia — o tunică întunecată din pânză de in, o pelerină din lână bej având un feston roşu cu modele, cizme noi din piele de căprioară. Se simte răsfăţat precum un orăşean.

Într-o geantă de călătorie a adus şi câteva daruri pentru Marina — o cutiuţă din lemn negru de nuc, având pe capac un delfin incrustat şi care, la o primă vedere, pare a fi o bucată solidă de lemn — până când cineva o înclină şi o scutură într-un anumit fel, dezvăluindu-i secretele; un cireşar cioplit cu atâta migală şi vopsit în nişte culori atât de vii, încât de fiecare dată când îl despachetează, Pericle crede că este vorba despre o pasăre adevărată, adormită; un desen făcut în tuş negru pe pergament reprezentând un peisaj de iarnă cu un urs cocoţându-se într-un copac contorsionat, operă de artă achiziţionată în Yang Kuan, care între timp s-a boţit un pic, dar care, şi în ziua în care a cumpărat-o, şi acum, i se pare a fi un cadou perfect pentru o fată. Tot ce speră el este ca toate aceste lucruri să nu pară doar nişte flecuşteţe, insultătoare pentru cineva care cu siguranţă poate avea orice şi-ar dori. Poate că modestia este un lucru bun. Pericle nu vrea ca fata să-şi imagineze că el încearcă să-i cumpere iertarea pe care de fapt ar trebui să i-o cerşească şi pe care — adevăr fie spus — nu o merită. A trecut multă vreme de când şi-a pierdut dreptul de a fi numit tată. Dacă fata îl va respinge, gestul nu va fi nici greşit, nici crud, însă viaţa lui va continua în derivă, lipsită de scop. Pericle reuşeşte să-şi abată gândurile de la toate acestea, aşa cum, în ultimii şaisprezece ani, a făcut cu nenumărate alte gânduri.

După un somn agitat, se trezeşte devreme. În timp ce-şi înşeuează murgul şi încarcă poverile pe calul sur observă cum un tânăr este târât afară din

clădire de doi soldați tarsieni. Crimă? Înşelăciune? O reglare de conturi? Soldații sunt mai violenți decât ar fi cazul, iar tânărul are ochii scăldați în lacrimi. Poate că este beat sau poate că e slab de minte. Flăcăul este legat, aşezat otova în cârca unui ponei şi dus mai departe.

Pericle se luptă cu ispita de a face cale întoarsă. Lesnicioasa chemare a călătoriei necontenite, în care poate abandona nume şi obligații îndărătul fiecărei noi frontiere. O coțofană se bălăceşte şi bea apă din capătul îngust al adăpătorii. Drumul a început deja să tremure fantomatic din pricina căldurii. Strânge catarama şeii şi îşi vâră un picior în scăriță.

Pătrunde în Tarsus aşa cum a pătruns în toate oraşele vizitate în timpul călătoriilor sale, neavând încredere în nimeni şi informându-se înainte de a oferi el însuşi informații. A văzut bărbați înjunghiați mortal pentru vina de a fi folosit un dialect nepotrivit. În câteva oraşe în care a revenit după câte un an petrecut pe drum, a găsit toată clasa conducătoare măcelărită. Îşi adăposteşte caii într-un han oarecare, aflat la vest de Podul Fecioarei, se îngrijeşte ca lucrurile să-i fie depozitate în pivnița încuiată şi îşi prinde de cingătoare plăcuța de alamă cu numărul uşii. Cutia din lemn negru de nuc, cireşarul şi pergamentul pictat se află în traista din piele pe care şi-a petrecut-o peste piept. Lângă plăcuța de alamă atârnă un pumnal destinat oricui i-ar trece prin cap să i-o fure.

Pericle stă pe pod, iar în spatele lui mulțimea mişună încoace şi-ncolo. Apa curge chiar pe sub picioarele sale. Călifari şi rațe sunătoare înoată prin vâltoare, acolo unde viitura şi gunoaiele stăvilesc curentul, formând mici vârtejuri. Simte cum picioarele încep să nu-l mai asculte. Fragmente din acoperişul palatului se văd printre arcadele de sus ale amfiteatrului. Camerele familiei regale sau încăperi aflate în apropierea acesteia, cu tavane înalte şi ferestre prin care se zăreşte nesfârşirea mării. Fiica lui se află undeva acolo.

Ah, biată păsărică

Un' te-ascunzi de frică

Ciripind haihuie

La oră târzie?[35]

Pericle are nevoie de opiu, are nevoie de copci. Are nevoie de un foc care să ardă bine, de răsuflările aburinde ale cailor şi de muzica frâielor.

Dacă s-a pornit să facă asta, va trebui să se urnească. Se îndepărtează de balustradă şi se lasă purtat de mulțime către centrul oraşului. Pătrunde în furnicarul vechii piețe care pare să se agațe de zidurile palatului aşa cum se prind midiile de câte o piatră. Aici ar trebui să se simtă în largul lui, însă locul este prea înghesuit, prea zgomotos. Tunici din mătase de culoarea piersicii, şalvari din pânză de in cu fire aurii şi de azur, simlahuri şi kefiehuri. O modă a pălăriilor ridicole pare să se fi împământenit în acest colț de lume după plecarea lui Pericle, dar ai zice că niciuna nu slujeşte la ceva anume — poate doar să atragă atenția asupra celor care le poartă. Aleile sunt ticsite de lume. Sunet de psalterion, sunet de flaut. Câteva maimuțe dresate transportă bani către ferestrele de sus ale clădirilor. Cardamom, turmeric, anason. Sappho şi Herodot, pe suluri de papirus. Doi bătrâni sunt adânciți într-un joc de țintar. Veverițe cu cozi stufoase, jupuite, eviscerate şi afumate, pieile lor întinse având forma unor stele îmblănite. Perdele uriaşe de cârnați atârnați. Blănuri bălțate şi crupe dungate. Un cimpoi încăput pe mâini nepricepute sună precum geamătul unui elan trăgând să moară. Baloți peste baloți de mătase la nişte prețuri atât de piperate, încât Pericle regretă că nu a încărcat cu marfă şi un al treilea cal. Mici zeități sculptate în bucăți ivorii de steatit, în corn de cerb şi în lemn de stejar. O femeie ghiceşte în măruntaie. Şoimi ținuți în colivii, câini în cuşti, o colivie cu papagali, un vultur între zăbrele. Doi pui de leopard sunt vânduți de un bărbat care nu pare să ştie în ce se va transforma marfa lui. Atârnat într-un cârlig, un ton întreg este tăiat medalioane, de la coadă în sus. Tarabe cu salep, cu lapte dulce condimentat şi cu ceai negru adus din Hastinaptur. Bârfe şi tocmeli în greacă, latină, ebraică, feniciană, persană, aramaică. Pericle simte în nări miros de mirt şi de santal, de sudoare, de fum şi de zahăr ars. Îşi trece degetele peste pânzeturi, gustă bucățele de ardei iute şi de sumac, întreabă din obişnuință care sunt prețurile, clatină din

cap şi se îndepărtează. Cumpără o plăcintă ieftină, umplută cu o carne ațoasă care, cu siguranță, nu este de porumbel, aşa cum i s-a spus.

— Titus…!

Îi ia câteva clipe să-şi dea seama că el este cel strigat şi alte câteva ca să facă legătura dintre vocea aceea gravă şi bărbatul micuț care abia dacă îi ajunge până la brâu şi care stă pe un butoi ca să poată negocia, de la aceeaşi înălțime cu eventualii muşterii, boielile rânduite sub forma unor conuri prăfoase, frumos garnisite, aşezate pe săculeții înşirați de-a lungul mesei pe căpriori din spatele lui.

Pericle îşi aminteşte că a folosit cândva acest nume, însă nu mai ține minte în ce loc a făcut-o. Bărbatul râde încetişor, înțelegând probabil încurcătura în care se află cel pe care l-a strigat.

— Nu are importanță, prietene, spune el punându-şi o palmă pe piept.

Pericle face întocmai.

— Fie ca zeii să te aibă-n pază, spun cei doi aproape în acelaşi timp.

— Ceva noutăți? întreabă Pericle. Eu am ajuns abia azi de dimineață.

— Trei caravane de măgari ieri, răspunde bărbatul. Sare, mirodenii, pastramă de toate felurile. Câțiva sclavi aduşi din Melitene. Puternici, sănătoşi, foarte năbădăioşi.

Nevasta bărbatului îşi face apariția dindărătul unei arcade întunecoase. Acum Pericle şi-i aminteşte: Talub şi Amira. În urma unei pățanii despre care Talub n-a pomenit decât în treacăt, ea nu mai poate vorbi. I-a întâlnit într-un târg din Munții Caucaz. Tălăngi şi ploaie torențială. Nici măcar un sat prin apropiere. Târgul închis pe durata iernii. Talub nu este doar scund — îşi mai târâie şi un picior. Pericle s-a simțit profund mişcat de felul în care cei doi îşi purtau unul altuia de grijă, fiecare preluând sarcinile pe care celălalt nu le putea duce la îndeplinire, cu o uşurință care nu avea nevoie nici de rugăminți, nici de mulțumiri. Amira zâmbeşte. Palmă lipită de piept. Oare îl recunoaşte? Pericle îi întoarce zâmbetul.

— … doar că târgul de cai e gol, spune Talub.

— Iar acolo, sus? arată Pericle către palatul al cărui zid exterior, aflat la capătul aleii, împiedică lumina soarelui să pătrundă. Cândva existau două fiice: una de sânge, alta adoptată.

— Eu te-aş sfătui să-ţi îndrepţi privirea ceva mai jos, râde Talub, după care face o pauză văzând că faţa acestui străin-şi-nu-prea rămâne la fel de serioasă. Înseamnă că n-ai auzit.

— Ce să aud? răspunde Pericle, simţind cum inima îi bubuie în piept.

Talub arată din cap spre firida arcuită în faţa căreia şi-a întins taraba. Amira ascultă cu atenţie cuvintele unui etiopian vorbăreţ. Fără să privească spre bărbatul ei, îi întinde acestuia o mână. Talub o apucă, iar ea îl ajută să se dea jos de pe butoi. Pericle simte cum i se umezesc colţurile ochilor.

— Urmează-mă, îi spune Talub.

Cei doi se strecoară într-un loc umbros. Acoperiş de olane, saci de iută şi lăzi ferecate. O raţă albă doarme în cuşca ei în formă de clopot, confecţionată din bambus. Talub se urcă pe un alt butoi, folosindu-se de două cufere aşezate ca nişte trepte.

— O să-ţi placă.

— Ce anume o să-mi placă?

— Necazurile mai-marilor noştri.

Pericle simte că i se face rău.

— N-a mai rămas decât o fiică, spune Talub frecându-şi palmele şi apoi întinzându-şi degetele de parcă şi le-ar încălzi în faţa unui foc.

— Care dintre…?

Pericle rămâne fără glas.

— Fiica de sânge. Cealaltă s-a pierdut în noapte.

Talub face un gest brusc cu palmele — „ţac-pac!“ —, apoi se aşază mai bine pe butoi şi priveşte cu un aer teatral când într-o parte, când într-alta, cu toate că este cu neputință ca o a treia persoană să se fi pitit în acest cotlon ticsit cu marfă.

— Povestea oficială este că fata a fugit. Au trecut două săptămâni de atunci.

Nimic din toate acestea nu este aievea. El, Talub — cu toții sunt doar nişte marionete într-un mic teatru de mucava. Sacii, abacul, rața albă — toate sunt confecționate din lemn pictat.

— Neoficial, însă…?

Talub adoră să răspândească astfel de zvonuri.

— Una dintre gărzile palatului a dispărut în aceeaşi noapte. O căruță zdrobită a fost descoperită într-o vale din apropiere, pe fundul unei râpe. Au fost găsite schelete: doi cai şi un om, linse de sălbăticiuni până la ultima ciozvârtă. O broşă din aur, mare cât un măr a fost găsită în buzunarul unei mantale pentru călătorii.

Pericle se sprijină ca să nu cadă din picioare.

— Poate că a scăpat.

Talub izbucneşte în râs:

— Pe dealuri? Singură? Noaptea? Două săptămâni? Cele mai multe dintre ele ar muri dacă n-ar avea pernă sub cap!

Pericle îşi dă imediat seama că a fost mâna Dionyzei. Amintirea clipei în care a zărit-o pentru prima dată, pe cheiul aflat la numai o leghe de piața aceasta. Ochii aceia care refuzau să se uite într-o parte. Soțul ei în genunchi, ea în picioare.

— Se spune… însă aceasta este doar o bârfă ordinară căreia refuz din răsputeri să-i dau crezare… Se spune că regina…

Pericle ridică o mână, făcându-i lui Talub semn să se oprească din vorbit. Trebuie să plece din locul acela înainte să rănească pe cineva, înainte ca lumea din jurul lui să ia foc. A ajuns din nou pe uliță. O femeie oarbă face vrăji, pietricele colorate apărând şi dispărând printre degetele ei dănțuitoare. Trece de un colț de stradă. Un băiat a furat o pâine. Brutarul îl înjură, însă nu porneşte pe urmele lui. Băiatul e ca un iepure ce-şi face urma pierdută în murărie. Pericle trece de următorul colț de stradă. Vede un măgar ridicându-şi coada şi spârcâind o balegă udă peste toga albă a bărbatului aflat lângă taraba din apropiere. Mulțimea începe să aplaude. Pericle părăseşte piața trecând pe sub arcada triplă a porții înspre răsărit şi coboară păşind pe dalele dispuse în zigzag ale agorei.

Soarele fierbinte pare să cânte pe pietrele albe. Paisprezece chiparoşi străpung un cer albastru imaculat. Un grup de lucrători înalță un fel de monument, două blocuri de marmură recent tăiate aşteptând pe buşteni. O mică macara piramidală e fixată pe frontonul construit doar pe jumătate. Se aude o daltă scoțând sunete ca de clopoțel: ding… ding…

Să fi fost ucisă şi apoi dusă pe dealuri sau încă era vie în clipa în care căruța s-a prăvălit în râpă? Dacă lupii au găsit-o zăcând în întuneric, nefiind în stare să se apere? Şi-a lăsat fiica în grija unor străini. Pericle cade în genunchi şi vomită într-un şanț. Oare Cleon a fost părtaş la acest plan? Nu poate face nimic acum. Nu i se va permite accesul în palat — cel puțin dacă perechea regală nu şi-a pierdut mințile.

Soția lui a murit imediat după ce a născut pentru că el a refuzat să asculte de sfatul socrilor. Fiica lor a murit pentru că el n-a avut tăria să-i poarte de grijă. Un întreg regat i-a fost răpit aşa cum ai lua, cu delicatețe, un obiect de preț ajuns în mâinile unui copil neîndemânatic. A risipit toate lucrurile de valoare pe care i le-a oferit vreodată viața.

Îşi şterge cu dosul palmei ultimii stropi de vomă rămaşi în jurul gurii. Un băiețel se holbează la el. O dădacă îl trage la o parte. Cu mişcări încete, Pericle se ridică în picioare. Trebuie să plece de acolo, dar nu are unde. Nu se mai simte în stare să străbată trecători din creierii munților, să petreacă nopți la adăpostul câte unei pânze întinse pe araci şi să se tocmească la sânge într-o a cincea limbă. Picioarele îl duc la vale, prin oraşul cu străzi înclinate, până în port.

Sclavi înjugați, cărând vedre cu apă, se târăsc unul câte unul agale la deal, prin arșiță. Un bătrân african aşezat pe marginea drumului cântă o melodie tristă la kora. Pericle şi-ar dori să se poată întinde pe jos şi să se desprindă, aidoma unui câine, de lumea din jurul lui. Îşi doreşte cu disperare să afle cum a murit Marina. Îşi doreşte cu disperare să nu afle. Îşi doreşte să afle ce altceva i-a făcut acel soldat din garda palatului. Îşi doreşte să nu afle nimic din toate acestea.

Marina. Simpla rostire a numelui fetei este ca un fier roşu cu care cineva îl însemnează pe piept. Marina. N-a ştiut niciodată cum arată fiica sa. Oare ea a ştiut cine era tatăl ei? Ce i-or fi spus Cleon şi Dionyza? E cu putință ca fata să fi murit fără ca măcar să ştie de existența lui? Până în clipa aceea, nu s-a gândit niciodată la această posibilitate. Până atunci, nu s-a gândit la o grămadă de lucruri.

Îşi imaginează învălmăşeala aceea: cai, căruță şi încărcătură — toate prăvălindu-se în întuneric. Nechezaturile înfiorate, căderea fulgerătoare în albia râului. O copită izbeşte cu putere fața unei fete.

Pericle se sprijină de un perete şi se apleacă pentru ca sângele să-i vină din nou în cap. Negura care-i cuprinsese mintea începe să se risipească. Preț de o clipă, vălul care separă lumea viilor de cea a morților se subțiază. Pericle zăreşte în partea cealaltă imagini din nişte vieți pe care nu le-a trăit — o lespede de lumină lichidă legănându-se în întuneric; mai multe insule văzute de sus, presărând apa unui estuar scăldat în razele soarelui; glasul unei femei care spune: „Căci de cum de la răsărit s-arată primul semn al slavei lui Dumnezeu, el cu osârdie închinăciuni d-ale lui se pune a face…“

Pericle se află acum în port, stând cu spatele sprijinit de un zid şi năduşind în căldura necruțătoare. În fața lui, un vas de pescuit tocmai este descărcat — sardine, merluciu, mugilid, un calcan pătat cât un covor mare. Un şir de caracatițe înfipte într-o prăjină. După ce întreaga captură este adusă la țărm, vâslaşii duc vasul la locul de amarare şi un alt vas îi ia locul la chei. Al treilea, ancorat ceva mai departe, aşteaptă să-i vină rândul. În stânga lui, Pericle zăreşte un şantier maritim: carenele proptite cu prăjini seamănă cu nişte păianjeni de lemn, în vreme ce mai mulți bărbați bat în cuie şi îmbină suprastructura. Un vas vechi zace răsturnat, scândurile

fiindu-i rând pe rând îndepărtate şi unse din nou cu catran. La gura portului, înotătoarea dorsală a unui rechin spintecă apa.

Pericle nu face nimic. Un talent pe care l-a deprins în munți: să se preschimbe într-un cal, într-o piatră. Orele trec una după alta. Soarele străbate cerul pe o traiectorie arcuită, îndreptându-se către apus, iar aerul e tot mai răcoros. Umbrele copacilor sunt tot mai întunecate. Cea a dealului abrupt care se înalță în partea de est a portului se lăbărțează încet pe suprafața apei, înghițind ambarcațiunile rând pe rând. Pescăruşii din tării capătă culoarea roşiatică a soarelui la asfințit în vreme ce zboară peste țesătura albastră a cerului şi a mării. Aceste păsări se numără printre cele mai frumoase făpturi pe care Pericle le-a văzut vreodată. Luceafărul se înalță pe cer. Pericle îşi simte stomacul gol. N-a băut nimic toată ziua. Capul îi zvâcneşte. Nu găseşte niciun temei să-şi ducă viața mai departe. Simpla lui prezență pe această lume este o ofensă.

Soarele a dispărut. Docherii şi pescarii au plecat şi ei, împreună cu marinarii şi lucrătorii de pe şantier, cu perceptorii şi cu gărzile. În capul lui Pericle începe să încolțească un gând. Va reveni pe mare, acolo unde se află şi Chloë. Gândul este complet lipsit de noimă, cu toate acestea, are mai mult sens decât oricare alt gând care i-a trecut prin cap de nici nu mai ştie când.

Vreme de câteva ore, prin port nu se mai zăresc decât beţivi şi prostituate. O femeie îngână un cântec ca pentru sine. Fără îndoială că are mințile rătăcite. Doi bărbați se ceartă cu glas tare într-o limbă pe care Pericle nu o recunoaşte. După o vreme, şi aceştia se îndepărtează, clătinându-se, iar portul se goleşte. Rămâne doar o lună mare, precum şi geamăna ei iluzorie, tremurând ca o ființă amețită dincolo de dig.

Pericle nu mai crede în zei. În timpul călătoriilor lui, a auzit prea multe poveşti care se bat cap în cap. Desigur, e mai bine ca toată lumea să se înşele şi să-şi facă iluzii de vreme ce această revelație este atât de puțin răspândită. Dacă Pericle are o religie, aceasta este a ierbii şi a râurilor, a munților şi a cerului care continuă până dincolo de capătul celor mai lungi călătorii. Se va scufunda printre peşti-ciocan, se va lăsa devorat, se va lăsa luat înapoi.

Va face toate acestea în momentul în care statuia mâncată de vreme a Galateei, care stă acum scăldată în lumina lunii, îşi va lăsa umbra peste blocul de calcar din apropiere. A hotărât deja care va fi ambarcaţiunea, una micuţă, cu file de bordaj suprapuse, cu două vâsle lăsate înăuntru, amarată nu departe. Va înota în apa acestui port pentru a doua oară. Pentru ultima oară. Acesta este locul în care s-a înecat Marlenus. O altă moarte pentru care se simte răspunzător. Nu va mai fi nevoit să suporte povara acestor amintiri pentru multă vreme.

Umbra atinge blocul de calcar. Pericle se ridică în picioare. Îşi simte genunchii ţepeni. Nu s-a mai mişcat de şapte-opt ore. Simte o pulsaţie sâcâitoare, puternică în zona cefei. Păşeşte pe caldarâm îndreptându-se către chei. Îşi scoate cizmele, însă păstrează în bandulieră traista din piele. Îi va da Marinei cadourile atunci când o va întâlni, când se vor reuni cu toţii. Hotărârea a fost luată. Pericle e plin de însufleţire. Coboară treptele din piatră. Lanţuri îngheţate de apă îi cuprind gleznele. Şi mai în adânc. Până la brâu. Din nou Marlenus. Kallios. Felinarul care se legăna în întuneric. Dacă numai una dintre sulițele acelea i-ar fi străpuns nenorocitul de piept. Şi mai în adânc, lanţul de apă ridicându-se, preschimbându-se într-o centură, într-o vestă. Lasă apa să-i preia greutatea, se împinge începând să înoate câineşte şi ţinându-se cu o mână de traistă; speră ca nimeni, auzind plescăitul pe care-l scoate, să nu fie tentat să intervină. Îşi îndepărtează o algă lungă, băloasă, din jurul gâtului. Cât de jos pare totul aici, la suprafaţa apei. Totul se află deasupra: luna, oraşul, carenele vaselor din port. Continuă să înoate. O adevărată flotilă de cormorani aţipiţi croncăne mofluzi, fluturându-şi aripile. Ajuns la jumătatea distanţei, Pericle se odihneşte o clipă, ţinându-se de lanţul unei ancore şi recăpătându-şi suflarea. Simte cum frigul îi pătrunde cu repeziciune în oase. Continuă să înoate. Îi intră apă în gură. Gust de gudron şi de canal. Papirusul este pus într-un tub metalic. Speră ca acesta să nu lase apa să treacă prin el.

Îi este greu să ajungă la barcă. Nu mai e la fel de puternic ca altădată, iar ziua care tocmai a trecut l-a vlăguit. Aruncă mai întâi traista, îşi aşază talpa pe cârmă şi se trage peste cadrul pupei. Barca e mică, el greu, iar prora se înalţă atât de mult deasupra apei, încât Pericle se teme ca vasul să nu se răstoarne, căzând peste el. La a patra încercare, reuşeşte să urce. Nu are loc să se întindă, aşa că se aşază cu capul în palme pe singura bancă, aşteptând

ca apa să i se scurgă din haine şi ca durerea de cap să-i treacă suficient de mult pentru a-i îngădui să vâslească.

Glasuri pe chei. Nu are nicio îndoială că nu poate fi zărit de la distanța aceea. Desface parâma care ține barca legată de baliza din apropiere. Cu băgare de seamă, fixează ramele în furcheții rudimentari. Lemnul ud scârțâie încet, frecându-se de lemn ud. Pericle se întinde în față, cufundă lopeţile în apa întunecată, îşi reazemă tălpile şi trage. Ridică, întinde, cufundă, trage. Barca pluteşte de-a lungul canalului format din şirurile de ambarcațiuni amarate. Plesnetul discret al parâmelor de sisal lovindu-se de carenele din lemn de pin, în vreme ce vasele ancorate se balansează. O siluetă se zăreşte în momentul în care Pericle trece pe lângă una dintre ambarcațiunile mai mari. Oare oamenii obişnuiesc să-şi petreacă nopțile aici? Pericle continuă să vâslească. Mogâldeața nu spune nimic, nu face nimic. Probabil că este o fantomă, o năzărire a propriei lui imaginații. Apoi silueta este înghițită de silueta mai mare a dealurilor.

Pericle se simte vlăguit. Întinde, cufundă, trage. Rosteşte în gând aceste cuvinte, aşa cum cineva ar încuraja un copil să facă ceva anume. Priveliştea se lărgeşte pe măsură ce barca se îndepărtează de țărm. Întinde, cufundă, trage. Dacă ar reuşi să iasă din rada portului, va prinde curentul care se îndreaptă către sud, un curent nu foarte puternic, însă suficient ca să-l poarte pe apă fără ca el să depună vreun efort. Simte nevoia să se odihnească. Trage vâslele înapoi în barcă. Se aşază pe bancă şi respiră adânc. Carena se leagănă, presimțind parcă valurile mai mari din larg. Pericle se uită peste umăr la micul arc de orizont neîntrerupt. Dar barca începe să plutească într-o parte, amenințând să eşueze pe nişte stânci. Pericle fixează din nou ramele. Întinde, cufundă, trage. Începe să numere fiecare ciclu. O sută, o sută cincizeci. Acum a pătruns în partea îngustă a golfului. Se uită din nou peste umăr, către pustietatea aceea tot mai cuprinzătoare. Încă cincizeci de cicluri, o sută. Trage vâslele în barcă, se aşază pe bancă, priveşte, aşteaptă. Poate vedea cum conturul aspru, zimțat al țărmului se mişcă uşor, gura radei închizându-se treptat. A ajuns în larg. Scoate vâsla din stânga din furchet, o ridică deasupra capului şi o aruncă cu toată puterea. Aceasta cade în apă cu un pleoscăit, iar barca se clatină o vreme, înainte de a reveni la legănatul obişnuit. Aruncă a doua vâslă în partea opusă. Barca se clatină din nou o vreme. Hainele îi sunt ude leoarcă.

Nu-şi mai poate aduna puterile, pentru că frigul a devenit de nesuportat. O zăreşte pe Chloë în umbra unui coviltir stacojiu. „Bărbaţii acuză femeile că ar fi capricioase…“ Partea de jos a spatelui ei dezgolit, dungată de lumina care se strecoară printre jaluzele. Băieţei din piatră făcând pipi. Un cal magic, din bronz. „Preafrumoasă rază de lumină, te-am iubit şi înc-aş mai putea.“ Un artist chinez pictează o peşteră, păşeşte în interiorul acesteia şi se face nevăzut…

Îşi stăvileşte din nou avalanşa de gânduri. Nemişcat ca un cal, nemişcat ca o piatră. Timpul trece. Cade pentru scurtă vreme într-un fel de somn, însă a început să tremure, iar durerea de cap refuză să-i treacă. Trebuie să o facă acum. Dacă va mai întârzia, va muri în barcă, iar el şi Chloë nu se vor reuni niciodată. Se va ridica în picioare şi va păşi, pur şi simplu, peste bord. Nu va fi în stare să se întoarcă în barcă. Va urma o scurtă zbatere în vreme ce trupul lui va încerca să se agaţe de viaţă, după care totul se va sfârşi. Încearcă să stea în picioare. Nu poate sta în picioare. Îi este prea frig, se simte prea slăbit. Nu contează. Nu e nevoie să stea în picioare. I-ar fi îndeajuns să se aşeze în genunchi şi să se rostogolească în apă. Nu are însă curajul necesar pentru a face acest gest. Nu vrea să moară. E doar un băieţel pierdut şi cumplit de singur. Începe să plângă.

Marina tocmai a văzut cum un cal e devorat de viu. Lupii vor fi început deja să mănânce omul. Ura din ochii lui. Plănuia să o ucidă. Planul criminal şi pedeapsa primită ar trebui să se anuleze reciproc. În loc de asta, cele două se împletesc pentru a forma ceva nou, ceva cumplit.

Marina continuă să înainteze în direcţia pe care a urmat-o căruţa. În spatele ei a rămas femeia care i-a dat bărbatului ordinele. Ce ciudat că asta nu o miră! Oare Phoebe a ştiut? Jena de pe chipul acesteia în momentul în care Marina a îndrăznit să se îndoiască de mama ei. Oare Cleon a ştiut? Dionyza va vrea o dovadă că sarcina ucigaşului a fost dusă la îndeplinire. Oare cât timp mai are Marina la dispoziţie înainte ca vânătoarea să înceapă? O zi? Două zile? Dacă va fi găsită, nu va mai fi lăsată să trăiască. Ştie prea multe. Îşi înfăşoară mai strâns în jurul trupului mantaua de călătorie. Noaptea e lungă. Deal după deal, fiecare mai nedesluşit decât cel lăsat în urmă, pe

măsură ce întunericul se îndeseşte. Este ca şi cum te-ai apleca peste o balustradă aflată la înălțime, aceeaşi mâncărime neplăcută în tălpi, aceeaşi teamă că vei fi tentat să părăseşti pământul, prăvălindu-te într-un hău. Marina nu a privit niciodată luna cu atenție, nu a simțit-o niciodată atât de aproape. Poeții s-au înşelat amarnic. Nu e nici albastră, nici argintie. E albă, ca un fier încins în inima forjei. Calea Robilor este atât de luminoasă, încât pe alocuri pare mai degrabă o singură substanță decât suma mai multor stele. Aceste stele, îşi dă ea pentru prima dată seama, au diverse culori. Aurul din Capella, roşul din Aldebaran, albastrul din Elnath.

Lângă râu se afla o femeie care arăta ca ea — tunică, suliță, arc. Aceasta i-a tăiat Marinei legăturile de la mâini şi de la picioare. Imaginea este pe cât de limpede, pe atât de lipsită de sens, precum imaginile din vise pe care oamenii le reține în momentul în care se trezesc. Dar, spre deosebire de cele din urmă, aceasta refuză să pălească. Palmele femeii o țin de obraji. Cum ar fi ca, în împrejurări deosebit de grele, vocea pe care o foloseşti ca să te îmbărbătezi şi să supraviețuieşti să se întrupeze şi să păşească, descătuşată, în lume? A auzit şi alte glasuri de femei. Oare acestea or fi încă undeva pe-acolo, în întuneric?

Marina şi-a pierdut cea mai bună prietenă, alter egoul ei, şi totuşi se simte mai voinică, mai puternică, mai întreagă. Oare acesta să fie un adevăr tocmai relevat sau doar o cale prin care propria minte îi asigură o protecție temporară?

Rostogolirea şi zgomotul pietricelelor sub sandale, frigul amorțindu-i degetele dezgolite de la picioare. Din când în când, e convinsă că o urmăreşte o creatură ghemuită undeva în întuneric, la marginea drumului. Poate că imaginația plăsmuieşte vedenii pentru a menține trupul alert. Până acum, Marina şi-a petrecut toate nopțile sub un acoperiş. Acum se află în afara palatului, dar şi în afara a ceva mult mai neclar, care o îngrădeşte mai mult decât ar putea-o face nişte pereți. Până şi teama e bună. Apă rece şiroind pe o podea murdară.

Marina scoate cârnatul din traistă, ia o îmbucătură şi pune restul la loc. E cea mai ieftină, cea mai ordinară mâncare pe care a băgat-o vreodată în gură. În acelaşi timp însă, este şi cea mai gustoasă.

Drumul urcă, apoi coboară, şerpuieşte. Pas cu pas, Marina lasă în urmă tot ceea ce a însemnat cândva lumea ei. Mai întâi i se pare că dincolo de dealuri arde ceva. Ierburile? Cu siguranță, nu o pădure. Priveliştea este înfiorătoare. Apoi, înțelege. Se uită vreme îndelungată. N-a văzut niciodată geana arcuită a răsăritului de soare, n-a văzut niciodată un cer întunecat luminându-se cu atâta strălucire. Lasă spectacolul zorilor să-i inunde simțurile. Nicio pictură nu a reuşit vreodată să redea îndeajuns de bine aşa ceva. În lumina tot mai puternică, Marina poate distinge drumul care continuă în față, o panglică ştearsă, murdară, înghițită pe alocuri de pământul vălurit, reapărând, dispărând. Un tăpşan cu iarbă scurtă, pârlită de soare, câte o tufă de mărăcini, văioagele prin care pâraiele îşi găsesc drumul la vale. În depărtare se zăresc două aşezări joase. Staule? Grajduri?

În curând, în calea ei îşi vor face apariția tot felul de bărbați porniți la drum. Ea este o femeie tânără, singură. Există foarte puține locuri în care s-ar putea ascunde şi Marina ştie că şi-a folosit deja cea mai mare parte a norocului pe care ursita i l-a dăruit la naştere. Sau poate că nimeni nu-şi va face apariția pe drum. Nici ea nu ştie ce e mai rău. Îşi cufundă palmele făcute căuş în apa unui pârâu. Apa are un gust… ciudat. Bea numai puțin, temându-se să nu se îmbolnăvească. Bea însă din prețioasa ei ploscă aflată în traistă. Pare a fi un întăritor. Mere? Pere? Două guri, îndeajuns să o întremeze. Trebuie să găsească un loc în care să doarmă ca să poată rămâne trează în timpul următoarei călătorii nocturne. În momentul acela scurt în care privirea sa şi a lupului s-au intersectat, ceva s-a petrecut între ei, mai degrabă un fel de luare la cunoştință decât o înțelegere. „Aşa stau lucrurile.“ E posibil însă ca lucrurile să stea cu totul altfel dacă ea va dormi la următoarea lor întâlnire.

Soarele a răsărit cu totul, iar arşița începe deja să se facă simțită. Marina priveşte un uliu cum se roteşte pe cer, ținându-şi aripile nemişcate, până când şi le strânge şi începe să cadă spre pământ ca o piatră aruncată într-un sac negru şi, cu ghearele răşchirate, încetinindu-şi picajul în ultimul moment. Pasărea dispare câteva secunde, apoi îşi flutură aripile de două ori, cu putere, înălțându-se în aer cu prada — un popândău care se zbate. O căruță îşi face apariția, îndreptându-se în direcția fetei, silueta întunecată clătinându-se în aerul fierbinte. Marina părăseşte drumul şi o ia către o scobitură săpată în pământul uscat, acolo unde unul dintre pârâiaşele care

curg jumătate pe sub pământ ocoleşte un bolovan mare. Marina înaintează printre smocurile scurte de iarbă, ridicându-şi mult genunchii ca să se ferească de mărăcinişul care-i zgârie degetele de la picioare. Dacă se va piti în apa puțin adâncă, sprijinindu-şi spatele de bolovan şi ținându-şi picioarele lipite de piept, cu siguranță nu va putea fi zărită de pe drum. Îşi face palma căuş şi soarbe puțină apă. Fie apa aceasta are un gust mai bun, fie setea ei e acum mai mare.

Un scorpion îşi face apariția printre câteva tulpini uscate, atât de aproape de piciorul ei, încât dacă fata s-ar întinde puțin, l-ar putea atinge. Încă de pe vremea când era mică, scorpionii au speriat-o, făcând-o să iasă în fugă din încăperea în care se afla, cerând ajutorul câte unui sclav. Micuța creatură se lasă la pământ, aproape nemişcată — doar coada curbată îi tremură uşor. Oare o priveşte? Oare scorpionii au ochi? Marina îşi umple din nou căuşul palmei cu apă şi o aruncă. Creatura se retrage grăbită la umbra protectoare a ierbii. În vreme ce ascultă hârşâitul greierilor, Marina simte în nări miros de lavandă.

Într-un târziu, în scârțâit de osii, în zdroncănit de roți călcând pe drumul plin de hârtoape şi în fornăit posac de măgari, Marina aude frânturi dintr-o discuție purtată într-o limbă pe care nu o recunoaşte. Un câine se pune pe lătrat. Căruța trece hodorogind mai departe. Cu băgare de seamă, Marina se răsuceşte şi priveşte dindărătul bolovanului. Căruța transportă cinci saci plini cu grâne, orez sau fasole uscată. O bătrână stă călare pe unul dintre măgari, iar un bătrân merge pe jos pe lângă căruță. Câinele se opreşte şi se uită drept spre Marina, care se strecoară înapoi în spatele bolovanului, simțind cum inima începe să-i bubuie în piept. Bătrânul scoate un fluierat puternic, iar în clipa în care fata îndrăzneşte să se uite din nou către drum, bagă de seamă că animalul a revenit la locul lui şi că drumeții încep să coboare uşor la vale.

Până la asfințit, Marina este nevoită să se ferească de încă două ori — o pereche de soldați şi patru neguțători persani mânând un şir de sclavi jigăriți, legați cu lanțuri de o căruță. Unii dintre aceştia sunt copii. Marina bea ultimii stropi de întăritor şi umple plosca cu apă dintr-un pârâiaş. Termină de mâncat cârnatul. E slabă, n-are nevoie de multă hrană, însă niciodată nu a călătorit pe distanțe atât de mari într-o singură zi, aşa că

acum este cu adevărat flămândă. Culege cinci fructe maronii dintr-o tufă mică şi urâtă, mănâncă unul şi le păstrează pe celelalte pentru mai târziu, când va şti ce efect a avut primul asupra organismului ei. Pielița este groasă, pulpa amară şi tare ca un şoric uscat. Marina nu crede să fi mâncat vreodată ceva mai scârbos. Gândindu-se la asta, simte o satisfacție perversă. Stomacul o roade puțin, însă nu respinge fructul. Peste un ceas, mai mănâncă unul.

În față se zăresc câteva mici acareturi — un bordei, un hambar, un grajd făcut din piatră. Marina se hotărăşte să meargă mai departe. Oricine o va vedea ar putea s-o dea în vileag celor porniți pe urmele sale. Gândurile însă îi devin tot mai încețoşate. Acum i se năzare că oamenii aflați în casele lor ar fi mai puțin periculoşi decât cei pe care îi întâlneşte pe drum şi, pe măsură ce puterea ei secătuieşte, se surprinde încrezându-se în ideea că oamenii ar fi nişte ființe mărinimoase de obicei, idee care până de curând îi pecetluise întreaga existență.

Păşeşte pe poteca nisipoasă care se desprinde din drumul principal. Duhoarea este înfiorătoare, o versiune mai puternică a izului care adastă în anumite părți ale palatului în acele săptămâni fierbinți de la sfârşitul primăverii, înainte ca rezidenții să se mute în vila de vară şi în vreme ce closetele sunt curățate. Pe măsură ce se apropie, aude tot mai limpede grohăielile şi guițatul porcilor. Abia în clipa în care se sprijină de peretele cocinei, liniştită de forfota veselă a purceluşilor, începe să-şi pună întrebări. Oare aici avusese de gând să o aducă ucigaşul? Cât de nesăbuită a putut să fie! Dacă acesta era locul, atunci e aproape sigur că oamenii aflați acum dincolo de zidul fermei sunt în cârdăşie cu bărbatul care voise s-o ucidă. Trebuie să plece cât mai degrabă, fără să fie zărită.

Dar dacă… Deapănă iarăşi în gând ultimele clipe. Nu are nicio îndoială că obloanele erau închise când se apropiase pe poteca nisipoasă. Ocoleşte cu băgare de seamă ferma, pregătită să fugă la cel mai mic zgomot. Uşa este zăvorâtă pe dinafară. Simte cum bătăile inimii i se potolesc. Răsuflă prelung.

Un mic oval negru flutură puțin deasupra orizontului. Călători. Trebuie să se strecoare înăuntru. Acolo va avea parte de umbră, va putea dormi. Îşi lipeşte fața de crăpătura dintre uşă şi tocul acesteia ca să se asigure încă o

dată. Îi ia câteva clipe să-şi obişnuiască ochii cu întunericul din interior. Un scaun rudimentar aşezat pe o podea de pământ, o amforă astupată, praf dănțuind în feliile albe de lumină solară. Deodată îşi face apariția o față: ochi, dinți, bale. Se aude o bubuitură puternică şi uşa o izbeşte cu violență în frunte. Marina cade pe spate. Uşa este lovită dinăuntru, zăvorul şi balamalele zăngănind asurzitor.

Un câine. E un câine. Cu respirația întretăiată, Marina se ridică în picioare. Mâna stângă, cu care şi-a amortizat căderea, îi este plină de sânge. Scutură bucățile mai mari de pământ lipite de rană. O va putea curăța mai târziu. În pofida faptului că se teme de câini, se apropie din nou de uşă. Nutreşte convingerea că ea şi câinele se află de aceeaşi parte a baricadei, că îşi vor putea vorbi. Fie noaptea petrecută sub cerul liber a apropiat-o de natură, fie începe să-şi piardă judecata.

Îşi lipeşte palma mâinii rănite de marginea încălzită de soare a uşii.

— Sunt o prietenă.

Câinele încetează să mai latre, ascultă, amuşină, apoi latră din nou, doar o dată, mult mai încet de data aceasta. Marina începe să răsucească şi să scuture zăvorul înțepenit. În cele din urmă, uşa pare să se deschidă singură. Câinele e uriaş, o femelă de ciobănesc anatolian, câinii pe care îi folosesc păstorii ca să țină lupii la distanță. Îi ajunge Marinei până la talie. Fata îi întinde mâna însângerată. Gestul pare deopotrivă nesăbuit şi potrivit. Cățeaua începe să lingă rana. Marina tresare. Animalul îşi înclină puțin capul într-o parte, de parcă s-ar gândi la ceva, după care se întoarce în colțul îndepărtat al încăperii şi se face covrig pe o grămadă uriaşă de blănuri, muşchi de pădure şi pământ. Marina închide uşa în urma ei, încuind-o cu zăvorul ruginit, dispus în oglindă cu cel din afară.

Îşi simte gâtul plin de praf. Zgomotul înfundat al porcilor care râmă şi se agită dincolo de pereți. Mirosul de urină de câine, amestecat cu cel al porcilor răspândeşte un iz înțepător. Patru iepuri jupuiți, cu vinele la vedere atârnă de grindă: rozalii şi uscați ca o piele tăbăcită. Un ciolan mare zace în fața câinelui, osul fiind acum aproape descărnat. Un cuțit stă înfipt în stâlpul de susținere din mijloc. Se zăreşte şi un hârdău jos, plin cu apă urât mirositoare. Marina se aşază în genunchi, umplându-şi palmele făcute căuş.

Lichidul este vâscos şi conține ceva ce pare şi în acelaşi timp nu pare să se mişte. Gustul nu e chiar atât de rău în comparație cu duhoarea din încăpere.

Marina aruncă o privire prin crăpătura dintre obloane. Atunci când călătorii ajung pe colina din apropiere, poate distinge o caravană de cămile împovărate fără milă, prima purtând în cârcă şi un neguțător îmbrăcat în mătăsuri extravagante. O glugă ascuțită îi dă, deopotrivă, un aer sinistru şi o înfățişare de jucărie. Bărbatul este flancat de două gărzi de corp înarmate până-n dinți, călărind pe nişte cai scunzi. Marina aşteaptă până când caravana se face nevăzută, apoi se întinde pe podeaua de pământ, aşezându-şi mantaua sub cap.

Se cufundă repede într-un somn profund, în care aleargă împreună cu un grup de femei pe o pajişte, apoi pe o suprafață dură, nisipoasă, pe urmă prin lumina filtrată de coroanele copacilor dintr-o pădure. Se preschimbă toate în nişte căprioare, Marina însăşi devenind una şi continuând să alerge în compania celorlalte. Viteza lor este amețitoare, iar pământul devine sub copitele lor un fel de nălucă. Căprioarele se preschimbă apoi într-o mie de săgeți spintecând un cer senin şi înfigându-se în scoarța copacilor, în iarbă, în carne. Sunt şi femei, şi căprioare, şi săgeți — şi nu există nicio contradicție în această multiplă stare de fapt. Apoi sunt lupoaice devorând carnea cailor muribunzi şi înfruptându-se din ficatul alunecos al bărbatului care a răpit-o — iar scena este în acelaşi timp înfiorătoare şi firească, aşa cum un fulger este ceva deopotrivă înfiorător şi cât se poate de firesc. Cu fălcile lor puternice, lupoaicele îndepărtează coastele albe şi scot plămânii victimei, iar ea ştie fără urmă de îndoială că acela a fost momentul în care bărbatul a murit.

În clipa în care se trezeşte, Marina este o cu totul altă persoană. A primit botezul sângelui. Acum e un animal. Dintotdeauna a fost un animal. Doar că ea înțelege pentru prima dată ceea ce, până acum, oamenii din jurul ei i-au ascuns, temându-se de faptele ei.

Câinele stă lângă uşă. Marina o deschide, lăsându-l să iasă afară. Soarele abia a apus, conturul negru al dealurilor dinspre apus împletindu-se cu ultimele nuanțe rozalii ale înserării. Ceva dulce pluteşte prin aer, în parte lavandă, în parte lămâie, cu toate că orice ar avea un miros suav după duhoarea în care Marina a fost nevoită să doarmă. Câinele se lasă pe vine şi

îşi deşartă intestinele. Marina ia cu sine două dintre animalele jupuite atârnate de grindă. Îi aruncă unul câinelui, îşi şterge cuțitul de pânza tunicii, apoi îşi taie şi ei o bucată. Carnea uscată nu are gust de mâncare însă, aşa cum este, satisface o nevoie.

Marina bea din nou apă din hârdău, apoi vâră celelalte animale jupuite în traistă, alături de cuțit. Câinele aşteaptă afară. Va călători împreună cu ea. Marina zăvorăşte uşa coşmeliei, lăsând-o aşa cum a găsit-o. Pe cerul nopții se zăresc nori zdrențuiți care acoperă luna, întunericul fiind mai dens decât cu o noapte înainte, însă pietrele albe de pe drum absorb şi reflectă puțina lumină care a mai rămas. Aerul e răcoros, uşurându-i Marinei călătoria. Ultimul fir care o ținea în loc a fost retezat şi ceva o îndeamnă să meargă mai departe, cu toate că fata habar n-are ce poate fi acel ceva. La prima răspântie o apucă pe drumul care pare să urce. Câinele o urmează. La a doua răspântie, face o alegere asemănătoare, sperând să fie mai ferită de privirile altor călători, după ce a băgat de seamă că, pe măsură ce urca, vegetația devenea tot mai deasă. Goleşte plosca şi o umple din nou cu apă proaspătă de pârâu.

Câinele se opreşte şi îşi înclină capul ca să asculte, umflându-şi nările. Marina se trage grăbită la adăpostul întunericului. Un scurt moment de panică. Oare cineva stă la pândă, aşteptându-i? Marina aude un foşnet, apoi un scâncet — prea ascuțit ca să poată fi al unei ființe umane. Cățeaua se întoarce cu un pui de mistreț atârnându-i, țeapăn, între fălci. Se opreşte apoi pe marginea drumului, începând să sfâşie vânatul. Marina îşi scoate traista de pe umăr şi se aşază în apropiere, ca să-şi mănânce merindele ei. După ce termină, pornesc la drum.

Cățeaua o părăseşte cu puțin timp înainte de răsărit. Marina simte cu câteva minute mai devreme ce urmează să se întâmple. Amândouă se opresc. Câine şi om, unul lângă celălalt. Marina nu găseşte cuvintele potrivite pentru a descrie ceea ce simte, însă ceva important se petrece între cele două ființe. Cățeaua se întoarce încetişor şi pleacă în direcția din care a venit. Marina simte cum o cuprinde o tristețe pe care o poate îndura numai în măsura în care reuşeşte să înțeleagă că, în fapt, aşa ar trebui să stea lucrurile. Aşteaptă până când cățeaua şi întunericul devin una, apoi îşi continuă călătoria.

Drumul urcă de câteva ore bune, pajiştile vălurite, cu iarbă arsă de soare, lăsând loc unor păduri rare. Temperatura scade, întunericul devine mai adânc, iar luna e ascunsă de trunchiurile şi de frunzişul copacilor. Poate că de vină este frigul tot mai pătrunzător, poate că de vină este faptul că îi e tot mai greu să-şi dea seama dacă cineva se iveşte pe drum, cert este însă că Marina începe să simtă o prezenţă — o prezenţă care nu pare a fi întru totul binevoitoare. Ce bine era dacă ar fi avut acum câinele lângă ea. Nu zăreşte niciun fel de aşezare în care s-ar putea furişa ca să doarmă a doua zi, aşa că se vede nevoită să-şi continue înaintarea până când lumina zorilor va începe să străpungă coroanele copacilor, ajutând-o să găsească un ascunziş într-un loc suficient de îndepărtat de drum.

În cele din urmă, soarele plăpând, rotund ca o piersică rozalie se iveşte pe cer, dezvăluind adevărata întindere a pădurii prin care Marina a umblat în timpul nopții, trunchiurile înşirate de-o parte şi de alta lăsând loc unei neguri care pare la fel de adâncă şi de îndepărtată precum întunericul dintre stele. Dar, pe măsură ce soarele se înalță, încălzind aerul, natura devine mai binevoitoare şi mai puțin stranie. Marina zăreşte undeva în susul povârnişului împădurit un fel de ruină din care se mai văd doar câteva blocuri de piatră înşirate în linie dreaptă. Prin urmare, locul este părăsit de multă vreme, iar potecile care l-ar fi unit cândva cu drumul principal vor fi fost de mult înghițite de natură.

Marina îşi croieşte drum prin desişul mărăcinos dintre arborii bătrâni ca să vadă dacă şi-ar putea găsi acolo un ascunziş. Spinii îi zgârie gambele goale şi tălpile protejate numai de o pereche de sandale. Foloseşte traista din piele ca să dea rugii la o parte, făcându-şi loc. Pe jumătate cufundată în vegetație şi înaltă până la genunchii fetei, ruina a fost cândva o aşezare cu o singură încăpere, poate un depozit sau un loc de odihnă al tăietorilor de lemne.

Marina îşi scoate cuțitul şi începe să taie rugii întinşi peste unul dintre colțurile fantomaticei încăperi, ținându-i la pământ cu talpa sandalei, tăind vegetația de la rădăcină şi aruncând bucățile retezate cât colo. Un animal mic o ia la fugă. Rugile elastice revin la poziția inițială, biciuindu-i Marinei coapsele, pieptul şi fața. În scurt timp, mâinile i se umplu de sânge. În cele din urmă, reuşeşte să curețe o porțiune îndeajuns de mare ca să-i servească drept culcuş. Ceea ce a ieşit seamănă descumpănitor de mult cu un sicriu.

Marina rânduieşte mai multe crengi tăiate de-a lungul pietrelor care o vor despărți de drum. Se simte mândră de ce a izbutit să facă, iar oboseala a prins-o în sfârşit din urmă, aşa că va putea dormi.

În timpul zilei, aerul este cald, însă vântul, cântecul păsărelelor şi zgomotele care pot şi nu pot veni de la animalele pădurii nu o lasă pe fată să se odihnească suficient de bine. Prin urmare, Marina se trezeşte, destul de obosită, cândva la mijlocul după-amiezii. Rămâne întinsă pe spate, privind tiparul mereu schimbător al luminii şi al frunzelor, uitându-se din când în când către drumul care rămâne pustiu — se întreabă dacă nu cumva ar trebui să-şi continue călătoria câtă vreme afară este încă lumină şi îşi reaminteşte întruna că nu are niciun motiv să-şi asume un astfel de risc.

La început aude un hârşâit ritmic — hârşti… hârşti… hârşti… —, apoi ecoul stins al glasurilor unor bărbați care strigă unul la celălalt. Mai rău decât atât, în momentul în care îşi înalță capul peste micul zid al ruinei şi priveşte prin frunzişul crengilor încâlcite, îşi dă seama că soldații pot fi deja văzuți — unul călare, pe mijlocul drumului, şase formând două linii paralele de-o parte şi de alta, retezând vegetația joasă cu nişte săbii scurte — ceea ce înseamnă că şi ea, în curând, va putea fi văzută dacă o va lua la fugă. Poartă o manta, însă picioarele îi sunt goale de la genunchi în jos şi este încălțată doar cu o pereche de sandale. Va trebui să alerge printre tufe pline de spini şi să escaladeze trunchiuri de copaci prăvălite la pământ, în vreme ce soldații sunt nişte bărbați în toată firea, purtând pantaloni confecționați din pânză tare, de sac, precum şi gambiere metalice.

Înşfacă repede cuțitul şi se piteşte la loc, trăgând uşor frunzişul tăiat mai devreme, pentru ca măcar o parte din ea să rămână camuflată. Se simte asemenea unui animal încolțit, fiecare părticică din ea părând că se concentrează să rămână nemişcată. Va sta aşa până când se va vedea nevoită să lupte. În clipa în care unul dintre soldați se va apleca peste ruine, îi va înfige cuțitul în gât. Nu contează că ea este doar una, iar ei şapte. N-ar conta nici dacă ar fi cincizeci. Nu le va recunoaşte niciodată superioritatea numerică.

Tropăit, hârşâit, bocăneli şi strigăte aruncate de la un soldat la altul. Unul dintre ei e plictisit, altul îi atrage atenția să nu se mai plângă, un al treilea zice că se opreşte ca să se pişe. Muşchii fetei sunt ca nişte coarde de arc

întinse la maximum. În copilărie, dădaca obişnuia să le cânte o melodie: „Inima mea cântă asemenea unei vrăbii printre arini“. Cum coboară şi urcă linia melodică, felul în care imită cântecul păsărelelor. Acum, Marina nu-şi poate aminti decât primul vers. Îl cântă de nenumărate ori în liniştea propriei minți.

Lumina pare uşor împuținată. În stânga ei, o siluetă ascunde soarele. Hârşti… hârşti… Sabia se opreşte din tăiat. Marina poate zări acum trupul soldatului profilându-se pe coronamentul strălucitor al pădurii. Bărbatul face doi paşi în direcția ei. Marina nu se uită spre el. Nu-şi mişcă ochii. Are nevoie ca el să se ghemuiască, să verifice respirația şi pulsul. Vârful sabiei soldatului dă uşor la o parte o tufă încâlcită. Acum bărbatul ştie ce a găsit.

Ceva nu este în regulă. Soldatul nu se apleacă, nu-i strigă pe ceilalți. Cei doi se uită acum unul în ochii celuilalt. El are cel mult nouăsprezece ani, nişte tuleie în loc de barbă, o piele smeadă plină de coşuri, braţe musculoase. Expresia întipărită pe chipul lui — să arate cruzime sau teamă? N-a mai ucis niciodată pe cineva. Marina îşi dă, pur şi simplu, seama de acest lucru. Mai târziu, îşi va spune că numai aşa se explică faptul că n-a făcut nimic. El nu vrea să ucidă o fată. Nu vrea nici măcar să se facă vinovat de moartea uneia. Dacă se va îndepărta şi dacă fata îşi va ține gura, el va putea să pretindă că n-a văzut nimic. Doar că în vreme ce se petrec toate acestea, Marina ştie că adevărul este foarte diferit. Ea îi vorbeşte soldatului fără să se folosească de cuvinte, aşa cum îi vorbise câinelui, aşa cum şi câinele îi vorbise ei. Nu poate spune în ce fel, însă tânărul este câinele. Ea abate o ploaie de săgeți imaginare asupra lui, căzând dintr-un cer plumburiu, vârfurile acestora fiind ascuțite ca nişte brice, cozile unduindu-se şi zbârnâind precum corzile unei harfe. Soldatul ia, în tăcere, o hotărâre. Nu va spune nimic şi va continua să meargă. Săgeţile se preschimbă în picuri de ploaie, ploaia se preschimbă în ceață, ceața se preschimbă în aer transparent.

Tânărul soldat strigă „Nu-i nimic aici!“ şi se face nevăzut, hârşti-hârşti-ul sabiei lui devenind tot mai îndepărtat, laolaltă cu strigătele celorlalți bărbați. Încet-încet, peste pădure se aşterne din nou liniştea. Se aude numai şuieratul uşor al vântului, însoțit de trilurile şi de ciripitul păsărilor.

Culegându-şi traista de pe jos, Marina se ridică în picioare. Trebuie să se îndepărteze cât mai degrabă de drum. Folosind cuțitul, îşi confecționează dintr-o creangă ruptă o bâtă zdravănă cu care să-şi taie cale prin vegetație, întocmai cum făceau şi soldații, ajutându-se însă de nişte săbii ascuțite. Prin urmare, înaintarea este înceată şi anevoioasă. După două ore, ajunge la o văioagă adâncă, săpată prin pădure de apa unui pârâiaş. Noaptea se apropie. Marina nu se simte obosită, însă nu poate călători pe timpul nopții. În absența luminii soarelui care o ajută să se orienteze, riscul de a se învârti în cerc şi de a reveni la drum este prea mare, aşa că se aşază pe marginea văioagei. Zgomotul apei care curge la vale este liniştitor, iar deasupra ei, fata vede un cer negru spuzit de o pânză de stele, luminând uşor întunericul nopții. Mănâncă ultimul dumicat de pastramă, aruncă oasele în apă şi se spală, apoi îşi spală cuțitul, ca să nu atragă prădătorii nocturni aflați în căutarea unei mese lesnicioase. Urcă după aceea malul celălalt al văioagei. Poate că, la urma urmei, este obosită — sau poate că, pur şi simplu, se simte destul de în siguranță pentru a recunoaşte cât de obosită este de fapt. Folosind bâta, înlătură o porțiune de vegetație joasă şi sapă o văgăună în care să încapă.

Doarme cu întreruperi. Aude fojgăieli şi fornăieli, pocnet de rămurele uscate călcate de copite. Simte miros de mosc şi de bălegar. Poate că doar îşi imaginează toate astea. Poate că între vis şi realitate diferențele nu sunt atât de mari. Se trezeşte simțindu-se surprinzător de odihnită. Îşi mânjeşte cu pământ toată suprafața tunicii, pentru ca albul pânzei să nu o dea de gol.

Având grijă ca soarele să rămână în stânga ei, Marina se străduieşte să meargă la aceeaşi înălțime, ca să nu urce spre zonele mai reci şi mai înnorate, dar nici să nu coboare până la nivelul drumului. După câteva ore, îşi dă seama că urmează nişte poteci bătătorite de căprioare şi de mistreți — tuneluri înguste săpate prin vegetație de animalele pădurii.

Găseşte mure, din care mănâncă repede câțiva pumni şi îşi face o rezervă pe care o vâră în traistă. Vede doi pui de urs şi şi-ar dori să rămână pe loc şi să-i privească, însă n-o zăreşte nicăieri pe ursoaica mamă, iar ea ştie că este deosebit de periculos să te afli oriunde între aceasta şi pui.

Continuă să umble, fără să-şi poată aminti de câte zile o face. Abia mai târziu va rememora această perioada din viața ei şi îşi va da seama că, într-

una dintre zilele petrecute pe drum, a împlinit şaisprezece ani. Doarme în văgăuni săpate de ea în pământ. Câteva dintre tăieturile de pe picioare, căpătate de la spini, i se infectează, pielea din jur devenind rozalie şi umflată. Dă peste un iepure-de-câmp mort, însă e prea împuțit ca să se poată hrăni cu carnea lui. Găseşte alune de pădure. De la o noapte la alta, îi e tot mai frig. Focul pe care ar fi izbutit să-l aţâțe mai jos, pe colinele năpădite de ierburi uscate nu poate fi aprins şi aici, în aerul acesta umed. Sperie o pasăre, care îşi ia repede zborul de undeva din vegetația joasă. Se apropie de locul acela şi zăreşte un cuib aşezat adânc printre spini, iar în cuib găseşte trei ouă micuțe, pe care le mănâncă crude. Ea era oricum o fată slăbuță. Acum este de-a dreptul sfrijită. În zilele de dinainte, o prezență fără nume păşea alături de ea, purtându-i de grijă. Ştie asta pentru că între timp prezența aceea a abandonat-o, iar ea îi poate simți, înfiorată, neliniştitoarea absență.

Începe să deplângă despărțirea de Phoebe. Cum de nu s-a petrecut mai devreme? Prietena ei cea mai bună, singura ei prietenă. Uneori simte nevoia să îngenuncheze şi să-şi acopere capul cu palmele, de parcă s-ar feri de grindină sau de un stol de păsări furioase. Se întreabă pentru prima dată ce o fi simțit Phoebe când prietena ei a dispărut pur şi simplu. Oare Phoebe ştie? Ce i s-o fi spus? Dedesubtul tuturor acestor întrebări zace un adevăr îngrijorător, şi anume acela că, de se vor reîntâlni vreodată, Marina va fi dezgustată de Phoebe — de nevoia ei de confort şi lux, de pretenția de a fi simpatizată, de slăbiciunea ei afectată.

Din când în când, Marinei i se pare că desluşeşte o strălucire ciudată printre copacii din stânga ei, acolo unde pădurea coboară la vale. La început, îşi face griji, crezând că s-a pricopsit cu cine ştie ce beteşug la ochi sau — mai rău — la cap. Strălucirea aceea se preschimbă în dungi verticale de lumină strecurându-se printre trunchiurile copacilor. Se află aproape de țărmul mării. E posibil să fi călătorit făcând un ocol uriaş, iar acum să se apropie din nou de Tarsus? Se cațără pe o stâncă mare ca să vadă mai bine şi, printre copaci, zăreşte la o jumătate de leghe de țărm o insulă necunoscută, a cărei formă aduce cu un clopot. Ar trebui să se simtă uşurată, însă faptul că a izbutit să se îndepărteze atât de mult de locul pe care până de curând îl numise „acasă“ o descumpăneşte. Nu se va întoarce niciodată acolo. Nu are unde să se întoarcă.

Îşi croieşte o cărare printre copaci, coborând către țărm. E vlăguită. Călătoria ei a încetat de multă vreme să mai fie o aventură. Simte cum o părăsesc puterile. Ajunge la un drum. Făgaşe săpate în noroi şi urme de copite lăsate în zile ceva mai umede au fost deopotrivă întărite de căldura soarelui. O coțofană stă aşezată pe o piatră prea năpădită de licheni pentru ca Marina să poată citi ce scrie pe ea. Nu-i mai pasă de soldați. Îşi imaginează că, după ce a părăsit oraşul, a umblat cale de o mie de mile. I se pare cu neputință să întâlnească prin părțile acestea pe cineva care să aibă vreo legătură cu Tarsus. N-are de gând să se mai ascundă. Dacă va întâlni o căruță, îl va implora pe cel urcat pe capră să o ia cu el. Are nevoie de pereți, de un acoperiş, de prezența altor oameni. De asemenea, are nevoie să-şi inventeze o poveste, una care să trezească în sufletul oamenilor simpatie, fără să işte suspiciuni. Nu se poate gândi la niciuna.

Înaintează de-a lungul drumului preț de un ceas, două, trei. Nu întâlneşte nicio căruță, niciun călător. Drumul urmează conturul țărmului, coborând încet. Se întunecă. Marina încearcă să adoarmă pitită sub trunchiul prăbuşit al unui copac, la mică distanță de drum, însă este prea frig, iar foamea s-a preschimbat într-o durere continuă care o face să se teamă că, dacă va adormi, nu va mai fi în stare să se trezească. Se întoarce la drum şi continuă să meargă cu paşi foarte înceți, de frică să nu-şi sucească glezna prin făgaşele întărite.

Găseşte locul acela pe la mijlocul dimineții. Ceva mai în față se zăreşte o răscruce — cinci drumuri se întâlnesc într-un luminiş. Observă o aşezare abia în clipa în care trece de ultimul cot. Îşi imaginează că, dat fiind locul în care se află, trebuie să fie vorba de vreun acaret menit muncii câmpului, însă de îndată ce ajunge în fața lui, vede un fronton sprijinit de patru coloane. Urcă cele câteva trepte şi pătrunde în portic. Pe zidul din spate se zăreşte o pictură. În centrul acesteia este înfățişată Diana ținându-şi într-o mână arcul, iar în cealaltă sulița; tolba îi atârnă pe umăr. Câinele mare, pictat fără prea multă iscusință, care o însoțeşte, seamănă izbitor cu cel care a însoțit-o o vreme pe Marina. În jurul zeiței se zăreşte un grup de femei. Tunici, cizme, sulițe, arcuri. Marina se simte amețită. Oare chiar se află în locul acela? Întinde o mână şi atinge peretele cu vârful degetelor ca să se încredințeze că nu este vorba de o plăsmuire a propriei imaginații. Se zăresc acolo şi animale sălbatice — căprioare, lupi, mistreți, o ființă care poate fi

deopotrivă un bursuc sau un cal pag, dat fiind că artistul nu s-a priceput să sugereze, prin perspectivă, mărimea acesteia.

Peretele are şi o intrare. La capătul intrării, o Diană mică, pictată, încoronează un rege mic, pictat. Marina se simte tot mai nedumerită. I se pare că intrarea aceea nu dă către încăperea din spatele peretelui, ci către universul descris în tabloul însuşi şi că, dacă va păşi acolo, se va trezi deodată într-o lume fantastică, mai bună, mai puțin crudă. Aşa că ezită. E vorba de o călătorie pe care o va încheia după doi sau trei paşi, însă Marina nu este sigură că va putea face cale întoarsă. Cu toate acestea, se aventurează dincolo de perete.

Dacă dincolo de intrare se află o altă lume, atunci aceasta este surprinzător de asemănătoare celei pe care Marina tocmai a părăsit-o. Nu există nicio pădure fermecată, nu există nici păsări de pradă, nici regi pitici — doar o odaie mică, fără ferestre, văruită şi mărginită de o centură decorativă discretă, formată din noduri Solomon ruginii. O bancă de piatră se întinde de-a lungul peretelui din spate. Marina simte cum i se înmoaie genunchii. Îşi dă jos traista de pe umăr şi o aşază la unul dintre capetele băncii ca să-i slujească drept pernă. Se aşază, sfârşită, se întinde pe o parte, închide ochii — iar de data aceasta chiar pătrunde într-o altă lume.

O ploaie măruntă se cerne din cer. Frunzele copacilor dezvăluie un verde mai adânc, mai plin decât oricare altă nuanță de verde pe care Marina a văzut-o vreodată. O cioară singuratică țopăie şi păşeşte prin iarba udă. Zăreşte un aşezământ clădit din pietre deschise la culoare, având nişte ferestre înalte, arcuite şi un turn pătrat la unul dintre colțuri, încheiat cu un acoperiş țuguiat, acoperit cu țigle, avântându-se către înalt. O cruce mică, metalică îi decorează vârful. Nişte clopote mari tocmai sunt trase, patru sau cinci tonuri diferite înlățuindu-se repetitiv şi închipuind, parcă, trilurile unor uriaşe păsări metalice. Între clădire şi copaci se află cinci bărbați. Aceştia poartă nişte veşminte negre cum Marina n-a mai văzut vreodată. Patru dintre ei tocmai coboară o cutie lungă, neagră, într-o gaură dreptunghiulară săpată în pământ. O movilă mare se înalță într-o latură a acesteia. Al cincilea bărbat poartă robă şi citeşte dintr-o carte. Niciunul dintre ei nu pare să bage în seamă ploaia care le udă hainele, le stropeşte capetele şi umple paginile deschise ale cărții cu mici pete întunecate.

Marina se află în cutie. Nu se îndoieşte de acest lucru. Iar aceasta este o ceremonie oficiată cu prilejul morții ei. Bărbații aceştia o vor îngropa, după care o vor acoperi cu pământ. Şi nu atât moartea ei face ca întreaga scenă să fie atât de tristă, cât absența altor oameni — rude, prieteni —, precum şi faptul că acest eveniment lipsit de importanță se petrece într-un loc îndepărtat, fiind oficiat într-o limbă pe care Marina nu o poate înțelege.

Apoi adevărul i se relevă: ea nu este moartă. Este vie, însă a fost vârâtă în cutia aceea. Iar cei cinci bărbați cunosc acest lucru. Au grijă ca fata să aibă parte de o moarte lentă, în vreme ce dovezile crimei vor rămâne pe veci ascunse — unghiile rupte, însângerate, zgârieturile de pe partea interioară a capacului din lemn. „Stau mut, nu deschid gura“, rosteşte bărbatul înveşmântat în robă neagră, „căci Tu lucrezi. Abate-Ți loviturile de la mine! Îmi iese sufletul sub loviturile mâinii Tale.“[36] Sicriul se izbeşte de fundul gropii. Funiile sunt lăsate să cadă, iar unul dintre bărbați înfige o cazma în grămada de pământ.

Marina strigă, izbeşte capacul sicriului şi se trezeşte într-o încăpere mică, cu pereții văruiți. Dincolo de intrare zăreşte nişte coloane din piatră şi, mai încolo, copaci. Mirosul de scoarță putredă şi cântecul păsărelelor. O femeie stă aşezată lângă ea. Are părul bălai, ochii albaştri. Obrazul îi este brăzdat de o cicatrice mică.

— Acum eşti în siguranță, îi spune ea.

Îl găsesc la începutul după-amiezii, când se îndreaptă cu saci şi frânghii către micile bălți în care pot fi pescuiți crabi. Bărbatul zace într-o barcă din lemn, eşuată pe unul dintre canalele înguste, care acum stă răsturnată într-o parte. Băieții sunt înfiorați de ideea că vâslaşul ar putea fi mort. Câțiva dintre ei au mai văzut cadavre, însă acestea aparțineau unor rude şi, prin urmare, trebuiseră să fie tratate cu respectul cuvenit. Au auzit cu toții de leşuri umflate după multe zile petrecute în apa mării, leşuri care explodează de cum le înțepi burta cu o țepuşă. Poate că vor reuşi să facă asta şi cu bărbatul mort aflat în barcă. Pe de altă parte, dacă nu e mort, lucrurile vor fi mai încurcate, însă se poate să stârnească şi însuflețire. Coboară cu toții

panta pietroasă. Soarele a uscat algele, preschimbându-le în nişte grămezi verzui. Sandalele se împiedică în scoici şi alunecă pe iarba-de-mare care pocneşte la atingere. În largul mării se zăresc patru vele.

Bărbatul zace cu faţa în jos, prăvălit peste banca din mijlocul bărcii, de parcă s-ar ruga sau ar vomita. Nimeni nu se mai îndoieşte de faptul că e mort. Pielea de pe partea din spate a picioarelor îi este băşicată din pricina arsurilor solare. Băieţii cunosc toate bărcile din portul lor şi toate bărcile din porturile învecinate. Bărbatul acesta vine de altundeva, e un câine de pripas, un dar al mării. Pot face cu el orice şi-ar pune în gând, fără să suporte vreo consecinţă.

Cu toţii îşi doresc să privească direct în ochii morţii, însă fiecăruia dintre ei îi este silă să-l atingă primul şi să-l întoarcă cu faţa în sus. Se provoacă unul pe altul, se acuză de laşitate. Un băiat care s-a desprins de grup se întoarce ţinând în mână o piatră mică şi-i scoate din încurcătură, aruncând-o în capul bărbatului. Lovitura este zgomotoasă, semănând cu o palmă dată pe crupa unui cal. Forţa izbiturii răsuceşte capul bărbatului într-o parte. Acesta geme şi se întoarce, aşezându-se în fund. E viu. Câţiva dintre băieţi icnesc surprinşi. Bărbatul îşi mijeşte ochii în direcţia lor. Nu rosteşte niciun cuvânt. Are o barbă lungă. Rana de la cap îi sângerează deja abundent. Îşi ridică mâna dreaptă. Îi lipsesc două degete: cel mic şi următorul, nişte cioturi tăiate sub prima articulaţie, semănând cu două lumânări arse.

Trebuie să facă ceva cu el — măcar atâta lucru le este limpede băieţilor. Unii dintre ei sunt cuprinşi de nerăbdare, alţii sunt speriaţi, însă cei speriaţi sunt deopotrivă temători să nu nesocotească ierarhia grupului. Unul dintre băieţii mai înalţi sare în barcă, chitit să-i dea bărbatului un picior sau un pumn. Doar că acesta se uită fix la el, fără să tresară. Cine ştie ce coardă profundă rezonează în pieptul băiatului? Respect? Sau îşi păzeşte pielea? Bărbatul trebuie să aibă vârsta tatălui său, este slab şi musculos. Cândva a fost puternic. Poate că a fost puternic până de curând. Băiatul îşi doreşte ca altcineva să fi sărit în barcă în locul lui, însă acum că a făcut-o, trebuie să le dovedească celorlalţi că e stăpân pe faptele sale. Apucă gulerul tunicii pline de noroi a străinului şi trage cu atâta putere, încât aceasta se sfâşie în zona pieptului. Un gest greşit calculat, stângaci, insuficient de violent, o dovadă clară a faptului că între timp i-a pierit curajul. Doar că nimeni nu se

gândeşte la asta, pentru că gestul a dezvăluit tatuajele care acoperă pieptul bărbatului — aripi, gheare, crengi împleticite. Între sfârcuri se zăresc doi câini ucigând un elan. Unul îşi ține colții înfipți într-unul dintre picioarele din spate ale prăzii, altul o ține de gât. Toți băieții simt nevoia să tragă, în acelaşi timp, aer în piept. Îşi dăduseră seama că era vorba despre un străin, însă nu-şi imaginaseră că acesta ar fi putut veni de la o asemenea depărtare. Oare asta înseamnă că întreaga situație este, de fapt, cu mult mai periculoasă decât s-ar fi putut aştepta? Sau înseamnă că au un motiv în plus să-l trateze pe străin ca pe un animal încolțit?

Tunica sfâşiată a mai dezvăluit un lucru: un cuțit atârnând de cingătoarea bărbatului, înfipt într-o teacă din piele decorată cu mici spirale de poleială. Băiatul se întinde, apucă mânerul şi scoate cuțitul. O mică tocilă cilindrică, prinsă la un capăt într-un toc de alamă, atârnă în afara tecii. Se vede că este folosită des. Soarele face lama cuțitului să strălucească. Băiatului îi place cuțitul. Este ceva mai sofisticat decât propriul pumn, poate cauza vătămări mai grave, cu mai puțin efort şi, în plus, nu mai este nevoit să-l atingă pe bărbat cu mâinile.

Acum. Fără să mai stea pe gânduri, brăzdează fața bărbatului. Trage cu şi mai mult nesaț aer în piept. În scurtă vreme, între urechea şi buza bărbatului îşi face apariția o linie subțire, roşie, asemenea unui fir de lână colorată. Apoi, cele două părți ale rănii se despart, şi astfel, şi mai mult sânge începe să şiroiască.

Băiatul face un pas în spate ca să-şi admire opera. Scoate un chiot prea ascuțit, de parcă ar ține neapărat să arate cât de mult savurează toate astea, cât de uşor îi vine să facă astfel de gesturi. Chiotul însă stârneşte în el ceva animalic, atavic, iar al doilea chiot este cu adevărat extatic. Trebuie să spintece din nou carnea bărbatului. Se gândeşte să brăzdeze tatuajul acestuia chiar pe mijloc. Apoi se opreşte. N-ar putea oare să jupoaie tot tatuajul? Ideea îl incită şi îl înspăimântă în egală măsură. Bucata aceea de piele ar fi pentru el un trofeu nemaivăzut.

Doar că în clipa următoare este distras de un băiat roşcovan, care tocmai a zărit sub bancă o traistă din piele. O trage afară din barcă, deşertându-i conținutul pe pietre, uşurat că şi-a găsit o activitate care să-l despartă de ceilalți băieți şi de ceea ce aceştia au de gând să facă mai departe cu

străinul. În traistă se află două lipii, o ploscă goală, fără dop şi patru pungi mai mici. O apucă pe cea mai mică şi o sfâşie. Seminţe şi nuci încep să ţopăie pe pietre, rostogolindu-se apoi într-o băltoacă cu apă curată, năpădită de ierburi. Un băiat desface sforile de la gura altui săculeţ. Sforile sunt opera unui artizan iscusit: piele de trei culori, aşezată în zigzag şi împletindu-se fără cusur. Toţi băieţii se holbează. Obiectul dinăuntrul pungii este prea uşor ca să poată conţine monede. De atâta lucru îşi dau şi ei seama. S-ar putea să fie acolo o hartă — o hartă a ţinutului sălbatic din care provine acest bărbat sălbatic. Un tub confecţionat din metal coclit este scos din punga deschisă, iar capacul înţepenit îi este deşurubat. Băiatul desface un sul de pergament. Nu e o hartă, ci un desen în alb şi negru înfăţişând un urs care se caţără într-un copac. Într-o latură a pergamentului se zăreşte ceva scris într-un alfabet pe care niciunul dintre băieţi nu-l recunoaşte. Ceilalţi îşi exprimă cu glas tare dezamăgirea, însă roşcovanul este de părere că imaginea e frumoasă. Nu îndrăzneşte totuşi să le spună şi celorlalţi părerea lui. Al doilea băiat rupe desenul în două: o trufie la fel de mare ca gestul de a brăzda faţa străinului. Pergamentul este un material preţios, iar documentele de orice fel sunt sfinte. Băiatul cu păr roşcat simte cum îl podidesc lacrimile. Şi-ar fi dorit foarte mult să ducă desenul acasă. Bărbatul din barcă scoate un geamăt. Cineva îi spune să tacă, altfel se va pricopsi cu o nouă tăietură. Un alt băiat înşfacă a treia pungă. Aceasta pare să fi ieşit din mâinile celui mai priceput meşter. Băiatul din barcă îi întinde cuţitul însângerat ca să taie punga din piele, fără să mai piardă timp desfăcând nodul de la gura acesteia. Interiorul pungii este îmblănit, protejând mai bine obiectul care îi uimeşte pe toţi băieţii: un cub mic, confecţionat din lemn negru, şlefuit, nu mai mare decât un măr şi având în vârf un delfin incrustat. Băiatul întoarce obiectul pe toate feţele. În mijlocul cubului se zăreşte o linie subţire. Trebuie să fie un fel de cutie, însă el habar nu are cum ar putea s-o deschidă. Câţiva băieţi îşi încearcă norocul — fără succes, însă. Ceilalţi sunt convinşi că înăuntru nu se află nimic de valoare. Alţii spun că obiectul nu trebuie în niciun caz aruncat, fiindcă înăuntrul lui se poate afla cine ştie ce lucru mic, însă preţios.

Între timp, un alt băiat a desfăcut şi cea de-a patra pungă, găsind în ea o păsărică — piept roz, aripi gri, coadă albastru-cu-negru. O întoarce pe toate părţile şi se dovedeşte că materialul din care este confecţionată este solid. Lemn? Os? Un murmur străbate ceata. Un singur lucru mai rămâne de făcut

înainte ca episodul de violență să ia sfârşit. Unul dintre băieți înşfacă piatra aruncată în capul străinului, aşază micuța cutie din lemn pe jos şi începe să o izbească. Cutia se sparge la a cincea lovitură. E goală.

Ca la un semn, băieții îşi întorc fețele către bărbatul din barcă. Cel mai mare dintre ei îl întreabă de ce a adus cu sine toate aceste obiecte idioate. Şi-ar fi dorit să pună mâna pe ceva mai prețios, mai neobişnuit. Nu şi-a dat seama de asta? Cum poate fi atât de prost? Cum poate fi atât de lipsit de respect?

Băiatul cu păr roşcat, cel care îndrăgise desenul cu ursul, îşi modelează glasul astfel încât să fie cât mai morocănos cu putință şi-l întreabă pe cel care ține pasărea în mână dacă i-o poate da lui. E la fel de frumoasă ca desenul cu ursul, dacă nu şi mai frumoasă. Băiatul care ține pasărea se uită la el, simțind slăbiciune şi dorință. Se răsuceşte şi azvârle pasărea cât mai departe în apa mării. Băiatul cu păr roşcat clatină din cap, îşi muşcă buza şi se străduieşte să nu plângă.

Starostele găştii îl apucă pe bărbat de păr, poruncindu-i să răspundă. De ce i-a jignit cu nişte cadouri menite pentru cine ştie ce babă? Bărbatul geme. Băiatul îi spune să vorbească limpede, dar străinul nu mai poate deschide nici gura, care-i e înconjurată de o crustă albă, uscată. Ochiul stâng îi este acoperit cu sânge pe jumătate închegat. Rana din obraz, proaspăt căpătată, continuă să sângereze. Băiatul ia cuțitul în mână.

— Vorbeşte, spune el, sau te vom face noi să vorbeşti.

De undeva din spatele lor se aude un strigăt. Cu toții se răsucesc pe călcâie. Este unul dintre tații lor, uitându-se la ei de pe cărare.

— Ce faceți acolo, în numele zeilor?

Toți băieții simt cum revin cu picioarele pământ. Sunt din nou copii. Nu pot pretinde că au găsit străinul în această stare. Rănile sunt proaspete, iar dacă bărbatul va supraviețui, îi va învinovăți pe toți. Dacă va muri, băieții vor deveni nişte criminali. Aşa că o iau cu toții la fugă. Cei mai buni înotători coboară pe stânci şi se aruncă în apa mării. Cei mai plăpânzi se răspândesc care încotro, croindu-şi drum printre stânci, pe poteci ascunse pe care le cunosc mai bine decât adulții din oraş. Numai băiatul cu păr roşcat nu o ia

la fugă. Niciodată nu ți-e de folos să fugi. A învățat asta cu multă vreme în urmă. El n-a făcut niciodată ceva rău. Doar a stat deoparte şi s-a uitat cum fac alții lucruri rele. Numai că întotdeauna el va fi cel prins, întotdeauna el va fi cel pedepsit.

Bărbatul de pe potecă se apropie şi se uită în barcă:

— Cine mai e şi ăsta?

— Nu ştiu, spune băiatul aplecându-se.

Cele două jumătăți ale desenului reprezentând un urs au căzut într-una dintre bălțile mai mici. Scutură apa de pe ele şi le desfăşoară.

— Ce i-ați făcut?

Cerneala se dizolvă în apă, iar apa sărată a început deja să-şi facă lucrarea. Nu mai există niciun urs. Nu mai există niciun copac. Se mai zăreşte doar urma ştearsă a unei crengi, precum şi fantoma unei creaturi dispărând treptat, ca un fuior de ceață.

Emilia mănâncă de dimineață măsline şi pâine de orz muiată în vin, în vreme ce stă pe terasa din spatele vilei, privind cum se hârjonesc puii de vulpe care trăiesc sub zidul surpat de la marginea grădinii în pantă, până când mama lor îi vâră la loc în vizuină. Emilia intră în casă. A fost rugată să lămurească o neînțelegere legată de proprietatea asupra unei case mari, aparținând celui mai vârstnic cetățean al oraşului, mort de curând. Există patru presupuse rubedenii, de mult dispărute din peisaj, precum şi trei nu-prea-convingătoare testamente. Prin urmare, Emilia îşi petrece următorul ceas compunând o misivă detaliată adresată unui notar din Latakia, localitatea în care a copilărit bătrânul. În vreme ce e ocupată cu asta, trei bărbați îşi fac apariția ca să repare rezervorul în care toată iarna s-a adunat apă — până săptămâna trecută, când un cutremur, destul de blând de altfel, a pricinuit o crăpătură subțire cât un fir de păr de la un capăt la celălalt al vasului colector. Ceva mai târziu, Emilia sparge vreo patruzeci dintre buştenii căpătați din trunchiul unui pin bătrân căzut la pământ, care a zăcut

lângă vilă o săptămână. Drusilla este îngrozită, însă Emilia constată că îi este tot mai greu să stea şi să citească seara, dacă peste zi nu a făcut îndeajuns de mult efort fizic.

După prânz se îndreaptă către templu. Dacă ar fi sinceră cu sine însăşi, Emilia ar mărturisi că plimbarea este o activitate mai încărcată de spiritualitate decât oricare alt lucru care se petrece în templu, fiind egală cu o trecere de la existența lumească la ceva vast, mai dezinteresat, mai neuman. Felul în care ea se smereşte în vreme ce urmează potecuța care urcă dealul, felul în care efortul o ajută să-şi domolească năvala gândurilor.

Este sfârşitul primăverii. Căpşuni, dafini, tufe de grozamă. Caprele sălbatice behăie şi se îndepărtează făcând salturi prin vegetația joasă. Un vultur pleşuv priveşte în jos, aşezat într-un cotlon al peretelui de stâncă din apropiere, simțindu-se în siguranță abia în clipa în care îşi dă seama că femeia aceea nu este vreun animal cățărător. Pe măsură ce Emilia urcă, larma cicadelor lasă loc freamătului pădurii. Umbre mai adânci, mai multă umezeală în aer. Nimeni nu pare să fi venit deja la templu. Emilia se simte uşurată şi stânjenită de propria îngustime de spirit, cu toate că unii localnici au obiceiul să-şi facă apariția la capătul câte unei ore liniştite, exact când ea tocmai s-a decis să se întoarcă acasă. De îndată ce păşeşte pe trepte, o rândunică se strecoară printre coloane, vârându-se într-un cuib aflat în colțul îndepărtat al porticului. Emilia aruncă o privire în mica încăpere din spatele templului. Acolo zăreşte o fată întinsă pe banca din piatră. Ce ciudat! Emilia era sigură că va găsi încăperea pustie. Nu avusese niciun fel de premoniție că ar fi urmat să întâlnească vreo ființă umană. O tunică soioasă, păr jegos, o față plină de murdărie, un trup slab ca o prăjină. Inima Emiliei se umple de milă. Fie fata aceea şi-a pierdut mințile, fie a fost alungată de propria familie. În niciunul dintre cazuri soluțiile nu sunt la îndemână. Cel puțin fata respiră — şi nu pare a fi borțoasă.

Emilia se aşază pe bancă. Fata miroase ca un animal domestic. Paisprezece, cincisprezece ani? Este cufundată într-un vis în care se desfăşoară un fel de luptă: mâinile şi picioarele îi zvâcnesc spasmodic. Sub stratul de jeg, pielea fetei este netedă şi maronie, iar părul ei are culoarea mahonului. La o primă privire cel puțin, pare că a fost bine hrănită înainte de a ajunge în halul ăsta. Dinți albi. O copilărie îndestulată şi o familie de condiție bună. Trebuie să fi

bătut cale lungă, altfel Emilia ar fi auzit fără doar şi poate de dispariția ei. Ambele gambe îi sunt rănite, umflate şi pline de zgârieturi. Pe gât i s-a prins o lipitoare. O săptămână petrecută prin pădure? Două săptămâni? Înseamnă că fata este mai rezistentă decât ai putea crede. Emilia ridică marginea tunicii, îşi linge degetele mari şi freacă uşor materialul. Nu se pricepe prea bine, însă se pare că e întreţesut şi cu aur.

— Nu! rosteşte fata. Nu!

Îşi deschide pleoapele, respirând precipitat. Ochii ei sunt aproape negri. Emilia simte o vibrație nepământeană. Îşi întoarce scurt fața ca să privească spre uşă şi ca să se asigure că sunt singure, apoi se uită din nou la fată:

— Acum eşti în siguranță, spune ea îndepărtând o şuviță murdară de pe chipul fetei.

Apă, mâncare şi o baie sunt lucruri de care copila are mare nevoie, însă pentru moment nu pare a fi în stare să umble, nici măcar la vale. Emilia aşază capul fetei în poala sa şi deschide traista din piele folosită ca pernă. Un cuțit, câteva fructe de pădure zbârcite, o singură alună.

— Cum te numeşti?

Fata bâiguie ceva. Emilia îşi apropie urechea de gura ei.

— Marina.

Marea, nu pădurea. Din nou acea vibrație. Există ceva nelămurit în toată această întâmplare, de parcă vreo zeitate protectoare i-ar şopti Emiliei să se poarte cu infinită grijă.

— Hai să te punem pe picioare!

Fata este chiar mai uşoară decât pare. Se clatină, i se înmoaie genunchii, îşi regăseşte echilibrul, se clatină din nou. Cu un braț petrecut peste umărul Emiliei, cele două urmează poteca, printre copaci. Câteva ciocănitori sapă în scoarța tare, căutând insecte. Ai zice că nişte bărbați tocmai construiesc, undeva în apropiere, o casă din lemn. Emilia şi fata reuşesc să treacă de

două cotituri şi de stânca botezată de copiii locului „Țestoasa“. Drumul le va lua două ceasuri. Dată fiind această încetineală, Emilia îşi doreşte din tot sufletul ca fata să nu moară înainte de a ajunge la destinație, aşa că o aşază într-un strat de iarbă crescută la marginea drumului. Speră ca locul acela să se afle îndeajuns de aproape de templu pentru ca influența binefăcătoare a sanctuarului să o protejeze. Emilia are de gând să alerge. Dacă va avea noroc, bărbații nu vor fi terminat de reparat rezervorul. Cu toate acestea, nu face o sută de paşi când îl zăreşte pe Hesperos, pădurarul, venind către ea. În mod obişnuit, i-ar refuza politicos ajutorul, el fiind convins că Emilia îl va lua de bărbat şi luând refuzurile femeii ca pe un joc amoros de-a amânarea. Îşi formulează cererea de ajutor în termeni cât mai formali, pentru că aşa se obişnuieşte, nu pentru că ea ar avea nevoie s-o facă.

Cei doi se îndreaptă cu paşi repezi la deal. El este un bărbat înalt şi corpolent şi, pentru o clipă, felul în care o ridică pe fată seamănă cu cel al unui tată care îşi ține în brațe bebeluşul — ceea ce o înduioşează cu adevărat pe Emilia, însă cei doi adulți trebuie să se mişte cu repeziciune, în vreme ce el pare mai interesat să stea de vorbă, astfel că în curând biata fată se trezeşte săltând ca un sac cu orz. Cu entuziasmul lui tălâmb, atât de caracteristic, bărbatul improvizează pe tema tineretului egoist din ziua de azi, care le dă bătăi de cap celorlalți, devenind ceva mai atent abia în clipa în care îşi dă seama că Emilia este sincer îngrijorată de soarta acelei fete.

Poteca şerpuieşte la vale. Emilia şi pădurarul traversează pârâiaşul, călcând din piatră în piatră, apoi ies din pădure. Marea se iveşte în fața lor, după care, dincolo de coama dealului, se zăreşte un colț al oraşului. Emilia poate vedea acum vila, aşezată pe ultima creastă de pământ înainte ca terenul să se prăvălească abrupt către albia râului. O căprioară străbate costişa, se opreşte pe potecă şi se uită la ei. Nici locul, nici ora la care se petrece întâlnirea nu sunt potrivite. Emilia rareori zăreşte căprioare între răsăritul şi apusul soarelui şi niciodată nu le-a văzut oprindu-se atât de multă vreme într-un loc atât de expus. Probabil că acea căprioară a pățit ceva.

— Dobitoacă zăludă, spune Hesperos cu drăgălăşenie în glas — şi imediat căprioara o ia la fugă.

Pădurarul o duce pe fată în vilă şi o aşază pe divanul lung, verde din camera de primire. Drusilla îşi reprimă pornirea de a îndepărta fără zăbavă orice

lucru murdar aşezat pe piesele de mobilier şi îl uşuieşte pe Hesperos, fluturându-şi mâinile de parcă pădurarul ar fi fost vreo găină scăpată din ogradă. Emilia iese afară ca să-i mulțumească.

— Şi nu spune nimănui, rosteşte ea, atingând uşor brațul bărbatului.

Poate că, la urma urmei, nu este nimic, însă există motive întemeiate şi motive neîntemeiate pentru care fetele fug de acasă, iar bârfele nu pot fi răspândite.

— N-am văzut nimic, răspunde Hesperos, cu o plecăciune teatrală.

Face apoi doi paşi în spate, se răsuceşte pe călcâie cu o mişcare amplă, pe urmă se îndepărtează, un zâmbet larg rămânându-i întipărit pe chip.

Drusilla şi Emilia îi oferă fetei o cană de apă şi nişte supă de linte. Drusilla spune că are de gând să o îmbăieze şi s-o îmbrace în haine curate. Emilia insistă să-i dea o mână de ajutor. Acesta este numai ultimul capitol al unei îndelungate şi necontenite lupte, doar că, de data asta, Emilia refuză să cedeze. Ceva straniu se petrece aici şi, ca atare, doreşte să rămână implicată. Timpul însuşi se repetă sau poate doar rimează cu el însuşi, fata aceasta făcându-şi apariția asemenea ei, din neant, fără nume, pe jumătate conştientă. Se surprinde imaginându-şi un viitor în care ea moare, iar fata devine preoteasă şi găzduieşte o altă femeie tânără aflată la nevoie, iar preoteasa aceea moare, femeia tânără devenind următoarea preoteasă… O închipuire cât de poate de ridicolă. A găsit-o pe fată cu mai puțin de două ore în urmă. Emilia nu ştie nimic despre ea.

O aşază în cadă şi o scaldă cu apă caldă, amândouă frecând-o cu câte o cârpă. Fata nici nu se opune, nici nu le ajută. I se văd coastele. Oasele şoldului aproape că-i ies prin piele. Sâni abia mijiți, două adâncituri vizibile deasupra claviculelor. Atunci când îi ating umflăturile de pe picioare, tânăra tresare de durere. Emilia nu s-a mai îngrijit de nimeni în felul acesta atât de intim, nici măcar de Kerimon. A ținut de mână două femei bătrâne şi un băiețel, înainte ca toți aceştia să-şi dea duhul, însă nici măcar moartea băiețelului nu a mişcat-o aşa. Oare fata aceasta abate cine ştie ce vrajă perfidă împotriva căreia ea ar trebui să se protejeze? Drusilla foloseşte o perie ca să îndepărteze mizeria strânsă sub unghiile de la mâinile şi de la

picioarele fetei, punând mai multă presiune decât ar fi necesar. Se arată protectoare față de Emilia şi critică mereu generozitatea stăpânei. Vrea ca fata să ştie că se află aici numai şi numai prin îngăduința acesteia. Sau poate că la mijloc există şi puțină gelozie? Să fie posibil aşa ceva?

Cele două femei o aşază pe fată pe un scăunel, o şterg şi îi ung pielea cu ulei. Îndepărtează excesul, o învelesc în două pături de lână şi o întind la loc pe divan. În vreme ce Emilia pregăteşte un foc, Drusilla culege pelin din grădină, prepară o cataplasmă de frunze şi flori şi o înfăşoară în jurul picioarelor umflate ale fetei. Afară, bărbații veniți să repare rezervorul încarcă din nou, gălăgioşi, căruța trasă de un măgăruş.

— De ce crezi că a fugit? întreabă Drusilla.

— Doar una dintre noi cunoaşte răspunsul la această întrebare, rosteşte Emilia uitându-se în ochii negri ai fetei. Poate că ar trebui să aşteptăm până când ne va spune. Dacă va vrea să ne spună.

Pentru că nici Emilia nu a spus nimănui adevărata ei poveste, nu-i aşa? Doar lui Kerimon, şi asta numai în momentul în care a fost încredințată că bătrânul îi va duce secretul în mormânt.

— Tu du-te. Stau eu cu ea.

— Ai grijă, îi spune Drusilla.

Fata doarme îmbrățişând păturile şi ținându-le aproape de trup. Capul şi-l sprijină de latura înălțată a divanului. Emilia aprinde focul şi, de îndată ce flăcările izbucnesc, se aşază lângă fată. Dacă Drusilla are dreptate? Dacă se află cu toții în pericol? Fetele au secretele lor. A auzit prea multe de-a lungul ultimilor ani. Şi există o grămadă de bărbați care consideră bunul lor renume mai de preț decât viața unei fete. Dar care să fie răspunsul? Nişte gărzi înarmate? În opinia Emiliei, faptul că ar trebui să se bizuie pe şi mai mulți bărbați nu face altceva decât să adâncească problema. Mai bine s-ar bizui pe propria lor invizibilitate. Amintirea acelei căprioare care a rămas o vreme nemişcată pe potecă, țâşnind apoi din loc. Frăția dobitoacelor, înțelepciunea provenită din conştiința faptului că poți oricând deveni pradă.

Între timp, părul fetei s-a uscat. Acesta este, în felul lui, la fel de extraordinar precum ochii ei. Seamănă cu coama unui cal castaniu bine țesălat. Felul în care culoarea intensă a firelor îşi schimbă nuanța în vreme ce Emilia îşi petrece degetele printre ele. Atât de multă lumină absorbită, atât de multă lumină reflectată. Acum, că oasele ei obosite stau ascunse sub pături, Emilia îşi poate da seama cât de frumoase sunt trăsăturile fetei, chiar dacă ochii aceia magnetici sunt acum închişi. Vorbind mai mult pentru sine, Emilia întreabă:

— De unde eşti?

Fata îi răspunde în şoaptă, de parcă ar împărtăşi cuiva, în vis, un secret:

— Tarsus.

Oraşul salvat de Pericle. Flăcările din vatră se înclină într-o parte, iar apoi se înalță din nou, aşa cum se întâmplă atunci când cineva înveşmântat într-o pelerină largă se întâmplă să treacă prin apropiere. Oare ființa aceasta ar putea fi o fată-spirit? Doar ca să se asigure, Emilia îşi aşază degetele pe încheietura fetei şi simte pulsul slab al sângelui unei ființe umane cât se poate de obişnuite.

O mută pe necunoscută în fosta odaie a lui Kerimon, iar tânăra servitoare Hamda doarme pe o saltea subțire întinsă într-un colț, în caz că fata se trezeşte şi intră în panică. Emilia se bagă în pat târziu, însă este neliniştită şi îi e greu să ațipească. Trebuie să se încredințeze că fata este în siguranță, aşa că se scoală şi păşeşte prin întunericul cu miros de portocal al colonadei, ridică ivărul greu, din lemn de pin şi pătrunde în odaia lui Kerimon. Hamda seamănă cu un monument tombal sculptat în piatră: întinsă pe spate, cu picioarele drepte şi cu mâinile încrucişate pe piept. Doi şoareci se grăbesc să fugă de pe o farfurie goală aşezată lângă masă, făcându-se apoi nevăzuți într-o gaură din perete. Păşind în vârful picioarelor, Emilia traversează încăperea. Fata zace ghemuită ca o păstaie de fasole, cu genunchii ridicați, cu coatele lipite de burtă, cu capul aplecat. Părul lung îi stă răsfirat pe spate, în vreme ce fata străbate în zbor un cer întunecat plăsmuit de ea însăşi.

Acesta să fie motivul neliniştii Emiliei? Felul în care inima ei se deschide; un nesaț pe care a reuşit să-l ignore ani şi ani; brusca neîmplinire a propriei vieți; teama aceasta — nu că ar exista cineva care ar vrea să-i facă acestei fete vreun rău, ci că ar putea s-o iubească altcineva, cineva care a pierdut-o şi care acum va veni să o ia acasă. Emilia se simte stânjenită de propria ei dorință de afecțiune. Marina rosteşte ceva în somn, apoi se întoarce pe partea cealaltă. Temându-se să nu o sperie, Emilia face cale întoarsă şi părăseşte odaia.

În dimineața zilei următoare, fata stă aşezată la masa din bucătărie, având în față o farfurie cu stridii, ouă fierte şi pâine. Îşi leagănă uşor fruntea, înainte şi înapoi. Atunci când este întrebată dacă o doare ceva, ea încuviințează dând din cap. Drusilla îi oferă o ceşcuță cu ceai de coajă din salcie şi fenicul. Fata soarbe jumătate, se opreşte, se îneacă, goleşte ceşcuța şi începe să tremure. Emilia a mai băut din fiertura aceea, la insistențele Drusillei, prin urmare ştie că gustul este aproape la fel de neplăcut ca o durere de cap.

— Vă mulțumesc, spune fata. Vă mulțumesc pentru tot.

Doar şase cuvinte, însă imediat devine limpede atât pentru Emilia, cât şi pentru Drusilla, că fata a fost bine educată, într-o familie avută.

— Mă bucur că te-am găsit când te-am găsit, îi spune Emilia.

Fata mănâncă un ou, poate doar ca să scape de gustul fierturii.

— Iar acum, tânără domniță, spune Drusilla, trebuie să ne spui de unde vii şi ce ai de gând.

— Nu trebuie să ne spui nimic, intervine Emilia.

Drusilla îi aruncă stăpânei o privire severă. Cum i-ar putea explica Emilia că există lucruri pe care nu doreşte să le audă? Îi este destul de greu să-şi explice acest lucru ei înseşi.

— Unde ne aflăm? întreabă fata.

Drusilla îi spune. Fata nu recunoaşte numele.

— Este departe de Tarsus, o lămureşte Emilia, sperând ca asta să o facă pe fată să se simtă în siguranță, doar că ea pare mai degrabă panicată. Ai rostit numele oraşului în somn. Doar numele. Nimic mai mult.

Fata clatină încet din cap.

— Nu pot decât bănui că pentru tine este îmbucurător să te afli departe de Tarsus, spune Emilia.

— Vă rog, nu spuneți nimănui că mă aflu aici.

— De ce? întreabă Drusilla.

Emilia o mustră cu delicatețe:

— Ajunge.

Se întoarce apoi cu fața către Marina.

— Nu vom spune nimănui.

— Sunteți îngrijorate de propria voastră siguranță, spune fata. Pot înțelege asta.

Stăpânirea de sine a fetei le ia pe cele două femei prin surprindere.

— Păreți nişte oameni de treabă, însă uneori oamenii nu sunt ceea ce par, iar alteori a fi de treabă nu este îndeajuns. Eu sunt singura în care pot avea încredere.

Spunând aceasta, fata se opreşte, adunându-şi parcă gândurile. N-a mai vorbit de două săptămâni.

— Mă aflu într-un mare pericol, fără să am însă nicio vină. Sunt foarte recunoscătoare pentru ceea ce ați făcut pentru mine…

— Am făcut foarte puțin pentru tine.

— … şi mi-aş dori să vă fi putut răsplăti, însă din păcate nu posed absolut nimic.

Fata abia se abţine să nu izbucnească în lacrimi şi urăşte că trebuie să facă asta.

— Nu e nevoie să ne răsplăteşti, îi spune Emilia.

— Trebuie să continui să călătoresc până voi ajunge într-un loc în care nimeni nu ştie cine sunt şi în care nimeni nu cunoaşte oamenii porniți pe urmele mele. Prin urmare, am nevoie de bani. Trebuie să muncesc. Ştiu să citesc şi să scriu. În latină şi în ebraică, de asemenea. Mă pricep la matematică, la astronomie. Pot să interpretez…

Fata se întrerupe brusc. Oare a dezvăluit prea multe?

— Aş putea da lecţii. Aş putea face muncă de copist. Voi fi silitoare şi serioasă. Aş putea să fac curat, adaugă ea, încercând să pară o fată obişnuită. Aş putea să gătesc.

Nu a făcut curat şi nu a gătit în viața ei.

— Încă eşti o copilă, spune Drusilla, deşi este limpede că fata e mai mare decât o arată vârsta şi decât ar da de înțeles constituția ei firavă.

— Mănâncă, o îndeamnă Emilia. Bea.

Fără îndoială, fata nu este o persoană care îşi schimbă uşor părerile.

— Înainte de orice, trebuie să te întremezi.

Marina mănâncă o stridie şi dă pe gât o cupă mare cu apă. Emilia spune că are treabă de făcut, dar că fata o poate întrerupe oricând doreşte — apoi se retrage în camera de lucru. Scoarța de salcie şi feniculul preschimbă curând durerea din picioarele Marinei într-o jenă discretă — şi într-o la fel de discretă senzație de amețeală. Drusilla o urmăreşte pe fată cu privirea, dorindu-şi ca aceasta să ştie că este supravegheată. Pentru Marina, faptul că ocupă o poziție inferioară aceleia de sclav reprezintă o experiență nouă, însă o ajută să înțeleagă ce părere şi-a făcut această femeie despre ea. Cealaltă

femeie, însă, preoteasa… aceasta nu rosteşte anumite lucruri, iar lucrurile nerostite sunt periculoase. Marina termină de mâncat, apoi face o plimbare în jurul vilei. Se aşază în bibliotecă, răsfoind câteva cărți. Tanah, Septuaginta, Arhimede — Despre poliedre şi Despre sferă — Aristotel, Calistene… Pe masa din mijlocul încăperii se află un planetariu după care Mesomedes cu siguranță s-ar fi dat în vânt. Soarele este un glob central, auriu, iar în clipa în care Marina învârte mica manivelă, Pământul şi alte cinci corpuri cereşti se rotesc în jurul acestuia.

În spatele vilei, o grădină acoperă coasta dealului care se sfârşeşte în albia râului. Grădinile în care a copilărit ea erau nemaipomenite ca întindere, abundență, rafinament şi ca măsură a muncii depuse pentru întreținerea lor. Grădina aceasta este mai puțin îngrijită şi se făleşte cu mai puține ornamente, însă aici se găsesc plante care par ieşite dintr-o carte scrisă de nişte călători înclinați să născocească lucruri nemaivăzute: plante având nişte făclii țepoase cu care înhață păianjeni şi muşte, plante arătând asemenea unor pietricele multicolore care sunt moi la atingere şi despre care se spune că ar fi un fel de cactuşi. Cactuşii mai mari seamănă cu nişte lecții de geometrie înarmate până-n dinți — sfere, triunghiuri, ovale. Trunchiul unuia dintre copaci are forma unei uriaşe vinete aşezate în picioare. Într-o mică tufă atârnă o sumedenie de banane portocalii, strălucitoare.

Marina se aşază pe banca umbrită de frunzele de viță-de-vie. Undeva în apropiere se aude un pisoi care miaună, cerşind să fie băgat în seamă. Fata îl alungă. Nu vrea să se ştie scăpată din mâinile unui ucigaş pentru ca mai apoi să moară de tetanos ori de turbare.

Îi place aici. Grădina, casa, bunăvoința oamenilor, faptul că, pur şi simplu, este cald şi curat. Şi-ar dori să poată rămâne. Femeia ar lăsa-o. Marina poate citi asta în ochii ei. Dar tot acolo zăreşte şi o anumită slăbiciune. Iar căldura şi bunăvoința nu pot înlocui privilegiul de a te afla undeva departe atunci când se petrec lucruri rele. S-a uitat pe hartă. Pentru un călăreț care nu-şi cruță calul, Tarsus se află la o depărtare de patru zile. Este foarte posibil ca soldații să fi trecut deja pe aici, ca în oraş să se afle oameni cărora fata le-a fost descrisă şi cărora li s-a promis o recompensă. Nu poate rămâne. Este prea periculos. Dacă ar pleca pe mare ar trebui să dea bani, să

se încreadă în nişte necunoscuți şi să rămână la bord. Cel mai bine ar fi să călătorească mai departe pe jos, doar că acum va fi ceva mai bine echipată. Femeia aceasta o va ajuta. Pare nerăbdătoare să se facă de folos. Haine mai călduroase, hrană, o armă, o hartă. Oare câte zile îi va lua să-şi refacă puterile ca să poată porni din nou la drum? Două? Trei?

Aude un dangăt discret de tălăngi adus de vânt şi aruncă o privire spre capătul văii, acolo unde o cireadă de vaci albe se strecoară printr-o poartă strâmtă, împrăştiindu-se apoi pe păşunea arsă de soare, ca nişte semințe de plop. Drusilla îşi face apariția pe terasă ca să supravegheze oaspetele nedorit. Îşi şterge mâinile ude de o cârpă, clatină cu severitate din cap, apoi se retrage în bucătărie.

Viitorul se arată înspăimântător. Marina trebuie să găsească o lume în care toți oamenii din jur sunt nişte străini, iar apoi va trebui să-şi clădească, din nimic, o nouă viață. Este doar o adolescentă. A citit suficient de mult ca să ştie ce se întâmplă cu fetele de vârsta ei care nu se bucură de protecția unor bărbați mai puternici şi mai în vârstă. Dar asta-i viața. Acum îşi dă cu prisosință seama de acest lucru. Fiecare dintre vacile acelea va sfârşi cu gâtlejul tăiat. Şoimul va sfâşia porumbelul. Femei înlănțuite vor fi târâte afară din oraşele cucerite. Sed omnes una manet nox.[37] Vasele de aur şi cărțile legate în piele sunt nişte paliative, nişte distracții. Cei norocoşi sunt cei care mor tineri, având parte de un sfârşit fulgerător şi rămânând până la capăt adânciți în propria ignoranță.

Oboseala Marinei este necuprinsă. Se ridică în picioare şi pătrunde din nou în interiorul vilei, trecând prin bucătărie, pentru ca Drusilla să nu se simtă datoare să o urmărească. Întreabă dacă poate lua una dintre ruladele cu semințe mac, se duce în odaia ei şi adoarme întinsă pe pat, încă ținând între degete bucata neîncepută de ruladă.

Are nişte vise încâlcite, năvalnice, întunecate. Este legată în spatele căruței, care tocmai se prăvăleşte într-o fântână din Alexandria. Se îneacă într-o mare de mărăcini. Femela de ciobănesc anatolian are chipul Drusillei, apoi pe cel al mamei ei vitrege, apoi chipul lui Phoebe. Câinele spune: „Îmi iese sufletul sub loviturile mâinii Tale“[38], iar stelele sunt nişte bucăți de cretă scârțâind pe ardezia întunecată a cerului. Marina doarme toată după-amiaza şi toată noaptea, trezindu-se o singură dată ca să se uşureze, iar vila pustie i

se pare la fel de neliniştitoare precum fantasmele întreţesute care i s-au năzărit în somn. Se târăşte înapoi în pat, fiind absorbită din nou de neostoitul, de ameţitorul vârtej al imaginilor.

În dimineaţa zilei următoare se trezeşte devreme, simţindu-se înfiorător de obosită. Păşeşte peste Hamda, încă adormită, ridică ivărul şi se îndreaptă către grădină. Emilia s-a aşezat deja la umbra smochinilor ale căror ramuri se împletesc printre bârnele strâmte ale verandei. Marina vrea să facă pe loc cale-ntoarsă, însă nu o poate necăji pe femeia de care va trebui să depindă pentru a-şi putea continua călătoria. Emilia lasă cartea din mână şi îi urează bună dimineaţa. Marina se aşază.

— Serveşte-te.

Pe masă se află piersici uscate, terci de grâu şi chefal. Marina mănâncă două piersici ca să facă tăcerea aşternută între ele mai puţin stânjenitoare. Îi este îndeajuns să ia o singură îmbucătură ca să-şi dea seama cât este de flămândă. Îşi scoate cu lingura nişte terci, punându-l într-unul dintre vasele mai mici. Lumea începe să pară cumva mai reală, visele ei retrăgându-se uşor pe tărâmul fantasmelor. Emilia îşi reia lectura. Noaptea a curăţat şi a răcorit valea, lăsând în urmă un aer proaspăt, neprihănit. Marina simte miros de cimbrişor şi de cocos. Totul pare încremenit. Singurele zgomote sunt cele făcute de Emilia când dă paginile şi ciripitul nemulţumit al unei păsări. Ziua promite deja vipia amiezii. Cele două stau cufundate în tăcere vreme îndelungată.

— Trebuie să plec, spune Marina în cele din urmă. Mâine, poimâine… Cu cât rămân mai mult, cu atât creşte riscul să mă găsească.

Emilia nu-i răspunde. Seamănă cu o pasăre care ţi se aşază pe mână, în grădină. Tot ce poţi face este să rămâi nemişcat şi să speri în van că şi timpul va face acelaşi lucru.

— Dacă mă ajuţi, îţi promit că, de voi dispune vreodată de mijloacele necesare, te voi răsplăti înzecit.

De ce vrea Emilia atât de mult ca ea să rămână? Fata nu este o fiinţă caldă, nu e uşor să ai o relaţie cu ea. Se arată recunoscătoare, însă nu mai mult

decât îi dictează uzanţele. Nu pune nicio întrebare, nu deapănă nicio poveste.

— Te voi ajuta pentru că eşti o femeie tânără, pentru că eşti singură pe lume şi pentru că te afli în pericol. Dacă ţii să mă răsplăteşti, ai putea ajuta mai bine pe cineva aflat în nevoie, ori de câte ori ţi se va ivi ocazia.

Să fie posibil ca fata să fi făcut ceva rău? Oare dacă Emilia ar cunoaşte întreaga poveste, ar fi posibil să nu mai fie la fel de compătimitoare?

— Pot face asta, încuviinţează fata. Voi face asta.

Singurul lucru pe care îl au în comun, i se pare Emiliei, este refuzul de a le spune altor oameni povestea propriei vieţi. Şi exact această revelaţie deschide o uşă.

— Şi eu am un secret.

De ce face asta? Crede că, dacă îi va oferi fetei bunul ei cel mai de preţ, gestul acesta o va convinge să rămână?

— Nimeni dintre cei de aici nu ştie cine sunt eu de fapt. Nici măcar Drusilla. Nici măcar Hamda.

Ceea ce face acum Emilia nu este deloc înţelept. Nu ştie nimic despre fata aceasta. Trebuie să se oprească.

Fata a arborat o mină precaută, ceea ce nici nu este de mirare. Are şi aşa destule probleme. De ce şi-ar dori să fie împovărată şi cu povestea unei femei de vârstă mijlocie? Un sigur nor alb pare că stă pe dealul din depărtare, asemenea unui copac alb ca zăpada. Totul se află într-un echilibru precar. Atât de multe lucruri s-ar putea întâmpla mai departe, atât de multe lucruri ireparabile. Mamă şi fiică, străine complet una faţă de cealaltă. Dacă Emilia îi va spune povestea vieţii ei? Dacă Marina va afla că propria mamă a ştiut de existenţa ei, însă nu s-a învrednicit niciodată să o caute? Dacă Emilia va afla că soţul ei a abandonat-o pe fiica lor? Oare astfel de răni pot fi vindecate vreodată? Dar dacă Marina îşi va continua călătoria şi cele două nu vor afla niciodată vreunul dintre aceste lucruri?

Dar dacă amândouă îşi vor păstra secretele, iar Marina se hotărăşte să rămână o noapte, apoi încă o noapte, începând să se încreadă în femeia aceasta şi luând apoi decizia să profite de şansa oferită, întemeindu-şi noua viață chiar în locul acesta? Sau: dacă cele două femei ajung să se cunoască tot mai bine de la o zi la alta, fără să aibă niciun fel de aşteptări? Dacă vor profita de rara ocazie de a încredința trecutul uitării, luându-şi viețile de la capăt? Dacă vor deveni prietene?

Nimic din toate acestea nu se întâmplă.

Dinspre interiorul vilei se aude o bubuitură. Marina tresare.

— E cineva la uşă, spune Emilia, atingând mâna fetei. Aşa se aude întotdeauna. O să răspundă Drusilla. Nu ai de ce să-ți faci griji.

Fata nu pare prea convinsă.

— Poate că Drusilla nu te place prea mult, însă mai mult îi antipatizează pe străinii care pun întrebări.

Bătaia în uşă se repetă, apoi urmează o a treia bubuitură. Emilia se ridică în picioare.

— Stai aici! Nu te mişca!

Marina se simte rău, nervii îi sunt întinşi la maximum. Ce va face dacă la uşă se află nişte soldați? Nu are vreme să adune puțină mâncare şi să-şi strângă hainele. Pe masă se află un cuțit. Îl apucă. Lama este scurtă, însă ascuțită. Străbate cu paşi repezi poteca pavată cu dale de calcar care şerpuieşte printre cactuşi, apoi o coteşte la dreapta, către zidul surpat şi către grămada de compost. Se răsuceşte pe călcâie. Nu vede pe nimeni. Se aşază pe vine, pitindu-se între pietrele căzute şi mormanul fierbinte şi împuțit de resturi vegetale. Strânge cuțitul în pumn. Aşteaptă.

În interiorul vilei, Emilia deschide micul vizor şi zăreşte doi bărbați stând în umbra porticului. Sunt prea şleampeți ca să poată fi nişte soldați. Emilia este destul de sigură că l-a mai văzut cândva pe cel deşirat şi cu o claie

bogată de păr în cap. Închide la loc vizorul, trage ivărul şi, cu un scârţâit, deschide uşa cea grea de la intrare.

— Veniți să vedeți, spune bărbatul cel deşirat.

Emilia îi recunoaşte felul peltic de a vorbi. E un pescar de-al locului. Fiul lui suferă de boala-copiilor. O zoreşte pe Emilia să iasă afară.

— Veniți, repede!

Femeia observă abia acum căruța oprită pe drum, mârțoaga înhămată la ea căznindu-se să pască micile plante suculente crescute în crăpăturile zidului de piatră.

— Ce s-a întâmplat? întreabă, urmându-l pe bărbatul cel peltic.

Transpirația acestuia are miros de peşte cald.

— L-a găsit Perimoth într-o barcă, răspunde el, arătând cu capul către celălalt bărbat. Bătut la sânge.

Bărbatul zace cu fața în sus pe fundul plat al căruței, gleznele şi labele picioarelor atârnându-i în afară. Pe unul dintre obraji are o rană lungă, deschisă. Pielea murdară, arsă de soare, precum şi barba neagră îi sunt năclăite cu sânge uscat. La mâna dreaptă, care îi atârnă printre spițele căruței, îi lipsesc două degete. Dar toate acestea nu reprezintă aspectul cel mai şocant. Oricare ar fi fost hainele pe care bărbatul le-a purtat ca să-şi acopere partea de sus a trupului, acum sunt sfâşiate, dezvăluind un trunchi acoperit cu tatuaje: câini atacând o căprioară, lei, un berbec, o pasăre mare, de pradă… Emilia nu a mai văzut niciodată aşa ceva. Trebuie să fie vreun scit sau unul dintre acei samsari de cai veniți din nordul Mării Caspice sau al Mării de Aral. Emilia se apropie cu un pas de căruță. Poate vedea cum pieptul bărbatului se ridică şi coboară în ritmul respirației. Se simte uşor îngrijorată. Cei doi bărbați încep să-l ridice pe străin. Li se pare de la sine înțeles că femeia îl va îngriji. Mereu oamenilor li se pare de la sine înțeles că ea va rezolva orice problemă dificilă. Doar că Emilia e sătulă de toate aceste presupuneri, e sătulă să fie mama răniților, sătulă să vadă alți oameni.

Fata se află probabil pe terasă — îngrozită, fără îndoială, de ceea ce s-ar putea petrece afară. Emilia trebuie să se ducă la ea.

Acum, bărbatul tatuat zace pe jumătate în căruță, pe jumătate în afara acesteia. Tot ce Emilia ar putea să-i facă ar putea la fel de bine să-i facă şi cei doi localnici care l-au adus — să-i curețe rănile, să-i dea apă, hrană, să-l lase să se odihnească. Nu-i surâde ideea că un barbar ar putea locui în vila ei. Drusillei, cu atât mai puțin. Acolo sunt patru femei care locuiesc singure. Bărbații aceştia nu înțeleg nici măcar atâta lucru? Oare ei chiar cred că abilitatea de a citi şi de a scrie asigură protecția unei femei?

Bărbatul este greu. Perimos şi însoțitorul lui îl aşază pe pământ, ca să-şi poată odihni brațele.

Dacă le va permite să-l ducă pe străin în vilă, fata va pleca. Emilia nu are nicio îndoială în această privință. Ce-ar fi dacă, măcar de data aceasta, va face uz de bani ca să rezolve problema? Ar putea să-i plătească pe cei doi bărbați ca să facă rost de o odaie pentru străin, de o infirmieră pentru câteva zile, de mâncare şi apă, de un rând de haine curate. Rezultatul final ar fi acelaşi. Drusilla ar fi fericită. Ar putea chiar să o convingă pe fată să rămână. Străinul însuşi cu siguranță s-ar simți mai bine în locuința unui om de rând.

Bărbatul cel peltic trage adânc aer în piept, de parcă ar urma să spună ceva cu limbă de moarte.

— L-au găsit copiii.

Face o pauză.

— Băieții. L-au găsit eşuat, într-o barcă, lângă bălțile cu crabi, şi i-au făcut… asta.

Face o nouă pauză. Îi vine greu să rostească următoarea propoziție.

— Fiul meu a fost unul dintre băieții care i-au făcut asta, continuă el, lăsându-şi privirea în pământ. Dacă nu i-aş fi surprins la timp…

Bărbatul tatuat întins pe pământ îşi înclină capul către Emilia. Deschide ochiul stâng. Cel drept îi este atât de umflat şi de însângerat, încât refuză pur şi simplu să se mai deschidă. Străinul se uită la ea. Este evident să suferă. Copiii din oraş au încercat să-l ucidă. Tatuaje sau nu, omul acesta are şi el un suflet. În plus, e ca vai de el — la fel ca fata, la fel ca ea însăşi. Emilia îşi dă brusc seama de asta. Tuturor le lipseşte câte ceva. Nu-l poate refuza.

— Băgați-l înăuntru, spune.

„Poor bird, why art thou singing in the shadows at this late hour?“ — fragment dintr-un cântec din epoca elisabetană.

Fragment din Biblie (Psalmii 39:10).

În lat. în orig. — „Pe toți ne aşteaptă aceeaşi noapte“ (Horațiu, Ode, I, 28, 15).

Citat din Vechiul Testament (Psalmii 39:10).

Furtuna

Totul începe la jumătatea Canalului Mânecii: două vânturi năprasnice contopindu-se într-un curent ascendent de proporţii monumentale. Cinci sute de mii de tone de apă ridicate în aer, condensându-se apoi şi formând un uriaş nor cumulus înalt de trei mile, acest munte târându-se apoi peste suprafaţa mării. Lumina zilei moare cu încetineală, petroliere şi traulere conturându-se sub forma unor siluete negre deasupra mareei, decorate din loc în loc cu lumini verde-stejar şi roşu-cireaşă. Ajuns la patruzeci de mii de picioare, vârful furtunii se lăbărţează într-o parte închipuind un fel de nicovală cerească, cenuşie. Cumulonimbus incus. Numai nivelul superior mai este luminat de puţinele raze de soare rămase vizibile, în vreme ce formaţiunea se arcuieşte, părând că vrea să îmbrăţişeze Pământul. Traversând Portland Bill şi Weymouth, impozanta structură se îndreaptă către uscat. După câteva mile, apa se adună în stropi care, începând să cadă, se preschimbă în gheaţă, părăsind norul sub forma unor pietre de grindină care bat darabana pe geamuri, răpăie pe acoperişurile maşinilor şi pătrund printre frunzele de arin, stejar şi mesteacăn din Parcul Naţional New Forest.

Fulgerele încep să se producă pe coama norului, inima nicovalei luminându-se intermitent. Apoi, sub baza formaţiunii, şuvoaie de aer ionizat se desprind îndreptându-se în jos, până când pământul le simte prezenţa, trimiţând în sus propriile sale şuvoaie de aer ionizat, iar cerul este sfâşiat de mari fisuri de plasmă. Două milioane de mile pe oră, cincizeci de mii de grade Celsius. Bangul sonic se răspândeşte într-un inel tot mai atenuat de pocnete şi bubuituri. În aerul umed al nopţii, izul de ozon se împleteşte cu cel al pământului stropit.

Acum se află chiar deasupra casei. În mod logic, ar trebui să lovească unul dintre nenumăraţii copaci înalţi din grădină sau din pădurile din jur, însă fulgerul este un fenomen rebel, iar parapetul renovat care împrejmuieşte marginile acoperişului conţine armături de oţel; şuvoaiele de aer ionizat unesc colţul din nord-est al acoperişului de tonele de vapori încărcaţi

electric de deasupra, aşa că focul acela orbitor izbeşte o latură a casei, spărgând şi dislocând bucăți de ciment.

Philippe este trezit de o bubuitură puternică. Să fi fost aievea — sau doar şi-a imaginat zgomotul acela? Se ridică în capul oaselor. La început, nimic nu pare în neregulă. Conturul vag, albastru, al fotoliului, o linie subțire de lumină între draperii. Ploaia bate darabana pe geamuri. Un coşmar. Se întinde din nou, însă este neliniştit, agitat, nu reuşeşte să ațipească. Ceva nu este în regulă. Se ridică din nou în capul oaselor. Ceva arde. Simte miros de ars.

Se repede la uşă şi o deschide. Palierul este un adevărat cuptor. Vălătuci de fum se învârtejesc prin aer şi o strălucire dănțuitoare se întrezăreşte undeva la parter. Îşi fereşte fața cu brațul şi aruncă o privire în josul scărilor. Căldura este insuportabilă, chiar şi de la distanța aceea. Dacă asistenta nu o va salva pe Angelica, aceasta va muri. O panică bolnăvicioasă pune stăpânire pe el. Cum va putea trăi cu el însuşi dacă nu va face nimic ca să-şi salveze fiica? Doar că, în toiul acestei grozăvii, întrezăreşte ocazia de a rezolva o cumplită dilemă. Dacă Angelica va muri, asta înseamnă că va duce secretul cu ea în mormânt. Nu-i va mai putea distruge pe amândoi. Cel puțin unul dintre ei va supraviețui şi va putea să-şi construiască un fel de viață. Angelica este inconştientă. Nu va simți nimic, nu va şti nimic. Va fi o adevărată binecuvântare.

Philippe tuşeşte zgomotos. Aerul este plin de funingine şi de fulgi negri de cenuşă. Simte cum mintea îi înoată printr-un fel de pâclă. Abia acum îşi dă seama că, dacă are de gând să se salveze, trebuie să se mişte cu repeziciune. Se răsuceşte pe călcâie şi se cațără pe semipalier. Deschide uşa şi păşeşte pe acoperişul plat, închizând bine uşa în urma lui. Va fi salvat. Întotdeauna a fost salvat. Se apropie de partea din față a clădirii şi se uită în jos. Nu zăreşte pe nimeni. În clipa următoare, o perdea de fum şi de aer fierbinte se înalță, forțându-l să se îndepărteze de marginea acoperişului. Se îndreaptă către cealaltă latură a clădirii şi priveşte spre valea pe fundul căreia se întinde şoseaua ce vine dinspre Braishfield. Nu aude nicio sirenă. Nu zăreşte nicio lumină albastră de girofar. Acoperişul devine tot mai cald sub picioarele lui şi Philippe poate simți deja mirosul greu al bitumului care începe să se înmoaie. Îl despart trei etaje de curtea reşedinței. În dreptul lui

se întinde o bandă de ciment lată de trei metri, urmată de peluză. Dacă cineva a pornit în ajutorul lui, nu va ajunge aici la timp. Va trebui să sară dacă vrea să aibă o minimă şansă de supravieţuire. Nu reuşeşte să-şi adune curajul necesar să o facă.

La parter, Angelica zace în mijlocul unui păienjeniş de tuburi şi fire electrice care o menţin conectată la lumea din jur. Canule, un monitor, un stativ pentru perfuzii, un tub de oxigen. Pernele sunt aşezate sub ea astfel încât capul să îi stea înălţat. Poartă o bluză bleu-ciel suficient de elegantă pentru un dineu cu şampanie. O păturică din mohair îi acoperă picioarele — pete în toate culorile curcubeului pe un fundal verde ca iarba.

Nimeni nu va mai vedea vreodată această încăpere. Nimeni nu va mai vedea cele două crochiuri ale lui Edward Ardizzone[39] reprezentând copii care se joacă pe plajă. Nimeni nu îl va mai vedea pe André, iepuraşul de jucărie al Angelicăi, acum ros în câteva locuri, care stă pleoştit, sprijinindu-se de CD player. Nimeni nu va mai vedea brăţara-amuletă care a aparţinut cândva mamei Angelicăi. Nimeni nu va mai vedea vasul din porţelan cu suport, pe care este reprezentat un marsuin făcând un salt peste nişte valuri zbuciumate.

Aerul este fierbinte şi urât mirositor, însă pentru moment uşa dormitorului reuşeşte să ţină la distanţă cuptorul care s-a dezlănţuit în casa scărilor. Un fum cenuşiu se strecoară pe sub uşă, apoi se înalţă, băltind pe tavan. Mijlocul uşii se înnegreşte şi se băşică, apoi se apleacă spre interior. Descărnată şi albă ca varul, Angelica visează porridge şi piersici, brazi şi pietre albe, pui de vulpe tăvălindu-se într-un colţ de grădină.

Philippe sare. Reuşeşte să treacă de banda de ciment, aterizând pe peluză, însă impactul îi zdrobeşte oasele ambelor picioare. Folosindu-şi ultimul strop de energie, se târăşte îndepărtându-se de infernul care a cuprins casa, la adăpostul copacilor care mărginesc peluza, însă fracturile suferite sunt deschise, iar în următorul sfert de oră Philippe va muri din pricina hemoragiei, printre ace de pin şi crengi uscate. Cei din echipajul de pompieri vor bănui că trupul lui a fost complet mistuit de flăcări în interiorul casei, aşa că leşul nu va fi găsit decât trei zile mai târziu, când Hervé îi va prezenta agentului de asigurări proporţiile dezastrului.

În camera Angelicăi, încet-încet, fumul adunat pe tavan devine tot mai dens, coborând către podea. Ferestrele sunt acum acoperite cu funingine, iar singura sursă de lumină rămâne monitorul aşezat deasupra patului. Aerul duhneşte a lemn ars şi plastic topit. Angelica nu mai are niciun motiv să trăiască. Viața îi este o povară de care vrea să se descotorosească. Doar că trupul, latura animalică a propriei ființe nu cedează atât de uşor. Cu mâna dreaptă, smulge canula înfiptă în braț, apucă bara din inox de la marginea saltelei şi se ridică în capul oaselor, de parcă ar fi, pur şi simplu, în stare să-şi aşeze tălpile pe pământ şi să plece de acolo. Aşa ceva însă nu este cu putință. Aşa ceva a încetat să mai fie posibil cu câteva luni în urmă. Degetele i se înmoaie, strânsoarea cedează, iar Angelica se prăbuşeşte la loc pe pernă. Dunga verde, în formă de zigzag, de pe ecranul monitorului, se preschimbă într-o linie continuă. Un bec roşu începe să lumineze intermitent, însă sunetul alarmei nu poate fi auzit în vacarmul acela tot mai copleşitor. Pe peretele îndepărtat, uşa se desprinde din toc, prăvălindu-se ca nişte cărți de joc, iar flăcările de pe palier dau năvală.

O femeie stă lângă pat. Tunică, cizme, tolbă. Chipul ei pare familiar, însă Angelica nu-şi poate aminti când sau unde a întâlnit-o ultima dată. Femeia se întinde către ea:

— Haide! Apucă-mi mâna!

Edward Jeffrey Irving Ardizzone (1900–1979) — pictor şi ilustrator englez.

Nota autorului

Povestea lui Appolinus/Apollonius a circulat vreme de cel puțin opt sute de ani înainte ca Gower să o rescrie. Cea mai veche versiune cunoscută îi aparține lui Venantius Fortunatus, episcop și poet la curtea merovingiană de la sfârșitul secolului al VI-lea, cu toate că versiunea lui pare adaptată după o sursă grecească ceva mai timpurie, pierdută în negura istoriei.

După Fortunatus au mai fost multe astfel de repovestiri, majoritatea scrise în limba latină, dar și în tot mai multe limbi europene. Versiunea anglo-saxonă în proză poate fi considerată drept primul roman englezesc.

An Antiocha Þare ceastre wæs sum cyningc Antiochus gehaten… [40]

De la Gower încoace, povestea s-a bucurat în continuare de popularitate. Atunci când au colaborat la scrierea piesei Pericle, Prinț al Tironului, Wilkins și Shakespeare n-au reînviat o poveste uitată, ci au făcut variațiuni pe o temă bine-cunoscută. Într-adevăr, unul dintre textele pe care este aproape sigur că le-au consultat a fost The Pattern of Painful Adventures, versiunea în proză a poveștii, scrisă de Lawrence Twine, publicată pentru prima dată în anul 1576 și apoi republicată în 1607, cam în perioada în care Pericle s-a jucat pentru prima oară la Teatrul Globe. Transpunerea în proză făcută de Wilkins însuși, The Painful Adventures of Pericles, a fost publicată un an mai târziu.

De-a lungul a o mie de ani, numele personajelor se modifică, detaliile acțiunii se transformă, însă tiparul rămâne același, iar fiica regelui Antiohiei rareori constituie mai mult decât un pretext pentru a-l trimite pe Pericle/Appolinus/Apollonius în călătoria în timpul căreia vor avea loc adevăratele lui aventuri.

Cu toate acestea, există o versiune a poveștii care este diferită — atât de diferită, încât probabil este socotită a fi un hibrid între povestea lui Pericle/Appolinus/Apollonius și o versiune precedentă, între timp pierdută. Este vorba despre un lai breton scris în engleza medievală de la începutul secolului al XIV-lea. Personajul eponim, Emaré, este fiica împăratului Artyus și a Doamnei Erayne. Atunci când Doamna Erayne moare, Artyus se îndrăgostește de propria lui fiică. Obsedat să se însoare cu ea, apelează la papă, care consfințește căsătoria celor doi. Emaré refuză să se supună deciziei, iar după o ceartă violentă între ea și tatăl său, împăratul poruncește ca fata să fie trimisă singură în larg, într-o barcă mică, în speranța că va muri departe de ochii lumii. Foarte curând va regreta hotărârea luată, dar emisarii trimiși în căutarea fetei se întorc cu mâna goală. Între timp, costelivă și lihnită de foame, Emaré eșuează pe țărmul Țării Galilor. Administratorului domeniilor regale, Sir Kadore, i se face milă de această „răpitoare… domniță a mării“, oferindu-i o odaie în castelul său. Fata se mărită cu regele Țării Galilor, cei doi având un fiu. Soacra lui Emaré, însă, suferă de o gelozie ucigătoare, așa că tânăra se trezește trimisă pentru a doua oară în largul mării, tot într-o barcă mică. În cele din urmă, ajunge la Roma, acolo unde, fericită, își regăsește soțul și fiul. În această poveste nu există niciun pretendent; tatăl este cel care declanșează drama, iar prințesa este cea care călătorește în jurul Mediteranei, trecând prin tot soiul de aventuri.

Emaré este țesătoare. Pe vremea când era doar o copiliță, dădaca ei i-a arătat „aur și mătase cum să țese“. Mai târziu, prințesa va face același lucru, învățând femeile din familia lui Sir Kadore cum „se țese și din mătase lucrătură măiastră să iasă“.

Tema țesutului apare și într-o intrigă secundară ciudată, de la începutul poveștii, în care regele Siciliei îi aduce tatălui lui Emaré, Artyus, o tapiserie bătută cu geme de topaz și rubine, piatra-broaștei și agate. Artyus e uimit și se întreabă dacă nu cumva este vorba despre un obiect nepământesc. Regele Siciliei îi explică însă că tapiseria a fost lucrată timp de șapte ani de către fiica emirului păgânătății. Într-un colț, țesătura înfățișează povestea celor doi îndrăgostiți, Ydoyne și Amadas, în altul, cea a îndrăgostiților Tristan și Isolda, în al treilea, pe a îndrăgostiților Floris și Blancheflour.

Fiica emirului era îndrăgostită de fiul sultanului Babilonului și spera că și el se va îndrăgosti de ea după ce va fi văzut această minunată operă de artă. Așa că, în cel de-al patrulea colț, fiica emirului s-a înfățișat pe sine și pe fiul sultanului, țesându-și astfel propriul viitor.

„În oraşul Antiohia trăia un rege pe nume Antiohus…“ (în orig. în engl. medievală).

Surse

Scrierile lui Venantius Fortunatus, editate și traduse de Michael Roberts, sunt publicate în seria Dumbarton Oaks Medieval Library de la Harvard University Press (2017).

Versiunea anglo-saxonă în proză a poveștii lui Apollonius, datând de la mijlocul secolului al XI-lea, poate fi găsită în Old and Middle English c.890-c.1450: an Anthology, ed. Elaine Treharne, ediția a treia (Oxford: Blackwell, 2010).

Confessio Amantis de John Gower, începută în jurul anului 1386 și încheiată în 1390, precum și Emaré, datând de la sfârșitul secolului al XIV-lea, pot fi citite online, în colecția Middle English Text Series, parte a Robbins Library Digital Projects Series oferită de Universitatea din Rochester.

The Miseries of Enforced Marriage de George Wilkins, jucată pentru prima dată în 1607, poate fi citită pe mai multe site-uri web.

The Pattern of Painful Adventures de Lawrence Twine a fost inclusă în Stationers' Register[41] în anul 1576, iar o versiune modernă a piesei The Painful Adventures of Pericles Prince of Tyre de George Wilkins, jucată pentru prima dată în 1606 și publicată în 1608, poate fi citită online în Shakespeare Internet Editions, care, de asemenea, face parte din Robbins Library Digital Projects Series.

Pericle de William Shakespeare și George Wilkins a fost jucată pentru prima dată în anul 1608. Recomand ediția Arden a operelor lui Shakespeare, editată și prefațată de Suzanne Gossett (Bloomsbury, 2004).

Iată și alte surse de informație și inspirație:

London: the Biography de Peter Ackroyd (Chatto & Windus, 2000)

Thames: Sacred River de Peter Ackroyd (Chatto & Windus, 2007)

Shakespeare: Staging the World de Jonathan Bate și Dora Thornton (British Museum Press, 2012)

Shakespeare's Restless World de Neil MacGregor (British Museum / Allen Lane, 2012)

The Lost Books of the Odyssey de Zachary Mason (Jonathan Cape, 2010)

The Time-Traveller's Guide to Elizabethan England de Ian Mortimer (Vintage, 2012)

A Stain in the Blood: The Remarkable Voyage of Sir Kenelm Digby de Joe Moshenska (William Heinemann, 2016)

The Lodger: Shakespeare's Life on Silver Street de Charles Nicholl (Allen Lane, 2007) — nu doar o fascinantă carte în sine, ci și cea mai bună sursă de informații despre Wilkins.

1599: A Year in the Life of William Shakespeare de James Shapiro (Faber & Faber, 2005)

1606: William Shakespeare and the Year of Lear de James Shapiro (Faber & Faber, 2015)

Scythians: Warriors of Ancient Siberia de St John Simpson (British Museum / Thames & Hudson, 2017)

A Sea Grammar de John Smith (1627)

Swimmer Among the Stars de Kanishk Tharoor (Aleph Book Company, 2016

Wikipedia este una dintre minunile lumii moderne pe care o luăm de-a gata cu prea multă ușurință. Eu o folosesc tot timpul.

Nu pot scrie nimic dacă nu am o reprezentare vizuală detaliată a locului unde se desfășoară acțiunea, la care se adaugă, în chip ideal, o hartă aeriană. Adesea, Google Maps și Google Street View oferă ambele variante.

Cu toate acestea, pentru Marea Britanie, harta mea preferată este pusă la dispoziție de Bing Maps, care oferă acces nelimitat la hărțile Ordnance Survey (Landranger și Explorer), una dintre publicațiile mele preferate.

The Agas Map of Early Modern London este neprețuită pentru cei care doresc să se plimbe prin Londra elisabetană sau iacobină. Niciunul dintre clișeele din lemn originale, din 1561, nu pare să se fi păstrat, însă o versiune ușor diferită a fost tipărită în anul 1633. Aceasta a fost între timp digitalizată și publicată online, într-o formă care îți permite să faci însemnări, să cauți termeni și să mărești ceea ce te interesează, pusă la dispoziție de către University of Victoria, Canada. O adevărată minunăție.

Jordskott este un serial TV suedez transmis pentru prima dată de STV[42] în anul 2015, cu Moa Gammel și Göran Ragnerstam în rolurile principale. Este modelul după care s-a turnat Skogen (Pădurea). Abia atunci când m-am uitat din nou la serial, în vreme ce mă aflam într-un stadiu avansat al redactării romanului, mi-am dat seama cât de multe idei am împrumutat de acolo.

Stationers' Company — numele unei bresle comerciale funcționând şi ca agenție de drepturi de autor, înființată în anul 1557. Acesta publica anual o listă (Stationers' Register) cu lucrările pe care le administra.

Scottish Television.

Mulțumiri

Romanul se desfășoară într-o lume în care timpurile, locurile, limbile și culturile se suprapun cu o lejeră ignorare a realităților istorice și geografice, așa cum se întâmplă și în piesa de teatru semnată de Shakespeare și Wilkins. Doar că există greșeli și greșeli. Țin să le mulțumesc următoarelor persoane atât pentru că m-au ajutat să plivesc greșelile nedorite, cât și pentru faptul că m-au ajutat să dau cărții o formă sudată: Carole Bourne-Taylor, Adam Brown, Clare Brown, Apostolos Doxiades, Oskar Moshenska, Liv Robinson, Duncan Rourke, Emma Smith și Bill Tollitt.

Mulțumiri speciale lui David Cass (ilustrator) și Suzannei Dean (designer), pentru superba copertă a cărții.

Editorii mei, Clara Farmer de la Chatto și Bill Thomas de la Doubleday sunt niște persoane înțelepte, conștiincioase și niște tovarăși de toată isprava.

Îi datorez agentului meu literar, Clare Alexander, mai mult decât aș putea vreodată exprima în cuvinte.

Aidoma tuturor textelor mele scrise în ultimii douăzeci și cinci de ani, nici acest roman nu ar fi existat fără ajutorul lui Sos Eltis, deopotrivă soție, cel mai bun prieten și cel mai sever redactor.